

ଦେବୀରୁ ଏକା ପାଞ୍ଚକୁଟ ବାହିନ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଭଲମାଲର କଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ପ୍ରଜାଙ୍କର ସେମନ୍ତ ବନ୍ଧୁ ସେ ପ୍ରକୃତ ଦୁଃଖର କଥା ଅବଗତ ହେଲେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଜାଙ୍କର କରବାକୁ ସହବାନ୍ଦ ହେବେ ।

ଶ୍ରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ସେଠାରେ ଗିରପ୍ରାର ଦୋଳପାରବ ନାହିଁ ବଲ୍ଲଭ ସେକେଟିଶଙ୍କ ଏପରି ଆଦେଶରେ ଉତ୍କଳ-ସିଦ୍ଧ ମନ ରମ୍ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସୁରଶୀର୍ଷ ସତ୍ତା ।

ଗଜମାସ ତା ୨୭ ଉତ୍କଳ ଗୁରୁବାର ସାଧୁ-କାଳରେ କରକଳା ଟାଉନଦଳ ଗୁରୁରେ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ରଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ରଲଲ ମିତ୍ର ଏବଂ ସନ୍ତତି ଉତ୍କଳରତ୍ନ ବିଦ୍ୟାସାଗରଙ୍କ ସୁରଶୀର୍ଷ ଏକ ବୃହତ୍ ସତ୍ତା ହୋଇଥିଲା । ମାନ୍ୟବର କର୍ମୀୟ ଶେଷେଟିକ୍ ସର ଇଲିସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ବାହାଦୁର ସଭାପତିର ଆସନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ । ସେ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭକର ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କଲେ ତହିଁରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ଗୁଣରେ ସେ ମୋହତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଚରସ୍ମରଣୀୟ କରବା ପ୍ରତି ବଶେଷ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ଦୋଇଥିଲେ । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ଦେଶର ଗାସକର୍ତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ସେମାନଙ୍କର କନ୍ଦୁ ସାର୍ଥକ ଏବଂ ଯେଉଁ ବିଦେଶୀୟ ଶାସନ-କର୍ତ୍ତା ଏହିପ୍ରକାର ଶୁଣିଗାନ୍ତି ସେ ମଧ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ସେ କହିଲେ କି ବିଦେଶୀୟମାନେ ଅନେକେ ମନେ କରନ୍ତି କି ଉତ୍କଳବର୍ଷ ପ୍ରକୃତ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟବିହୀନର ତୁମି ନୁହେଁ ମାତ୍ର ରଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ରଲଲ ମିତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ତୁମ ଭାବି-ଦେଇଅଛନ୍ତି କାରଣ ତାହାଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ଉତ୍କଳବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସୁକା ଅଶ୍ୱାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ କର ଅଛି । ତାହାଙ୍କ ସ୍ୱଦେଶୀୟମାନେ ତାହାଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ଲକ୍ଷକରବା ତେଣୁ କଲେ ତାହାଙ୍କର ଯଥୋଚିତ ସମ୍ମାନ ଦେବା ତତ୍ତ୍ୱୋତ୍ସାହକମାନଙ୍କୁ ଏକଥା କହିବା ଶୋଭନୀୟ ହୋଇ ନ ଯାରେ କିନ୍ତୁ ସୁବାମାନେ ତେଣୁତ କି ହେବାର କିଛି କାରଣ ନାହିଁ । ରାଜେନ୍ଦ୍ରଲଲଙ୍କର ବିଦ୍ୟା-ରେ ଯେପରି ଶ୍ୟାଳି ହୋଇଥିଲା ବିଦ୍ୟାସାଗର ସମାଜସମ୍ପାଦକ ବୋଲି ତହିଁ ଅଧିକ ସୁଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜିଥିଲେ । ସମ୍ଭାରଦର ଗାବନ ବଡ଼ ଅଧି-କରେ ଯାଏ ଓ ତହିଁର ଫଳ ବହୁକାଳରେ ଫଳର ମାତ୍ର ବିଦ୍ୟାସାଗରଙ୍କର ମାନସିକ ବଳ ଓ ଚରଣ ଏପରି ଦୃଢ଼ ଥିଲା ଯେ ସେ ଅପଣା-ବାହିତ ସମ୍ଭାରକାର୍ଯ୍ୟରେ ଯରଣତ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ତହିଁରେ ଯେସବୁ ବାଧା କଷ୍ଟ ଓ ବନ୍ଧୁ ଘଟିଥିଲା ସେସବୁରେ ତୁଣ୍ଡେପ

କରି ନାହାନ୍ତି । ସଭାପତିଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଉତ୍କଳ ସର, କୋମର ପିଆରମ, ମହାରଜା ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା-ମୋହନଠାକୁର, ମହାରଜା ନରେନ୍ଦ୍ରକୃଷ୍ଣ ବାବୁ, ସରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନାର୍ଯ୍ୟ, ରଜା ପଦ୍ମାବତୀଦେବୀ, ମୁଖ୍ୟବିଦ୍ୟା, ବାବୁ ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ର ମଜୁମଦାର, ଜାଲୁର ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସରକାର ପ୍ରଭୃତି ବକ୍ତୃତା କର ସଭାର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଉପସ୍ଥିତ ଓ ସମର୍ଥକ କରି ଥିଲେ । ତହିଁରେ ମୂଳ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ସୁରଶ-ଚିହ୍ନ ପ୍ରାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଧାରଣଦେହାତ୍ମା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପତ୍ର କର ସଭାର ଅଭିପ୍ରାୟ ସିଦ୍ଧି କରବା କାରଣ ଯୋଗିଏ କମିଟି ଗଠିତ ହେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଅର୍ଥର ପରମାଣ ଦେଖି କମିଟି ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବେ ।

ଦାବବ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଦାବବ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟମାନ-ଙ୍କର ସୁ ୧୮୯୦ ସାଲର ବାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ତହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଠାରୁ ଉକ୍ତ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ସୁ ୧୮୮୯ ସାଲରେ ଉତ୍କଳଗେରୀ ୩୮୧୮ ଓ ବାହାର-ଗେରୀ ୧୧,୭୯,୮୩୩ କି ସୁ ୧୮୯୦ ସାଲରେ ଉତ୍କଳଗେରୀ ୨୯୭୨୦ ଓ ବାହାରଗେରୀ ୧୨,୩୯,୮୫୦ ହୋଇ ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଯୁଗରେ ୨୪ ଜଣ ବୃଦ୍ଧି ଓ ବୃଦ୍ଧକରେ ୧୯୨ ଉଣା ହୋଇ ଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କର ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଉତ୍କଳପଶ୍ଚିମ ଓ ଅସାମଠାରୁ ବଙ୍ଗଳାର ଲୋକ ଅତି ଅଳ୍ପ ପରମାଣରେ ଦାବବ୍ୟଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ଚିକିତ୍ସିତ ହେବାକାରଣ ଅସନ୍ତି । ପ୍ରଥମଲକ୍ଷିତ ତୁଳ ପ୍ର-ଦେଶରେ ପ୍ରତି ହଜାରରେ କି ୫୭ ଶ ଓ କି ୪୭ ଶ ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ଅସୁସ୍ଥବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ବଙ୍ଗଳାରୁ କି ୧୮ ଶରୁ ଅଧିକ ଅସନ୍ତି ନାହିଁ । ମାନ୍ୟବର ଶେଷେଟିକ୍ ବିଦେବନାରେ ବଙ୍ଗ-ଳାରେ ଦେସରକାସ ଜାଲୁରଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଅଧିକ ଥିବା ଏବଂ ଦେବନ କଟାକଟି ଚିକିତ୍ସା ଛିଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାରେ ବିଦ୍ୟ ଏବଂ ଦୂରମତ୍ତ ଲୋକେ ଅଧିକ ଲୋଡ଼ିବାରୁ ଏପରି ହୋଇ ଅଛି । ମାତ୍ର କଟାକଟି ଚିକିତ୍ସାର ଭଲ ବନ୍ଦୋ-ବସ୍ତୁ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିଶୁମୂ ମତ ଦୟା ଯାଇ କି ଯାରେ । ବାସ୍ତବରେ ଏହି ବିଜ୍ଞାନରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗୟା ଓ ସୁମସୁର ଦୋଅଲିୟାର ସିଦ୍ଧିଲସରକମାନେ ଅଧିକ ମନୋଯୋଗ-

ମଣିପୁର ଯୁଦ୍ଧ ବା ବିଦ୍ରୋହ ଘଟିବାପୂର୍ବେ ଉତ୍କଳଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ ଉକ୍ତ ସଭ୍ୟସମୂହରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଥିଲେ ତୁଣ୍ଡିଏ ଅର୍ଥାତ୍ ବଲ୍ଲଭ-ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ ତାହା ଅନୁମୋଦନ କରାଅଛନ୍ତି ବୋଲି ବିଲ୍ଲଭର ସେକେଟିଶ ଉତ୍କଳଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଷଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି । ବିଲ୍ଲଭସେକେଟିଶ-ଙ୍କର ଏହି ଚତ୍ର ସମସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରର୍ଥେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ତହିଁର ସାରମର୍ମ ଏହି କି ଅଗାମର ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର କୁଲଦାନ ସାହେବଙ୍କ ସରମର୍ଣମରେ ସୁରଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ମଣିପୁର ସକ୍ତ୍ୟ ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ କରବା, ରଜା ଭୁଲଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମଣିପୁରର ରଜା ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରବା ଏବଂ ଟିକେନ୍ଦ୍ରଜିତଙ୍କୁ ମଣିପୁରର ବାହାର ବିଭାଗର ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗଠିତ ହେବା ଉପରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲର୍ଡ଼ ଲଲସ ତାଉନ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାପାଇଁ ଉତ୍କଳଗବର୍ଣ୍ଣମେଷର ସୁଦ୍ଧାଧିକାର ସମ୍ମାନ ସହଜ ରକ୍ଷା କରାଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦେଶୀୟରଜାମାନେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶତ କରବାର ଭାର ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନରଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରବା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର କୁଲଦାନ ସାହେବ ସେନାପତି ଟିକେନ୍ଦ୍ରଜିତଙ୍କୁ ଦରବାରରେ ଗିରଫତାର କରବାର ଲକ୍ଷା କରାଅଛନ୍ତି ଯେ ସେକଥା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷକେତେଜିତଙ୍କୁ ଜଣା କି ଥିଲା ଏବଂ ଏ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରକାର ବିକାସଦାବିକଳା ଦେବ କୁଲଦାନ ସାହେବ ଏପରି ମନେ କର ନ ଥିଲେ ବୋଲି ସାଧା ଉତ୍କଳଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବିଲ୍ଲଭ-ସେକେଟିଶ ତହିଁରେ ଏକମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯାହା ଦେବ କରବାରମାନ ଉତ୍କଳ ଉପଲକ୍ଷରେ କମିଶ୍ନର ବିଧିସ୍ୱରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସେପ୍ରକାର ଦର-ଗାରରେ ଅମଲଗମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକି ଗିରପ୍ରାର କରବା ଭଲ ନୁହେଁ । ଅଗାମର ଦରବାରକୁ ଅସିଥିବା କୌ-

ପୁସ୍ତକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ଉକ୍ତ ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅନେକ ରୋଗୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ଆସିଥିଲେ । ଭଲ ଫଳ ଦେଖିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ରୋଗୀ ଉପିବେ ମାତ୍ର ଅନେକ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଭଲ ଉପକ୍ରମ ନ ଥିବାରୁ ଚିକିତ୍ସାପାତ୍ରୀ ଉଦ୍ୟାନରେ ରୋଗୀଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଫଳ ଦୁଅଇ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଚିକିତ୍ସାପାତ୍ରୀଙ୍କ ଦାତବ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ଲୋକେ ଲୋଡ଼ାକୁ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଉ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ଆୟ ଟଲକ୍ସ ୭୦ ହଜାରରୁ ୫ ଲକ୍ଷ ୭ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଟଲକ୍ସ ୨୭ ହଜାରଠାରୁ ୫ ଲକ୍ଷ ୭୪ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଅଧିକ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ସହାୟକାର୍ଥେ ସରକାର ଯାହା ଦାନ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶରେ ମୋଟ ଆୟର ଶତକର ୫ ୫୧୯ ଜା ଏବଂ ଆୟମରେ ଶତକର ୫ ୩୧୯ ଜା ଦେଉଥିବା ପ୍ରକାରେ ବଜାରରେ ଶତକର କେବଳ ୫ ୫୯ ଜା ଅଛି । ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରକାର ଭେଦାର ପରମାଣ ସନ ୧୮୮୯ ସାଲରେ ୧ ଲକ୍ଷ ୧୯ ହଜାର ଟଙ୍କାକୁ ସନ ୧୮୯୦ ସାଲରେ ୧ ଲକ୍ଷ ୪୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ବଡ଼ ସମ୍ବୋଧି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ଯେ ଦାତବ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଆଶ୍ରା ବଶେଷ ଅଛି । ମିଉନିସିପାଲିଟୀମାନେ ମଧ୍ୟ ସଂଯୋଗର ସାହାଯ୍ୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ ଏ ବର୍ଷପ୍ରଦେଶର ଉତ୍ପ୍ରଲୋକ ଓ ମିଉନିସିପାଲିଟୀମାନେ ଯେପରି ସାହାଯ୍ୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଯେବେ ସରକାର ସେହିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ତେବେ ଦାତବ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟମାନଙ୍କରେ ଭଲ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାର ପରମାଣରେ ରହିବ ଏବଂ ତାହା ଦେଲେ ଅନେକ ଗରବ ଲୋକଙ୍କର ଉପହାର ହେବ । ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିତାନ୍ତ ଉକ୍ତା ଦେବାରୁ ଫଳ ଭଲ ହେଉ ନାହିଁ ।

ମଣିପୁରର ପରିଣାମ ।

ମଣିପୁର ବାଣିଜ୍ୟରେ ଇଣ୍ଡିୟନ ବର୍ଣ୍ଣମେଖଳର ସେପକ୍ସର ଓ ଗୋଷାପତ୍ର ଇଣ୍ଡିଆନ ଲେଟ୍ଟର ବାଦୀର ଅଛି । ସେପକ୍ସର ମଣିପୁରବନ୍ଦୋବର ଅବସ୍ଥାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ଗୋଷାପତ୍ର ଉକ୍ତ ସ୍ଥଳର ଦୂରଦୃଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଛି ।

ନରେ ଅଛି । ଗୋଷାପତ୍ରର ମର୍ମ ଏହି ବି ମଣିପୁର ଗଜା ଶ୍ରମକ ମହାସଙ୍ଗୀକ ବନ୍ଦୁକରେ ଅସ୍ଥାୟୀ କରିବା ଓ ବନ୍ଦୋହକଦ୍ୱାରା କେତେକ ଜଣ ଗଜକର୍ମଚାରୀ ବଧ ଦେବାରୁ ଗଣ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧୯ ରଖର ଗୋଷାପତ୍ରଦ୍ୱାରା କୁଳଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଙ୍କର ଗଜକର୍ମକା ଲୁପ୍ତ କରି ଉକ୍ତ ଗଜକର୍ମ ଇଂରାଜସେନାପତିଙ୍କ ଦସ୍ତରେ ଅର୍ପିତ ହୋଇ ଅଛି । ସୁତରାଂ ମଣିପୁର ଇଂରାଜସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ଦୋଇ ପାରେ ଓ ମହାସଙ୍ଗୀ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା କରି ପାରନ୍ତି । ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୋହମାନଙ୍କ ଦଳପତ୍ରମାନେ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିବାରୁ ମହାସଙ୍ଗୀ ଦୟାପୂର୍ବକ ଉକ୍ତ ଗଜକର୍ମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ନ କରି କେବେ ଦେଶୀୟ ଗଜକର୍ମ ଅଧୀନରେ ରଖିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ମଣି-ସଭାସ୍ଥିତି ଉତ୍ତରବର୍ଷର ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟରୁ ଇ ବାଦୀଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ନିୟମରେ ଯାହାକୁ ଗଜକର୍ମ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ନିୟମରେ ମଣିପୁର ଶାସନ କରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଷାପତ୍ର ଏହିକଥା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ ଗଲା । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶକା ଦେବେ ଏବଂ ସେ ଯେଉଁ ନିୟମରେ ଶାସନ କରିବେ ଏ ବିଷୟରେ ଏ ଛୋଟ ଅଛି ଏବଂ ଗୋଷାପତ୍ର ପ୍ରକାରର ହେବ । ସେପକ୍ସର ଉପରେ ବନ୍ଦୋହକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ସେ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ଏଥିପୂର୍ବ ଅନୁମାନେ ପ୍ରକାଶ କରି ଥିବାରୁ ଏଠାରେ ସୁରକ୍ଷା ଲେଖିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । କେବଳ ବାରିଷ୍ଟର ମନମୋହନ ଗୋଷା ଗୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଯୁବକ ଟିକେନ୍ଦ୍ରଚରଣ ପକ୍ଷରୁ ଯେସବୁ ଅପତ୍ତି କରି ଥିଲେ ତହିଁର ଶ୍ରେଣୀରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟରୁ ଇ ବାଦୀଦ୍ୱାରା କରୁ ଅଛନ୍ତି ତେଣୁ ଲେଖିବାର ଅବଶ୍ୟକ । ଟିକେନ୍ଦ୍ରଚରଣ ଲିଖିତ ବର୍ଣ୍ଣନାପତ୍ର ନାଟକଟି ଏବଂ ତାହାଠାରୁ ଜବାବ ନେବା ଅପତ୍ତିର ଏହି ଉତ୍ତର ପ୍ରକାର ଦୋଇ ଅଛି ବି କାଟକୂଟରେ ତାହାଙ୍କର ଚିତ୍ତ ସତ ଦୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ଜବାବ ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ନାହାନ୍ତି । ମଣିପୁର ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱାଧୀନ ଥିବାର ଅପତ୍ତିସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟ ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି କି ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ଅଛି ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବାରୁ ହେବ ସେ ମଣିପୁର ଉତ୍ତରଗବର୍ଣ୍ଣ

ମେନ୍ଟର ରାଶି ଓ ଅଧୀନସ୍ତ ଦେଶ । ପୁଲିସ ସଦ୍ୟାପି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଉତ୍ତରଣ ନେଇ ବାଦୀକୁ ଧରାକୁ ଯାଏ ଏବଂ ସେ ସଦ୍ୟାପି ବାଧା ଦିଅଇ ତହିଁରେ ଯେମନ୍ତ ଅପରାଧ ଦୁଅଇ ସେନାପତି ଟିକେନ୍ଦ୍ରଚରଣ ଧରାପାଇ ଯେଉଁ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ହୋଇ ଥିଲେ ସେହି ସୈନ୍ୟକୁ ବାଧା ଦେବାରେ ସେହିପରି ଅପରାଧ ହୋଇ ଅଛି । ସ୍ୱୟଂ ଲୁଚିତ୍ର ସଦ୍ୟାପି ବି ବାଧା ଦେବାର ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ତଥାତ ସେପ୍ରକାର ସେ ଗଜା ଓ ସମସ୍ତେ ତାହାଙ୍କ ଅଧିକାର ଥିଲେ ଓ ସେ ଏ ବନ୍ଦୋହକଦ୍ୱାରା ଚେଷ୍ଟା ନ କରି ନାହିଁକୁ ରହି ଥିଲେ ଏବଂ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟରୁ ଯେଉଁ ରିପୋର୍ଟକଲେ ତହିଁରେ ପ୍ରକୃତ କଥା ଗୋପନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ସେ ପ୍ରକାର ସେ ବନ୍ଦୋହକର ସର୍ପଣୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି କେବଳ ସେ ନିତାନ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦଳତା ବଶତଃ ଅପରାଧ ଅଧିକାର ସ୍ୱାଧୀନ କରିବା ଏବଂ ମଣି-ମାନେ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା କରୁ ଥିବାରୁ ସେ ମହାସଙ୍ଗୀଙ୍କର ଦୟାର ପାତ୍ର ହେଲେ । ଏହିପରି ତାହାଙ୍କର ପ୍ରାଣପକ୍ଷ ସମା ହେଲା ।

ଏଥିରୁ ଶାନ୍ତମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ମଣି-ପୁର ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱାଧୀନ କି ଥାଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟରୁ ରାଶିର ସ୍ୱାଧୀନ ଅଛି ଏବଂ ରାଶିର ସ୍ୱାଧୀନରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟରୁ ଯାହାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେବ ତାହାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ପାରବେ । କେଉଁ ସରକାର ବା ଅବେଶଦ୍ୱାରା ମଣିପୁର ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱାଧୀନ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ରାଶିର ସ୍ୱାଧୀନରେ ପରମଣିତ ଦେଲେ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୋଚର ଥିବାରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଉ ରାଶିର ସ୍ୱାଧୀନରେ ଏଥର ସାଧ୍ୟତା ଦେବେ । ମହାସଙ୍ଗୀକ ବନ୍ଦୁକରେ ଅଧି ଅଧିକା କଲେ ବଦାତ ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏମଗ୍ରାହରେ ବାଲୋଦେବସଙ୍ଗେ ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଅଛି । ସାମାନ୍ୟ କୁର ଓ ଶାନ୍ତ ମନମିତା ହୁଏ ଅଧିକ ଦୌରସି ସେମ ସ୍ୱଳ ନାହିଁ । ସମନାବର ଚଳଣାପତ୍ର ବଡ଼ ପୁରୁଷର ବାଲୋଦେବ ହେଉ ଅଛି । ଏହାର ଅବବାସ ମହୁମା ସଦାରେ ନବେ ଶାନ୍ତ ଦେଖା କଲେହର ଅଧି ଅଛି ।

କେବଳ ବିଷୟର ନିଜ ଦେଖିବାକୁ ସକାଳ-
ଧୂସ ହୋଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧୂସମାନ ବଳ
ହେବ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟରେ ବିଗତ ମସି-
ମାସରୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଜଳ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ-
ଠାରେ ଗୃହୀତ କରୁଥିଲୁ ସେପରି ଅବଧ
ବିହୀନ ବନୋବସୁର ଦୃଶ୍ୟ ନ ହେବାରୁ
ଏପରି ଦୂର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟନା ହେଲା ମାତ୍ର ଆଶା କରୁ
ଜଳ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଗାଧମ୍ଭେ ଏଥିର
ବିହୀନ ସୁବନୋବସୁ କର ସାଧାରଣଙ୍କର
ମନସ୍ତାପ ଦୂର କରିବେ ।

। ନ । ଶ —

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁ ଯେ
ଶାସ୍ତ୍ର ଜଳ ସାହେବ ଏକସମ୍ଭାରେ ଅମନୋ-
ଯୋଗୀ ନାହାନ୍ତି । ବାବୁ ଗୁଣବତ ମହାନ୍ତି ସିଏ
ବାହାଦୁର ଇସ୍ତଫା ଦେବାରୁ ଭାଦ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରାନ୍ତରେ
କେହି ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର
ଉପାୟ ଲାଗିଅଛି । କମିଟି ଦୃଢ଼ରୂପେ ଶୀଘ୍ର
ଗଠିତ ହେବ ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ 'କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବା-
ହମଣ୍ଡଳରେ ଅଦେଶ ବାହାରକ ।—ସଂ,

ମଦାଗସୁ !

ଓଡ଼ିଶାରେ ଇଂରାଜିଶାସର ଅଦର ଓ
ବିସ୍ତାର କ୍ରମେଶୁ ଗୁଣି ଯାଉଅଛି କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ
ଶିକ୍ଷିତଲୋକମାନେ ଓଡ଼ିଶାଗ୍ରାଣୀପ୍ରତି ଆଶାନ୍ତ-
ରୂପ ଅନୁଗ୍ରହପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥି ବୋଲି ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳପ୍ରତିଭାର
ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ପରି ଅନେକ ଲୋକ ଭାବନ୍ତି,
ଓଡ଼ିଶାଗ୍ରାଣୀରେ ସାହିତ୍ୟ ନାହିଁ । ବୁଝର
ପରିଧର ବାଦାରେ ପୁସ୍ତକର ସୀମା ନାହିଁ ବୋଲି
କ୍ରମସମ୍ଭବର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ; ଅନେକଲୋକ ତ-
ର୍କବାଳ ଉଦ୍‌ୟ ବିଶ୍ୱାସର ଦର୍ଶାନ୍ତ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ସେମାନେ ମୁକ୍ତ କା ଦ୍ରସ୍ତାଙ୍କ ଓଡ଼ିଶାସମ୍ପ-
ଦକୁ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ରସ୍ତ ବା କେନ୍ଦ୍ରର ଉପସ୍ଥିତି
ସଦାର୍ଥ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରିଥି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ଓଡ଼ିଶାଗ୍ରାଣୀର ବିପର ଅଦର କରନ୍ତି, ତହିଁ ର
ଗୋଟିଏ ପ୍ରମାଣ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନଙ୍କର ଜଣେ ମାନ୍ୟାପଦ ବନ୍ଧୁ ପତ୍ରର
ବିଷୟରେ ଅନୁବାଦ ଏହିଠାରେ ପ୍ରକାଶ

କରୁ ଅଛୁ :—“ * * * ଯେଉଁ ଓଡ଼ିଶା-
ସମ୍ପାଦକ ତୁମ୍ଭେ ଅଶାସ୍ତ୍ର ଦେଇଥିଲ; ତାହାରୁ
ଖଣ୍ଡିଏ ପୁସ୍ତକର ବିଷୟରେ ସାଠକର ଅଛୁ ।
ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କର କବିତା ସଦାର୍ଥ କବିତାକ୍ରମର
ସରସ୍ୱତୀ ଏବଂ ମନୋହରର ପରପୁଣି
କିନ୍ତୁ ତହିଁର ଉପରାଗ ଏଡ଼େ ବଠିକ ସେ
(ଭାଷା ହେତୁ କର) ରସାସାଦନ କରବା
ସମସ୍ତଙ୍କର ସାଧାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେ । * * * ଜଣେ
ବକ୍ତୁ ଅମ୍ଭ ଦୃଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାସମ୍ପାଦ ଦେଖି
ବିଦ୍ରୁପ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ମନୋହର
ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ, ପ୍ରାଚୀନଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ପରନୋ-
ଦୁଷ୍ଟ ଶିଳାପ୍ରତି ଅମ୍ଭର ସେପରି ଭକ୍ତି, ସାହିତ୍ୟ-
ପ୍ରତି ସେହିପରି ଅନୁଗ୍ରହ । ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କ
ଯେଉଁ ଗ୍ରନ୍ଥର କବି, ସେଗ୍ରନ୍ଥର ନିଜା ଅନୁ-
ମୋଦନମୟ କୁହେ । * * * ଇଉରୋପ
ଉପକ୍ରମ ନାମକ ଯେଉଁ ଇଂରାଜୀସମ୍ପାଦ ଖଣ୍ଡିକ
ତୁମ୍ଭକୁ ଉପକ୍ରମ ଦେଇଅଛୁ, ତହିଁ ସଙ୍ଗେ
ତୁମ୍ଭର “ ବଜ୍ରବାଳା ” ପ୍ରକାଶନ କଲୁ ।
“ ବଜ୍ରବାଳା ” ପ୍ରକାଶନ ଅଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟବେଶଣ
କରିଅଛୁ, କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏଅଙ୍ଗର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା
ଦେଖି ନାହିଁ । କେବଳ ପ୍ରାନ୍ତେ ବିଷୁକ
ଦୈଶିକ ଗ୍ରନ୍ଥର ଏକଟ ସମାବେଶ ଓ
Ventriloquism ଦୋଷ ଲକ୍ଷିତ ହେଲା ।
ସୁସ୍ତକଖଣ୍ଡିକୁ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହପୂର୍ଣ୍ଣ ପଢ଼ିବାର
କାରଣ ଏହି ଯେ, ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରନ୍ଥରେ
ନାଟକ ନ ଥିଲା ଏବଂ (ସେ ଗ୍ରନ୍ଥରେ)
ନାଟକ ରଚିତ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ଅମ୍ଭେ
ଜାଣି ନ ଥିଲୁ । ସୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ସାଠକର ଯେଉଁ
ସନ୍ତୋଷ ଲଭି ବଲୁ, ତହିଁ ମିତ୍ର ତୁମ୍ଭକୁ
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ । ପ୍ରକୃତରୂପେ ଅବଶ୍ୟ
ସୃଷ୍ଟିକରି ହୋଇଥିବେ । ଯେଉଁ ଦେଶର
ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମାନେ ବୁଝିପାରନ୍ତି, ସେ ଦେଶର
ଉତ୍କଳ ବା ଅବନତିକମଳେ ସେମାନେ ଦାସୀ,
ସେ ଦେଶର ସାହିତ୍ୟଜ୍ଞାନର ସଦାର୍ଥ
ଅଧିକାରୀ । * * * ”

ଯାହାଙ୍କ ପତ୍ରରୁ ଉପସ୍ତେଜ ଅଂଶ ନୁହେ
ହେଲା, ସେ ବଙ୍ଗଦେଶର ଜଣେ ମାନ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି
ଏବଂ ଖ୍ୟାତନାମା ଭଦ୍ରଲୋକ । ତାଙ୍କର ଉତ୍କଳ-
ସାହିତ୍ୟପ୍ରତି ଅନୁଗ୍ରହ—ଓଡ଼ିଶାଗ୍ରାଣୀର ଗୌ-
ରବର ବିଷୟ । ବିନାନ୍‌ମଣ୍ଡଳରେ ନାଦାର ପତ୍ର
ପ୍ରକାଶ କରିବା ସଙ୍ଗେ ନୁହେ, ଏହିଦେଲୁରୁ

ଅମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାର-
ଲୁ ନାହିଁ । ଇତି ।

ବିଲକଳା } ଜଣେ ଓଡ଼ିଶା
୧୯୧୧-୧୧

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ପକା ବିଦ୍ୟାଳୟ ପତ୍ରିକା	ବଟକ	ଟ ୩୯
ବାବୁ ସନାତନ ଦାସ	ସଦ୍‌ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟ	ଟ ୩୯
ବଳରାମ ଦାସ	ବାଲୀ	ଟ ୨୯
ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ରସିଂହ	ସଦ୍‌ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟ	ଟ ୧୯
ପକା ବିଲକଳା		ଟ ୩୯
ବାବୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲୀ ଚନ୍ଦ୍ର	ବଟକ	ଟ ୩୯
ନିଶାନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ		ଟ ୧୯
ପକା ବିଲକଳା		ଟ ୧୯
ଦଶରଥ		ଟ ୩୯
ବାବୁ ବନମାଳସିଂହ		ଟ ୨୯
ନାଳମାଧବ ଦାସ		ଟ ୨୯
ହାତ୍ତୁସର୍ଦାରସିଂହ	ପାଳକେର	ଟ ୨୯
ପ୍ରକାଶଦାସ	ସଦ୍‌ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟ	ଟ ୧୯
ହରହର ଚୋପ ଦତ୍ତ		ଟ ୩୯
ବଳରାମ ରାୟ		ଟ ୩୯
ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ		ଟ ୨୯
ଚନ୍ଦ୍ରଚୂର ସୋଷ		ଟ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତରାମ ଶ୍ରୀ କବିରାମଚନ୍ଦ୍ରର ମନ୍ତ୍ର-
ସମ୍ପର୍କବିଷୟକ ଗୁଣା ।

ପୂର୍ବପ୍ରକାଶିତ ଗୁଣାର ସମସ୍ତ	ଟ ୧୯୧୯/୧୯
ଜିଆ ପାବନା ପାର୍ବତୀଙ୍କ ଚଳାଚଳ ବାବୁ ଉତ୍କଳପତ୍ର	ଟ ୧୯
ସରକାରଙ୍କ ବହିକ ପ୍ରେସର	ଟ ୧୯
ଉତ୍କଳପତ୍ର ମୋକାମର ଅବିଦିତର ସମ୍ପାଦକ	
ବାବୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲୀ ଚନ୍ଦ୍ର	ବଟକ ସେପ୍ଟେ ୧୯୧୧
ବୌଦ୍ଧପତ୍ର ମହାବୀର	ଟ ୧୯
ସରକାର ମୁଖ୍ୟପାଠ୍ୟ	ଟ ୧୯
ବୌଦ୍ଧପତ୍ର ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରେସର	
ମୋକାମର ଶାନ୍ତ ସୌଜାତର ଅଭାଗରୁ	
କର୍ମକ୍ରମମାନଙ୍କର ଦତ୍ତ ଗୁଣା	ଟ ୨୯
ବିଜ୍ଞାପନ ମୋକାମର ଚଳାଚଳ ବାବୁ ସାବରକ୍ରମ	
ସେକର ପତ୍ରକାର	ଟ ୧୯
ପକା ପାବନା	ଟ ୧୯
ବାବୁ ଅଦୃତ କେଦର	ଟ ୧୯
ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରକାଶଦାସୀ	ଟ ୨୯
ଶ୍ରେଣୀକୃତ ଦାସୀ	ଟ ୨୯
ବାବୁ ବଳରାମ ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୧୯
ଶ୍ରୀରାମ ଦାସ	ଟ ୨୯
ବୋରଡ଼ମଳ	ଟ ୨୯
ବୃତ୍ତାଧର	ଟ ୧୯
ସୁକଦେବ	ଟ ୧୯
ପଦେଶକ	ଟ ୧୯

ଦକ୍ଷିଣ ଦେଶୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ

ପାଟଣାପୁର	ଟ ୧୦୦୯
ବାବୁ କମଳାକାନ୍ତ	ଟ ୨୦୯
ପୁରୀମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ	ଟ ୧୫୯
ବୋଧବନ୍ଧୁ - କାମ	ଟ ୧୦୯
ସର୍ବମନ୍ଦିର ଯୋଗ	ଟ ୧୦୯
କଳିଙ୍ଗ ସାଧାରଣ ଦାମ	ଟ ୨୦୯
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବିକ୍ରମେଶ୍ୱରୀ	ଟ ୧୫୯
ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥନ ବୋଷ	ଟ ୧୦୯
୧୦ ଟଙ୍କାକୁ ଅଧିକର ଚାନ୍ଦିଆ ସମ୍ପର୍କ	ଟ ୧୧୪୮

ପିତୃତାର ।

ଏ ଯାହାକୁ ଦେଖିବେ ଯାହାରେ ଉଚ୍ଚି
କର୍ମରେ ଭଲକାର କୋଠାଗଠର ଫାଟିକେ
ଦେଲେ ପାଣିନୀଳା ବଦ ଦେବ ଦରଲ ମିତେ
ଅହେ ଲେପିଦେଲେ ନେତ୍ରର ଦେବ ଓ ଦର
ଧରୁବ କାହିଁ ।
କରିଲେ ଚରଣା ଓ ସାଜରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ
କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅନୁକରଣର ଦର ଲକ୍ଷ୍ମୀନୀ

ଉତ୍କଳସମିତାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କ୍ରମାନ୍ତର
ଶର୍ମା ଭଲକିର ରୂପେ ଥାଏ ଦୋଳଅସ୍ତ
ଅଥା ।

ପ୍ରଥମଅବସ୍ଥା ସକାଶେ ପ୍ରଥମ
ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୦୫୮
ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮
ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮
ତୃତୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮
ଚତୁର୍ଥ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮
ପଞ୍ଚମ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮
ଷଷ୍ଠ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮
ସପ୍ତମ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮
ଅଷ୍ଟମ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮
ନବମ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮
ଦଶମ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପର ଟ ୧୫୮

ଶ୍ରମମାଲାର ଅର୍ଥ ।

ବାବୁ ମଧୁସୂଦନରାଓ କୁଳଶ୍ରମମାଲାର ଅର୍ଥ-
ସୁସ୍ଥ ମୋଟା ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ କାଗଜରେ
ଶ୍ରମଦୋର କଟକପ୍ରଣାଳୀ କମ୍ପାନୀରେ ଏକ
ବାଲେଶ୍ୱର ଦେବ ଟେମ୍ପର ଓ ବାମସ୍ତ୍ରା ପ୍ରଭିଳି-
ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ କରକରେ ଦୁଇ-
ପଲସା ମୂଲ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଦୁଇପଲ-
ସାପ୍ରକାରେ ଖ ୧୨ ଟଙ୍କା ବହୁ ଜାକରେ ଯାଇ
ପାରେ ।

ବାଲିକାଗଣ ।

ଉତ୍କଳସମିତା ପତ୍ର ଦରରେ ସହଜ କଟକ
ଚୌଧୁରୀ କଟାକ ବହୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପଦ
କମ୍ପାନୀରେ ବାବୁ ଅଭିଷେକ କର ଦେ । ମାତ୍ର
ଦୋଳାନରେ କଟକ ଦେଉ ଅଛି ପତ୍ରା —

୧୦ ଟଙ୍କା	୧୦୦	୧୦୦
୨୦ ଟଙ୍କା	୨୦୦	୨୦୦
୩୦ ଟଙ୍କା	୩୦୦	୩୦୦
୪୦ ଟଙ୍କା	୪୦୦	୪୦୦
୫୦ ଟଙ୍କା	୫୦୦	୫୦୦

ଶ୍ରମର ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଗପକର
ଉତ୍କଳସମିତାରେ ତଥା ଉତ୍କଳସମିତା ଅମ୍ପାନୀଙ୍କ
ଦୋଳାନରେ ଚନ୍ଦରକୋଣା ଓ ଭଲକା ଓ
ରେସନାଓରେଇ ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଓ କଲ-
କତା ଚମାଖୁ ସରସରର ଉତ୍କଳ ଦେଉ ଅଛି
ବାବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦେଶିକ ମଧ୍ୟରେ ବୃତ୍ତ
ଅଛି । ଉତ୍କଳର ଅନେକପ୍ରକାର ଷ୍ଟେସନ
କଲକତା ଉତ୍କଳ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଯାହାକର
ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉତ୍କଳ ଦୋଳାନରେ ଅନୁ-
ଶୀଳ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରିବେ ।

କଟକଭଣ୍ଡାର ।

ସହର ଓ ମହାସହରାସିମାନଙ୍କ ସୁଖ୍ୟାର୍ଥ
ଅକଳୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିର ଦୋଳ
ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ଥା ସହର ବାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ଜାକ୍ରୁଷ ଓ କରଗଣ ଉତ୍ତମ
କରମ୍ବୁ ଦୁଅଇ । ଏକାକିତା ଅନ୍ୟ ଯାହାର
ସେହିଦୁବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ
ଅଭିଷେକ ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହର
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ରକ ଦୁବ୍ୟ ଉଡ଼ା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପଦାୟ ଦୁବ୍ୟ କରମ୍ବୁ ଓ ସରବ-
ଗଦ କରୁ । ସେହି ଦୁବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାକରୁ
କମ୍ବୁ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ କହିଲେ ଉତ୍କଳ
ବିକାର ଦର ଉପରେ କଣି ପଠାଇବାର ସମ-
ଶ୍ରମନମନ୍ତେ ଗଲକର ଟ ୨୮ ହୁଏବରେ କମି-

ଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ କଥାଯାଏ । ଦେବଲ
ପ୍ୟାଦ ଓ ଜାକ୍ରୁଷା ପଠାଇଲେ ଉତ୍ତମ ଓ
ଦୁବ୍ୟର ବାଲ୍ୟପେଇବଲ ଜାକ୍ରୁରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଯାଇ ପାରେ । ଦେବ ବା ଲକ୍ଷ୍ମୀସିଏବୁ
ସହ ଗୁପ୍ତାଦ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍କଳବାକ୍ତ ଦା
ଦୁଇପଲସା ଟଙ୍କା ଶ୍ରେଣୀ ନ ପଠାଇଲେ
ଧରୁର ଉତ୍କଳ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।
ମହାସହରାସି ଅନେକ ଅନେକ ସକା କର୍ମିତାର
ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସହଦା ସେଗର
ଚିହ୍ନା ଓ ଉତ୍ତମ ପ୍ରେସର କରବାସକାଶେ
ପ୍ରଦାନ ପାଇଥାଉ । ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସଦାସାଧାରଣଙ୍କ ସୁଖ୍ୟାର୍ଥେ ଶ୍ରେଣୀ କ ସେହି-
ମାନେ ଅପ୍ରାୟ ଅଧାରର ଚିହ୍ନିବ ଦେବାରୁ

ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରେଣୀରେ ଯାହାର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍କଳରେ
 କାରଣ, ବ୍ୟାଧି କୁଳଜ ବଳା, ଶ୍ରେଣୀ ପୁରୁଷ
 ବା ଶ୍ଵା, ଶ୍ରେଣୀର ପୁତ୍ର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଚରଣ,
 ବୟସ୍କମ, ଅହାର, ବୋଧଶୁକ୍ତି, ଧାତୁ ପ୍ରକୃତି-
 ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରେଣୀର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
 ତାହାର ଯଥାସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ପଠାଇବୁ ।
 ଟଙ୍କା, କଉଡ଼ି ବା ପତ୍ରାଦି ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
 ଅର୍ପଣକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।
 କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV
 MINOR COURSE.

ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସର ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକୃତଦେଲେ
 ମୂଲ୍ୟ ୫୦୯ ନୂତନା ପରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିହେବ ।
 Ditto An Abridged Edition ୩୯

ପ୍ରାକୃତକ ଭୃଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ।,
 ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସାଧକର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦୯, ଫାସ୍ତୁକର
 ମାନେ ବନ୍ଧୁ (ସୁଲଭ ଓ ପରଶୁରା) ଟ ୦୯
 ଥୁକ ଚରିତ ଟ ୦ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକୋମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବାବୁ ସୁ-
 ପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
 ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ । ପତ୍ରରେ "ଲଳିତମୋହନଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ"
 ବୋଲି ଲେଖିବ । ନୂତନା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାର
 ପୁସ୍ତକ ଏହା ବଦଳରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
 ସାମ୍ୟବାଦୀ ଇନଷ୍ଟି- } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ
 ଟ୍ରେଣିଙ୍ଗିନା କଟକ । } ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଉପକ୍ରମ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାରର ଉପକ୍ରମ ଉପକ୍ରମ
 ଉପକ୍ରମର ଅଧିକାରରେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଟେ ।

୧ । ପାଠକାଳ ଚୈତ୍ୟ—ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେପକ୍ଷ
 ଅବେଶର ବାଦ ଏହି ଉପକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏହା
 ବ୍ୟବହାର ବଳେ, ବେଶସୁବିଧା, ବେଶର ସବାବଦ୍ଧତା,
 ଅବାଚପତନ, ଏବଂ ବିଭାଗିତା, ଶିକ୍ଷାଦେୟତା ଇତ୍ୟାଦି
 ଉପକ୍ରମ, ମୁଦ୍ରଣର ବସ୍ତୁ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରବଦ୍ଧତା ହୋଇ ଦେବ ଓ
 ମୁସ୍ଲିମ୍ ସୁଖୀଭବ, ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚନ, ଶୋଭାପତ୍ର ଓ ସ୍ଵାଧୀନତା
 ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷକ ମୂଲ୍ୟ ବାରଅଣା ମାତ୍ର ।

୨ । ଚକ୍ର କୁତାଶିଳ—ନାନ ଛଦାପତନ ସଦ୍ୟ ଚକ୍ର ପ୍ର-
 ଯୋଗ ବାଦେ ନୂତନା ସଦ୍ୟା ଚକ୍ରମାତ୍ର ତଥା ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ।
 ମାତ୍ର ଏହା ଚକ୍ରକ୍ରମ ପରେ ନୂତନା ଚକ୍ର ବାର୍ତ୍ତନ
 ବଳେ ଏବଂ ତାହାକୁ ଏହାଦେବତାରେ ବନ୍ଧି ଦେଇ, ଚର୍ଚ୍ଚ-
 ନାରେ ଅଧିକ ସମ୍ବେଦନା ହାଏ । ଏହା ବ୍ୟବହାର ବଳେ ୨୫
 ଚର୍ଚ୍ଚନ ଚକ୍ର ଦେଖି ଅବେଦ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ପ୍ରତି ଚକ୍ର ଅଧିକ
 ମୂଲ୍ୟ ବାର ଅଣା ମାତ୍ର ।

୩ । ଶୋଭାପତ୍ର—ଏହା ଯଥାସ୍ଥ ସେବନ ବଳେ

୧ ପ୍ରାଚୀନ ବା ନୂତନ ସବୁ ପ୍ରକାର ଅନୁଷ୍ଠାନ, ପିତୃଶ୍ରଦ୍ଧି,
 ବସୁ ଶ୍ରଦ୍ଧି (ଅମାବାସ୍ୟା), ବନମାଳ, ଅତି ଶୁଭକାରୀ
 ଲକ୍ଷଣମାନ ଇତ୍ୟାଦି ହୁଏ । ଏବଂ ପଞ୍ଚ ବାଳ ସେବକାର୍ଯ୍ୟ ଉପ-
 ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଅଣା ଅଠ ଅଣା ।

୪ । ବୋଧକରଣ ବସ୍ତୁ—ବୋଧକରଣ ସଦୃଶକାର
 ଶ୍ରେଣୀର ଉତ୍କଳ ଓ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଟେ । ବୋଧ-
 ଶୁକ୍ତି ନ ହେଲେ କୌଣସି ଦେଶ ଅବେଦ୍ୟ ସଦ୍ୟା କୌଣସି
 ଉପକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତନକାରକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ଉପକ୍ରମ ବ୍ୟବ-
 ହାର ବଳେ କ ପ୍ରାଚୀନ ବା ନୂତନ ସଦୃଶକାର ବୋଧକରଣ
 ଏବଂ ବୋଧକରଣର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗାଢ଼ା ଯଥା, ବୋଧାତ୍ମକ
 ବାସୁ, କୁଦ, ଅର୍ଥ, ଅର୍ଜଣ, ଶୋଧ, ଉଦ୍ଧୃତ, ଶକ୍ତି, ଗାତ୍ର,
 ଓ ଚରଣର ବିଭାଗିତା ଓ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଉପକ୍ରମ ହୁଏ ।

ଏହି ଉପକ୍ରମ ବଳେ ଚକ୍ର ବର୍ତ୍ତନର ଗାଢ଼ାରେ
 ଏମତ୍ର ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ବ୍ୟବହାରର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମଧ୍ୟ
 ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପକ୍ରମ ଅଟେ । ପୁସ୍ତକ, ଅପୁସ୍ତକ, ବାଳକ,
 ବୃଦ୍ଧ, ଶି ଓ ପୁସ୍ତକ ସମସ୍ତେ ଏହା ସେବନ ବଳେ ପାଇବୁ ।
 ସମସ୍ତ ବାଳ ସେବକାର୍ଯ୍ୟ, ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅଣା ।

୫ । ଚକ୍ରପାଠର ଅଧିକାର—ଏହା ସେବନ ବଳେ ମନ-
 ଚେତନା ବା ବୃଦ୍ଧିର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମ, ସର୍ବ ପ୍ରକାର
 ପାଠକର, ସୁଦ୍ରବ, କଷ୍ଟର ଓ ଏବଂ କୁଦ, ଶ୍ରୀତା ସବୁ,
 ଅର୍ଜଣ, ଅଭିଜ୍ଞ, ଶାନ୍ତି, ଉପକ୍ରମ, ଅଧିକାର ବୋଧ,
 ଶାନ୍ତିର ଓ ମାତୃସିଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର ହୁଏ
 ଏବଂ ଦେବ, ପରମ୍ପରା ହୋଇ ଉକ୍ର ପ୍ରକାର ହୁଏ ।
 ଏବଂ ପଞ୍ଚକାଳ ସେବକାର୍ଯ୍ୟ, ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଅଣା
 ଅଠ ଅଣା ।

୬ । ଶୋଭାପତ୍ର (ସାଲଗା)—ଶୋଭା ମାନବ-
 ଦେହର ପ୍ରଧାନ ଉପକ୍ରମ ଅଟେ । ଏହା ପରମ୍ପରା ବଳେ କୌ-
 ଣସି ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଉତ୍କଳ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଚକ୍ର ଉକ୍ର
 ଶୋଭାପତ୍ର ମାନବ ଚର୍ଚ୍ଚନ ବଳେ ଉତ୍କଳ ଚକ୍ରମେ ଚକ୍ରମେ
 ପଦର ବାବୁ ଉକ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚନ ହୋଇ ନାନା ପ୍ରକାର ବସ୍ତୁ
 ବ୍ୟବହାରପୂର୍ବକ ହୁଏ । ଅଧିକାର ଅଧାର, ଚକ୍ରର ଅଧି-
 କାର ଶାନ୍ତିର ଓ ମାତୃସିଦ୍ଧ ପଦକ୍ରମ, ବୃଦ୍ଧିର ଉପକ୍ରମ
 ଗାଢ଼ାରେ ବସ୍ତୁରୋଗ, ପ୍ରଦେହ, ଉପକ୍ରମ ଇତ୍ୟାଦି ହେବୁ
 ସମସ୍ତର ଉକ୍ର ବୃଦ୍ଧିର ହୋଇ ଉପେ ଏବଂ ନାନାପ୍ରକାର
 ଶକ୍ତି, କର୍ମ, ଗାତ୍ର, ଚକ୍ର, ଉପକ୍ରମ, ଦେବ ଓ
 ଶାନ୍ତିର ଦେଶ ଶାନ୍ତିର ଓ ମାତୃସିଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି
 ଦେବ ଓ ଉପକ୍ରମର ଗାତ୍ର ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟର ଅବସ୍ଥା
 ବଳ ହୁଏ । ଏହି ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର ବଳେ ଉପକ୍ରମର ଉପ-
 କ୍ରମର ଉପକ୍ରମ ହୋଇ ମାନବଦେହ ଉପକ୍ରମର
 ଗ୍ରାସ ଓ ଶୋଭାପତ୍ର ହୁଏ । ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ବାରଅଣା-
 ଚକ୍ର ଏହା ଉପକ୍ରମ । ନାନାପ୍ରକାର ଉପକ୍ରମ,
 ତାହା ଉକ୍ର ଓ ଶକ୍ତିର ଏହା ସେବନ ଅବେଦ୍ୟ ହୁଏ ।
 ତାହା ଉକ୍ର ସେବକାର୍ଯ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ଅଠ ଅଣା ।

ବାବୁରୋ, } ଚକ୍ର ।
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଉପକ୍ରମକାର । } V. L. M. S.

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ।

କାଳାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଣୀ ବଡ଼ ଶିଳାପତ୍ରିକା

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମସିହା ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ଵରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଉଲ୍ଲେଖନୀ ଏ
 ଉପକ୍ରମରେ କ ପ୍ରକାର ଅଧିକ ସମ୍ବେଦନା
 କାର୍ଯ୍ୟରୁ ବ୍ୟବହାର । ଯାହାର ବ୍ୟବହାର
 ଦେବ ଶ୍ରୀକାଳାପାରେ ଉକ୍ର ବଳେ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ପାଇବେ ।

ଉକ୍ର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଚକ୍ରପାଠକୁ ଦୁଇ-
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଧିକାର ଦେଖି ଦିଅନ୍ତୁ ଅର୍ଥାତ୍ ମନ-
 ମତି ଦୋଷକୁ ନିର୍ମୂଳକ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ର
 ଉଲ୍ଲେଖି ପୁନର୍ବାର ଦୁଇପ୍ରତି ଉକ୍ର ଅଧିକ ।

ଚିଲିକା

ଉକ୍ର ଚିଲିକା ଦେବ, ମୃତ, ସୁଲଭ-
 ସୁଲଭକ୍ରମର ଓ ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମ-
 ଦେବା ଓ ଦେବ ଶାଳ, (ଚମ୍ପୁର ଓ ପିତୃଶ୍ରଦ୍ଧି
 ନାନାଦି ଅଧିକାରର ଉପକ୍ରମ ଶୁଭାରେ;
 ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଦେବ ଅଧିକାର ଶୁଭାରେ)
 ଚିଲିକା କ୍ରମ ଦିଅନ୍ତୁ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ର
 ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ମେହଗୋର ।

ମେହଗୋରର ସମସ୍ତ କାଳା ପତ୍ରିକାର ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର । ଉକ୍ର ପ୍ରକାର ନାନାଦି ଉପକ୍ରମର
 ଅଧିକାର ଉକ୍ର ପ୍ରକାର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର

ଏହି ଉପକ୍ରମ ଯଥାସମ୍ଭାବ୍ୟ ଏବଂ ସମସ୍ତ
 ବଳେ ଉକ୍ର ଦେବ ଏବଂ ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର
 ବଳେ ପୁସ୍ତକର ଉକ୍ର ଅବେଦ୍ୟ ଦେବା
 ଉକ୍ରମାନେ ଅବେଦ୍ୟ ନ ଦେବେ ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର ଅଧିକ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର ଉକ୍ର
 ହୋଇ ଉକ୍ର ଉକ୍ର ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ର ।

ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର

ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର
 ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର ଉକ୍ର

୧୯୩୭

କଟକ ଟାଇମ୍ସ୍

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୩୭
୧୯୩୭

କା ୧୨ ରବି ମାସେ ବିଷୁବର ସମ ୧୯୧୧ ମସିହା । ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ ୨୧ ନମ୍ବର ୧୨୧୮ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୩୭

ଅଗ୍ରମ ଦାୟିତ୍ଵ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୮
ପଞ୍ଚମ ଦେୟ ୫ ୨୧

ମାନ୍ୟତା ରେଳପଥ କମ୍ପାନୀ ମାନ୍ୟତାରେ
ବେଳବାଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଳବାଟି ନିର୍ମାଣ କର-
ବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରବାରୁ ସେହି ପ୍ରାଣୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟମେଣ୍ଟ ଚାହା ମଞ୍ଜୁର କରି ଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ୟତା-
ର ପ୍ରତିମତର ଉତ୍ତରା ଯେ ବେଳବାଦୀରେ
କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଷ୍ଟକୋଷ୍ଟ ରେଳଲାଇନରେ
ସେହି ରେଳବାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି ଚାହା
ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀରୁ ଦେବେ । ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟ ଏପ୍ରସ୍ତାବ ମଞ୍ଜୁର କଲେ ଏଠାରୁ ମାନ୍ୟତା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଧା ରେଳବାଟି ଗୋଟିଏ ହୋଇ
ଯିବ ।

ପୁରୀରୁ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଳପଥ
କି ଡିମାନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମଣ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମା-
ରେତ ସହକ ନିର୍ବାହ ହୋଇଥିଲା । କୁଞ୍ଜି
ଅତି ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରସକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ଯାତ୍ରୀ ନାଟର ବାହୁଲ୍ୟ ବନୋଦନ ହୋଇ-
ଥିଲା । ସେପକ୍ଷେ ପ୍ରାୟ ୫ ୦୦୦ ଲୋକ ଦ୍ରବ୍ୟ
ଶ କରାଯାଏନା ପ୍ରାୟ ୫ ଲୋକ ଲାଗି ନଗର-
ବାସୀ ଉତ୍ତମରୂପେ ଅମତ୍ତମ କରି ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ
ସାଧିଥିଲା । ଏ ସବୁ ଉତ୍ତମ କଥା କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖୀ
କର୍ମାଳୀଙ୍କ ସେବା ବ୍ୟତୀ ହୋଇଥିଲା ପକ୍ଷ-
ପ୍ରେତର ଚାହା ଦେଖିଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ
ଥାନ୍ତା ।

ମାନ୍ୟତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମାନ୍ୟତା ଏବଂ

ବାବାଦୁର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ଅର୍ଜଣର ଅନ-
କଷ୍ଟ ପ୍ରାଣମାନ ଦେଖି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅଛି । ସେ
ଏକଦିନ ପ୍ରାଣକାଳରୁ ଅଭାଗ୍ୟତାରେ
ମା ୨୨ ରୁଲ ଉତ୍ତମ କରି ଅସି ମଧ୍ୟାହ୍ନ ରୋ-
ଜିନ କଲେ । ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତରୁ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପ-
ତ୍ତରେ ବସି ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ
ଆସିବାର ଅନୁମତି ଦେବାରେ ଅନେକ ଗରବ
ଲୋକ ଚାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ସର ଅପଣା ୨ ଦୁଃଖ
ଜଣାଇଲେ ଏବଂ ସେ ଅତି ଧୀରଭାବରେ ଚାହା
ସବୁ ଶୁଣିଲେ । ଏପରି ନ ହେଲେ କି ହାକିମ ?
ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଏପରି ଶାସକବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ
ସଖ୍ୟା ଉକ୍ତା ଦେଖା ଯାଏ ।

ଗଠ କଲିକତା ଗଠେଟରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ
ବାବୁ ବ୍ଵାରଦାନାଥ ଯାକ ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନର
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ନିମନ୍ତେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକାଳୟ ଦାନ କରି-
ବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚାହା ପ୍ରଦାନ କରି ଅନେକ
କରି ଅଛନ୍ତି କି ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା କମ୍ପାନୀ କାଗ-
ଜରେ କମା ହୋଇ ସଂସ୍କୃତକଲେଚର ପ୍ରତି-
ଷ୍ଠାପନ ମାର୍ଚ୍ଚରେ ରହିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ
ସମ୍ପଦାୟ କର୍ତ୍ତୃକ ଅଧିକେକଳ ଚେତ ଓ
ବୈଦିକଶାସ୍ତ୍ର ପଠାୟବାକାରଣ ଗୋଟିଏ ଟୋଲି
ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଉକ୍ତରେ ବ୍ୟୟ ହେବ । ଉକ୍ତ
ଟୋଲର ଅଧ୍ୟାପକ କଟକେ ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ
ହେବେ ଓ ଉକ୍ତମାନେ ଚାହାଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବେ

ଏହି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦାନ ସଦାଶେ ମାନବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
ଲକ୍ଷ୍ୟ ବାବୁ ମହାଶୟକୁ ଅନୁବାଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଦକ୍ଷିଣାପଶ୍ଚିମରେ ଉତ୍ତର-
ର ବିଦ୍ୟୋଦ ଉତ୍ତରୀୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା-
ଅଛି । ସେ ବିଦ୍ୟୋଦରୁ ଉତ୍ତରୀୟ ଉତ୍ତରୀୟ ।
ପ୍ରଥମେ ବିଦ୍ୟୋଦମାନେ ଜଣିଥିଲେ । ସତ୍ତ୍ଵପତ୍ତ
ବାଲମେଷେଡ଼ାଗରର ଅଶା ଛାଡ଼ିଦେଇଥିଲେ ।
ପଠକୁ ପୁଣି ସତ୍ତ୍ଵପତ୍ତ ବିଦ୍ୟୋଦମାନଙ୍କୁ ଦୂରୀକ
ଦେବାରୁ ସୁଜଗାଦରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୁର୍ଭାଗ
କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଥମେ ଦେବେକ ବିଦ୍ୟୋଦ-
କି ଧର ରହିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଉତ୍ତରରେ ଯାହା
ଘଟିବାର ଥିଲା ତାହା ଘଟିଅଛି । ବିଦ୍ୟୋଦମାନେ
ଅବଶେଷରେ ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ରୁଣ୍ଡ କରି ସତ୍ତ୍ଵ-
ପତ୍ତକି ଅନୁମତ କଲେ । ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକାଳୟ ଉତ୍ତର
ଲଜାଇଦେଲ ଏବଂ ସତ୍ତ୍ଵପତ୍ତ ଦାରଗଲେ ।
ବିଦ୍ୟୋଦମାନେ ଉତ୍ତରରେ ଉକ୍ତମାନଙ୍କ ଅଧି-
କାର କରି ବସିଅଛନ୍ତି । ସୁଜଗାଦରେ ଅବଧି ଶା-
ନ୍ତି ବିସ୍ଫଳ ହୋଇନାହିଁ । ସତ୍ତ୍ଵପତ୍ତ ଓ ଉକ୍ତର
ଛାଡ଼ିବାର ଓ ସାହାଯ୍ୟକାରୀମାନଙ୍କ ଧର ଯୋଡ଼ି
ଦିଆଯାଇଅଛି । ପୂର୍ବରେ କି ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲୋକ
ମତ୍ତ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଦ୍ୟୋଦମାନେ ଆପଣା
ଲୋକଙ୍କୁ ସତ୍ତ୍ଵପତ୍ତସଦ୍ଵରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
ଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବସତ୍ତ୍ଵପତ୍ତ ଦେଲେ ସେତୋ ପଳାଇ
ସାଧିଥିବାର ଶୁଣାଯାଇଥିଲା ଉକ୍ତରୁ ସମାପ୍ତ
ଅଧିଅଛି ଯେ ସେ ସତ୍ତ୍ଵପତ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

ଲୋକେ ସ୍ୱଳ୍ପ କ ସାଧକାରୁ ପଦବ୍ୟାଗ କରିବାରୁ ଅନୁସୂଚ୍ୟ ହେଉଥିଲେ । ସେ ଲୋକ ଶୁଭ ନ ପାଇ ଶେଷରେ ପାଶ ହେଉଲେ ଏବଂ ଏତେ ଅନର୍ଥ ହୋଇଲେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଦୋଷୀ ରେଲବାଟି ନିମନ୍ତେ ପୁଣି ଓ କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରୟୋଗିକ ଥିବା ଜମି ଖରଦ କାରଣ ଜଣେ ପ୍ରେସ୍‌ଟାକିଲେକ୍ଚର ନିୟୁକ୍ତ ହେବାର ଶୁଣି ଅମେମାନେ ଅଶା କରି ଥିଲୁ ଯେ ଏହାଦେଖାଯୁ କେହି ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ ଭାବ୍ୟ ପିଠିକ । ମାତ୍ର ଗରସପ୍ରାପ୍ତର ଲୋକତା-ଗକେଟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜବଲଭୂ ସି, ଟେଲର ସାହେବ ଇନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାର ଦେଖି ଅମମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଅଶା କର୍ତ୍ତା ହେଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟେଲର ସାହେବ ଖୋରସାର ପୁରୁଣା ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଚର ଏବଂ ବନୋବସ୍ତୁ-କର୍ତ୍ତା କର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପେନସନ ଜେଲ ଉନ୍ନ-ସ୍ଥାନରେ ବାସ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି

ଅବଶ୍ୟ ଅନୁକାଳର ଅଟଇ ଅର୍ଥାତ୍ କର୍ତ୍ତା ବା ରମାସରୁ ଅଧିକ କାଳ ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଟେଲର ସାହେବଙ୍କୁ ଖୋରସା ଭୂମିର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମରୂପେ ଜଣା ଥିବାରୁ ସେ ଏକାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବସେଷ ଯୋଗ୍ୟ । ସମ୍ଭବତଃ ଏହି ସ-ପ୍ର-ବଦେଚନାରେ ଏବଂ ଏଥିରେ ପେନସନକର୍ତ୍ତା ବହୁ ବ୍ୟବ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହାକୁ ନିୟୁକ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଯେବେ ପୁର ପେନସନ ଉପରେ ଚାହାଙ୍କ ଦେଖନ ଦିଅୁ ଯିବ ତେବେ ଅନୁଦିନ ସକାଶେ ହେଉ ପଛକେ ଜଣେ ବ-ଦେଖାଯୁବଯୋଗୁକ ପେନସନ-କର୍ତ୍ତାର ସାମାନ୍ୟ ଉପକାର ସକାଶେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଏ ଦେଖାଯୁ କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ଦ୍ୟାଦାସ ବରଦା ଭଲ ନୁହଇ । ଅମମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟେଲର ସାହେବଙ୍କ ଅମଳରେ ଏ ଦେଖାଯୁଙ୍କର ଅନେକ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବ । ଏଥିପାଇଁ କର୍ତ୍ତମାନ ବନୋବସ୍ତୁଟା ଅତ୍ୟୁତ୍ତ ଲାଗୁଅଛି ।

କମ୍ପେଇର ମାନବେତୁସଭାର ଗୋଟିଏ ସଭାରେ ଅନୁଦିନକଲେ ହୋଇଥିଲା । ଏ ସଭାରେ ପ୍ରତିକର ତାଙ୍କର କୁନିଆ କମ୍ପେଇର ଅଧିକାରିକ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଥିଲେ କି ଇଂରାଜିକ ଅଧିକାରରେ ଅଧିକାରୀରୁ କମ୍ପେଇ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଶାଳୀ ବନଇ ହୋଇ-

ଅଛି । ବହୁକାଳରୁ କୋଟକରୁ ପ୍ରଦେଶର ଉଦ୍ୟମଶାଳ ଲୋକମାନେ ବିଷୟକାର୍ଯ୍ୟ ହସ-ଲକ୍ଷରେ ବସ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏଠା ଧ-ମାନଙ୍କ ଭର ପୁରୁଷ ନୁହଁମେ ଡେକୁ କହି । ଏଥିର କାରଣ ଏହି କି ଯେଉଁମାନେ ଏକାନ୍ତ ସ୍ୱର୍ଥପର ଓ ଧନଲଭର ଅଲୋଚନାରେ ଦବାସ୍ୟ ଏସୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କମଧ୍ୟରେ ଧନଲଭ ଯଦ ଧନର ପୁଣା ଜୀବନର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେ-ଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ବଶ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟଅବସ୍ଥାରେ ରକ୍ଷାପେତା କଠିନ । ଧନର ଗୌରବସହିତ ଯଦପରି ବଶମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଜ୍ଞାନ-ଗାରମା ଏବଂ ଉଦାରଚୂକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ନ ଥାଏ ତେବେ ଧନଗୌ-ରବ ଲକ୍ଷଣସ୍ୱାୟୀ ହୁଅଇ । ଯେଉଁମାନେ ଲୋଭ-ଦର ଅନୁସରଣ କରି ସମାଜରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ସେମାନେ ସେହି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟଅବସ୍ଥାର ଉପ-ସା-ଧୀ ଧର୍ମବୋଧ ଓ କର୍ତ୍ତା ଏବେ ଧ ଭାବସମ୍ପଦଦ୍ୱାରା ଭୂଷିତ ନ ହେଲେ ଅନୁକାଳରେ ନିମ୍ନମାର୍ଗରେ ଯେଉଁସ୍ଥାନର ଯୋଗ୍ୟ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏକଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏଜୁକେସନ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଅଛନ୍ତି କି ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଭେଲି ତାମ୍ବୁଳ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟମାନେ ଧାର-ଭାବରେ ବ୍ୟବସାୟ କାଳିକ୍ୟ କରି ଜୀବନ-ନିବ୍ୟାହ କରନ୍ତି ଉହିଁରେ ସେମାନଙ୍କର ଜାତି-ଧର୍ମ ରକ୍ଷାହୁଅଇ । ହିନ୍ଦୁଶାସ୍ତ୍ରାବମାନେ ଏଥିପାଇଁ ଜାତିନିୟମ ଓ ଯାବାରଯାଦା ଜୀବନ ଧାରଣର ଉପାୟ ତାହା ସ୍ଥିର କରିଦେଇଥିଲେ ଓ ଯେତେବେଳେ ଶାସ୍ତ୍ରାଧିକାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିଲା ତେତେବେଳେ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱକ୍ଷରେ ଥିଲେ । ଏଣିକି ଧନଲୋଭ ଦୂର ଦେବାରୁ ଯାହାଲଜାକୁ ଯାହା ଅଧିକ ସେ ସେହି ବ୍ୟବ-ସାୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲ ସୁଦର୍ଶ ଅଧ୍ୟାପା-ଦଶା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଜଳକର ଅଇନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା । ପ୍ରଜାକୁଳ ଉପକାର ସକାଶେ ଜାଲର ପୃଷ୍ଠି ଓ ଉହିଁରେ ସରକାରଙ୍କର କୋଟି ଟଙ୍କା ନଷ୍ଟ, ତଥାତ ପ୍ରଜାକୁଳ ହେଉଁ ପ୍ରତିକୂଳ ହାହିଁକ ? ଏଥିର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଏହି— ଏବେ ଜଳକରର ଦର ଉଚ୍ଚ ଅଟେ କିମ୍ବା ତାହା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ନାହିଁ କିମ୍ପାସ୍ତେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସମ୍ରଦ୍ଧକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନେକପ୍ରକାରେ ଜଳର କଲେକ୍ଚରସୁଦ୍ଧା ଅଇନର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ କି ରୁହିଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ପ୍ରଜାବର୍ଗଙ୍କୁ ନିଜ-

ବାଧୁ ପ୍ରା ଚେତେ ମା ପୁରୁଷ ଅଧ୍ୟାୟମ ଜ ଜବଲ ଜଳକର ଧାର୍ଯ୍ୟ ମୋକଦମା ସମକେ ଅମମାନଙ୍କର ପୁରୁ ବସିଶୁର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚିଲ ସାହେବ ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ତହିଁର ନିକଟ ଜଣେ ପ୍ରସାଦିତ ପ୍ରଜାଠାରୁ ପାଇ ପ୍ରାକାଳରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଁ ସାହେବପ୍ର-ଶାସିତ ଅଇନର ଉଚ୍ଚତ ମର୍ତ୍ତ ହୋଇଦେଲ ଏଠା ପ୍ରଜାଙ୍କର ବିକେଶ ଧନ୍ୟବାଦର ପାଟି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜୀ ଜାଣିବାବେଳେ ସ୍ୱପ୍ନ ପରି ସକଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅପର ପାଠକମାନଙ୍କ ରୁହିଁବାସକାଶେ ତହିଁର ସମ୍ପେଷ ବକରଣ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଯଥା;—

ଉତ୍କଳଦୋଷୀ ପ୍ରଦୀପର କଖା-ରୁଣୀ ମତ୍-ଜାରେ ଚୋରକଳ ମାତୃସୁବାର ଯେଟଭେଲ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ ନବମ୍ବରମାସ ତା ୨ ରଖ-ରେ ରପେଟ କରିବାରୁ ସେ ମାସ ତା ୮ ର-ଖରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରବର୍ଟ ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ-ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ଭବନ୍ତୁ କର ଚୋରକଳ ମାତୃସୁବା ଓ ତହିଁରେ ଫରକର ଉପକାର ହୋଇଥିବାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରି ଜମି ମାସ କରିବା ସକାଶେ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ସନ ୧୮୮୯ ସାଲ ଜାନ-ଏଗ୍ରମାସ ତା ୨୫ ରଖରେ ଜଣ୍ଟାଦାର ଜମି-ଚିତ୍ତିତ ବିଭାବସକାଶେ ପ୍ରଜାକପତ୍ର ନୋଟିସ ଦେଲ ମାସ ସେମାନେ ରୁଟିକରବାରୁ ସେ ଅପଣା ଅନୁସରଣକୃତକ ତତଲ ଜମାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରସୁତ କରି ସନ ୧୮୮୯ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ତା ୩୦ ରଖରେ ଜାଣି-କଲ । ପ୍ରଜାମାନେ ତହିଁରେ ଅପର କରିବାରୁ ଉପସରମ ସରେ ଭଦନ୍ତ ହୋଇ ଅପର ଅଗ୍ରା-ଦ୍ୟ ଦେଲ ଓ ସନ ୧୮୯୦ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ କ ୨୦ ଶ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଜାକ ଉପରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଜାଣି ଦେଲ । ଏଥିରେ ସେମାନେ ଅପରୁ ଅଗର କଲେ ମାତ୍ର ତାହା ସାର୍ଟିଫିକେଟ କର୍ମରୁପ ସନ ୧୮୯୦ ସାଲ ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୮ ରଖରେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାରୁ ଗୋ.୧୭୫ ମୋକଦମାରେ ଅଧିକ କମିଶନରୁରେ ଅଗର ହେଲା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବ ରବର୍ଟସାହେବଙ୍କ ଭଦନ୍ତରେ ସନେକ କରି ସାର୍ଟିଫିକେଟମାନ ପ୍ରକତ ରଖି କଲେକ୍ଚର ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ଏସକାନ୍ତ ଅଦ୍ୟୋଗାନ୍ତ ସକଳକାର୍ଯ୍ୟର ଉପୋ-ର୍ଟ ଉଲ୍ଲବ କରିବାରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବକରଣ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଅଧିକାମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡାର ବାବୁ ଘନାକାଥ ଘୋଷ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ

ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିବାଦମାନ ଅଗତକଲେ ଓ ରବର୍ଷ ସାଦେବକର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଅଭିଜଣମାନଦୋଷ ଦର୍ଶାଇ ଦେଲେ । ସାର ଅପତ୍ତି ଏହି ଯେ ପ୍ରାଣୀପୁତ୍ରଦନ୍ତ ଦେବାର ଅଭିଜଣରେ ଯେ ବ୍ୟୁତମାନ ଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରସାରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଳ ନାହିଁ ଏବଂ ଅପିଜଣମାନେ ନାଳକଳରୁ ବହୁ ଉପକାର ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଏଥକୁ ଶ୍ରୀମୁଖ ଓର୍ବଲ ସାଦେବ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲ ଅ ୩ ରକର ମର୍ମରୁ ଶୁକ୍ଳ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଶୁକ୍ଳଜଳ ମାତ୍ରକାର ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ନାଳକର୍ମରୁରଦ୍ୱାରା ବ୍ୟୁତୁତ୍ତ ଦୋଳ ସମସ୍ତ ବୁଝନ୍ତୁ ଏପରି ଶୁକ୍ଳରୂପେ ଲିପି-ବଦ୍ଧ ଦେବ ବି ଯେପରି ଅପିଲ ଅଦାଲତ ଚିହ୍ନର ଦୋଷଗୁଣ ବର୍ଣ୍ଣ କର ପାଇବେ । ଉକ୍ତ ଅଭିଜଣ ଯା ୨୯ରୁରେ ଚନ୍ଦ୍ରକପ୍ରସଙ୍ଗ ନାହିଁ ସର୍ୟ ମାତ୍ର ଯା ୮୦ ରୁ ଶେଷରେ ତଦା ଶୁକ୍ଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ଦୁଇଧାର ଓ ଯା ୯ ଓ ୯୨ ରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ନାଳକର୍ମରୁ ସରଜନି-ର ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଳ ଶପଥପ୍ରକାଶ ସାମିନାଳକର ସାକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଲିପି-ବଦ୍ଧ କରବେ ଓ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଳ ଶୁକ୍ଳ-ଇଲ ସେ ଧର କ ପଡ଼ିବାରୁ ଓ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଜମିରେ ଉକ୍ତ ଜଳ ମାତ୍ର ଯେମାନେ ଚନ୍ଦ୍ରାଗ ଉପକୃତ ଦେଇଥିବାରୁ ଜଳକରର ଦାୟି ଥିବାର ଶୁକ୍ଳ ସିକାନ୍ତ କରବେ ଏବଂ ଯେଉଁଠକ ଓ ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଚିହ୍ନର ନୋଷ୍ଟ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ପୁକାରୁ ଦେଇଥିବେ । ମାତ୍ର ଏପ୍ରକାରେ ଏପରି ବହୁ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ରବର୍ଷସାଦେବ ଯେଉଁ ଜମିସବୁ ଜଳରେ ବୁଡ଼ିଥିବାର ସ୍ୱୟଂ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଚିହ୍ନରୁ ନାଳ-ଜଳଯୋଗେ ଉପକାର ଦୋଳଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ କାରଣ ଏପ୍ରକାରେ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ ଅକ୍ଟ ବରମାସ ତା ୩୦ ରଖ ଓ ନବମ୍ବର ମାସ ତା ୨ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକବର୍ଷ ଦୋଳ ମରୁତରୁ ଫସଲ ରକ୍ଷା ପାଇଁ କରଣ ଦେବା ପ୍ରଶଂସିତକର ସୁରଣ ଅଛି । ଏପରି ଚନ୍ଦ୍ର ନ ଦୋଳ ଏକାକେଲକେ ଖଜଅନ ଜାଣ ଦୋଳଥିବାରୁ ପ୍ରକାମାନେ ନାଳକର୍ମରୁ ବି ଅଜ୍ଞା ବରୁକେ କଲେକ୍ରମରେ ଯା ୯୧ ରୁ ନୂପା-ରେ ଅପିଲ ଚନ୍ଦ୍ରକାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଅତଏବ ଉପସ୍ଥିତ କାରଣମାନକରେ ଶ୍ରୀମୁଖ ଓର୍ବଲ ସାଦେବ କଣ୍ଠାରୁଣୀ ମୌଜାର ସମସ୍ତ ସାହିତ୍ୟିକମାନ ରହୁଛ କଲେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଶ୍ରୀମୁଖ ଓର୍ବଲ-ସାଦେବକ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଳ ଯଥାର୍ଥ ଓ ନ୍ୟ ସ୍ୱ-କାର ଅଛି । ନାଳପାଣି ବଳରେ ମାତ୍ରଲେ ଯେ ଜବଲ ଜମା ଆର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଦେବ ଅଭିଜଣର ଏପରି ମର୍ମ ନୁହେ । କାଳେ କେହି ଖଲଲେବ ପରକୁ ଖାଲରେ ପକାଇବାପାଇଁ ବ୍ୟା ଦେହି ମାତ୍ର ନାଳକର୍ମରୁ ଉକ୍ତ ଜଳକର ବୁକିପାଇଁ ନାଳପାଣି ମାତ୍ରକାର ଉପାୟ କରି ଦେଇଥିବ ଏଥିପାଇଁ ନାଳକଳଯୋଗେ ଉପ-କାର ହୋଇଅଛି କି ନା ଓ ମଧ୍ୟ ଜଳମତ୍ତାକମ୍ପେ ଶୁଣିମାନଙ୍କର ଜଳ ନେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଓ ସମ୍ଭାବନା ଥିଲ କି ନା ଦେଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ମାତ୍ର ନାଳକର୍ମରୁ ଯେମାନେ ଅଦୌ ଏପରି ବର୍ଣ୍ଣ ନ କର ରାଲରେ ନାଳପାଣି ଦେଖିଲେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟର ଯୋଗ୍ୟବୋଲି ପ୍ରିୟ କରନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁଁ ଯେ ଏପ୍ରକାରେ ସାହିତ୍ୟି-କମାନ ଅନେକ ଟଙ୍କାର ହେଇଥିଲ ଯଥା; ମାଧ୍ୟୋର ରହୁଛ ଉପରେ ୪୧୨୩୯ କା ଉପ-କଳବନ୍ତର ଉପରେ ୪ ୧୪୩୯ କା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ-ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏଥିରୁ କିଛି ଡ଼ଣା ଏଦେଶର ପ୍ରକାମାନେ ଯେ ଅଭିଜଣୀ ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । କଣ୍ଠାରୁଣୀ ପ୍ରକାଏ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଏକେତ୍ର ଲଢ଼ିଲେ ବୋଲି ସିନା ଏପରି ଉପକୃତଦାୟରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ ନଚେତ୍ ନାଳକର୍ମରୁ ଯୋଗେ ସେମାନଙ୍କର ସଦ୍‌କାଶ ଘଟିଥାନ୍ତା । କମିଶନର ସାଦେବକ ସାହିତ୍ୟିକଟ୍ ପ୍ରକାର ଅଜ୍ଞା ପ୍ରବେଶ ପୂର୍ବେ ଉକ୍ତ ଉପ-କଳବନ୍ତର ତାବତାୟ ଚଳନ୍ତିମାନ ନିଜମ ଦୋଳ କେବଳ ୪୪୦୯୩ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିଲ । ରାଦା ଉପରେ ୪ ୧୪୩୯ କାର ଦାନା ! କ ସଦ୍‌କାଶ । ସାହିତ୍ୟିକଟ୍ ବାରବର୍ଷ ଧର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକଳ ରହେ କମିଶନର ସାଦେବ ଏମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କଲେ ନଚେତ୍ କେତେକାଳଧର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମାନଙ୍କ ଯାଏଦାଦ କୋର୍ଟ ନିଜମି ଚଳନ୍ତା ଓ ଏମାନେ କେତେ ହିକସ୍ତା ହୁଅନ୍ତେ କହିଲେ ସରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏପରିପ୍ରକାରେ ଏମାନେ ନାଳକୁ କାଳି ମଣିବା ବିଷୟ ନୁହଇ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏ ଜନରରେ ଦେବଳ ଏବଦନ ଶକ୍ତ ନମାବତ ଶକ୍ତ ବର୍ଷା ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଏବଂ ବନ ଉପ ଶାନ୍ତବି ହୋଇଅଛି । ମୋସସଲର ଗୁରୁତ୍ତେ ପ୍ରକୃ

ବର୍ଷା ଅନ୍ଧକ ଜଳ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ୟର ଅକ୍ଷା ବଚ ଅପାପଦ ।

ପଦ ରୁପକରୁ ନକା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅରସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତି ପ୍ରକଳ ନ ହୋଇଲେ କିଛି ଉକ୍ତା ନାହିଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାନମୟ କମିଶନର ଶ୍ରୀମୁଖ ଚନ୍ଦ୍ରର ସାଦେବ ତାଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବାବୁ ସାମସେନ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଅନ୍ୟ କିଛି ନ୍ଡାର୍ଣକୁ ଅପାବ୍ୟନତା ହେତୁ ୩ ୧୩ ନ ସମ୍ପେଣ୍ଡ ବର ପଞ୍ଚାହରେ ଉକ୍ତ ୩ ୧୩ ନର ମସ୍ତେଣ୍ଡ ରହୁଛ ବର୍ଷା ଦେବଳ ନଦମାନା କରସଲେ ସାମସେନ ବାବୁଙ୍କ ପୁକାର୍ଣ ରକ୍ଷମରୁପେ ସିକା ଓ ଅଚରଣ ଉତ୍ତମ ସିକାର ଗୋଚରରେ ଅପିକାରୁ ଚରମାନାର ଏକ ଚରୁଥାଣ କଣ୍ଠି କାଳା ମାତ୍ର ବଚ ଦେଲେ । ସାଦେବ ମତୋଦୟକର ଚରୁଗୁଣ ଅବଦ୍ୟ ପ୍ରଶଂସନାୟ ଅଛି ।

କଲିକତା-ଗଜେଟ ।

ବଟବଟ ଡେଃ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେଃ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ରର ଯାଏ ଓଡ଼ିଶା କମିଶନର ପର୍ଯ୍ୟାଳି ଅଧିକାର ଓ ଗଜେଟ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଗଷ୍ଟ ୩ ପୂର୍ବଦେ-ଶ୍ରେଣୀ ପଦରେ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ମସ୍ତେଣ୍ଡ ମାତ୍ରକେଟ୍ ଶମତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ବଟବଟ ସଦର ମହକୁମାରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ ପଦବର୍ତ୍ତରେ ବାବୁ ଗୋବି-ନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଲ ବଟବ ଡେରେନସା ଦଲେନର ଅଧ୍ୟାପକ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ବଟବ ଫୁଲନିଗର ମହାନିଶ୍ଚେଟର ବାବୁ ରଘୁ ଅ-ଦୋଷ ଗଜ କଲେନସା ଦା ୨୭ ଡିସେମ୍ବର ଅନାଗପ-ଧର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଟବର ଡେପୁଟି ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପୁସ୍ତକର ଡେପୁଟି ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ପଦ୍ମନା-ପୁତ୍ର ସେନ ସାହାୟକ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀକରେ ବଟବର ଡେପୁଟି ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଡେଃ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ଉପେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ମେନ ପୁରୁ କଦଳ ଦେଲେ ଓ ପୁରୁକ୍ଷା ସୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ବାବୁ ହରିନାଥ ଗୁରୁନା ବାଲେଶ୍ୱର ଡେପୁଟି ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ଅଃ ସର୍ଜନ ବିଭାଗର ସରକର ଅଧିକାରୀ ଡେପୁ-ର ବାବୁ ଗୋପାଳ ସାହାୟକ ପ୍ରକାଶ ବରଣାର୍ଥ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ଅଃ ସର୍ଜନ ଇନ୍ଦ୍ରେନାବସ୍ୟ ଗଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ଉପେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଗୋପାଳ ସାହାୟକ ପ୍ରକାଶ ବରଣାର୍ଥ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ବାବୁଗୁରୁରେ ସିକାଦେବୁ ବାବୁ ଶ୍ରୀକରେ ଅଃ ସର୍ଜନ ଜାକବଣ୍ଡ ଗୁରୁନା କହ୍ନକାଳମିତ୍ତ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡ଼ିଶା ଗଜେଟ ମହାନ-ଅଃ ପୂର୍ବଦେଶ୍ରେଣୀମତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଦେଖିବର ମୋସସଲା ଦେପୁଟି କଳସରୁ ବର୍ଣ୍ଣକର ଶକ୍ତପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ପୁସ୍ତକ ଏକକାନ୍ତ ଡେପୁଟି ଡ଼ିଶା ଗଜେଟ ମହାନ-ଧର୍ଯ୍ୟରଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ସାହାୟକ ବାବୁ ଶିକ୍ଷକର ମହାନ ପାଠକ ଥରେ କର୍ମନାମା ବହୁ ଅବଦ୍ୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ିତ ଶାନର ଗାଈ-
ଜାତୀୟ ଲୋକମାନେ ଲୋକରେ ଏକ ଅନାଦାରରେ ମୁଦ-
ପଶୁର ମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଅମ୍ଭେ ବନ୍ଦ ଅଛୁ । ଏଥିରେ
ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଭାବରେ ଅଛୁ ।

ଇଲେକ୍ଟର ଲୋକମାନେ ବଦଳିତ ଅଟା ଖାଇବାର
ଅବସ୍ଥା ବନ୍ଦ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅଟାକୁ ସେମାନେ ବିତ ପୁଣି
ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ଲୋକ ଚାହୁଁ ଯୋଗେ ଲୋକ ଓ ଲୋକ
ଏ ଦେଶକୁ ବଦଳି ଯିବାକୁ ଅସମ୍ଭାବନା ଦାନପାରି
ଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ବଦଳ କାରଣଗଣରେ ହାତ ପଡ଼ିଲେ ଅନ୍ଧ
ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।

ଘାଟରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀ ବଢ଼ାଇ ନ
ଦେଖି ମାତ୍ରାଜର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଶ୍ରେଣୀ ବଢ଼ାଇ ଇଠାରି
ଦେବାକୁ ବସି ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ହେଲେ ବକାତ ସମାଜେ
ଅହେବ ଟଙ୍କା ଦେଇ କନ୍ୟା କୁଶିକାକୁ ଦେବି ନାହିଁ ।

ବସୋଦାର ଗୁରୁମାନ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ
ଲକ୍ଷ୍ୟକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି ।

ମନୁସ୍ମୃତିଠାରୁ ଉତ୍ତରଦେଶ ଉତ୍ତର ଗୋଟିଏ ଲୋକବାସ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ହିତ ହୋଇ ଅଛି । ଅଗାମୀ ଶାନ୍ତବାଦରେ
ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ ଦେବ ।

କୃଷ୍ଣପୁର ଦେଶରେ ଭଲବୃଦ୍ଧି ନ ହେବାରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର
ଲକ୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଛି ।

ଉତ୍ତର ଭାରତୀୟ ପ୍ରକାଶ ସେ ଦେଠା ଏବଂ
ବିଦ୍ୟୋଗ୍ନ ଭଲଭାବରେ ସହରର ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଦାନ ବାଟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏକ
ସେତୁକୁ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ଯୋଗସୁଖରେ ମାତ୍ର ଅଛନ୍ତି
ସୁଖର ଶେଷପଳ ଜଣାପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ମହାମାତ୍ର ଶେଷରେ ସାହେବ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-
ସାରେ ଦାନକର୍ମର ନିକଟକରୀ ବାରିସିଦ୍ଧାଙ୍କୁ ନାମକ
ଶାନରେ ଅଗାମୀ ତା ୩୦ ରଖି ଏକ ତା ୩୧ ରଖିରେ
ଗୋଟିଏ କୃଷିପ୍ରଦର୍ଶକ ଦେବ । ଶାସ୍ତ୍ରକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଏଭଳି
ସୁଦୃଢ଼ତାମାନଙ୍କ ଦେଖି ଦେଶରେ ଏକାନ୍ତ ମଙ୍ଗଳପ୍ରଦ
ଅଛି ।

କର୍ମକର ସୀମା ନିକଟରେ ପ୍ରାନ୍ତର ସେନାକର ବୃଦ୍ଧ
ପରେଟ ହେବାର ଅହେତୁକ ହୋଇଅଛି । ଉପରେଟ ତ-
ନନମାସ ତା ୩ ରଖିତୁ ଅରଣ୍ଡ ହୋଇଥିବ । ଏକଲକ୍ଷ
କୋଟିହୁକାର ସେନା ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେବାର ବନ୍ଦୋ-
କସ୍ତ ହୋଇଥିବ ।

ଇଂଲଣ୍ଡ ଏକ ଅସୁଲୀଗ୍ରହରେ ଅଧ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଗୋପା-
ହେବୁ ଶସ୍ତ୍ରର ବଶେଷ ତାଳି ଦେଉଥିବାର ସମ୍ଭାବ ନିଲଭ
ଇନ୍ଦ୍ର ସମ୍ଭାମାନଙ୍କରେ ଦେବ ଦେବାବାର ଗାର୍ଜନାମାନଙ୍କରେ
ସ୍ୱପ୍ନକାଠାରେ ଗାର୍ଜନା ହେଉ ଅଛି ।

କାମାଠାରେ ଲୋକମାନେ ଦେବାରେ ଗତ ବଶକର୍ତ୍ତ-
ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥନୈମିତ୍ତ ଲୋକ ଅଧିକ ହୋଇ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ
ପାଇଅଛି ।

କୃଷ୍ଣପୁରଠାରେ ଗୋଟିଏ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଲୋକବାସ
ଏକ ନିଧି ଉପରେ ପୋଇ ପାରି ଦେବା ସମ୍ଭାବରେ ହାତ
ନିକଟରେ ପଡ଼ି ଗଲା । ପୋଲଟି ନିଧି ୫୯୯୯୯ ଟ ୦ ୫

ଉତ୍ତର କର୍ମକର ହୋଇ ଅଛି । ଏ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଜ ୪୦ ଶ
ଲୋକ ହତ ଏକ ଅନେକ ପାତ୍ରାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଥିବାର ସମ୍ଭାବ
ନିଲଭ । କଥିତ କୁବ ଏ ଲୋକବାସକୁ ନିକଟରେ
ପକାଇଦେବା କାରଣ ଅନନ୍ତ ଦୁଃଖଦେବେ ଦେଇ ଇଠାରି
ଦେଇ ଥିଲେ । —କ ନିଶ୍ଚର ବାଣୀ !

କଲକତ୍ତାଗଳେଟ ଗ୍ରାମ୍ୟ କୃଷକମାନଙ୍କ ମତାଦଳା ଅପର-
ଶକ୍ତରେ କୃଷକମାନେ କେତେକ ନାମକ ଏକ ଲୋକମାନଙ୍କୁ
ସମ୍ଭାବପକ୍ଷ କାହାରି ବନ୍ଦ ଅଛନ୍ତି ।

ଅକ୍ଷିପ୍ତା ସମ୍ଭାବନା କେତେକେ ଶୁକଳାୟ ନିମିତ୍ତ ଏକ-
ନିମିତ୍ତ ଅଧିକ ସୁଖିନୀ ଶର୍ତ୍ତ ଦେବା କଷ୍ଟ ସମ୍ଭବନାରେ
କରବା ମର୍ମରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ସେକ
ଅକ୍ଷିପ୍ତା ଓ କର୍ମକରେ କୁମ୍ଭର ଅନ୍ଧୋଳନ ଘଣ୍ଟି ସାଇ
ଅଛି । ସୁକ ନିମିତ୍ତ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଲକ୍ଷିକା ଏ
ଅଧିକ ଶର୍ତ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛି ।

ଉତ୍ତରାସମ୍ଭାସ୍ତ ଏକ ସମ୍ଭାବପକ୍ଷରେ ଲୋକାଧିକ ସେ
ଲକ୍ଷ ଟେପି ମୁଣ୍ଡରେ ଦେଲେ ମୁଣ୍ଡ ଶାଙ୍ଗରୁ କୁଅ । —
କୋପିତ୍ରସ୍ତ ଲୋକେ ଏଥି ସାକ୍ଷ୍ୟାନ ଦେବେ । ଲକ୍ଷକୋପି
ପିକ ସାହେବ ଦେବା ନିକଟର ନୁହେଁ ।

ଏକ ଅପ୍ରେଲମାସରେ ପ୍ରାନ୍ତ ଦେଶରେ ଲୋକମାନଙ୍କ
ହୋଇଥିବ । ସେଥିରୁ ପ୍ରାନ୍ତର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ୧୩୮୦୦୦୦୦୦
ହୋଇ ଅଛି । ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ମଇ ମାସରେ ସେ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ହୋଇ ଥିବ ତହିଁକୁ ଏଥର ଜ ୨୮୦୦୦ ଶ
ଲୋକ ଅଧିକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏକ ସେ ସମୟରେ ପୂର୍ବ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଜ ୫୫୫୦୦୦ ଶ ଅଧିକ ହୋଇ ଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରରେ ଏକ ନୂତନ ଧରଣର କଳି ବାହାର ଅଛି ।
ତାହା ଧୂଆଁ କଳିହାସ ଗୁଲିତ କୁବ ମାତ୍ର ତାହା ଶକ ଏକ
ଧୂଆଁ ବଢ଼ାଇ ଅଛି । କଳିସମ୍ଭାରେ ଗୋଟିଏ ଚକ ଅଛି
ଏକ ତହିଁ ନିକଟରେ ଗଲକ ବସଇ । ପଦଶାହାସ ଦେବା-
ପାଇ ଅଛି ସେ ଏ କଳି ସାହାକେ ମା ୨୧ ଲକ୍ଷ ପାଇ
ପାରେ । —କେଲକୂଳେ କେତେ ନୂତନ କଥା ବାହାର
ଅଛି ।

ମାଟିକେ କାପରେ ଦେଇ ଗୋପାନ ଦୋଇଥିବ
ଠହୁରେ ଗୁଲିତ ଲୋକେ ନିଶ୍ଚ ହୋଇ ଥିବାର ଚର୍ଚ୍ଚମାନ
ସମ୍ଭାବ ନିଲଭ ।

କୃଷ୍ଣକାଠାରେ ଏକ ନିକାତକ୍ରୋଧ ଘଟିଥିବାର ସମ୍ଭାବ
ନିଲଭ । ଗୋଟିଏ କ ୧୫ ଶ କମ୍ପୁଟା ବୃଦ୍ଧିକରଣର
ବକାଦୂର ଭନ ହିର ହୋଇ ଥିବ । ମାତ୍ର କରର ଅପେକ୍ଷା
କରୀ ଘଟୁ ଶେଷ ହେଇ ତଥାପି କର ଅପିତ ନାହିଁ ।
ଏପରି ଅପେକ୍ଷାରେ ନିକଟକରୀ କ ୫୦ ଶର ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧ
ପ୍ରତିକେଶିକ ବକାତ ମୁକ୍ତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ହିର ହୋଇ
ତାକୁ ଲୋକେ ଅଗିକାକୁ ଗଲେ । ବୃଦ୍ଧର ସ୍ତ୍ରୀ ଏ ସମ୍ଭାବ
ପାଇ ବୃଦ୍ଧକୁ ଟାଣି ରଖିବ । ଅବଶେଷରେ ଅନ-
ନିପାୟ ବ ଦେଖି ପୁରୋହିତ ଅନନ୍ତ ସାହା ବକାତ ବସନ୍ତେ ଚିତେ
ନିଧ୍ୟାସିତ ପାରିଶ୍ରବଣ କଲେ । —କୋପୁଷ୍ପି ମଇ ନୁହେଁ ।

ସୈନ୍ୟ ଓ କଲକତ୍ତାରେ ଶୁଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୁକ ଦିଶିବାର
ଲକ୍ଷଣମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ଭା ଅପେକ୍ଷା ସୀମା
ପ୍ରଦେଶରେ ସୈନ୍ୟ ସମ୍ଭାବ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

କଥିତ କୁବ କପତର ମହା ଲକ୍ଷ ସାଧିବକର ମିସର-
ସମ୍ଭାବରେ ଦେଇ ଉତ୍ତର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ
ପଠାଇ ଦେଲେ ତହିଁକୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ସମ୍ଭାବ ଦିଶିବ
ହେବାର ସୁପାଦ ହୋଇ ଅଛି । —ଲକ୍ଷଣ ନିଲ ନୁହେଁ ।

କପତରେ ଦେଇ ଅଗ୍ରକାଶକ ପ୍ରାନ୍ତର ମିତ କର୍ତ୍ତାବାର
ହିର ହୋଇ ଥିବ ତାହା କପତମାସ ତା ୧ ରପରେ
ଲୋଇ ଅଛି । ଲକ୍ଷ ଚପତରକ ଅନୁପ୍ରସ୍ଥିତରେ କାହିଁକି
ବସୁଦେବୀକପୁର ନିନ-କଲେକର ଦେବମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଟେଲରକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମିତ ଗୋଇ ଦେବ । ଏ ସମିତରେ
ପୋ ୩୭ ୫ ରୁକ୍ଷ ତାତର ପ୍ରଦେଶମାନେ ଉପସ୍ଥିତ
ଥିଲେ । ଅବକାଶକଦାସ ଦଲ୍ଲୀପର ସେ ସାହାକ-
ହୋଇ ଅଛି ଉତ୍ତରକରେ ସପତ ଅନେକ କଥା ବହୁଲେ ।
କଥିତ କୁବ ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତା ଉତ୍ତର ଗଳ୍ୟରେ ସମିତର ଅଧିକେଶ
ହେବାର କଲୋକସ୍ତ ହେବ ।

କେବାନାଲ-ସମ୍ଭାବ ।

ଏଠାକିରଗଡ଼ରେ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହାରେ ସାଧିବ
ହୋଇଥିବା ବାକାଦେବୀକପୁର ମୋଟ ସର୍ଗାସଂଖ୍ୟା
ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ଜ ୩୩୦ ଶକୁ କମ ନୁହେଁ ।

କପତକର୍ତ୍ତା ଭୁଲକଣ ଶ୍ରୀ ରାଃ ପଦ୍ମାରେ ପ୍ରଥମ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଲକ୍ଷଣୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେପରିକି ଏକକଣ
ଶ୍ରୀ ଚକର୍ତ୍ତମେଘ ଓ ଲକ୍ଷଣୀ ଗାଠ ଏହି ମାଲକର
ସ୍ତ୍ରୀଲରେ ଅଧିକର କରୁଅଛି । ଦଶେଶରେ ମେକେକର
ମହୋଦୟକଦାର ଏଥିରେ ନୂତନସାଧିବ ହୋଇଅଛି କୋଇ
ଶିକ ଓ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଏକ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଉପାଦକର୍ତ୍ତାପାର୍ଥ
ମହାମାନଙ୍କ ସୁପଦ୍ମେଶେଷ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଜଣାଇ
ଶ୍ରୀ ଓ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କୁ କହି ସୁବସ୍ତାର ଦାନ ବଦଲ
ଅଛନ୍ତି ଏକ ବାଣିଜ ପୁରସ୍କାର ୫ ୨୦୯ ଲା ମହୁର କରଇ
ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

କର୍ମମାନ ସଫଳର ଅପେକ୍ଷା ଭଲ । ଅତରୁ ବୃଦ୍ଧ
ହେଉଅଛି । କୃଷକମାନେ ମହା ଅଫରେ କୃଷିକର୍ମ ବହୁ-
ଅଛନ୍ତି । ମୋଟ ସମ୍ଭାବନକର ପର ୫୯୯୯୯ ଟ ୧୧୧୧
ଓ ସମ୍ଭାବନକ ସେ ୧୦ ର ହୋଇଅଛି ।

In the Court of the Commissioner
of the Orissa Division.

No. 38 appeal of 1899—91.

Madhoi Rout

Appellant.

Appeal against the order of the
certificate officer of Cuttack dated
8th August 1890 regarding water-
rates. This is one of 17 cases in

which cultivators of Kakaruni village in Pergunah Utikana have been held liable by the Deputy Superintendent of Canals to special charges for the unauthorised use of canal water, under section 79 of Act III B. C. 1876 and Rule 26 of the Rules made for the Orissa canals, and published in Calcutta Gazette of 28th July 1880 on default of payment of the charges, some of which are large sums (e.g. the amount charged against appellant is Rs. 123 and the amount charged against another appellant Bhima Balabantara is Rs. 143). Requisitions submitted to the certificate Deputy Collector and in due course certificates were made against the appellant and the others under the public Demand Recovery Act VII (B. C.) of 1880. On receipt of usual notices, the appellants all put on objections before the Deputy Collector to the effect that their liabilities had not been established and that no proper enquiries had been made by the Deputy Superintendent of Canals. These objections were rejected as frivolous and false. Appeals were then made to this Court and as it appeared doubtful whether the Deputy Superintendent's proceedings had been regular, I recorded a proceeding dated 6th December, 1890 in which I requested the Collector to be so good as to enquire and report on the proceedings which were taken first to last, in order to fix liability on the appellant's, and to favor me with his opinion as to the fairness of the system of enquiry under which double rates are imposed in cases under section 79 of the act and Rule 26. At the same time I directed that no steps should be taken to execute the certificate cases until further orders from this court. In his letter No. 65 R. N. dated 3rd instant the Collector reported that the parties seem to have had adequate notice in these cases and to have obtained from pointing out the land, and he

forwarded with his letter a chronological report of the proceedings which were taken from first to last in the assessment of Mouza Kakaruni Pergunah Utikan, drawn up by the Deputy Superintendent.

This chronological report summarised shows, that on the 2nd November 1888, the patrol reported the illicit use of canal water; that on the 8th November 1888, the Deputy Superintendent made local enquiries and found the whole irrigable area of the village covered with water, and being satisfied by his own enquiries on the spot, as well as by the reports of the D. P. W. officers that the crops had benefitted and that the owners of the same were liable to double rates, ordered the irrigated lands to be measured; that the Zillahadar served a notice on 25th January 1890? (1889) calling on the villagers to identify their holding to the Ameen deputed to the village, failing which the Ameen had to prepare a record of the irrigated lands of each ryot from the information given to him by the village chowkidar and the patrol; that from the record so prepared, a statement was made out and served on the village on 30th September 1889; that objections against the demand statement were rejected after a second local enquiry on the 17th December 1889 and that the demands not being paid voluntarily, 20 test certificates were filed on the 1st March following against the leading cultivators, for the amounts calculated on the areas admitted by them in a statement filed by them on 17th December 1889. The objection raised before me by the Revenue Agent who appears for all the appellant are,

(1) That no such enquiry was made by the Deputy Superintendent as is contemplated by the Act.

(2) That the appellant's lands derived no benefits from the canal water.

I have carefully examined the provisions of Act III B. C. 1876, and I am of opinion that an enquiry into a case under section 79 must be a formal enquiry and that such a record must be prepared by the enquiring "Canal officer" i. e. the officer in clause (7) of section 3) as would enable the appellate or revising authority (section 91) to form an opinion regarding the merits of the case. Section 79 certainly does not contain the word "enquiry" but section 80, which is of a similar nature to section 79, expressly enjoins an "enquiry" while the last sentence of section 80 "all questions arising under this and the last preceding section shall be decided by canal officer, subject to the provisions of section 91" shows that the procedure for dealing with cases under section 79 and 80 is practically one and the same. Moreover as section 91 declares that the enquiry shall be a "Judicial proceeding" and provides for the summarising and examining of witness, I think that evidence must be taken on oath. I am further of opinion that there must be a distinct finding that "the persons on whose land such water has flowed" are liable, (1) because "the person by whose act or neglect such use has occurred cannot be identified" and (2) because "such land has derived benefit" from the water.

In the present cases the Deputy Superintendent's inspection of the lands while under water would not show of itself that they had derived benefit as I remember that heavy rain (which only saved the province from a bad famine) fell in the division between the 30th October and 7th November 1888, and it was therefore necessary that some evidence on that point should have been recorded. It is clear from the Deputy-Superintendent's chronological report that his enquiries were of a purely executive nature, and that the persons affected were not given notice that on

the 8th November 1888 an enquiry would be held in Kakaruni village and that evidence would be recorded on the material points specified in section 79 of the Act.

I must also observe that as no formal and public order was recorded under section 79, and that as the first intimation which the appellants received of their having been made liable to special charges under that section, was the serving upon them of a demand statement on 30th September 1889, they had lost their right of appeal under section 91.

For the foregoing reasons I hold that the demand against the appellant in this case and the demands against the appellants in the other cases (16) are not of that clear and final nature, that the only issue can be (as it ought to be in a certificate case) "paid or not paid" and that consequently the aid of the Public Demands Recovery Act cannot fairly be invoked for the recovery of the claims. I accordingly set aside the certificate under section 16 of Act VII B. C. 1880.

Cuttack, } Sd. WORSLEY,
17-3-1891 } Commissioner,
Orissa.

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମହାନତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ ଦାଖି ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳଦାସିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେ ମହାଶୟ !

ଦେଖିଲେଣି ସଦାଶୟ ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ କୃଷ୍ଣଚରଣ ମଲ ମହାଶୟ ପ୍ରକାଶକୃଷିକା ଗ୍ରଣେ କରଣ ଉତ୍କଳରାଜ ନଦେଶରମାସରେ ଏହି ମଣକଳା ପ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ମାଲକରସୁଲ ପ୍ରକାଶକରବାର କରୁଥିବା ସମୟରେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଚାରୁରୂପେ ତଳକା ସମ୍ପର୍କେ ଲେଖିବୁଦ୍ଧେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟ ପ୍ରକ ଅପଣକ ନିକଟକୁ ଲେଖିଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ଏହିପ୍ରକୃତ୍ୟ ଲେଖିବାର କରୁଥିବା ସମୟରେ ସୁଲର ଅବସ୍ଥା ବିନୁକିନ ଅବନତ ଦେବାର ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଅବ୍ୟକ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଦୋଇ ହୁଏ ସମୟରେ ଯଥୋଚିତ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଜାଣି-

ପାରିଲୁ ଯେ ସୁଲ ଗୁଡ଼ର ଅଭାବ ଏବଂ ଏହି ସୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକର ଅଯୋଗ୍ୟତା ଓ ଅନୁମୋଦିତା ଏହିପ୍ରକ ଅବନତର କାରଣ ଅଟେ ସେ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଅପତ୍ତା ପ୍ରଦାର କରିବାକୁ ସେହି ଅବସ୍ଥା ପ୍ରଦାରରେ ଅନେକ ବାଳକବନ୍ଦ୍ୟାଳୟ ପରତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଗଣ କରିଥିଲେ ଦୋଇ ସ୍ୱ ସ୍ୱ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ପଠାଇବାକୁ କରିବା ଦୋଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମୋଦନ ସୁଲକାର ଅଭାବସତ୍ତ୍ୱକାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଯେ ଏଠାକାର ମହାନୁଭାବ ଜମିଦାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ସୁଲଗୁଡ଼ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପରମକୃପାମୟ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ କରୁଣାରୁ ସେହି ଅଯୋଗ୍ୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପ୍ରାକାଶକର କରି ତାହାଙ୍କ ପଦରେ ଅନୁମୋଦନେ ଅଛୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦେଶିକାସମ୍ପର୍କରେ ଉଦ୍ଦୀର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ପାଇଅଛୁ ଏହି ନୂତନସୁଲ ଗୁଡ଼ରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାନ ଦେବାରୁ ଏବଂ ଏହାର ଶିକ୍ଷକତାକାର୍ଯ୍ୟ ସୁଲରୁପେ ତଳକାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିନୁକିନ ପ୍ରସିଦ୍ଧତ୍ୟା ଦୂର ଓ ସୁଲର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତ ହେଉଅଛି ଏହି ସୁଲର ଉନ୍ନତ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ କୃଷ୍ଣଚରଣ ମଲ ଓ ତାହାଙ୍କର ସହୋଦରମାନଙ୍କର ଅନୁରକ ଓ ଦିକାନ୍ତକ ଯତ୍ନ ଦେଖି ଅନୁମୋଦନେ ଅତି ଆକାଂକ୍ଷା ଦେଲୁ ଏବଂ ଆଶା କରୁଁ ସୁଲପ୍ରତି ସେମାନେ ସର୍ବଦା ମନୋଯୋଗୀ ଦେଲେ ସୁଲଟି ଚିତ୍ତପ୍ରାୟୀ ଦେବା ପକ୍ଷେ ଅଗ୍ରମାତ୍ର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଏବଂ ମହାଶୟ ସୁଲସ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ ଅନୁମୋଦନ ମୁଖୋପାୟାୟ ଏହି ସୁଲର ଉନ୍ନତ ସାଧନ ଓ ପ୍ରାୟୀକରଣ ପକ୍ଷରେ ଏକାନ୍ତ ଆଗ୍ରହ ଓ ଯତ୍ନ କରିଅଛନ୍ତି ସେଥିମଧ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦନେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଚିରଦିନ କୃତଜ୍ଞତାପାତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ ରହିବୁଁ ।

ମଣିକଳା ନିବନ୍ଧମାନେ

ମହାଶୟ !
ଅମୃତ ଏହି ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଟିକୁ ଆପଣଙ୍କ ଜଗଦ୍‌ବିଦ୍ୟାଳୟ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରାକାଶକର ବାଧ୍ୟ କରିବେ ।
କୁଅପାଳ ଯୋଗୁଅପିଷ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଟି-ପଦା ମଠର ମଦନ୍ତ ଉପୋକ୍ତ ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ-ପୁତ୍ର ଗୋପାଳ ମହାଶୟଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ (ଚେଲ) ବାବୁ ବିଦ୍ୟନାଥ ପୁତ୍ର ଏ ନଗରର କଲେଜ-ଏଟ ସୁଲ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ମଦନ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କର ଉକ୍ତ ସ୍ୱବୋଧ, ଚରଣବାନ୍ ଓ ଶାନ୍ତପ୍ରକୃତିର ଚେଲଟି ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୨ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷକରଦିନ କାଳଗ୍ରାସରେ ପଢ଼ିବ ଦେବାରୁ ମଦନ୍ତ ମହାଶୟ, ତାଙ୍କର ପ୍ରକାଶକ, ବକ୍ତୃକାଳକରଣ ଓ ଅନୁମୋଦନେ ଅଭିଶପ୍ତ ଦୁଃଖିତ ଥିଲେ । ଗତ ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୨୨ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷକରଦିନ ମଦନ୍ତ ମହାଶୟ କେବେକ ଦୂରଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଉଦୟଗିରି ଗୁମ୍ଫାରେ ପ୍ରବ୍ରଜ୍ୟ ଦୋଇ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ମୋଉଛୁବା କରାଇ ଅନ୍ୟତ ୩୦୦ ଶତ ଲୋକଙ୍କୁ ଭୋଜନ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ନିମନ୍ତେ ଏକଦଳ ଯାତାବାଲଙ୍କୁ ଯାତା କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦଲେ । ଉତ୍କଳରଦିନ ପ୍ରକାଶକାଳରେ ଉକ୍ତଗୁମ୍ଫା ନିକଟ-ବର୍ତ୍ତୀ ଚଣ୍ଡିଆଗ୍ରାମ ନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ଗଜେନ୍ଦ୍ର ସାର-ଙ୍ଗଧର ଦେବଙ୍କ ୩୦୦ ପୁସ୍ତକ ଚେଲକର ଆଣି-ଅଛନ୍ତି ଦେଖି ଓ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତେ ଅନନ୍ଦ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମୃତଚେଲ ବିଦ୍ୟନାଥଙ୍କୁ ଏକରକମ ରୁଚି ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ଉକ୍ତ ଦେଓ ଜଣେ ଏଦେଶୀୟ ଖଣ୍ଡାଏତ । ତାଙ୍କର ୩ ଗୋଟି ପୁତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଏହିଟି ସର୍ବ କନିଷ୍ଠ । ଏବଂ ବାଳକଟିର ବୟସ ପ୍ରାୟ ୯ବର୍ଷ ହେବ । ଏ ବାଳକଟିର ମାତା ଅପଣାବ କନିଷ୍ଠ ପୁତ୍ରକୁ ମଦନ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାସମୟରେ ବାଳକଟି ମାତୁକୋଡ଼ ପରତ୍ୟାଗ ନ କରି କେବଳ ଜମନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲ । ମାତା ମଧ୍ୟ ଦୁଦୟକଦାରକ ଶୋକଧୁନିଦ୍ୱାରା ତାତ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଦୁଃଖିତ କରୁଥିଲ । କିନ୍ତୁ ମଦନ୍ତ ମହାଶୟ ବାଳକଟିର ଦୁସ୍ତ ଧର୍ମ ଆଣି ନିଜ ବିକଳାରେ ବସାଇଲୁ ବାଳକଟି ଯତ୍ନ ଜନନ ନ କରି ଅନନ୍ଦର ସହର ଗଳ୍ପ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲ । କିନ୍ତୁ ତାର ମାତା ୨ବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନାଦାରରେ ଥିଲ । ଅନ୍ୟ ମାତୁସ୍ତେଷ !

ଉପସଦାର ସୁଲେ ଅମୃତ ବିଷୟକ ନିକଟରେ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ସେ ମଦନ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଓ ଉକ୍ତ ବାଳକଟିକୁ ଘାର୍ଯ୍ୟା କରନ୍ତୁ । ଏବଂ ମଦନ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କ ଦୁଦୟରେ ଉକ୍ତ ବାଳକଟିର ପ୍ରତି ବାସ୍ତବ୍ୟରାବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ବାଳକଟିର ଦୁଦୟରେ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା-ସତ୍ତ୍ୱମାନ ପ୍ରାପନ କରୁନ୍ତୁ । ଭଲ ।

କଟକ }
ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦର }
୧୮୯୧ } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର କର

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାବୁ ପଦସମ୍ପାଦନ ଶୁକ୍ଳ ଗୋପବନ୍ଦ୍ୟ	ଟ ୩୯
କବ୍ୟର ଦାସ	ଟ ୧୯
ବାସୁଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ଟ ୧୯
ମହାବଳୀ ବିଲେ ବେଦପତ୍ର	ଟ ୩୯
ବାବୁ ବେଶବନ୍ଦୁ ସାମନ୍ତପୁସ୍ତକ	ଟ ୩୯
ଭୁବନପୁରୀର ଦାସ ଶୋଭା	ଟ ୩୯
ନିରମାଣ୍ୟ ରଠ	ଟ ୧୯
ପୈତାମହୀପୁତ୍ର ପ୍ରସନ୍ନଚନ୍ଦ୍ର	ଟ ୩୯
ମାଣିକଗଡ଼ ଓ ବାବୁ ମାନ୍-ଦିଗଲ ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ ୧୯
ପୁଷ୍ପସିଂହ ମହାନ୍ତ	ଟ ୧୯
କରୁଣାକର ସାହୁ	ଟ ୩୧
କର୍ମାଧ୍ୟକ୍ଷମାସ	ଟ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅର୍ଥ ।

ବାବୁ ମଧୁସୂଦନଚନ୍ଦ୍ର କୃତ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅର୍ଥ-ପୁସ୍ତକ ମୋଟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ କାଗଜରେ ଛପାହୋଇ କଟକପତ୍ରିକା କମ୍ପାନୀଙ୍କର ଏବଂ ବାଲେଶ୍ଵର ଦେବ ଟ୍ରେସର ଓ ବାମଣୀ ସ୍ଵଚ୍ଛଳ-ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇ-ପଇସା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଦୁଇପଇ-ସା ଟିକିଟରେ ଖ ୧୨ ଟ୍ରା ବହି ଜାକେତ ସାଜ ପାରେ ।

ବାଲକାଗଜ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ସହର କଟକ ଚୌଧୁରୀ କଲାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ପଦ କମ୍ପାନୀଙ୍କଠାରେ ବାବୁ ଅର୍ଥକଟକ କର କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦୋାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—

୧୨ ପତ୍ର ବାଲକା ଗଜେତ୍ର ୧୯୧୬	ଟ ୩୯
୧୨ ପତ୍ର	ଟ ୩୯
୧୨ ପତ୍ର	ଟ ୩୯
୨୨ ପତ୍ର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା	ଟ ୩୯

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ପଦର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର କଥା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦୋକାନରେ ତନରକୋଣା ଓ ଚଳଣ ଓ ରେସନାଓମେର ଲୁଗା ଓ କ୍ଲୋଥସ୍ ଓ କଲ-କଟା ଚମାସ ପତ୍ରପତ୍ର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି । ଉତ୍କଳ ଅନେକପ୍ରକାର ଫେସ୍ତା ଉପସାହ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ସାମାଜିକ ସାଧା ଅବଶ୍ୟକ ଉତ୍କଳ ଦୋକାନରେ ଅନେ-ଶନ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-ପାରିବେ ।

ପିତୃତାର ।

ଏ ତାରକୁ ବେଉଣି ଯାହାରେ ଲକ୍ଷ୍ମି ନିର୍ମାଣେ ଉତ୍କଳୀୟ ଦୋକାନୀଙ୍କ ଫାଟରେ ଦେଲେ ପାଣିଗାଳୀ କର ଦେବ ପଦ୍ମର ମଠେ ଅଲେ ଲେପିଦେଲେ ମଜୁରୀ ଦେବ ଓ ଭଲ ଅଭିଧାନ ।

ଦରିଲ ତନଜା ଓ ସାହରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସ କାଳି ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଧାନକର କର ଦମ୍ପାନୀ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଉପାଦାନ ଖର୍ଚ୍ଚା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା ।

ପ୍ରଥମପତ୍ର ସମ୍ପାଦକ

ଧର୍ମପତ୍ର ଟ ୦୭
 ଅକ୍ଷୟପତ୍ର ଟ ୧୫
 ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ୍ଧ ଟ ୧୫
 ମାତ୍ର କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦୫ ରୁ ଉପା ଦେବ କାହିଁ ।
 ଦୁଗ୍ରହ ଓ ଚୋରପତ୍ର ସମ୍ପାଦକ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ ପତ୍ରର ଦେବା ଓ ଦୁଗ୍ରହ ସମ୍ପାଦନେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଦେବ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରକାର ବନୋବସ୍ତ ଦୋକାନୀଙ୍କ ।
 ଉଲ୍ଲେଖକ ମୂଲ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖକଙ୍କର ପଠାଇ ବାବୁ ଦେବ ।

କଟକରୁଣାର ।

ସହର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଅଜକୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସୁବନୋବସ୍ତ ସହର ବାର୍ଯ୍ୟ ତଳୁଅଛି । ଏଥି-ରେ ନାନାବିଧ ଡାକ୍ତରୀ ଓ କଳିଗଳା ଉପକ୍ରମ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାହାର ଯେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ ଅଭିଧାନର ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହର ପଠାଇ ବିଆଯାଏ । ମାତ୍ରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପଦାସ୍ତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରବ-ସ୍ଵରୁ କରୁଁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରୁ କ୍ରୟ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚିତ ବଜାର ଦର ଉପରେ ବଣି ପଠାଇବାର ପର-ଶ୍ରମନମନ୍ତେ ଗଲକରୁ ଟ ୨ । ହିସାବରେ କନି-

ଶନ ପ୍ରାକ୍‌କମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେକଳି ପ୍ୟାକ ଓ ଜାକଖର୍ଚ୍ଚା ପଠାଇଲେ ଉପକ୍ର ଓ ଦ୍ରବ୍ୟର ଭାଲ୍ୟପେଇବଲ ଜାକରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଇ ଶାରେ । ବେର ବା ଲନସମିସିବନ୍ ପକ ରୂପାତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍କଳବାଜି ବା ଦୁଇପଇସିଆ ଟିକଲ ଖଣ୍ଡେ କ ପଠାଇଲେ ପକର ଉତ୍କଳ ବିଆଯାଏ ନାହିଁ । ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଜା କନିମାଲ ଓ ସମ୍ପାଦକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସବଦା ସେଗର ଉକ୍ରା ଓ ଉପକ୍ର ପ୍ରେରଣ କରବାସକାଶେ ପ୍ରକାର ପାଇଥାଉଁ । ଅତଏବ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛୁ ବି ଯେଉଁ-ମାନେ ଅମୃତାସ୍ତ୍ର ଅଭିଧାନ ଉକ୍ରଣିତ ହେବାକୁ

ଉଚ୍ଚାକରଣ ସେମାନେ ପାଠ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ
 ଭାବଣ, ବ୍ୟାସ ଲୁଲୁଚ କ ନା, ସେଣା ପୁରୁଷ
 କ ଶା, ଭୋଗର ପୁତ୍ର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିରଣ,
 ବସୁଧେନୁ, ଆହାର, କୋଷ୍ଠଗୁଣ୍ଡି, ଧାତୁ ପ୍ରଭୃତି-
 ଲିପ୍ୟାଦି ସେଗର ବୁଦ୍ଧିକୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
 ଭାବାର ସତ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍ତର ପଠାଇବୁ ।
 ଟଙ୍କା, ବହୁତ ଓ ପଦ୍ମାଦି ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
 ଅପ୍ତାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
 କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV
 MINOR COURSE.

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସର ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଦେଲେ
 ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଅନୁଭବୀ ପରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ ।
 Ditto An Abridged Edition ୫୦
 ପ୍ରାକୃତିକ ଭୁଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ୫୦ ।,
 ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସାଧନର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ୫୦, ଶାସ୍ତ୍ରାବୁକର
 ମାନେ ବସ୍ତ୍ର (ପୁଲିଷ୍ ଓ ପରିଶୁଦ୍ଧ) ୫୦
 ଧ୍ରୁବ ଚରିତ୍ର ୫୦
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀ ଏକ ବାବୁ ସମ-
 ପ୍ରଦାନ ନୂତନାମାରେ ପସ୍ତୁ ପଠାଇଲେ
 ପ୍ରାପ୍ତକ୍ରମେ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର "ଲଳିତମୋହନ ପ୍ରଣାଳି"
 ହୋଇ ଲେଖିବ । ନଭୁବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରର
 ପୁସ୍ତକ ଏହା ବକଳରେ ପାଇବାକୁ ସମ୍ଭାବନା ।
 ସାମ୍ୟବାଦୀ ଉନ୍ନତି- } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ
 ଶୁଖିଲା କଟକ । } ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରୟୋଗମାତ୍ରି ଉତ୍ତର ।

ନମ୍ଭୁଲତର ପ୍ରୟୋଗମାତ୍ରି ଉତ୍ତର ଉପରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
 ଉତ୍ତରମାନ ଅନ୍ୟ ନିକଟରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରକାର ଅଛି ।
 ୧ । ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଉପରେ—କିନ୍ତୁ ବକଳରେ ଦେଖିଲେ
 ଅଭେଦନା କର ଏହି ଉତ୍ତର ପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି । ଏହା
 ବ୍ୟବହାର କଲେ, ବେଶ୍‌ଜ୍ଞାନ, ବେଶ୍‌ର ଅଭାବପଦ୍ମା,
 ଅଭାବପଦ୍ମ, ଏକ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ମ, ଶାସ୍ତ୍ରାବୁକର ଲିପ୍ୟାଦି
 ନିକଟରେ, ମନୁସ୍କର କଣ୍ଠ ଓ ଶାଶ୍ଵତକଣ୍ଠ ହୋଇ ଦେବ ଓ
 ମସୃକ ପୁସ୍ତକ, ବେଶ୍‌ ବର୍ତ୍ତ, ଶୋଭାପୁସ୍ତକ ଓ ପୁସ୍ତକ
 ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୂଲ୍ୟ କାରଣା ମାତ୍ର ।
 ୨ । ବହୁ ବୃଦ୍ଧି—୧. ମ. ବୃଦ୍ଧିର ସତ୍ୟ ଉତ୍ତର ପ୍ର-
 ଯୋଗ ବାଲେ କ୍ରମା ଉଦ୍ଧୱା ଦେଖାଯାଉଛି କଣା ଯାଏ ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ଏହା ବହୁତକ ପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧିର ବୃଦ୍ଧି ବାର୍ତ୍ତ
 କରେ ଏକ ପାଠ୍ୟ ଏକାଦେଶକ ନିକଟ କରେ, ଉତ୍ତ-
 ରେ ଅନ୍ୟ ସଦେବ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ୨୫
 ବର୍ତ୍ତର ବହୁ ସେଇ ଅଭେଦ ହୋଇଅଛି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ତର
 ଲେଖି ଦେବ ଯାଏ ।
 ୩ । ବେଶ୍‌ବାଦୀ—ଏହା ସତ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କଲେ

କ ପ୍ରାଚୀନ କ ମୂଳର ସବୁ ପ୍ରକାର ଅନୁରୂପ, ପିରମିଡ,
 ବସୁ ଶୁକ (ଅନାବାଦ), ବନମାଳ ଅତି ସରଳାପାୟକ-
 ଲକ୍ଷଣମାନ ନିକଟ ହୁଏ । ଏକପକ୍ଷ ବାଲ ସେବକମ୍ପ ଉତ୍ତ-
 ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଅଠା ।

* । ବୋଷ୍ଠଦେବ ବକଳା—ବୋଷ୍ଠଦେବ ସବୁପ୍ରକାର
 ସେଗର ଉପରେ ଓ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଧାନ ବାଲଣ ଅଟେ । ବୋଷ୍ଠ-
 ସୂକ୍ତ ନ ଦେଲେ କୌଣସି ପ୍ରେମ ଅଭେଦ୍ୟ କମ୍ପା କୌଣସି
 ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତମାନର ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ଉତ୍ତର ବ୍ୟବ-
 ହାର କଲେ କ ପ୍ରାଚୀନ କ ନିକଟ ସବୁପ୍ରକାର ବୋଷ୍ଠଦେବ
 ଏକ ବୋଷ୍ଠଦେବର ଅନୁରୂପ ପାଠ୍ୟ ଯଥା, ବୋଷ୍ଠଦେବ
 ବାସୁ, ଶୁକ, ଅର୍ଚ୍ଚ, ଅର୍ଚ୍ଚ, ଶୋଥ, ଉଦୟ, ସବୁକ, ପାଣ୍ଡ,
 ଓ ଉତ୍ତର ଶିକ୍ଷାପଦ୍ମ ଓ ପୁସ୍ତକର ନିକଟ ହୁଏ ।

ଏହି ନିକଟର ନିକଟର । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଠ୍ୟରେ
 ଏମନ୍ତ କ ଅନୁରୂପ ଉତ୍ତର ବ୍ୟବହାରରେ ସେତେ ମଧ୍ୟ
 ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପସ୍ଥାପନ ଅଟେ । ପୁସ୍ତକ, ଅପ୍ତକ, ବାଲକ,
 ବୃଦ୍ଧି, ଶା ଓ ପୁସ୍ତକ ସମସ୍ତେ ଏହା ସେବନ କର ପାଇବୁ ।
 ସମସ୍ତ ବାଲ ସେବକମ୍ପ, ଉତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

* । ଭୂମିପାଠ୍ୟର ଅବସ୍ଥା—ଏହା ସେବନ କଲେ ମଧ୍ୟ-
 ଲେଖିବା ବା ପୁସ୍ତକ କଲକାୟକର ହୁଏ, ବର୍ତ୍ତମାନର
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ, ପୁସ୍ତକ, ବସନ ଓ ଏକ ନିକ, ପାଠ୍ୟ ସବୁକ,
 ଅର୍ଚ୍ଚ, ଅପ୍ତକ, ଶାଶ୍ଵତ, ଉତ୍ତରକା, ଅନୁରୂପ ବୋଷ୍ଠ,
 ଶାଶ୍ଵତ ଓ ମାସିକ ଅବସ୍ଥା ଲିପ୍ୟାଦି ନିକଟ ହୁଏ
 ଏକ ଦେବ, ପରସ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍ତ ସମସ୍ତର ହୁଏ ।
 ଏକ ପ୍ରକାର ସେବକମ୍ପ, ଉତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା
 ଅଠ ଅଠା ।

* । ଶୋଷିତପ୍ରକାର (ସାଲ୍ୟା)—ଶୋଷିତ ମାନବ-
 ଦେହର ନିକଟର ପାଠ୍ୟ ପ୍ରକାରର ପ୍ରକାର ହୁଏ ।

ଏହି ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଉପରେ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତ
 ଶୋଷିତ ସାମାନ୍ୟ ମାତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଦେଲେ ଉତ୍ତର କମେ କମେ
 ଉତ୍ତରର ଦାବି ଉତ୍ତର ହୋଇ ନାନା ପ୍ରକାର ବସନ
 ବ୍ୟାଧିର ଉପରେ ହୁଏ । ଅନୁରୂପ ଅପ୍ତକ, ବହୁତକ ଅ-
 ପ୍ତକ ଶାଶ୍ଵତ ଓ ମାସିକ ଅବସ୍ଥା ଲିପ୍ୟାଦି ନିକଟ ହୁଏ
 ପାଠ୍ୟର ବେଶ୍‌ବାଦ, ପ୍ରମେଦ, ଉଦୟକ ମଧ୍ୟ ଦେବ
 ଶାଶ୍ଵତର ଉତ୍ତର ହୋଇ ଉତ୍ତର ବ୍ୟବହାର
 ଶ୍ରଦ୍ଧ, କଣ୍ଠ, ଶା, ବଶ୍ଵ, ସଶ୍ଵକେଦା, କେବ ଓ
 ନାସିକା ଦେବ ଶାଶ୍ଵତ ଓ ମାସିକ ଅବସ୍ଥା ଲିପ୍ୟାଦି
 ଦେବ ଓ ଉତ୍ତରମାନ କାର ହୋଇ ମନୁସ୍କର ଅବସ୍ଥା
 ବସ ହୁଏ । ଏହି ସ୍ଵା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତ-
 ରୁପମାନ ଉଦ୍ଧେବ ହୋଇ ମାନବଦେବ ନିକଟର
 ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଶୋଷିତ ହୁଏ । ପୁସ୍ତକପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଧି-
 କରେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ । ନାନାପ୍ରକାର ବହୁତକ,
 ବହୁ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧ ଏହା ସେବନେ ଅଭେଦ ହୁଏ ।
 ବାଲ ବକଳ ସେବକମ୍ପ ଉତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଅଠା ।

ବାଲକର, } ବାଲକ ।
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଉତ୍ତରପ୍ରକାର । } V. L. M. S.

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company, Charge moderate.

ଘଡ଼ମରମଠି ।
 ନାନାପ୍ରକାର ଘଡ଼ ବଜା ଶିଳ୍ପୀସଠି

ଉତ୍ତରପ୍ରକାର ମନୁସ୍କର ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସୂତ୍ରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ବଳ ବନୋଦେବ ଏ
 ନିକଟରେ କ ପ୍ରକାର ଅମ୍ଭେ ଉଚ୍ଚ ମନୁସ୍କର
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବସୁଧେନୁ । ଶାସ୍ତ୍ରାବୁକର ବରଦାଦ
 ଦେବ ଶ୍ରୀ ଶାଶ୍ଵତାପାଠ୍ୟରେ ଉତ୍ତର କଲେ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଉତ୍ତର ଅବସ୍ଥା ଅନୁରୂପ ମନୁସ୍କର ପୁସ୍ତକ
 ବର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିକଟରେ କିଅପିକ ଅର୍ଥାତ୍ ମନୁ-
 ମନ୍ତ ଦୋଷକୁ ନିମ୍ନିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର
 ବୁଲିଲେ ସୁଲକ୍ଷଣର ଦୂରସ୍ଥ ଭବିଷ୍ୟତ ।

ଶିଳ୍ପୀ

ଘଡ଼ିର ଚେଇଲ ବେଷ୍ଟ, ମୁଦ, ପୁସ୍ତକ-
 ସବୁର ନିକଟର ଓ ଉତ୍ତରକ୍ରମର ଉତ୍ତର-
 ଦେବାଲ ଓ ଗେର ସାକ, (କମ୍ପାର ଓ ପିକ୍‌କମ୍ପ)
 ଜ୍ଞାନାକ୍ଷୟ ଅଲକାରୁତ ରୂପା ଅବା ସୁନାରେ;
 ରୂପାର ମୁଦ ଓ ଗେର ଅଲକାର ସୁନାରେ ।
 ଗିଲଟି କର କିଅପିକ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ବସୁ
 ୧୩୧୩୮୧ । }

ମେହୁରୋଗ ।

ଏହା ବ୍ୟାଧିରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ସର୍ବଶକ୍ତ ହୁଏ ।
 ଉତ୍ତର ପ୍ରକାର ଉତ୍ତରକ୍ରମର ଉତ୍ତର ମାନବ
 ଅନୁରୂପ କିଅପିକ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଗୋବ
 ଏକପ୍ରକାର ଉତ୍ତର କ୍ରମେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
 ସଦାସେ ଶାଶ୍ଵତର ମାତ୍ର ପରଦାଧୀନ ହୁଏ ନାହିଁ ।
 ଏହି ଉତ୍ତର ପ୍ରକାରରେ ଏକପ୍ରକାର ବେଶ୍‌
 କଲେ ନିକଟ ସେଇ ଏକ ଉତ୍ତର ବସୁ ସପ୍ତ-
 କରେ ସୁବଚନ ସେଇ ଅବସ୍ଥା ଅଭେଦ୍ୟ ଦେବା
 ସେହିମାନେ ଅଭେଦ୍ୟ ନ ଦେବେ କିନ୍ତୁ
 କିଅପିକ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କେ ସର୍ବ
 ହୋଇ ଶାଶ୍ଵତର ଉତ୍ତରପ୍ରକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତର ।
 ଶ୍ରୀକ୍ରମ କିଅପିକରେ ପ୍ରକାର ନ ଦେଲେ ଅପ୍ତ
 ଯିବ ଜାଣି ଅନେକ ଦେବା ଅଭେଦ୍ୟ ନିକଟ
 କର ପ୍ରମାଣ ସାଧନମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସ-
 ଅକଳମରେ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରକାର ଦେବ
 କଲକା ଅଭେଦକୋଳ ନିମ୍ନର ବକଳରେ
 ସ, ଦେ, ବକ କିଅପିକରେ ଏକ କଟକ
 ବରଦାଦକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀ ସୁପ୍ରକାରରେ
 ଏହି ଉତ୍ତର କିଅପିକ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକ-
 ଟଙ୍କା ୫୦ ଟଙ୍କା । ପୁସ୍ତକ ଓ କାଳକ୍ରମା ପ୍ରକାର

ଏହି ଉତ୍ତରକ୍ରମର ସର୍ବ କଟକ ବରଦାଦକାର କଟକ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀ ସୁପ୍ରକାରରେ ମୁଦ ଓ ପ୍ରକାର ଦେବ

୧୯୫୧ ମସିହା ୧୧/୧୨

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୨୭ ଗ
ସ ୩୮ ଖ୍ୟା

ତା ୧୧ ରାଜ ମାତେ ପିପୁସର ସନ ୧୯୫୧ - ବିକା । ଦ୍ଵା ଅଗ୍ନିକ ଚ ଖ ନ ସନ ୧୭୧୧ ସାଲ ଚରକାର

ପତ୍ରିକା ଦାୟିତ୍ଵ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା
ସଂସ୍କାରେଣ ୫ ୨୧

ପୁରୀମନ୍ଦିର ଗାଣ୍ଡିସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସଭାର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ଥ
କମିଟିର ସଭ୍ୟତା ବାବୁ ଅପୋରଚନ୍ଦ୍ର ଦାକର
ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକମିଟିର ଚେଷ୍ଟା-
ରେ ଟ ୪୦% ହେବା ସମ୍ଭବତଃ ହୋଇଅଛି ।
ଏହି ହେବା ନେଇସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ନାମ
ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଅନୁରୋଧ କରି
ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶକରୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରି-
ବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲୁ । ହେବାଦାତାମାନେ
ସମସ୍ତେ ଉତ୍କଳମନ୍ଦିରମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧରୁ ଉପ-
ରାସିଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତି କର୍ମଗୁଣ୍ଠ ଅଟନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ
ଅନୁରୋଧମାନେ ଏକଟଙ୍କା ଓ ଦୁଇଟଙ୍କା ଏବଂ
ସିପାସୀ ଉପସିପ୍ରଦତ୍ତ ଅଠଅଣା ଓ ଚାରିଅଣା-
ଲେଖିବ ଦେଇଅଛନ୍ତି । କି ୧୧ ଟ ଦୁଇଟଙ୍କା
ଲେଖିବ ଏବଂ କି ୧୨ ଟ ଏକଟଙ୍କା ଲେଖିବ
ହେବା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ଅନୁରୋଧପ୍ରତି
ଏହା ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟେ ।

ଅନୁମତି ଅନୁରୋଧ ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁ
ଯେ କେଉଁଠାରୁ ଅଠଅଣା ଓ ଚେକାନାଳ-
ବାଟେ ଅନୁରୋଧକୁ ଯେଉଁ ସତ୍ତ୍ଵେ ଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
ଅନୁରୋଧକରୁ ହୋଇଅଛି ତହିଁର ପ୍ରାକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ
କରିବା କାରଣ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଫେସର ଲକ୍ଷ୍ମଣ-
ସ୍ଵର ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରାକମାନ
ଦେଖିଲେହୁଅଛି ଅଛନ୍ତି । ଏ ସତ୍ତ୍ଵେ ଅନୁ-
ରୋଧକରୁ ହୋଇ ଆଜ୍ଞା କେବଳ ଅଠଅଣାର
ଅନୁରୋଧକରୁ କଲମ୍, ହୋଇଅଛି ଏବଂ

ଏଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଜଜୀବର ପ୍ରଫେସର
ସାହେବ ଅଠଅଣା ଗଜଜୀବ ପ୍ରତି ବଡ଼ ଅସ-
ନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି । ଏ ସତ୍ତ୍ଵେ ଦେଲେ ଅଠଅଣା-
ପ୍ରକାଶକର ଅନେକ ଉପକାର ଓ ଗଜଜୀବର
ମଧ୍ୟ ହିତ ହେବ । ଉପସା ବରୁ ଗଜଜୀବ-
ଦୟା ଅପଣାଇ ଭ୍ରମ ବୁଝି ପାଇ ଏ ସତ୍ତ୍ଵେ ଶୀଘ୍ର
ନିର୍ମୂଳ ପଥରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାନଙ୍କୁ ସାହେବ ମୁରବିଦାବାର
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ହୋଇ ଜଗନ୍ନାଥ ସାହା ନାମକ
ଜଣେ ଧନାତ୍ମ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଶ୍ରେଣୀ ପୁରୁଣା ପିସ୍ତୋଲ
ରଖିବା ଅପରାଧରେ ଦ ୧୫ ନ କାରାଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡ
ଦେବା ଓ ଜଜ ସାହେବ ଯାମିନ ନେବାର
ଅନୁରୋଧ ଦେଲେ ସୁଦା ତାହା ପାଳିବାକୁ ଦୁ-
ର୍ଦ୍ଦିନ ବଳମ୍ କରିବା କଥା ଏଥିପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
କରି ଥିଲୁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହାଇକୋର୍ଟ ଉଚ୍ଚ ମୋକ-
ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ଅଛନ୍ତି । ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ମେଧ
ନର୍ମ ଏହି କି ଏଥିରେ କାରାଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡ ନ
ଦେଇ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ
ଆସାମୀ ଦୁରଦିନ କାରାଦଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରି ଥିବାରୁ
ତାହାକୁ ଖଲାସ ଦିଆ ଗଲା । ଜଜସାହେବଙ୍କର
କାମିନି ନେବାର ଅନୁରୋଧ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପ୍ରତିପା-
ଳନ କରି ନ ଥିବା ବସୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ
ବିରୋଧ ହେବ । ଅନୁମତି ଅନୁରୋଧ ଅଗ୍ରା କରୁ
ଏଣିକି ମାନଙ୍କୁ ସାହେବ ଧୀରଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବେ ।

ଗରସପାହର ବାଲେଶ୍ଵର ସମାଦବାହୁକାରେ
ପାଠ କଲୁ କି କେଉଁଠାରୁ କିଶାଅନୁଗତ
ଅନୁରୋଧରୁ ଅଧିକାଂଶମାନଙ୍କର ବାବୁ ବୁଜ-
କଣୋର ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ
ସାହେବ ମାନଙ୍କର ବରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ
ସେ ଅପର ଅଧିକାଂଶମାନଙ୍କର ବାବୁ ଫକୀର-
ମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ବରୁଦ୍ଧରେ ସତ୍ତ୍ଵେ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକଥା କେତେଦୂର ସତ୍ୟ ଏବଂ
ସତ୍ତ୍ଵେର ବୁଝିବ କି କି କି କି କି କି କି କି କି
କି କି କି କି ନାହିଁ । ଅନୁମତି ମଧ୍ୟ କେଉଁ-
ଠାରୁ ବାହା କି କି ପାଇ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ବୁଝ
ମାସ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ସାହେବ ସେଠାରେ
ଉଚ୍ଚ ଉପରମାଗରେ ଶାନ୍ତିପ୍ରାପନ କରିବାକୁ
ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି କଣାସାଇ ନାହିଁ । ବନ୍ତୁ
ଅଧିକସ୍ତ କର୍ମଗୁଣ୍ଠମଧ୍ୟରେ ମନାନ୍ତର ଘଟିବାର
ଜନରତ ସୁଦା ଗାନ୍ଧିବାସୀର ଅନୁରୋଧ
ନୁହଇ । ବୁଜକଣୋର ବାବୁ ସେବେ ବରଖାସ୍ତ
ହୋଇ କୌଣସି ସତ୍ତ୍ଵେ କରୁଥିବେ କେବେ
ମାନଙ୍କର ତାହାକୁ କିଶା ବାହାର କରି
ଦେବେ ।

ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ଜଣେ ପତ୍ରିକାଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି କି ବାଲେଶ୍ଵର ଦଳାଦଳୀ ଏତେ ଉତ୍ସ-
ଙ୍କର ହୋଇଅଛି ଯେ ମିତ୍ରବିପାଳିତା ଓ ଜଳ
ଓ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବୋର୍ଡରୁ ସର୍ବ ବରବାକୁ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ।
ଏହି ଦଳାଦଳୀ ଦେଉ ସର୍ବାଧିକ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ-

ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟାପୀତର ଓ ଗଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ରଙ୍କ ସ୍ମରଣାର୍ଥ ସଭା ଏକପକ୍ଷ ନୁହେଁ ନାହିଁ ନଦଳରେ ଏବଂ ଅପରପକ୍ଷକୁ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରରେ କରାଯାଇ ଜିଏ କଲେ । ପରଶେଷରେ ଶ୍ରେୟଶ୍ରୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ଶେଷ ଲିଖିତ ସ୍ଥାନ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ମନୋମତ ହେଲା । ସମ୍ଭବତଃ ଗଜ ରାଜାର ସଭା ହୋଇଥିବ । ବାଲେଶ୍ଵରର ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ମଧ୍ୟରେ ସବୁ ବିଷୟରେ ଏପ୍ରକାର ଆଶୁଚିହ୍ନେ ସେଠାରେ ସମ୍ମତ ହେବା କମା ଆତ୍ମଶାସନର ଅଧିକାର ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଶ୍ରେୟଶ୍ରୀ କୃଷି ସାହେବ ନିଜାନ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ ବୋଲି ଏହେଥର ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କରି ବିଫଳ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଦ୍ଵାବିମ ଏପର ପ୍ରଲେ ବିହୁତ ଉପାୟ କରନ୍ତେ ।

ଉଦ୍‌ଘୋଷଣାଦର ନିଜାମ ଜେକବ ସାହେବ ନାମରେ ଜଣେ ଅରମାନ ଦଲଲତାରୁ ୪୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁ କଣିକାର ଚୁକ୍ତି କରାଯାଇ । ଚୁକ୍ତିର ନିୟମ ଏହି ଥିଲା ଯେ ନିଜାମ ଅଧିକାରୀ ୨୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବାକୀରେ ଜମା ଦେଲେ ଜେକବ ସାହେବ ବିଲଭରୁ ଉକ୍ତ ଗୁରୁ ଅଣାଇ ନିଜାମଙ୍କ ଦେବେ । ନିଜାମର ସମନ ଦେଲେ ଗୁରୁଟିକୁ ରାଜି ଅବଶିଷ୍ଟ ୨୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବେ ନଚେତ୍ ଗୁରୁ ଫେରାଇ ଦେଇ ଟଙ୍କା ଫେର ନେବେ । ଗୁରୁ ସମନ କ ହେବାରୁ ନିଜାମ ତାହା ଫେରାଇ ଦେଲେ ମାଟି ଟଙ୍କା ନ ପାଇବା ଏବଂ ବାକରେ ଜମା ଥିବା ଟଙ୍କାରୁ କିଛି ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ନିଜାମ ଜେକବ ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ କଲିକତାର ଫୋକ୍‌ଜିଦାଣ୍ଡ ଅଦାଲତରେ ନାଲିସ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜେକବ ସାହେବ ଉତ୍ତରଖରେ ଧସ୍ତ ହୋଇ ବାକରେ ଅଛନ୍ତି । ଜେକବ ସାହେବ ଜଣେ ଧନାନ୍ତ୍ୟ ଓ ସମ୍ମାନୁ ବର୍ଣ୍ଣିକ । ସେ ଜାମିନ ସଜାଣେ ହାଇକୋର୍ଟିସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଢ଼ି ଥିଲେ ମାଟି ଚହିଁ ବେ ବିହୁତଳ ହେଲା ନାହିଁ । ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ବଡ଼ଧୁମଧାମରେ ଚାଲୁ ଅଛି ଏବଂ ଚୁଲପକ୍ଷରୁ ବଡ଼ ବାରିଷ୍ଟରମାନେ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବଜାର-ଜଙ୍ଗଲମାହଲ ।

ବଜାପ୍ରଦେଶର ଜଙ୍ଗଲମାହଲର ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଦାୟିତ୍ଵକର୍ତ୍ତାରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଟଲଟଙ୍କର

ସେହି ମନୁଷ୍ୟ ବାହାର ଅଛି ଚହିଁରୁ ଭଲ ଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ଉଦ୍‌ଘାର କଲୁ । ଯଥା;—
ଅନୁଗୁଳ ଓ କେଉଁଠିର ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କର ସୀମାକରଣପଦ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୃଥକ୍ ରିପୋର୍ଟ ଭଲବ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଗଜ ସାବରକର୍ଷରେ କି ୮ ଶ ବଜାକଳ୍ପ ଡେପୁଟିମାନ ଜଙ୍ଗଲବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ାଇ ଅଣି ଜଙ୍ଗଲବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ କି ୫ ଶ ଇସ୍ତଫା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏକଜଣ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲେ ଜମାଗତ ପାଠିକ ଅଛି ଏବଂ କେବଳ ଏକଜଣ ସୁଖ୍ୟାତ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଟ ୫୦୧୯୩ ବେତନରେ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛି । ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଏକଭାଗର କର୍ତ୍ତା ପଶ୍ଚିମ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସବଲଲେକଙ୍କୁ ଜଙ୍ଗଲଏଲକାରେ ନିୟୁତ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରବାରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଟଲଟ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ କହିଅଛନ୍ତି କି ବଜାକମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟକାଳେ ସେ ଗ୍ୟତା ନ ଦେଖାଇଲେ ଅପରକାଜାୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ିବାକୁ ହେବ ମାଟି ଭରସା ହୁଅଇ ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବ୍ୟାୟାମ ତର୍କର ବୁଦ୍ଧି ଦେଲେ ବଜାକମାନଙ୍କର ଦୁର୍ବଳତା ରହିବ ନାହିଁ । ଏପ୍ରକାର ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଅସି ପରବର୍ତ୍ତନ ନ କରି କିଛିକାଳ ଅପେକ୍ଷା କରବେ । ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଟଲଟଙ୍କର ଏହି ଦୟାପୂର୍ଣ୍ଣବାକ୍ୟରେ ଅନୁମାନେ ବଡ଼ ଆଶାସ୍ତ ହେଲୁ । ଜଳସାଗରୁଜି ଏବଂ ଅନୁଗୁଳବିଭାଗମାନଙ୍କର ରାଜିତ ଜଙ୍ଗଲ ଅଗ୍ନି ହାର ବିଶେଷ ଶକ୍ତିପ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଥିଲା । ଜଳସାଗରୁଜି ବର୍ମାଣ୍ଡ ଗ୍ରାମସାହେବ ପାଠିକଦେଲୁ ଗୋପସଲ ଗମ୍ଭୁ ନ କରବାରୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଟଲଟ କହିଅଛନ୍ତି କି ତାହାଙ୍କର କୁଟୀ ନେବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ଅନୁଗୁଳ ବମଗୁଣା ରଗୁଡ଼ିସନ ସାହେବ ଅପଣା ଅଧାନସୁବର୍ମଗୁପ୍ରଭ ସବୁ ଭାବ ଦେଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଥିବାରୁ ଜଙ୍ଗଲ ପୋଡ଼ିଯିବାର ବହୁଦନ ଉତ୍ତରୁ ଚହିଁର ସମାଦ ପାଇଲେ । ଏ ଦୁହିଁକି ଶ୍ରେଟଲଟ ଶାସନ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଗୋରୁ ମହୁଷ ଚରବାହାରୁ ଅଗ୍ନି ଅପେକ୍ଷା ଜଙ୍ଗଲର ଅଧିକ ଶକ୍ତି ହୁଅଇ ଏଥିରେ ସନେଦ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କେବଳ ଗୁଜୁସ ବୁଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ପାଳିତ ପଶୁ ଜଙ୍ଗଲରେ ଚରବାର ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ବୋଲି କନସରଭେଟର ସାହେବ ଯାହା ଅନୁମାନ କରି ଅଛନ୍ତି ତାହା ଠିକ

ନୁହେ । ଚରୁର ଭୂମି ସମ୍ଭବରେ ଲେକକ ବିଷ୍ଣୁ ନିବାରଣ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ସେପର ନିୟମ ହୋଇ ଅଛି । ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଟଲଟ ଅନୁଗୁଳ ସମ୍ଭବରେ ନିୟମ କରି ଅଛନ୍ତି କି ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କ ପଶୁ ଚରବା-କାରଣ ପ୍ରଭୃତ କମି ଶୁଣ ଦେବାକୁ ହେବ । ତାହା ହେଲେ ରାଜିତ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଗବାଦ ଚରବାକାରଣ ଶକ୍ତିଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ନାହିଁ ।

ବର୍ଣ୍ଣିତ ବର୍ଷରେ ୮୩୨୪୨୧ ଗଜକୃଷ୍ଣ ବଡ଼ କାଠ ଅମଦାନା ହୋଇ ଥିବ କିନ୍ତୁ ଏଥି ପୁର୍ବ ବର୍ଷର ଅମଦାନା ଏକ କୋଟରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଉଣା ପଡ଼ିବାର ଦାରିଣ ଏହି କି ପୁର୍ବ ବର୍ଷର ବିପ୍ରର କାଠ ବଜାରରେ ବକସୁ ବ ହୋଇ ଦେପାରିଙ୍କ ଦାଲରେ ରହି ଯାଇ ଥିଲା । ଜାଳିବା କାଠର ଅମଦାନା ବର୍ଣ୍ଣିତ ବର୍ଷରେ ୧୭୭ ଲକ୍ଷ ଘନଫୁଟ ଓ ଚହିଁ ପୁର୍ବବର୍ଷ ୧୫୨ ଲକ୍ଷ ଘନଫୁଟ ଥିଲା । ଏଥିରେ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖା ଯାଏ ।

ବର୍ଣ୍ଣିତ ବର୍ଷର ମୋଟ ଆୟ ଟ ୨୨୭୩୯୨୦ ଟଙ୍କା ଓ ବ୍ୟୟ ଟ ୪୦୫୩୮୭୯୩ ଟଙ୍କା ଓ ଚହିଁ ପୁର୍ବ ବର୍ଷର ଆୟ ଟ ୨୭୮୭୧୮ ଓ ବ୍ୟୟ ୩୯୦୨୭୪୯୩ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଗଭ ବର୍ଷ-ଠାରୁ ଏବର୍ଷ ୫୫୫୫୫୫୫୫ ଟଙ୍କା ଉଣା ଲଭ ହୋଇ ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଆୟ ଟ ୮୨୭୦୫ ଓ ବ୍ୟୟ ଟ ୨୫୭୩୯୯୩ ସୁତରାଂ ୧୭୭୬୩୩ ଟଙ୍କା ରୁଟି ପଡ଼ି ଅଛି । ଏଥି ପୁର୍ବବର୍ଷ ଏହିପରି-ମାଣ ରୁଟି ପଡ଼ି ଥିଲା ।

ଅବସ୍ଥିତି ।

ଗଜ ପଡ଼ିବାରେ ଅନୁମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ କି ଗଭ ସପ୍ତହାଟି ଜମାଗତ ହେତୁ ବର୍ଷା ଲାଗି-ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ହେବ ଏବଂ ଏବର୍ଷ ଯଦି ଏକ ଅଶା ଟାଣାଗୁଣ୍ଠି ହୋଇ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଗଭ-ପୁର୍ବ ସୁକିବାର ଯେପରି ବୁଝି ହେଲା ତାହା ଏବର୍ଷ କାହିଁକି ଅନେକ ବର୍ଷରୁ ଏ ଜଗରରେ ଦେଖା ନ ଥିଲା । ସକାଳ ହେବା ପୁର୍ବ ଗେଣ୍ଡ-ଗୁଡ଼ିରୁ ମେଘ ବର୍ଷିବାର ଅରସ୍ ହୋଇ ସମସ୍ତ ଦନମାନ ଏବଂ ସହ ଗଂ ଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଳବରବ ବହୁକଥାସୁରେ ଜଳତାଳ ଥିଲା ଏବଂ ଚହିଁମଧ୍ୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇଗଞ୍ଜା ଅଳ୍ପ ପରନସହଜ ଏମନ୍ତ ପ୍ରବଳ ବୁଝି ହେଲା ଯେ ଦାଣ୍ଡକୁ ବାହାରବାର ସାଧ ନ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତିଷଣେ ଚୋପାକର ଶଙ୍କା ଜାତ କଲା । ଧର୍ମରକ୍ଷାରୁ ଗୋପାନ ହୋଇ

ନାହିଁ ମତ୍ତ ଏହି କଳରେ ସେହି କ୍ଷମା ଦୋର
 ଅଛି ତାହା ଅବଶ୍ୟାୟ । ଏହି ଏକଦଳରେ
 ଅନୁରା ୧୨ ଇଞ୍ଚ ଜଳ ବୁଝା ଦୋର ଅଛି ।
 ଏଥିରେ ନଗରର ନାଳ ଓ ପୁସ୍ତକଶାଳା ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଦୋର କେତେ ସ୍ଥାନରେ ସଜାଡ଼ିବାର
 ନିୟମାୟ ଜଳର ସ୍ତର ରହିଲ ଏବଂ କେତେ
 ସ୍ଥାନରେ ଯୋଗ୍ୟ ସବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋର ସାଲ-
 ମଧ୍ୟରେ ଏକଅଣୁ ବା ଏକଅଧା ପାଣି ଜମା-
 ଦୋର ଗଲ । ଏହେ କଲକୁ ମାଟିନାହିଁର ବଳ
 କେତେ ? ଅଗଣାରେ ଓ ବାହୁମୂଳେ ଜଳ
 ଜମା ହେବାରୁ ବାହୁମୂଳ ଦୁର୍ଲଭାଳ ପଡ଼ିଲ ।
 ଯେ ଦେଲ ସେ ଦିନମଧ୍ୟରେ ଦୁର୍ଲଭାଳ
 ଦେଲ ଭେଣ୍ଡିଲେହେ ଗୋରୁ ଗାଈ ଫିଟାଇ-
 ଦେଲ ଓ ପିଲପିଲ ଦେଲ ଘର ଶୁଣ ପଲାଇ
 ଅସି ଅନ୍ୟଦେରେ ସଦାସ୍ୟ ନେଲେ । ଘରର
 ଦୁର୍ଲଭାଳ କିଛି ଅଟେଲେ ଓ କିଛି କିଛିଲେ
 ରହିଗଲ । ଏଥିରେ ତାହା ପ୍ରାଣ ନଷ୍ଟ
 ଦୋର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନ ବୁଝାଇ ଏକ-
 ଦକାର ବା ଅଧକ ବଢ଼ାଇ ର ନଷ୍ଟ ଦୋର ଅଛି
 ମାକଣ୍ଡୁଟି ସାଦେବକ ଅଦେଶ ମତେ ପୁଲସ
 ବଜାଘରର ଭାଲିକା କରୁଥିଲେ । ଶୁଣିବାରେ
 ଏକଶତ ଘର ନଷ୍ଟ ହେବାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 ଏ ସଂଖ୍ୟା ନିତାନ୍ତ ଉଣା ଅଟଇ । ଅନେକ
 ଗରବକର ଏଥିରେ ବ୍ୟୟାନକ କଷ୍ଟ ଦୋର
 ଅଛି । ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଲଭା ସେ ଦେଖିଅଛି
 ତାହାର ମନରୁ ଯିବ ନାହିଁ । ଏତେବଡ଼
 ସଦୃଶରେ ଏପରି ବସତ ସଜ୍ଜଳ ମାତ୍ର ଅଦବାୟ
 ଲେକକ୍ଷ ରହି ରୁ ଉଦାର କରବାର ଦେଖା
 ଅଧ୍ୟ କିଛି ଦେବାର ଦେଖା ଗଲ ନାହିଁ ।
 ଶୁଣିବାରଦିନ ଏ ଦୁର୍ଲଭାଳ ଦେଲ ଏବଂ ତହିଁ
 ଉତ୍ତରୁ ଗୁଣ ବଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟକ ଦୁଇପ୍ରଦେ-
 ବେଲେ ଏକ ଅଧା ଟାଣ ବୁଝା ଦେବାରୁ ଅଧିକ
 କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ସେବେ ନଗରର ନାଳ-
 ମାନ ପରଖାର ଆନ୍ତା ଓ ପାଣି ବାହାରଯିବାର
 ଉଚିତ ଚିତ୍ତକଣା ଦୋର ଆନ୍ତା ସେବେ
 ଏବେସରକ୍ଷଣ ଦୋର ନ ଆନ୍ତା ଏ ବିଷୟରେ
 ବାରିକମାପ୍ରାଣ ଓ ମିଉନସିପାଲିଟୀର ଭାଷା ଚୁଟି
 ନଷିବ ଦୋର ଅଛି । ପ୍ରଧାନ ଜଳନିକାଶି କାଳଟି
 ବାରିକମାପ୍ରାଣ ମଦକୁମାର ଅଧାନ । ବଜ୍ରକବା-
 ଠିକ୍‌କରେ ଯୋଗ୍ୟ ଏ ଫୁଲର ଅଛି । ସେହିବା-
 ଠିକ୍‌ ସବୁ ଜଳ ବାହାର ଯାଏ । ବାରିକମାପ୍ରା-
 ଣରୁ ଗୋଟିଏ କବାଟ ଫିଟାଇ ଦେଇ ଅଛି
 ଗୋଟିଏ ଫୁଲରର କବାଟ ବନଇଣା ଯାଇ

ଥିଲା । ଭେଣ୍ଡି ବର୍ଣ୍ଣାକଳ ବାହାର ଯାଇ ନ
 ପାରିଲ ଓ ପରୁଗଣ ଠେଲିବାରୁ ନାଳ ବଳ
 ବୃତ୍ତପାଇ ଉପରକୁ ପାଣି ଉଠିଲା । ଦୁଇଦଳ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ଜଳ ଜମା ରହିଲ କିଛି
 ଉତ୍ତରୁ ଅନେକ ବନ୍ଧୁରେ ଅନ୍ୟ କବାଟଟି
 ଫିଟିବାରୁ ଜଳ ଶୁଣିଲା । ଏତେବେଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସବୁ ଜଳ ବାହାର ଯଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଗତ
 ଦୁଇଦିନ ବୁଝା ଓ ନିର୍ବାଚିତେରୁ ଅବଧ
 ବସୁର ଜଳ ଜମା ରହିଅଛି ଏବଂ ତହିଁରୁ
 ଦୁର୍ଲଭ ବାହାରୁଅଛି । ଏକ ସ୍ଥାନରେ ନାଳ
 ନ ଥିବାରୁ ମିଉନସିପାଲିଟୀ ସେଣାରେ ପାଣି
 ବୁଝାଇଅଛନ୍ତି ପାଣି ଶୀଘ୍ର ଶୁଣିଯିବାର ଆଶା
 ଅଛି ମାତ୍ର ଇଜାମାଟିରେ ବାସ କରବା ଦେଉ
 ପଞ୍ଚାହ ଯେ ସେଗର ବ୍ୟୟାନକ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ
 ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ସରକାର
 ଓ ବାରିକମାପ୍ରାଣ ଦାୟା ଦେବେ ନାହିଁ କ ?
 ମୋଟସଲର ସବାଶେଷବୁଝାନ୍ତୁ ଅବଧ ଜଣା-
 ପଡ଼ି ନାହିଁ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଖରସୁଅ ବୈଦରଣୀ
 ନିର୍ଦ୍ଦାମାନ ପ୍ରବଳରୁସେ ବୁଝା ଦୋର ସଜ୍ରକ ବଳ
 ଭୁଞ୍ଜିବାରୁ ବୁଝା ଖୁମର ଯିବାର ବଳ
 ଦୋରଥିଲା ଏବଂ ଶୁଣିବାରେ ଓଲସପ୍ରଭୁତ
 କେତେବେଳାରେ ଯୋର ଦୋରଅଛି ।

ବାହାରୁ ବ୍ୟାସ କରବା ?

ପୂର୍ବକାଳର ବ୍ରାହ୍ମଣପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ସମ୍-
 କରେ ସେ ସମସ୍ତ ବୌଦ୍ଧ କଥାମାନ ପ୍ରତ-
 ଲିତ ଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରଧରେ ଗୋଟିଏ ଏହି କି ଜଣେ
 ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ କେହି କହିଦେଲ ସେ ତାହାଙ୍କ
 ସମ୍ମୁଖର ଦାଳ ହୋଇ ଅଛି । ଏକାର୍ତ୍ତା ପୁଣି
 ପଣ୍ଡିତ ନିତାନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ଓ ଅଧିକାଧିକ ଦୋର
 ସଙ୍ଗକୁ ବା ବାରଣ ସମ୍ପଦ ଘରକୁ ଉତ୍ତରଣା
 ଯାତ୍ରା କଲେ । ସେଠାରେ ସବୁ ଦେଖିଲେ
 ସେ ସମ୍ପଦ ଭୌତିକରେ ବସିଅଛନ୍ତି । ପଣ୍ଡିତ
 ମନେ କଲେ ସମ୍ପଦ ପ୍ରୋତରୁପରେ ବସିଅଛନ୍ତି ।
 ଅନୁଶ୍ରବଣା ବର ଟିକିଏ ଉତ୍ତପ୍ରସ ଦେଲେ ।
 ଏଣେ ସମ୍ପଦ ଅପଣା ବଳୁ ଅଗମନ ଦେଖି
 ଅସାଦୋଲି ଅଭାଦରେ ତାଙ୍କବାରେ ପ୍ରେ-
 ଚପାଖରୁ ପଲାଇବା ଅଧର ଉତ୍ତାଦକ ବିଗୁର
 କର ପଣ୍ଡିତ ସାଦୃଶ୍ୟ ବାଳ ତାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ
 ଯାଇ କହିଲେ 'ସମ୍ପଦ ତୁମ୍ଭେପରି ମରୁଅଛି'
 ସମ୍ପଦ ପଚାରିଲେ ଏକଥା କିଏ କହିଲା । ଉତ୍ତ-
 ପଣ୍ଡିତ କହିଲେ କି ସେ କହିଅଛି ସେ କଦା-
 ଜାଳରେ ମିଥ୍ୟା କହେ ନା । ଅବନାଶ ବାବୁଙ୍କ

ପ୍ରବଣ ଦେନ ଅନୁମାନଙ୍କ ସମ୍ପଦରେ ଗରସପ୍ରା-
 ଦରେ ଓଡ଼ିଆନବସମ୍ପାଦ ସେହି ମନୁବ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଠିକ୍ ଏହିନିୟମକୁ
 ଅନୁସର ଅଛନ୍ତି । ଅବନାଶ ବାବୁଙ୍କ ବଦଳି
 ରହିବ ଦେବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନୁମାନେ ଲେ-
 ଖିଥିଲୁ କି ଶୁଣିବାରେ ଏଠା ମୂଲମାନ ସଭା
 ଓ ଦେହୀ ହୁତୁ ଉତ୍ତଲେକ ଅପତ୍ତି ଦରଗାପ୍ର
 କରବାରୁ କଲେଜର ପ୍ରିକସିପଲ ତାହା ସମସ୍ତ
 ଶିକ୍ଷକଗଣର ତାରରେକରୁକ ନିକଟକୁ ପଠାଇ
 ଲେଖିଥିଲେ ସେ ଅବନାଶ ବାବୁଙ୍କ ବଦଳ
 ଦେଲେ କଲେଜର ଅନେକ କ୍ଷତି ଦେବ
 ଏବଂ ଅନେକ ପିଲ କାମକଟାଇ ବାହାର
 ଯିବେ । ତହିଁସଙ୍ଗେ ଅଦୂର ଲେଖିଥିଲୁ କି
 ଉକ୍ତ ସଭାର ଅବେଦନ ଗୋପନଭାବରେ
 ଦୋର ଅଛି ଏବଂ ଅନୁମାନେ ଯାହା ଶୁଣି-
 ବାର ଲେଖିଅଛି ଯେବେ ତାହା ସତ୍ୟ ଦୋର-
 ଥାଏ ତେବେ ତାହା ପ୍ରିକସିପଲଙ୍କ ସ୍ତ୍ର କଯୋଗ-
 କରୁତ ଏଥିରେ ମନେହ ନାହିଁ କାରଣ ରାମ-
 ଦାସ ବାବୁଙ୍କ ବଦାୟ ସଭାରେ ତହିଁର ବିଷୟ
 ଭାବ ଦେଖିଲୁ ।

କଟକର ଜଣେ ପ୍ରମୁଖର ଅନୁମାନଙ୍କର
 ଉପରଲିଖିତ ଉକ୍ତିର ପ୍ରତିବାଦ କରି ପଠାଇ-
 ବାରୁ ଗତ ତା ୨୨ ଇଞ୍ଚର ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସ-
 ମ୍ପାଦରେ ତାହା ପ୍ରକାଶ ଦୋରଅଛି ଏବଂ
 ତହିଁରେ ଲେଖାଅଛି କି ପ୍ରମୁଖର ବିଷୟ-
 ସ୍ତ୍ରରୁ ଅବଗତ ଦୋରଅଛନ୍ତି ସେ ପ୍ରିକସିପଲ
 ଏମନ୍ତ ଲେଖି ନାହାନ୍ତି ସେ ବାବୁଙ୍କର ବଦଳ
 ଦେଲେ କଲେଜର ଶିକ୍ଷକଗଣ ଉଣା ଦେବ
 ଅତ୍ତ ସଦ୍ୟସି କି ମୂଲମାନସଭାର ଅବେଦନ-
 ପତ୍ର ପଠାଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ସମ୍ପଦରେ ଅନୁ-
 କୁଳ ବା ପ୍ରତିକୂଳ ମନୁବ୍ୟ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ।
 ଅପିତ ରାମଦାସ ବାବୁଙ୍କ ବିଦାୟସଭାରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକେ
 କହୁଅଛନ୍ତି ସେ ଉକ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ସମ୍ପଦରେ
 ଏପରି କିଛିକଥା ଦୋର ନ ଥିଲା ।

ବାଦପ୍ରତିବାଦର କଥାଉପରେ ଯାହା
 ଲେଖାଗଲା ତାହା ବବେଦନା କରି ସଦାଯୋଗୀ
 ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସମ୍ପାଦ ଏହିମନୁବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି-
 ଅଛନ୍ତି ସେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକକର ସତ୍ୟନି-
 ଶ୍ଵାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର ଥିବାରୁ ସେପରି ପ୍ରକାଶ
 କଲେ ଏବଂ ତହିଁଉତ୍ତରୁ ସମ୍ପଦ ଅନୁସନ୍ଧାନ କର
 ଯାହା ଅବଗତ ଦେଲେ ତହିଁରୁ ବୁଝିଲେ ସେ
 ପାପିକାବର ଉକ୍ତି ଅଲକ୍ଷ ଅଟେ । ଅବନାଶ

ବାବୁଙ୍କପ୍ରତି ଅନୁମାନଙ୍କର ଭ୍ରମପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବାରୁ ଏପରି ଅଲୀକ ସମ୍ପାଦ ଶୁଣିବାମାନେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛୁ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସହଯୋଗୀ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଦୁଃଖିତ ସେ ଆତ୍ମର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅନେକ ସମୟରେ ଅଭିକାଶ ବାବୁଙ୍କର ଯେ ସମସ୍ତ ଦୁଃଖମାନେ ଅନୁମାନେ ତାହାକୁ ଅକମଳ କରୁ ତାହା ସତ୍ୟ ଦେଲେ ଇହଁ ପାଇ ଏକର ସାହେବଙ୍କ ଦାୟୀ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ପର-କ୍ଷେପରେ କଟକର ମୁସଲମାନସଭା ବାବୁଙ୍କ ବଦଳ ରହିଲେକରିବା ବିଷୟରେ ସଚେତ୍ନ ଦେବୀରୁ ସଭାକୁ ଅନ୍ୟତା ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଏଥର ପ୍ରଶ୍ନ ଏହି ହେଉଅଛି କି କେଉଁକିଆ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗୀକ ମନୁଷ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିସ-ଙ୍ଗର ଅଟଇ କି ନା ? ଆଦୌ ଦେଖିବାକୁ ଦେବ ଯେ ଅଭିକାଶ ବାବୁଙ୍କ ବଦଳ ରହିବ ଦେବାର ଯଥାର୍ଥ ଦେଉ ଘେନି କିବା ଏବଂ ଏକର ସାହେବଙ୍କର ଜାଇରେକୃତକ୍ଷ ଇହଁକୁ ପଠାଇବା ପସି ଏବଂ ମୁସଲମାନ-ସଭାର ଦରଖାସ୍ତ ଏ ବିଷୟର ଚିତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଅଟଇ । ପ୍ରଥମଟି ସରକାର ଚିଠି ଥିବାରୁ ବାହାରପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗୋଷ୍ଠୀମାନୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଅଧିସ-ପ୍ରଜାନ୍ତ ଲେକରନ୍ତୁ ଅପରର ଜାଣିବାର ସମ୍ଭା-ବନା ନାହିଁ । ମୁଖି ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ-ସଭାର ଅବେଦନ ଏହା ଗୋଷ୍ଠୀର କୌଣସି କାରଣ ନ ଥିଲେପୁରା ଗୋଷ୍ଠୀର ର-ହିଅଛି । ଅନ୍ତତଃ ଓଡ଼ିଶାର ପଞ୍ଚମେରକ କିମ୍ବା ସମ୍ପାଦକ ସେ ଦଲାଇ କିମ୍ବା ଇହଁର ମର୍ମ କିମ୍ବା ବଦଳ ବଦ ଦେବାର କୌଣସି କାରଣ ପ୍ରକାଶ କରି ନାହାନ୍ତି । ପଞ୍ଚମେରକ କେବଳ ଏହା ନୁହେଁ ତାହା ନୁହେଁ ଏକକି କହି ପ୍ରତି-ବାଦ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସହଯୋଗୀ ସ୍ୱୟଂ ଅନୁ-ସନ୍ଧାନ କରିବାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା-ଠାରୁ ବିପର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି କି ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଇହଁର ବିବରଣ କିଛି ଲେଖି ନାହାନ୍ତି, ଏସ୍ତୁଲେ ସେ ଅନୁସନ୍ଧାନକ୍ରମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାର କରିବା କେତେଦୂର ସୃଷ୍ଟିସଙ୍ଗତ ତାହା ପାଠକମାନେ ବିବେଚନା କରିବେ । ଅଭିକାଶ ଅନୁସନ୍ଧାନର କଥା ଶୁଣିଦେଲେ କେବଳ ସହଯୋଗୀଙ୍କର ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ କଥା ବାଜି ରହିଲା । ସେହି-ଠାରେ ଦୁଇଜଣ ବିରୁଦ୍ଧକର କଥା କହନ୍ତି ଅଥଚ ତୁହି ବିରୁଦ୍ଧକ ସେଠାରେ ଅନୁ-ସନ୍ଧାନ ବ୍ୟାପାର ଏବଂ ସମ୍ଭାବନା ଘେନି ଏବଂ ଜଣିବ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ନୁହଇ ।

ଅନୁମାନଙ୍କର ସହାୟତାକୁ ସହଯୋଗୀ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାହାଙ୍କ ସହାୟତାକୁ ଅନୁମାନେ ନ ଜାଣି । କେବଳ ସେମାନଙ୍କର କଥା ଶୁଣିଅଛୁ । ଅଭିକାଶ ବାବୁଙ୍କ ବଦଳର ଅବେଦନ ହୋଇଥିଲା । ଏକରସାହେବଙ୍କ ପସି ଓ ମୁସଲମାନସଭାର ଅବେଦନ ମତେ ତାହା ରହିବ ଦେଲା । ଏଥିରେ ଦୁରୁକ୍ତି ନାହିଁ ପତ୍ର ପ୍ରେରକ କହନ୍ତି କି ସଭାର ଅବେଦନ ପତ୍ରପ୍ରତି ଏକର ସାହେବ ଅନୁକୂଳ ବା ପ୍ରତିକୂଳ ମତ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯେସ୍ତୁଲେ ଅପରାପତ୍ରର ଗୋଷ୍ଠୀକାରେ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ସେସ୍ତୁଲେ ଅନୁ-ମୋଦନ କରିବା କିମ୍ବା ଅଛୁ କି ସୃଷ୍ଟିସଙ୍ଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇପାରେ ? ପ୍ରତିକୂଳମତ ଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଅପରାପତ୍ରରେ ତାହା ବ୍ୟକ୍ତି କରି ଥାନ୍ତେ । ଅଛୁ ସେସ୍ତୁଲେ ବଦଳ ବଦ କରି-ବାସଙ୍ଗେ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କଲେ ସେସ୍ତୁଲେ ବାବୁଙ୍କର ବଦଳରେ କଲେକର ଶକ୍ତି ଦେ-ବାଇ ଲେଖିବା ସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି । କଲେ-କର ଉଚ୍ଚନମନେ ଅବଶ୍ୟ ଲେଖିଥିବେ ବାବୁଙ୍କର ନିଜର ଉଚ୍ଚସଙ୍ଗେ ବଦଳ ବଦ ଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହଇ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କ ସହାୟତାକୁ କଥା ଅଧିକ ସମ୍ଭବ ଦେଉଅଛୁ । ଏପରି କିଛି କଥା ନ ଲେଖି ଏକର ସାହେବ ଅଛୁ କି ଲେଖିଥିଲେ ପଞ୍ଚମେରକ ତାହା କହି ନାହାନ୍ତି ସେ ବିଷୟ-ରେ ବକ୍ତ ସାବଧାନ । କେବେ ନାମ୍ନି କରବାର ଉଚ୍ଚେଶ୍ୟ କି ? ଅନୁମାନଙ୍କ ସହାୟତାକୁ ସହଯୋଗୀ ଅଭିକାଶବାବୁଙ୍କର ଜଣେ ବିଦ୍ୱେଷୀ ବୋଲି ଲେଖିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାହାକିପତ୍ରପ୍ରେ-ରକ ଯେପରି ପ୍ରତିବାଦ କରିଅଛନ୍ତି ଇହଁରୁ ସେ ଜଣେ ଅଭିକାଶବାବୁଙ୍କ ସୁସମ୍ଭାଷିତ ବୋଲି କି ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ ? ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କର ଶେଷକଥା ଏହିକି ସମ୍ଭାଷିତ ବାବୁଙ୍କ ବିଦ୍ୱାସ-ସଭାରେ ଅଭିକାଶବାବୁଙ୍କ କଥା ପଢି ନ ଥିବାର ସେ ଅନେକ ଅମଳି ବିଦ୍ୱାସିକଠାରୁ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନେ ଉକ୍ତ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ଯାହା ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ତାହା ଲେଖିଅଛୁ । ସ୍ୱୟଂ ଅଭିକାଶବାବୁ ଯେ ଏକଥା ନ ଜାଣନ୍ତି ଏମନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ ଦେଉ ନାହିଁ । ଏହିକଥା ଘେନି ନଲେକରେ କି କର୍ତ୍ତବ୍ୟକ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବାରୁ କଲେକର ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ଅନୁମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖି ଥିଲେ କି ଅଭିକାଶ ବାବୁ ଓ ଏକର ସାହେବଙ୍କ

ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚଲେଖିବାକୁ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କ ଅନୁସୂଚ୍ୟକରଥିଲେ କି ନା । ଅନୁମାନେ କିଛି ର ଦେଲୁ କି ଅନୁମାନଙ୍କୁ କେହି ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରି ନାହିଁ ଏବଂ ଅଭିକାଶବାବୁ ସେପରି ସମ୍ଭବ ପାଇଥିଲେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲ ଦୋଇଥିବ । ସହଯୋଗୀ ଯଥାର୍ଥରୂପେ ଅନୁମାନଙ୍କ କର-ଥିଲେ ତାହା ଜାଣିପାରାନ୍ତେ । ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କର ଅନୁସୂଚ୍ୟକ ଜାମ ମାତ୍ର କେବଳ ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠା ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାର କରି ଅନୁମାନଙ୍କ ଅଭିକାଶବାବୁଙ୍କ ବିଦ୍ୱେଷୀ ବୋଲି ଘୋର ଦେଇଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ଯେତେବେଳେ ତାହାଙ୍କର ସରକାରୀକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେତେକଥା ଅନୁମାନେ ଅନ୍ୟାୟବେଦି ପ୍ରକାଶ କରିଅଛୁ ସେବେ-ବେଳେ ଇହଁର ପ୍ରତିବଦ ସହଯୋଗୀ କହି ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରତିକରେ ଅନୁମାନେ ତାହାର ବିଦ୍ୱେଷୀ କୋଡ଼ି ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯାହାର ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ କିଛି ଦେଖିବୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ କି-ବାକୁ ବାଧ୍ୟ ବୋଲି ଦୁଃଖର ସହିତ ପ୍ରକାଶକରୁ । ମାଧ୍ୟରଣ ହିତବାନ-କାରେ ପ୍ରକୃତକଥା କହିଲେ ଯେବେ ଦୋଷ ଦେଲି କେବେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଉକ୍ତ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଅନୁମାନଙ୍କର କେଉଁ ସମ୍ପର୍କ ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ସହ-ଯୋଗୀ ପାଇଅଛନ୍ତି ସେ ଇହଁ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱେଷୀ ବୋଲି କହିଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ଇହଁର ବିବରଣ କିଛି ଲେଖି ନାହାନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ସହିତ ମତ-ଭେଦ ଦେବାରୁ କି ଅନୁମାନେ ବିଦ୍ୱେଷୀ ଦେଲୁ ? ସେ ସମ୍ପର୍କ କୋଡ଼ି ଚାରେ ଥାଇ ବିଦ୍ୱେଷରେ ଅନୁମାନଙ୍କଠାରୁ ଭଲ ଦେଖି ପାରିଥିବେ ଏଥିପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟତା ବୁଝ ଓ ବିଦ୍ୱେଷ ଏକା କଥା ଦେଲା କି ? ଅଭିକାଶ ବାବୁ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧାରଣ ରହିପୁରା ସରକାରୀକାର୍ଯ୍ୟ-ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକାଂଶ ଲେକକର ଅସ୍ଥିୟ ଦେବା-ରୁ ଅନୁମାନେ ଅନ୍ୟ କାହାରଠାରୁ ଶିଖା ଦୁଃ-ଖିତ ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେବେ ସବ-ସାଧାରଣ ସମ୍ପର୍କ ଥାନ୍ତେ କେବେ ତାହାଙ୍କ ବଦଳ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାମାଜ୍ୟମୁସଲମାନସଭା କାହିଁକି ନଗରବାସୀ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ଉଦ୍ଧାର ସମସ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ମାନ୍ୟବର୍ଣ୍ୟଲେବ ଅବେଦ-ନ କରିଥାନ୍ତେ ଏପରି ନ ଦେବା କି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନକଥା ନୁହଇ ? କିନ୍ତୁ ସହଯୋଗୀଙ୍କର ପତ୍ରପ୍ରେରକ ମିଥ୍ୟା କହିବାର ଲେକ ନୁହନ୍ତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେ ତାହାଙ୍କ କଥାରେ ସବସାଧାରଣକ

ଦୁମ୍ଭରେ ପକାଇବା ଏବଂ ଅମୁମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ବେଷୀ
ବୋଲି କହିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଏଥିର ବିରୁଦ୍ଧ ଅମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ୟାଧାରଣକ-
ଠାରୁ ଗ୍ରାହଣ କରୁଅଛୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇଦିନ ମାତ୍ର ମେଘ ଶମା କରି ଥିବ ।
ଦୁଇ ଦିନ ସୁଦ୍ଧା ଚାନ୍ଦୁ ସାମାନ୍ୟ ହେଉ ଅଛି ହୋଇ
ଅଛି ।

ମୋଟସଲରେ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହେବୁ ଶାନ୍ତେ ନଅଳୀ
ଓ ମାଣ୍ଡିଆ ସମଲର ଶର ହେବାର ସୁଶାନ୍ତ ।

ଏଠା କନ୍ଦୋକସୁ କଦୋକ ଅପ୍ରମାଣ କଡ଼ ଜମକ
କସୁ ଅଛି । ଉମେଦକାରକ ସଂସ୍ଥା ରୁଚିତରୁ ଉପା ନୁହଇ
କଦୋକେ ଦେବସଂସ୍ଥା ମହତ୍ତ୍ୱମା ଉପରେ ଉମେଦକାର-
ପଦ ଅନୁର ସୁଖ ହେବ ।

ପେଟି ଗ୍ରାହଣ ସୁଦ୍ଧା ଏ ଜଗତରେ ଗୋଟିଏ ପିସକ
ଲେଖନରେ ଦୃଷ୍ଟିପଥର ଗାହାର ଅଭାବ ଶ୍ରେୟ କରି
ଥାଇ ତତ୍ତ୍ୱଦୈବିକ ପିସକରେ ଦାହାର କ'ଣ କାବଳାସ
ହେବ ।

ପାଲେସରରେ ଓ ସମ୍ଭବପ୍ରକରେ ଭାବ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ
ଅକାର ପୋଠା ସମାପତପ୍ରମାଣକରୁ ପ୍ରକାଶ ।

କଲିକତା--ଗୋଟିକିଟି

ସୁସଜ୍ଜା ପିପିଲିକ ବାଦ୍ୟ ମିଶନର ମିଶନର ଉପରେ
ବାଦ୍ୟକରଣ ପ୍ରକାର ଦେଖିସୁଗ୍ରୀବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଗୋଟି ଓ କିନ୍ତୁ ମୁଦୁର କେଳିକାଦିପରେ ସୁଦ୍ଧି
ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କେଟ ମାଟିକେଟି ଓ କେଟ କଲେକର ମାତ୍ର କିନ୍ତୁ-
ହୁଇଁ କେଟିକା ମାଟିକେଟିରେ ସକଳକଳାତା ଗ୍ରୀଷ୍ମ ହୋଇ
ଅଛି ।

କେଳିକାଦିକ ମନସ୍ତ କାନ୍ତ ଅଂଶୋକକଳୁ ବାଜିବ ମୁ-
ଗ୍ରେକରୁ ଉଦ୍ଧତ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତା ସମ୍ଭବମାନସର ଉଦ୍ଧତକାଳେଣୀ ଅକାମି
ତିବ୍ୱସାଏ ମାଗର ତା ମ ଉଦ୍ଧତ ଓ ଏବଂ ଓ କିଏ ପଦ-
ସାମାନ୍ୟ ଉଦ୍ଧତ ମାଗର ତା ମ ଉଦ୍ଧତ ଅଧିକ ହେବ ଏମ୍-
ଏ, ଏବଂ ଓ ଏସୁକ ଗ୍ରେମକର ପଦସା ଅକାମିକରଣ
କରମକମାଏ ତା ମ ଉଦ୍ଧତେ ଅଧିକ ହେବ । ପ୍ରକେଶିକା-
ପଦସାଧିମକମ ଉଦ୍ଧତମାଏ ତା ମ ଉଦ୍ଧତ ଅଧିକ ପଦ-
ପଦକ ଓ ଏବଂ, କିଏ ପଦସାଧିମକମ କାଳୁକାମାଏ
ତା ମ ଉଦ୍ଧତ ଅଧିକ ପଦପଦକ ଦେଖିକାଳ ନିଦ୍ରାକ-
ପଦସାଧିମକମ ଉଦ୍ଧତମାଏ ତା ମ ଉଦ୍ଧତ ଅଧିକ ପଦ-
ପଦକ । ଏମ୍ ଏ ପଦସାଧିମକମ ପଦକମାଏ ତା ମ ଉଦ୍ଧ-
ଓ ଏବଂ ପଦସାଧିମକମ ଅଧିକମାଏ ତା ମ ଉଦ୍ଧ-
ମଧ୍ୟରେ ପଦକମାଏ ପଠାଦେବ ।

କେଟ ମିଳିତପିପିଲିକେ ୧୮୮୮ ଶାଲର କଳାସୁ
ଏ ଅଧିକର ୨୭୧ ଧାର ଓ ୨୭୩ ଧାର ମାଟି ପଦକର
ଦିଶାମାନ କାନ୍ତ ହେବାର ଶ୍ରେୟକାହାକୁ ମଧ୍ୟ
କଦୋକ ।

ପାଟଣାର ଅଗ୍ରଗଣ କଳାସୀ କାନ୍ତ ମୁଦ୍ଧାପ-
ଗାଣ୍ଡେ ପଦକେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ହେବ ପଦ କାଳ ପଦା ମହତ୍ତ୍ୱପା

ହେବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ ଅସ୍ୱୀୟ ସୁକଳସର
ଓ ଗୋସପ୍ରଦରମାନେ କାଧା ଦେଲେ ଦେଖି ସେ ଦର୍ଶିବୁ
ଶାନ୍ତ ହୋଇ କିନ୍ତୁ କାଳ ପରେ ପରେ ଚନ୍ଦ୍ରାପର୍ଣ୍ଣନାଭାଷ
ପ୍ରକାଶ କରି ସମସ୍ତଭାଷା ଶିଳ ବଲେ ଅର୍ଥାଦୁକଳକା-
ଦାନକରେ ପ୍ରକେଶ କଲେ ମାତ୍ର ସର୍ବକ ପ୍ରଦିବ ତତ୍-
କ୍ଷଣାତ୍ତ ଦାକ୍ଷ ଶାନ୍ତ କାହାର କଲେ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସାଧୁ
ଦତ୍ତପଦକର ଉଦ୍ଧତା ସାଧ କଲେ । ଅର୍ଦ୍ଧପ୍ରସ୍ତ ଅକ-
ଶାରେ ଏକଦିନ ଉଦ୍ଧତକେ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଉଦ୍ଧତକ
କାଳର ସୁଦ୍ଧିକଦରେ ପଦକ ଅନୁମନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଦାନ ଦେଶରୁ ପେଟି କାଣ୍ଡିଏ ଅମଦାଳ ରୁଅଇ ତତ୍ତ୍ୱା
କାନ୍ଦକର କାଣ୍ଡିଏ କଲେ ଉକ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚାସୁଗ୍ରୀବରେ ଦାନ୍ଦକ
ସୁଗ୍ରୀବ ଶର ଚର୍ଚ୍ଚା ରୁଅଇ । ଏହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ସ୍ୱାଧୀନତାର ମାତାମୁନି ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଉମଣୀମାନେ
ପାରିକାକଦକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ମଦେ-
ସଙ୍ଗେ କରୁହୁଅଛି ଉଦ୍ଧତକାସୁ ପୁଦ୍ଧକର୍ମଗୁଣକ
ସହୁତ ଦାନ୍ଦକାସୁ ପ୍ରଣୟକାରୀ ଜଗାଇ ଚକାତର
କନ୍ଦୋକସୁ କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁଗ୍ରୀବକାଳରେ କଦୋକସୁ
ଅକୋକପ୍ରକାର ।

ପଞ୍ଚାବ ଅମୁଦକଦଠାରେ ଜଣେ କ୍ଷତ୍ରିୟକ ଯୋକା
ଶୁଭଲଗୁରେ ଗୋଟିଏ ବାଦ୍ୟକ କରୁହୁ ଦେଇଅଛି । ତାକୁ
ସେ ଅପଦ୍ୟ ଶ୍ରେୟକେଶରେ ପାଳନ ରୁଅଇ । ଅପଦ୍ୟ
ଅକଳରେ ଦାହାର ଉଦ୍ଧତ ଏପରି କୋମଳପୁଣ୍ୟକେତର
ହୋଇଅଛି ସିନା । କଥାରେ କହୁଛନ୍ତି ଗାଞ୍ଜ ପଦକମାନ
କେବ ଦନ୍ତର ମର୍ଦ୍ଦାଦା ଭଲରୁପେ ହୁଅଇ ।

ଶ୍ରୀମଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେୟକାମ ଅଛି । ଗ୍ରୀଷ୍ମ-
ଶୟ ହେଲେ ଶ୍ୟାମକୋ ପଞ୍ଚିଗ୍ରୀବାପରେ କାଏ କରୁଛି ।
ଏହାକର ଏକପଞ୍ଚିଗ୍ରୀବାପରେ ଗୋଟିଏ ତମଜ୍ଜାର କାଦକ-
ମିତ ପର ଅଛି । ସେ ପରର ପାଦେଶ ଉଦ୍ଧତ ଓ ଉଠାଏ
ଏକଦିନ ମୋଟ ଶ୍ରେୟ କାଦରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତା କାଦପର ହୁଅ
ସିମେଶରେ ଯୋକକା ହୋଇଅଛି । କୁହୁଟି ପୁ ୧୮୮୩
ଲକ୍ଷ ଓ ପୁ ୧୮୮୩ ତରଫା । ଗୁରପାରେ ମାର୍ଦ୍ଦେଲକମିତ
ଶୁଣକଳାଧାର ଓ ଦର୍ଶିକେ, ତଳକଲର ସୁଯୋଗ ଅଛି ।
ଶ୍ୟାମକୋ ପରକାଳରେ ପ୍ରକେଶ କଲେ ପରର ଏକମାତ୍ର
କାଳ କର ହେଉଥାଏ ଏକ ସାକରେ ସିମେଶ କାଳ
ସୋକ୍ତଅଥାଏ । ପରେ କଳାଧାର କବାଟ ଗୋକଅ-
ଥାଏ କେତେ ଅଧିକ କର, ସମଦାସୁ କୁହୁଟି ପାଣିରେ ତାକୁ
ହୋଇଥାଏ କା କୁହୁଥାଏ କେକଳ ଉପର ଉପରେ କାମ୍-
ପ୍ରକେଶର କାଟି ପିଆଏ । ଅନୁପ ହେଉଥାଏ ତାତ କିଅ
ହୋଇଥାଏ ମାତ୍ର ଏଠାରେ ପଦକ ଶାଳ କରପରେ
କୁହୁକଗ୍ରୀସୁ ସୁଦ୍ଧି କୁହୁକ ଧାର କଲେ । ଜଣେ ଚାନ୍ଦେ-
ଶାସୁ ଦକ୍ଷକାସୁକାଏ ଏ କୁହୁଟି କମିତ ହୋଇଅଛି । କଡ଼
କେକକର କଡ଼ କଥା ।

ଅଧିକର ଚୋରରେ ଜଣେ ପଦା ଗୋରୁକେର ପଦ-
କର୍ଣ୍ଣ କମନ୍ତେ ପଦକମ କାଦକାସୁକକେଶ ଉଦ୍ଧତ । ଗେର
ଏକେ ଦକାକେତେ ଉଦ୍ଧତ ହେବ ।

ଅଧିକର କଲେକର କଦୋକ କେଶପିପିଲିକା ତପୋଶ-
କଲେକର କାଳକାକୁକ ପଦକା ୧୮୮୮ରେ କଲକାଳ
କଦା ଦେଇ ପଦାସୁ କରୁଅଛି ଦେବ ଦାହା କାମରେ
କିନ୍ତୁପଦକାକା କାହାର ଅଛି । ଅଧ୍ୟ ସେ ପିଆର
ସାକ୍ତସ ।

ଦେଶୀୟ ଶିଳ୍ପର ଉଦ୍ଧତ କଦୋକରେ ଉଦ୍ଧତ ପିପି ଅଧ-
କଦଠାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟି କାଳକାର ପ୍ରକେଶ ଦ ହୋଇ-
ଅଛି ।

ମହାସୁର ପଦାପକା ପଦ୍ୟ ଶିବେକୋଲ ଏସମଧରେ
ସେଇ ରକ୍ଷଣା ହୋଇପ୍ରକ ଦାହା ସଜ୍ଜୁର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା ।

ସରକାରଙ୍କୁ କାନ୍ତକରଣକୁ ଯେଉଁ ସବୁ କାଶିକ-
ପ୍ରକା ଉପାଳୀ ରୁଅଇ ତତ୍ତ୍ୱକରେ କାନ୍ତକରଣ ଅମୀର
କାହାକୁର କେତରର ଅମଦାଳ କର ପ୍ରଦେଶକରୁ ।

ପଦକରେ କୋହାଦପଦକଠାରେ ୨୧୧ ଗୋଟି
ଗୋଟି କାଳକାର ତତ୍ତ୍ୱକ ଏସବୁର ମୁକ୍ତକ ୧୩ କୋଟି
୧୫ ଲକ୍ଷ ୪୪ ହଜାର ୧୦୦ ଟଙ୍କା ।

କାଶୀ ସହରଠାରେ କହୁକା ଉପ୍ରମୁକ୍ତି ଧାରଣ କଦ-
ଅଧି ଓ ପ୍ରକର କୁଶିକରେ ତତ୍ତ୍ୱର ଉପମନ ହୋଇ ଗାହ ।
କଲକତାର କଡ଼କକାଳକାସୀ ଶିବକେଶକରମାନକ
କର୍ମକ ମାତ୍ରୋସାଏ ସୋଦପୁର ପିଞ୍ଜରପୋଲ କକେରେ
ପଦକକା କଦୋକାସୁ ଶାପକାର୍ଯ୍ୟ ୩୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ପାଳ
କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପାଲକେଶୟ କୋଲକ୍ଷ ସେ ଅଧକାକାଶକର ଉଦ୍ଧ-
ଗ୍ରାହଣେ ଅସମକାଶକାଳେ ଅଧକାକା ଶକଳ କୋସା-
କାର ଅପରପାରେ ଅକ୍ଷୟକାମକ ଶାନ୍ତରେ କୁଶିକେଶକ,
ଶକଳ କରି ରୁହୁଛନ୍ତି । ଅଧକାକାଗ୍ରାହଣ କଲକ ପାଦକାଟ
ଦକ୍ଷକକରକା କୁଶର ଉଦ୍ଧତ । କଲକ ପାଦକାଟ
କାଶୀର ଗ୍ରାହଣକା ଶ୍ରୀକାଳ ଶକ୍ୟ କକେରେ ଅକ୍ଷୟ
ଅଛି ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନକାକକଶାସୁ ଏକକେଶ ଜଣେ କେଶକା
କେଦକକା ଅପଦ୍ୟରେ ଅଧିକରୁ ହୋଇଅଛି । ଉଦ୍ଧତ ।

ପ୍ରେରକପତ୍ର ।

ପଦକପ୍ରେରକକ ମତାମତ କମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ
ମାନେ ଦାସୀ କୋହୁ ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷୁକୁ ଉଦ୍ଧତକାସୀ ସମ୍ପାଦକ ମଦାକସୁ
ସମାପେଶ

ମଦାଶୟ ।

କାନ୍ତ ଶ୍ରୀ.ଜଗନ୍ନାଥ ସର୍ବ ଓଡ଼ିଶା ଅଧ-
ଧାନ ସକଳକ ଓ ମୁଦ୍ଧିର କର ଓଡ଼ିଶା-
ଶାର ଗୋଟିଏ ମଦକ୍ ଅଧିକ ଦୁଶକୂଳ କରି-
ଧୁକାରୁ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଧତକାସିକର ଅଧ୍ୟକା-
କର ଶାସି ହୋଇଅଛନ୍ତି, ସନେକ ନାହିଁ ।
ଓଡ଼ିଶାକାଶରେ ଏସୁଦ୍ଧତରୁ ସେ କେକେଶକ୍ଷ
ଅଧିଧାନ ବାହାରିଥିଲ କାଦା ନିଦାନ୍ତ କୁଦାକ-
ସୁକ ଓ ଅଦକ୍ଷଜ୍ଞାକ୍ୟ ଧାନ୍ତପ୍ରକାସୁର ଅଧିକ-
କେରୁ ଅଧିକ ମାଟି ଉଦ୍ଧକାଶ ଥିଲ । ସମା-
କେଶକ୍ଷ ସୁଦ୍ଧକ ସେ ଅଧିକ ଦୁର ଉଦ୍ଧଅଛି ।
କାଶେଶକ୍ଷ ଏଥିରେ ପ୍ରକରୁ ଶକମାନକମଧ୍ୟରୁ
'ଦେଶକ' ଓ ଯାକକ' ଶକ ଉଦ୍ଧାରି ଦୟା
ଧାଲଧୁକାରୁ ଓ ସଦ୍ଧକ କେମାନକର ମୁଲ
ସୁଦ୍ଧକ ଶକମାନ ଦୟା ଧାଲଧୁକାରୁ ଶାଶନ-
କାନ୍ଦକାକେଶୁ ବିକ୍ଷୁ ମାନକର କାଶେଶ ଉଦ୍ଧ-
କାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ମାତ୍ର ସୁଦ୍ଧକର
ମୁଲ୍ୟ କିଛି ଅଧିକ ହୋଇଥିବାର ବୋଧ ହୁଏ ।

କ୍ଷୁଦ୍ର ଓଡ଼ିଶାରେ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରାଳୟ ବ୍ୟୟ ଓ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍କଳରେ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ପୁସ୍ତକର ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ସୋପାନ ଦେବେ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେ ଯେତେଦୂର ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁ ସେଥିରେ ସାଦୃଶ୍ୟ କରି ବହୁପାଇଁ ସେ ବେଶ୍‌ମେଣ୍ଟରୁ ଉଦ୍‌ବୋଧ-ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଛଡ଼ା ୩୨ ଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ଅଳ-ସାଏ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ସାଧାରଣଲୋ-କଙ୍କର ପୁସ୍ତକ କ୍ରୟଶୀଳତା ବହୁପରି । ପୁଣି ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଗାର ଏକମାତ୍ରପ୍ରକାର ସ୍ୱଳମାନ-କର ବ୍ୟବହାର ଆହୁରି ଲଜ୍ଜା ଓ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ଅମ୍ଭେ କେଶ୍‌ପୁସ୍ତକରେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତପ୍ରକାର ନିକଟକୁ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଖଣ୍ଡିଏ ପୁସ୍ତକ ଉପହାର ଦେଇ-ଥିଲେ । ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଡ୍ରୁ ଏକମନେ କହୁଥିଲେ ଯେ ସ୍ୱଳମାନେ ରାହାକୁ ଅର୍ଥକ ସାବାସ୍ୟଦ୍ୱାରା ଉପାହତ କରନ୍ତେ । ଓଡ଼ିଶାପରି ଅନୁନ୍ତର ଦେଶରେ ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କର ଏପରି ଆଶା ନିତାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସ୍ୱଳମାନେ ଅନ୍ତତଃ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡିକେତେ ପୁସ୍ତକ ଆପଣା ଇଚ୍ଛା-କାର ଲେଖକ ବ୍ୟବହାର ନମନ୍ତୁ ଉଦ୍‌ବୋଧ କରି ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କୁ ଉପାହତ କରାଯାଏ ଆନ୍ତେ । ମାତ୍ର ନିଜ ନୁ ପସରାପରି ବହୁ ସେ ୧ ଜଣ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ୱଳା ଉପହାର ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଦେବା ଦୂର ଅଛି ପୁସ୍ତକର ପ୍ରାପ୍ତି-ଶୀଳତାକୁ ଖଣ୍ଡିପ୍ରସଙ୍ଗା ଲେଖିଲେ ନାହିଁ !!!

ସେ ଯାହା ଦେଉ ନଗର ଦୁଇଶର ଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଗଲେ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ବହୁ କମାଇ ଦେବେ ବୋଲି ଅମ୍ଭେ ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କ ମନରୁ ଖୁଣିଅଛୁ । ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ସହଜରୁ ଅମ୍ଭେ ଅନ୍ତତଃ ଖଣ୍ଡ ସହିତ ପ୍ରସଙ୍ଗା କରୁଅଛୁ ।

ଗ୍ରନ୍ଥକାର କମାଗତ ଗତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଠାରୁ ଜାନାପ୍ରକାର ଭେଗରେ ପାଠକ ଥିବା ଓ ସର-କାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାରୁ ଏକ ଭରତ-ରରେ ମୁଦ୍ରାଳୟକାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦେବାକୁ ଗ୍ରନ୍ଥକାର କେତେକଗୁଡ଼ିଏ ଚୁଲ ରହି ପାଇଅଛୁ ଯାହା କି ଅମ୍ଭେ ଅବସରକ୍ରମେ ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କୁ ଜଣା-ଇବାରୁ ମନସ୍ତ କରିଅଛୁ । ଗ୍ରନ୍ଥକାର କେତେକ ଅବଦ୍ୟଲୟ 'ଓଡ଼ିଶାଗଣ' ସମ୍ପ୍ରଦାନର ରଚି-ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଗ୍ରନ୍ଥକାର ସହା ଯାଇପାର ନାହିଁ । ଭରସା ଅଛି ଯେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବରେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା-ଗୁଡ଼ିକ ସଂଯୋଜକ ଓ ବୁଲମାନ ସଂଗୋଷ୍ଠର

ଦେବ । ବିଜ୍ଞାନୋଦ୍‌ବଳ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ସେମାନେ ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡିକ ଅଦ୍ୟୋଗ୍ରାନ୍ତ ପାଠକର ଗ୍ରନ୍ଥରେ କିକି ଭୁଲ ଅଛି ଓ କିକି ଅଗ୍ରକ ଅଛି ତାହା ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ । ତାହା ଦେଲେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ଭରସାପୂର୍ଣ୍ଣ ଜାତୀୟ ସାହିତ୍ୟପୁସ୍ତକ ସଂଗ୍ରହ ସୁନ୍ଦର ଛାବରେ ଶୋ-ଭାରି ହେବ । ଲଜ୍ଜା ।

ଗାରକାଣ୍ଡା } ଅପଣଙ୍କର ଅନୁଗତ
୩୦୮୮୧୧ } ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରଧର ଆଶର୍ଯ୍ୟ
କେନାଲ ରୋଡ଼ ଅମାଳ

ଫୋନ୍‌ନମ୍ବର ବା ଭେଡ଼ ଦେଇ ସଂଗ୍ରହକାର ଫୋନ୍‌ନମ୍ବର ଜଣେଦେ ସେଥା ଗାରକାଣ୍ଡା ମହଲର ନାମ ଦୁଇ । — ୨୦

ମୁଲ୍ୟାଗ୍ରଣୀ ।

କାରୁ ଜନ ସାଗର	କଟକ	ଟ ୧୧
ଦେବୀଧର ମିଶ୍ର	ପୁରୀ	ଟ ୩୧
ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ	କଟକ	ଟ ୩୧
କାଳୀଚନ୍ଦ୍ର କାମରୂପୀ	କଟକ	ଟ ୩୧
Secretary Reading club		
Russelconda		ଟ ୩୧
କାରୁ ବ୍ରଜମଣି ମହାପାତ୍ର	କଟକ	ଟ ୩୧
ସମ୍ପାଦକ ସଂଗ୍ରହ	କେନାଲ	ଟ ୩୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସ୍ୱୟଂସାମ୍ଭବ ଶ୍ରୀମତୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଚରଣର ମନେ ସମ୍ଭବ-ସେଷ୍ଟକ ଗୁଣା ।

ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକ ଗୁଣା ଗଣନା ସମିତି	ଟ ୨୦୧୧/୧୧
କର ଦର୍ଶନୀତ ଗୁଣା କମିଟିର ଅଦ୍ୟୋଗ୍ରାନ୍ତ-ସମ୍ପାଦକ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଟ ୧୨୩୧
ଦୁଇଟି ଗୁଣା କମିଟିର ଅଦ୍ୟୋଗ୍ରାନ୍ତ ସମ୍ପାଦକ ଗାରୁ କରଦାସ ସହାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଟ ୨୦୦୧
କାରୁ କମିଟିର ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଟ ୨୦୦୧
କୋପ୍ରକାଶକ	ଟ ୨୦୦୧
ଗୋବିନ୍ଦ ସହାୟ	ଟ ୨୦୦୧
କଟକ ସମାଜ	ଟ ୨୦୧
କଟକର ସଂଗ୍ରହ	ଟ ୨୦୧
ଅଗ୍ରକେତୁର ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଟ ୨୦୧
କେଶ୍‌ପୁସ୍ତକ ଚ୍ୟାପିଂହାଉସ୍	ଟ ୧୩୧
କଟକସମାଜ	ଟ ୧୦୧
କଟକର ଚ୍ୟାପିଂ, ବଲ	ଟ ୧୦୧
ପ୍ରସଙ୍ଗକ୍ରମେ ଚ୍ୟାପିଂ, ବଲ	ଟ ୧୦୧
ପୁସ୍ତକୋତ୍ତମ-ସମାଜ	ଟ ୧୦୧
ଟ ୧୦୧ କାରୁ ଅଧିକ ଗୁଣା ସମିତି	ଟ ୧୨୩
କାରୁ ବଦଳିତ ମହାପାତ୍ର	ଟ ୧୦୧
କର ହିନ୍ଦୋଳ ପୁସ୍ତକ କମିଟିର ଅଦ୍ୟୋଗ୍ରାନ୍ତ-ସମ୍ପାଦକ କାରୁ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ-ରାମାଳ	
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗୁଣା ଗୁଣା	ଟ ୧୨୩୧
ଟ ୧୦୧ କାରୁ ଅଧିକ ଗୁଣା ସମିତି	ଟ ୧୧୨୩/୨
କାରୁ କରକଣ୍ଠ-ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଟ ୧୦୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକର ଗୁଣା ଗଣନା ସମିତି ଟ ୧୦୦୧
କଟକର ବଦଳିତ ମହାପାତ୍ର ଟ ୧୦୧
କଟକର ଗୁଣା ଗଣନା ସମିତି ଟ ୧୦୧

କଟକର ଗୁଣା ଗଣନା ସମିତି ଟ ୧୦୦୧
କଟକର ବଦଳିତ ମହାପାତ୍ର ଟ ୧୦୧
କଟକର ଗୁଣା ଗଣନା ସମିତି ଟ ୧୦୧

କଟକର ଗୁଣା ଗଣନା ସମିତି ଟ ୧୦୦୧
କଟକର ବଦଳିତ ମହାପାତ୍ର ଟ ୧୦୧
କଟକର ଗୁଣା ଗଣନା ସମିତି ଟ ୧୦୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସାରକାୟା ପୁରୀ ଉପଲକ୍ଷରେ ଉପହାର ଉପୁ ଏଣୁ କୋମାଳକ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟମାନ-ତୋଳି ।

ଯୁକ୍ତ ଯୁକ୍ତସମାଜକର ଅଦରର ଧନ ଅଭିଭୁକ୍ତ ସୁବିଧିତ ଗୋଲ୍‌ଡ଼ି ନାମକେଲ ତୋଳି । ଅଜ୍ଞାନ ଅନେକ ସୁବିଧିତ ଟୋଳିର ଅମଦ-କୋ ଦେଉ ଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ପ୍ରଶଂସାଦ୍ୱାରା ଦେଖା ଯାଉ ଅଛି ଯେ ସେଇ ସବୁ ଟୋଳିର ସାମାନ୍ୟ ସୌଖିନ । ଅନ୍ୟ-ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୁଏ ମଧ୍ୟ ଏକ ଦେବୀ କବିତା ଗଜ-ନର୍ତ୍ତକ ହୋଇ ଶରଣର ମହା ଅନନ୍ତ ସାଧକ ବଲେ । ଏହି ସମସ୍ତ କାରଣରୁ ଅମ୍ଭମାନେ ଦୈନିକ-କ୍ଷୁଦ୍ରାୟତ୍ତାବ ବର୍ତ୍ତମାନ କାର-କରଣରେ ପ୍ରାଣକ୍ରମ ଗଜ କଦୁରୁତ କରୁ ସଂଗୋଷ୍ଠୀ ମୁଲ୍ୟ-କାରୁ ସୁଗଳ ଦୁବ୍ୟ ଦେଶୀୟ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ-କାର ପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ପୁସ୍ତକ କର ଏପରିକି ମିଶ୍ରିତ କର ଅଛୁ । ବରଂ ସମାଜର ପରି ଏହା ଦୂରବେତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ କେଶ୍‌ଗ ଗଜ, ଗୁଣୁ, ଦୁକ ବୋଲି ଅକାଳପକ୍ୱତା ଦୂର କରିବ । ମସ୍ତିଷ୍କ ସଂଚଳ ରଖେ ଓ ସୁ-ଭଗ୍ନି ବୃଦ୍ଧି କରେ । ଦାହୁ ଭୁଣ୍ଡିଅ, ଦଦୁ-ପ୍ରଣାୟ ସଂଗ୍ରହକାର ବର୍ଷ-ବେଗ, ଶିକ୍ଷେତ୍ତୁଶିଳି ଶିରଜ୍ଞାନା ମଥା ଧରବା ଲଭ୍ୟକି ସକଳପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷେତ୍ତୁର ଅଭେଦ୍ୟ ଦୁଏ ଏବଂ ପିତ୍ତସ୍ତେଗ ହସ୍ତ-ପଦ-ଜ୍ଞାନା ଲଭ୍ୟକି ଉପସନ ହୋଇ ପସାରର ଅନେକ ପ୍ରକାର ଉପ-କାର ସାଧନ କରେ ଏତଦ୍ୱାରା ଶିଳେକମାନ-କର କେଶ୍‌ପୁସ୍ତକ ରହିତ ଦୁଏ ଏବଂ ଦେଶରେ କୌଣସିପ୍ରକାର ମଦଳ ବା ଗୁଫି ବ୍ୟା ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧି କରୁ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଫଳକଥା ଏହି ଯେ ବହୁ ବଦସ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହକାର ଭେଗ ବିକଳ ହୋଇ ଦେହର କାନ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ଓ ପୁଣିସାଧନ କରଇ । ଏବଂ ବିକଳୁଦନ ଶରଣର ଲବଣ୍ୟ ଓ

ଉତ୍କଳଜା ପ୍ରବାସ କରି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବିଶେଷ ଉନ୍ନତି
 ସାଧନ କରିବ । ମୂଲ୍ୟ ବଡ଼ ଶିଶିକୁ ଟ ୦ ।୦
 ଲାଭକାରୀ ନାମକ ବସ୍ତୁକୁ ଗୋଲ୍ଡସି ଭଲ-
 ଭୈଳି ସେଇଁମାନେ ନାରିକେଳ ଭୈଳି ବ୍ୟବହାର
 ନ କରିବୁ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ
 ଫଳ ଉପରେ ଭୈଳିର ସମାନ ଅଟଇ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଶିଶିଏ ଟ ୦ ୫

ପ୍ରବାସ ଥାଇ କି ଉପରେ ଭୈଳି କଟକ-
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସୁସୁବିଧାକାରରେ ଏକ
 ଅଭିଭାବନାକର କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନରେ
 ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ଚନ୍ଦ୍ରୁର ବଜାର } ଶୁଣୁ ଏଣୁ କମ୍ପାନୀ
 କଟକ } ୧୫ । ୧ । ୧୧

ଶୁଣମାଳାର ଅର୍ଥ ।

ବାବୁ ମଧୁସୂଦନରାୟ କୁଳ ଶୁଣମାଳାର ଅର୍ଥ-
 ସୁସ୍ତକ ମୋଟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ କାଗଜରେ
 ଶୁଣାହୋଇ କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଏକ
 ବାଲେଶ୍ୱର ଦେଇ ପ୍ରେସର ଓ ବାମଣୀ ସୁଲି-
 ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇ-
 ପଇସା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଦୁଇପଇ-
 ସିଅଟକଟରେ ଖ ୧୨ ଶୁ ବହି ତାଙ୍କରେ ଯାଇ
 ଯାଉ ।

ବାଲକାଗଜ ।

ଉତ୍କଳଜା ପତ୍ରିକା ଦଳରେ ସହର କଟକ
 ଚୌଧୁରୀ ବଜାର ବ. ଚୌ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପଦ
 ଦ୍ୱାରା ନିକଟେ ବାବୁ ଅଭିଭାବନା କର କମ୍ପାନୀର
 ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଶୁଣା—

୧୧ ପତ୍ର ବାଲ ୦ ୧୦ ୫ ୫ ୫ ୦ ୦ ୦	୦ ୧୦ ୫ ୫ ୫ ୦ ୦ ୦
୧୨ ପତ୍ର ୫ ୨ ୧	.. ୫ ୦ ୫ ୦ ୦
୧୩ ପତ୍ର ୫ ୩ ୧	.. ୫ ୦ ୦
୨୨ ପତ୍ର କରକରକରକରକର ୫ ୩ ୧	.. ୫ ୦ ୦ ୦

ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ନୀତି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପଦ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବ୍ୟାପକ ସମ୍ପାଦନା
 ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ଓ ଉତ୍କଳ ଓ
 ଭୈଳିମାନେ ଶୁଣା ଓ ଶୁଣାବଦ୍ଧ ଓ କଲ-
 କଳ ଉତ୍କଳ ସତ୍ୟର ଉତ୍କଳ ଦେଇ ଅତି
 ଭାବ୍ୟ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ଅଛି । ଉତ୍କଳର ଅନେକପ୍ରକାର ଫେସ୍ତ
 ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ସତ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ସାକାଙ୍କର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-
 ଶ୍ରୀ କଲେ ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ଯାଉ ।

ପିତୃତାର ।

ଏ ଭାବକୁ ହେଉଛି ଯାହାରେ ରାଜ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଭୈଳିର କୋଠାରେ ଫାଟିଲେ
 କେଲେ ପାଣିକଳା ବଦ ଦେବ ଉତ୍କଳ ଶିଳ-
 ଅରେ ଲେପିଦେଲେ ମନକୁ ଦେବ ଓ ଭଲ
 ଧରୁ କାହି ।

କରିଲେ ତମଜା ଓ ସାକରେ ଲାଭକାର
 କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଭାବନା କର କମ୍ପାନୀ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ବିକ୍ରୟ ଉପା... ଯାଉ
 ଶୁଣା ଉତ୍କଳରେ ରୂପେ ଶୁଣା ଦେ... ଅଛି
 ଯଥା —

ପ୍ରଥମପତ୍ର ସତ୍ୟରେ

୫ ଟଙ୍କା

୫ ଟଙ୍କା

୫ ଟଙ୍କା

ମାତ୍ର ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ନୁହ
 ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଶିଳା ୫ ୦ ୦ ରୁ ଉପା ଦେବ
 କାହି ।

ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରର ସତ୍ୟରେ ଶୁଣା ପ୍ରଥମ
 ପତ୍ରରେ ଦେବା ଓ ଦୁଗୁଣ ସତ୍ୟରେ ଦେବ ।

ଅଧିକ ଦେବ ସତ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ବିକ୍ରୟ
 ଦୋକାନରେ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରରେ ପଠାଇ
 ବାବୁ ଦେବ ।

କଟକ ଉତ୍କଳ ।

ସହର ଓ ମଫସଲବାସୀ ମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
 ଅଜକୁ ପ୍ରାୟ ସାକରଣ ଦେବ ପ୍ରାଣିର ଦୋଇ
 ସୁବିଧାପ୍ରସ୍ତୁତ ସହର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
 ରେ ନାନାବିଧ ତାଲୁକା ଓ କରକର ଉତ୍କଳ
 ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାହାର
 ସେଇଁଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ
 ଅଭିଭାବନା ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହର
 ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରକ-
 ରୀୟ କର । ସେଇଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାକରୁ
 କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ
 ବଜାର ଦର ଉପରେ କଣି ପଠାଇବାର ପର-
 ଶ୍ରମକମନ୍ତେ ସରକର ଟ ୨ । ହିସାବରେ କନି-

ଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ଦେବଲ
 ସ୍ୟାକ ଓ ତାଙ୍କଶରୀ ପଠାଇଲେ ଉତ୍କଳ ଓ
 ଦ୍ରବ୍ୟର ଭାଲ୍ୟୁରେଇବଲ ତାଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ
 ପଠାଇଲ ଯାଉ । ଦେବ ବା ଲନ ସର୍ବସିଏକୁ
 ସହ ଗୁଣ୍ଠିତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍କଳକାର୍ତ୍ତି ବା
 ଦୁଇପଇସିଆ ଟିକଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
 ପତ୍ରର ଉତ୍କଳ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।
 ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ରକ୍ତା କନିକାର
 ଓ ସମ୍ପାଦନା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କଠାରୁ ସହଦା ରେଗର
 ଚଳଣା ଓ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେରଣ କରାଯାବାସେ
 ପତ୍ର ଦିଆଯାଉ । ଅଭବକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
 ସହସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ କଣାଉଅଛି କି ସେଇଁ-
 ମାନେ ଅନୁଦାନ ଅଭାବର ଚଳଣିର ଦେବାକୁ

ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ପାଠ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥିତ
 କାରଣ, ବ୍ୟାଧି କୁଳକ କ ନା, ସ୍ତେନୀ ପୁରୁଷ
 କ ସ୍ତ୍ରୀ, ସ୍ତେନୀର ପୁତ୍ର ଓ କର୍ତ୍ତମାନ ଅଚରଣ,
 ବ୍ୟୁତ୍କଳ, ଅପାର, କୋଷ୍ଠଗୁଣ୍ଡି, ଯାହୁ ପ୍ରକୃତି-
 ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ବୁଝାନ୍ତୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
 ତାହାର ସମାଧାନର ଉପାୟ ପଠାଇବୁ ।
 ଟଙ୍କା, କରୁଣି କ ପତ୍ରାଦ ନମ୍ନ ଠିକଣାରେ
 ଅମୃତାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV
 MINOR COURSE.

ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଦୁକ୍ତ ହେଲେ
 ମଧ୍ୟ ଟି.ଏ ନଭୁଦା ପରେ ମୂଲ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିଦେବ ।
 Ditto An Abridged Edition ୫

ପ୍ରାକୃତିକ ଭୂଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ।,
 ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସାଧନର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦୭, ଫାଷ୍ଟିକୂଳର
 ମାନେ ବସ୍ତ୍ର (ସୁଲଭ ଓ ପରଶୁକ) ଟ ୦୭
 ଧ୍ରୁବ ଚରିତ୍ର ଟ ୦ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ଏବଂ ବାବୁ ରାମ-
 ପ୍ରସାଦ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
 ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ । ପଠକେ "ଲଳିତମୋହନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର"
 ଦୋଲି ଲେଖନ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାଶକଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକ ଏହା ବଦଳରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
 ସାମ୍ୟବାଦୀ ଇନଷ୍ଟି- } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ
 ଧ୍ୟାନୀ କଟକ । } ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକମାସୁଂଶୟ ।

ନୂତନ ପ୍ରତ୍ୟେକମାସୁଂ ଓ ନିତ୍ୟାବ୍ୟବହାରୀ ପଦାର୍ଥର
 ଉତ୍କଳମାନ ଅସ୍ତ୍ର ନିକଟରେ ନିକଟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
 ୧ । ପାଠକାଠ ଦୈନିକ—କହୁ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଦେଶରୁ
 ଅଭେଦନ କରି ଏହି ଉତ୍କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏହା
 ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦେଶଜ୍ଞାନତା, କେଶର ଅବାଳପଦ୍ମତା,
 ଅବାଳପଦନ, ଏବଂ ବିଭବପାତ୍ରା, ଶାନ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣ ନିତ୍ୟାଦି
 ନିବାସର, ମସ୍ତକର କଣ୍ଠ ଓ ଲାଞ୍ଜାବନକ ହୋଇ ଦେହ ଓ
 ମସ୍ତକ ସୁଖରାଜ, କେଶ ବର୍ଦ୍ଧିତ, ଶୋଭାପୁର ଓ ସୁବାସିତ
 ହୁଏ । ପ୍ରତି ଦିନ ମୂଲ୍ୟ ବାରଅଣା ମାତ୍ର ।
 ୨ । ବହୁ ବ୍ରତାଶନ—ନୀମ ବ୍ରତାଶନ ସଦ୍ୟ କହୁ ପ୍ର-
 ସ୍ଵାସ ବାଳେ ବୁଲାଇ ସରଣୀ କହିମାତ୍ର କଣା ସାବ ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ଏହା ବହୁଜାତି ପକ୍ଷରେ ବ୍ରତାଶନ ବୁଲାଇ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରେ ଏବଂ ତାହାକୁ ଏକାକେଲକେ ନିକଟ କରେ, ଚକ୍ର-
 ବର୍ତ୍ତୀ ଅର୍ଥ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କର ୨୫
 ବର୍ଷର ବହୁ ଦେଶ ଅଭେଦନ ହୋଇଅଛି, ପ୍ରତି ଦିନ ଅର୍ଥ
 ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଅଣା ମାତ୍ର ।
 ୩ । ଲେପପାଦଣୀ—ଏହା ସମାବଦ୍ୟ ସେବକ କଲେ

କ ପ୍ରାଚୀନ କ ନୂତନ ସବୁ ପ୍ରକାର ଅନୁଶୀଳ, ପିତ୍ତଶୂଳ,
 ବସୁ ଶୂଳ (ଅମାବାସ), କମନାଦି ଅଳ ସମ୍ବନ୍ଧାଦ୍ୟୁତ-
 ଲକ୍ଷଣମାନ ନିରୂପ ହୁଏ । ଏକପକ୍ଷ କାଳ ସେବକମ୍ବୁ ଉତ୍କ
 ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଅଣା ।

* । ବୋଷ୍ଟରୋବ କଟକା—ବୋଷ୍ଟରୋବ ସବୁପ୍ରକାର
 ସେବକ ଉପସ୍ଥିତ ଓ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଟେ । ବୋଷ୍ଟ
 ଶୁଣି ନ ହେଲେ କୌଣସି ଦେଶ ଅଭେଦନ କିମ୍ବା କୌଣସି
 ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ଉତ୍କଳ ବ୍ୟବ-
 ହାର କଲେ କ ପ୍ରାଚୀନ କ ନୂତନ ସବୁପ୍ରକାର ବୋଷ୍ଟରୋବ
 ଏକ ବୋଷ୍ଟରୋବକତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାତ୍ରା ସଥା, ବୋଷ୍ଟାଶ୍ରୀତ
 ବାସୁ, କୂଳ, ଅର୍ଶ, ଅଶ୍ରୁ, ଶୋଥ, ଉପସ, ସକୃତ, ପାଣ୍ଡ,
 ଓ ଚକ୍ରନିତ ବିଭବପାତ୍ରା ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣନାଦ ନିବାସର ହୁଏ ।

ଏହି ଚର୍ଯ୍ୟୋଗ କରେଇକ । ସର୍ବପ୍ରକାର ପାତ୍ରାରେ
 ଏମନ୍ତ କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟବହାରର ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ
 ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପସ୍ଥିତ ଅଟେ । ପୁଷ୍ଟ, ଅସୁଷ୍ଟ, କାଳକ,
 ବୃଦ୍ଧ, ଶି ଓ ପୁତ୍ର ସମସ୍ତେ ଏହା ସେବନ କରି ପାରିବ ।
 ସମ୍ପ୍ରାଦ କାଳ ସେବକମ୍ବୁ, ଉତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

* । ଉମସାଗର ଅର୍ଥକ—ଏହା ସେବନ କଲେ ମଧ୍ୟ-
 ଲେପଣୀ ବା ବୃଦ୍ଧିର ଚଳନାସୁକଳତ କୃତ, ସର୍ବ ପ୍ରକାର
 ପାଳକୂଳ, ପୁତ୍ରପନ, କଷମ ଓ ଏକ କୂଳ, ପ୍ରାତା ସକୃତ,
 ଅଶ୍ରୁ, ଅରୁଣ, ଶର୍ମିତା, ଉତ୍କଳମତା, ଅନୁସୂଚିତ ବୋଷ୍ଟ,
 ଶାନ୍ତର ଓ ମାନସିକ ଅବସରତା ଇତ୍ୟାଦି ନିରୂପିତ ହୁଏ
 ଏବଂ ଦେହ, ପରସୁକ ହୋଇ ରକ୍ତ ସଞ୍ଚାର ହୁଏ ।
 ଏକ ପକ୍ଷକାଳ ସେବକମ୍ବୁ, ଉତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା
 ଅଠ ଅଣା ।

୭ । ଗୋବିନ୍ଦସଞ୍ଚାଳକ (ସାଲସା)—ଗୋବିନ୍ଦ ମାନବ-
 ଦେହର ପ୍ରଧାନ ଉପାଦାନ ଅଟେ । ଏହା ପରସୁକ ହେଲେ କୌ-
 ଣସି ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । କହୁ ରକ୍ତ
 ଗୋବିନ୍ଦ ସାଧାରଣ ମାତ୍ର ବୃଦ୍ଧିର ହେଲେ ଚର୍ଯ୍ୟୋଗ ଉତ୍କଳମେ
 ଶବ୍ଦର ଚାକରୁ ରକ୍ତ ବୃଦ୍ଧିର ହୋଇ ନାନା ପ୍ରକାର ବ୍ୟମ
 ବ୍ୟାଧିରୁପସ୍ଥିତ ହୁଏ । ଅନୁସୂଚିତ ଅପାର, ବହାର ଅପ-
 ରକ୍ତ ଶାନ୍ତର ଓ ମାନସିକ ପରସୁକ, ବୃଦ୍ଧିର ନିରକାସୁ
 ପାରିବାର ବ୍ୟବହାର, ପ୍ରମେହ, ଉପଦେଶକରତା ଦେହ
 ଶାନ୍ତର ରକ୍ତ ବୃଦ୍ଧିର ହୋଇ ଉପେ ଏବଂ ନାବାପ୍ରକାର
 କ୍ଷତ, ଉତ୍କଳା, ଗାତ୍ର, କଣ୍ଠ, କଣ୍ଠିବେଦନା, ନେତ୍ର ଓ
 ନାସିକା ସେନ ଶାନ୍ତର ଓ ମାନସିକ ଅବସରତା ଇତ୍ୟାଦି
 ଦେଶ ଓ ଉତ୍କଳମାନ ଜାତ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଅବର୍ତ୍ତମ୍ୟ
 କର ହୁଏ । ଏହି ପୁଧା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉତ୍କଳର ଉପ-
 ଦେଶମାନ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ମାନବଦେହ ନିକଟାନ୍ତ
 ଗ୍ରାସ ଓ ଶୋଭାପୁର ହୁଏ । ପୁଷ୍ଟସଞ୍ଚାଳକରେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧାଧାନ-
 ତମକ୍ତେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ । ମାନସୁକାର ଚର୍ଯ୍ୟୋଗ,
 କାଳୁ କୃଷ୍ଣ ଓ ଶରୀର ଏହା ସେବନେ ଅଭେଦନ ହୁଏ ।
 ବାର ଚକ୍ର ସେବକମ୍ବୁ ଉତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଠ ଅଣା ।

କାଳୁକାଳ, } ଚାକ୍ରା ।
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଉତ୍କଳରଗ୍ରାମ । } V. L. M. S.

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।
 କାନାପ୍ରକାର ଗେଡ଼ି ବଡ଼ ଶାନ୍ତବର୍ତ୍ତୀ

ଘଡ଼ିମରମତି ସେ ମରମତ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସୂଚକ ପାଞ୍ଚାମିକାର ଭଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏ
 ଜଗତରେ ନ ଥିବାରୁ ଅପ୍ରେ ଘଡ଼ି ମରମତିର
 କାର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ବରଦାୟକ । ଯାହାକର ବରଦାୟ
 ଦେବ ଶ୍ରୀଯାହାଜୀଠାରେ ଉତ୍କ କଲେ ସମସ୍ତ
 ତ୍ରାଣି ପାରିବେ ।

ଘଡ଼ିର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ମରମତାକୁ ଦୁଇ-
 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
 ମତି ଦୋଷରୁ ନିର୍ମୂଳିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘଡ଼ି କି
 ଚାଲିଲେ ସୁନାବାର ଦୁଇପ୍ରତି କରାଯିବ ।

ଚିଲଟି

ଘଡ଼ିର ଚିଲଟି ବେଶ, ମୁତ, ପୁଲିସ-
 ସବୁକମ୍ପେକ୍ଟର ଓ ଉନକମ୍ପେକ୍ଟରକର କମର-
 ଦେବାଲି ଓ ଗେର ସାଜ, (ଚମ୍ପାର ଓ ପିତ୍ତଲକ
 ନାନାବିଧ ଅଲକାଗୁଡ଼ି ରୂପା ଅବା ସୁନାରେ;
 ରୂପାର ମୁତ ଓ ଗେର ଅଲକାର ସୁନାରେ)
 ଚିଲଟି କର ଦିଆଯିବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ସମ୍ବ
 ଚୋପାଟେ । }

ମେହୁରୋଗ ।

ଘଟଣାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ପରଶାନ୍ତ ନିଦ୍ର
 ଉ ହେବ । ଦୁଇପ୍ରତି ମେହୁରୋଗୀ ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମତି କରିଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଯେ
 ଶକ୍ତିରାଜ ଉତ୍କଳ ନିଦ୍ର ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥକମ୍ପେ
 ସକାଶେ ଜାକଜଲ ମାୟୁ ପରଦାଧାର କରୁନାକେ
 ଏହି ଉତ୍କଳ ଉପାଦାନରେ ଏକପ୍ରକାର ଶେନା
 କଲେ ନିତ୍ୟ ସେବ ଏକ ଉତ୍କ ବୃଦ୍ଧ ସମ୍ପ୍ରା-
 କରେ ପୁଷ୍ଟକମ୍ପେକ୍ଟର ଅବସ୍ୟ ଅଭେଦନ ଦେବା
 ଯେଉଁମାନେ ଅଭେଦନ କ ଦେବେ ନିତ୍ୟ
 ଉତ୍କ ଅର୍ଥ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗ
 କୋଳ ଜାକଜଲ ଶେଷମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶ୍ରୀରାଜ ଉତ୍କଳରେ ପରଶାନ୍ତ କ ଦେଲେ ଅଛି
 ଦିବ ଜାଣି ଅନେକ ସ୍ତେନୀ ଅଭେଦନ କର
 କର ପ୍ରଶଂସାପ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅଭଳମୂଳେ ପୁସ୍ତକାଳରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ
 କଲିକତା ଅହେରକୋଳ ନ୍ୟମ୍ବର ବଦଳରେ
 ସ, ଦେ, ଗଜ କମ୍ପାନୀଠାରେ ଏକ କଟକ
 କରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳମୂଳେ
 ଏହି ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ କେଉଁଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି-
 ଟ୍ରେ ଟ ୨୫ କା । ପୁଲିକା ଓ ଜାକଜଲୀ ପ୍ରସକ
 ଶ୍ରୀ ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପଠକ କଟକ ଉପଦେଶକାର କଟକ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ

File No 7/1078

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦିକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପତ୍ରିକା
ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ

ପତ୍ରିକା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ ସମିତି, କଟକ । ପତ୍ରିକା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ ସମିତି, କଟକ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୫
ପୃଷ୍ଠା ୩୨

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ ସମିତି, କଟକ । ପତ୍ରିକା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ ସମିତି, କଟକ ।

ରୂପ" ଅର୍ଥାତ୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେଉଁ ଗୁଣ-
ରେ ଉପକ୍ରମାଦି ନିଷ୍ପତ୍ତିରୂପେ ବଳି କର
ଥିଲେ, ସେହି ଗୁଣର ଉତ୍ତମାକାରର ମୂଲ୍ୟାଂଶ
ବାହାର ଅଛି । ସେହିପ୍ରାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରବାନ-
ମନ୍ତ୍ର କେତେକର ଯୋଗୁଁ ଅଧିକର ଗୋଟିଏ
ଫାଟିକର ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟି ବହୁତ୍ୱ ଏକ
ଅଂଶରେ "ଅକ୍ରମ" ନାମାକର ଶକ୍ତିଏ
ଦୃଢ଼ ମାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତର ରଖିତ ହୋଇଥିଲା ।

କହିଲେ ପୁଲିସ, ପୁଲିସ୍ ଅଧିକାରୀ, ବଳ,
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଶିକ୍ଷଣ, ଦେବାନା ଓ ଫୋକଦାର
କର୍ମର ଏକ ଉଲ୍ଲଗ୍ନତା ବିଷୟମାନ କର୍ମର
କେବାର ପୁର ହୋଇ ଅଛି । ଗରବର୍ଷ ଏହି
ସମ୍ପର୍କର ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ
ଉପସ୍ଥିତ ସର୍ବସମ୍ମତ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଉପାଦାନ
ଥିଲା । ଉପାଦାନ ଏଥର ସର୍ବସମ୍ମତ ଦୃଢ଼ତା-
କୃଷି ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକାରୀର ଦଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଥିବାରୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇପାରେ । ଓଡ଼ିଶାବାସୀମାନେ ପ୍ରକାର
ପଠାଇବାକୁ ଚାହୁଁ ଦେଉଛି ।

କଟକର ସେନାସମ୍ବାଦୀ ଗୋଟି ମୁଦାବକ
ନ ହେବାରୁ ସେନା ସ୍ୱପ୍ନରେ ଶ୍ରେଣୀ ଓଜନ
ସାହେବ ଗତ ମାସର କଲରୁ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
କର୍ତ୍ତୃକ କର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଗଢ଼ିକାର ମଦା-
ଲର କାର୍ଯ୍ୟ ରେଟ ମୁଦାବକ ହୋଇ ଥିବାରୁ
ସମସ୍ତ ଦେବନ ଦେବାର ମଧୁର କର ଅଛନ୍ତି ।
ସେନା କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିବା ନିମନ୍ତେ କୋଡ଼ା-
ଦୋଳ ପତ୍ର ଅଛି ଉପାଦାନ ସମସ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ
ବସନ୍ତର ବନ ଧୂଳରୁ ଶେଷ ନ ହେଲେ ସେ-
ନା ସମ୍ପର୍କରେ କୃତୀରେ ବ୍ୟାପାର ପଡ଼ିବାର
ସମ୍ଭବ ।

ଶିଳ୍ପାଦାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଲଗାକରି
ସୁନାରେ ସେମନ୍ତ ଏକ ଶିଳ୍ପାଦାନର ଅଧିକ-
ଶନ ହୋଇଥିଲା କଲରରେ ଅଗାମୀ
ଅକ୍ରମର ମାସ ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ମେହପର
ସମ୍ପର୍କ ବଦିବାର ପୁର ହୋଇ କର୍ତ୍ତୃକ
ବାଦ କାରଣ ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତା ଗଠିତ ହୋଇ-
ଅଛି । ଅପେକ୍ଷାରେ ଆଶା କରୁଁ କି ଏହାଦ୍ୱାରା
ଶୁଭଫଳ ଲାଭ ହେବ ଅନ୍ତତଃ ବ୍ୟବସାୟ-
ମାନେ ଯୋଗ୍ୟକାରରେ କଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ବସାଇ ସେମନ୍ତ ଦେଖାୟ ଶିଳ୍ପାଦାନ ବ୍ୟବ-
ହାରର ସହାୟତା କରୁ ଅଛନ୍ତି ବଜାସମାନେ
ରାଦା କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ଦେଶର
ଦରଦୁର ଅନେକ ସମ୍ପର୍କରେ ଲାଭକ ହେବ ।

ଏଠା ମିତ୍ରତାପାଳିକା ସମ୍ପର୍କ ଗତ ଅଧି-
କେଶନରେ ଏ ନଗରର କଲକାରୀ ନାଳ-
ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ସକ କମିଟି ନିୟୁତ ହୋଇ-
ଅଛି ଏବଂ ପୁରା ବାରିକମାସର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ସା-
ହେବ କହିଲେ କଲେ ସର୍ବତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
ଏ ନଗରର ନାଳର ବନୋବସ୍ତୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ମଦ-
ଥିବାର ଚଳିତ ବର୍ଷର ଅଧିକୃଷ୍ଟିରେ କଳ୍ପକର-
ରୂପେ କର୍ତ୍ତା ଗଲ ଏଥର ସର୍ବୋପକ ନିତାନ୍ତ
ଅବଶ୍ୟକ ଅପମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସମସ୍ତ
ନଗରର ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ରା ଜୟବ ଓ କହିଲେ
ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ କମିଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାଳ-
ପ୍ରକାରର ପ୍ରସ୍ତାବ କରବେ ସେମନ୍ତ କ ରବ-
ସ୍ୟାକ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦର ଦ୍ୱାର ବର୍ଷା ପାଣି
ଜମା ହେବାଦ୍ୱାରା ଭାଙ୍ଗି ଯିବ ନାହିଁ । ଏ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲକାର କେତେକର ଯୋଗୁ-
ଅଧିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ଅଧି-
କାର ସୁନାମାଣକମନ୍ତେ ନ ଅଂଶେ "ଅନ-

ବଜା ପ୍ରଦେଶୀୟ ସମ୍ପର୍କର ଅଗାମୀ ଅଧିକ-
ଶନ ଅସନ୍ତା ଅକ୍ରମର ମାସ ୧୯ ଓ ୩୦
ରଖିଲେ କଲକାର ନଗରରେ ହେବାର ଏବଂ

କାର୍ଯ୍ୟ ମିତ୍ରମିତ୍ରମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ-
ଠାରୁ ଅନ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକମାୟ ହୋଇ ଅଛି ।

ମଣିପୁର ଗୃହସିଦ୍ଧାନ୍ତନିତ୍ୟ ଗବଣ୍ଡିମେଘ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମନୋମୋହ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଦୁର୍ଭିକ୍ତ ମଣିପୁରରକରଣର
ରାଜା ନରସିଂହଙ୍କର ପୌତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ଏହା-
ଙ୍କର ବସୁଧ ବଂଶୀ ଏବଂ ଏବ୍ୟକ୍ତି ମହା-
ରାଜା ଶୁଭଚନ୍ଦ୍ର ବା ଭୁବନେଶ୍ୱର ନିକଟ ଭିତ୍ତି-
ରାଧ୍ୟକାୟ ବନା ଅପଣା ପିତାଙ୍କର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ୱତ୍ୱ
ନୁହନ୍ତି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ରାଜ୍ୟର ଦାୟିତ୍ୱ ବା ଅଧି-
କାରର ବ୍ୟବହାର ଏହାଙ୍କୁ ସୁଧ୍ୟ ପ୍ରଦତ୍ତ
ହେଉଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ କି ଶ୍ରୀମତୀ
ଭାରତେଶ୍ୱରୀ ମଣିପୁରକୁ ଅପଣା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ-
ଭାଗ ନ କରି ଦାଣ୍ଡର ଏବଂ ଏହାକୁ ଭାଙ୍ଗି
ପ୍ରଦାନ କଲେ ମେ ଏଥିଭିତ୍ତରୁ ମଣିପୁର-
ସମ୍ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ପୁରୀସମ୍ପର୍କ କରମାଣ
ଧିକାର ହେଉ କହିପାରିବ ନାହିଁ । ତୁଳନା-
ତୁଳ୍ୟ ମହାରାଜା ନ ହୋଇ ରାଜା ହେବ
ଏବଂ ସେ ସରକାରଙ୍କୁ ବାସିକ କର ବା ସଲମି
ଦେବେ । ସେ ସେତେବନ୍ଧୁ ନାବାନଗ ଥିବେ
ରେତେବନ୍ଧୁ ଫଳେ ଇଂରାଜକର୍ମରୁଣା ସଜ-
ଦୁର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କରିବେ । ଏ ବିଷୟରେ
ଗରଜାୟ ଗବଣ୍ଡିମେଘଙ୍କର ଘୋଷଣାପତ୍ର
ଗାଢ଼ ବାହାରବ ଏବଂ ତହିଁରୁ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ବିଷୟକ ସମସ୍ତ ନିୟମ ଜଣାଯିବ ।

ଗର ରକରାର ଏ ନଗରସ୍ଥ ପୁରୀମନ୍ଦିରସ-
ମ୍ପାଣୀ ସଭାର ଏକ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ ଥିଲା ।
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ପରମାଣ ଅର୍ଥ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ହୋଇ
ଅଛି ଏବଂ ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଅଛି ସମ୍ପାଦକ
ମହାରାୟ ଭାଙ୍ଗା ସବୁ ସଭାରେ ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ ।
ଜଣାଗଲା ଯେ କଲକତାରୁ ବାବୁ ପଦ୍ମାକାଲି
ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା ମନ୍ଦିରର ଲିଞ୍ଜିନିୟର ନିୟମ ହୋଇ
ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାରାୟ ବାରିକମାସୁରୀ ମହ-
ଲମାନରେ ସୁପରଭାଇଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦାର୍ଯ୍ୟକାଳ
ସୁଧ୍ୟାତ ସହର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସେନସନ ପାଇ
ଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଏହାଙ୍କ ଦୋଷ୍ୟତା ବିଷ-
ୟରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବ
ସଭାସଭା କେହି ହେଇ ନ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀ
ବିଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ କି ଯାହାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାମ
ଶ୍ରୀ ରାଜା ବେଦପୁତ୍ର ବିଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ ଦେବ-
ସର୍ମଣ ଭୂମାଳୁ ବାବାଦୁର ଅଛଇ ମନ୍ଦିର ସଂସା-

ଗୃହେ ଆପାତତଃ ପାଞ୍ଚଦଳାର ଟଙ୍କା ଦାନ
କରିବାରୁ ଏହି ଅତି ପ୍ରଶସ୍ତ ଦାନରେ ସଭା
ଅନ୍ୟନ୍ତ କୃତଜ୍ଞ ଓ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ତାହାଙ୍କୁ
ସଭାସଭାସଭାରେ ମନୋମୋହ କଲେ । ଅଗ୍ନି-
ମାନେ ଆଶା କରୁ କି ସୁଯୋଗ୍ୟ ସଭାସଭାଙ୍କର
ଏପରି ଉଦାର ଏବଂ ପ୍ରସଶ୍ନାୟ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖି
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜା ମହାରାଜାମାନେ ଯଥୋଚିତ
ଦାନ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ ହେବେ ।

ସୁଲକ୍ଷଣମାନଙ୍କୁ ମାଣିପୁର ଦେବାକାରଣ
କରିକତାରେ ଯେଉଁ ନୁହଇ ସମ୍ଭବ ଗଠିତ
ହେଇ ଅଛି ତହିଁ ସମ୍ଭବରେ ଭଗ୍ନିୟାନ ନେସନ
ନାମନ ପତ୍ରିକା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ
ବକ୍ତୃତା ଓ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନଦ୍ୱାରା ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କ
ବିରୋଧିତ ହେବ ନାହିଁ । ଘରେ ପିତା ମାତା
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପିତୃକ ଏବଂ ଦାଣ୍ଡରେ ବନ୍ଧୁ-
ବାନ୍ଧବଙ୍କ ବିକ୍ଷା ଉପରେ ତାହା ନିର୍ଭର କରଇ ।
ପିତା-ମାତା ଏଣିକି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମାଣିପୁରୀ ଦେଇ
ନାହାନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପନ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବ-
ସାୟ ହୋଇ ପତ୍ରିକାରୁ ପିତୃକମାନେ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ
ଶାସନ କରିବାଠାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମନ ଯୋଗାଇ
ଅପଣା ସୁଲକୁ ଅକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ବସି-
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବନ୍ଧୁମାନେ ସଭାସଭାରେ ଅଦର୍ଶ
ହେବାକୁ ବଡ଼ ସହ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏଥି
ଉପରେ ସମ୍ଭାରକଙ୍କର ଦୌରାଧିକ୍ୟ । ସେମାନେ
ହନୁମାନଙ୍କର ଅଗୁର ବ୍ୟବହାରର ଦୋଷ
ଦେଖାଇ ଲାଙ୍ଗିବାକୁ ମଜବୁତ ମାଣ ଗଣିକାର
ରେଖା ଏମାନଙ୍କର ଅଦୌ ନାହିଁ । ଏକଥା-
ଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟନ୍ତ ସାରବାନ୍ଧୁଅଛଇ ଏବଂ ସମସ୍ତ-
ଙ୍କର ଏସବୁ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଉଚିତ । ବାସ୍ତ-
ବରେ ସେହି ମାନେ ପିଲାକାଳରୁ ଦେବତା ଓ
ଗୁରୁଜନଙ୍କଠାରେ ଅଭକ୍ତି ଦେଖାଇବାକୁ ଶିକ୍ଷା
କରିବେ ସେମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର ଉପରି ଭଲ
ହେବ ?

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ହିଲୋନାବଗିରୁର ଗର-
ଦାସିକବିଜ୍ଞାନମାନେ ସେ ବିବରଣମାନ ପ୍ରଦାସିତ
ହୋଇଅଛି ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ ।
ଏପ୍ରଦେଶରେ ଜୁଲୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଅନ୍ୟନ୍ତ
ଅଧିକ ଏବଂ ଭୁଲନାଲିତ ତହିଁର ପ୍ରଧାନ ଔଷଧ
ଅଟଇ । ଏହି ଭୁଲନାଲିତ ସିକୋନାବରୁର
ଗୁଣ ସଜ୍ଜିତ ବା ସାରପଦାର୍ଥ ଅଟଇ । ସର-
କାର ଏହି ଗରୁର ବଗିରୁ କରି ଭୁଲନାଲିତ

ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରୁ ଏପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟ ଧନେକ
ଉଣା ହେଇଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବେ ପେଡ଼ିଏକ-
ଶିଶି ଭୁଲନାଲିତର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨-୮୯ କି ସୁଧ
ଦର୍ତ୍ତମାନ ବାହା ଏକଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି । ଭୁ-
ଲନାଲିତ ଉଚ୍ଚା ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ପ୍ରକାର ସଦଳ ସାର
ଓ ଗରୁର ହେଲି ସଦା ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ବର୍ଷରେ ଜୁଲୋଗର ଉଦ୍ୟାତ ବିକ୍ରୟଦ୍ୱାରା
ଟ ୧୧୮-୨୨୨୯ କି ଅୟ ହୋଇଥିଲା ତହିଁ-
ପୁରୀବର୍ଷର ଅୟ ଟ ୧୧୭୭୧୦୯ କି ଥିଲା ।
ବଗିରୁ ଓ ଭୁଲନାଲିତ ଉଦ୍ୟାତ ପ୍ରସ୍ତୁତ-
କରିବାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଏଥିରୁ ନିର୍ବାହ ହୋଇ
୧୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ଲାଭ ହୋଇଅଛି । ଏହା
ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ ଅଟଇ କାରଣ ଦେବନ
ସଲଭମୂଲ୍ୟରେ ଜୁରର ଔଷଧ ଯୋଗାଇବା-
ପାଇଁ ଗବଣ୍ଡିମେଘ ଏକାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ଥିଲେ । ଏଥିରେ ସାମନ୍ୟ ଗୁଡ଼ି ପତ୍ରିକେ ମଧ୍ୟ
ବାଧନ୍ତା ନାହିଁ । ସେତେ ତହିଁପରିବର୍ତ୍ତରେ ଲାଭ
ହେଲା ଅଥଚ ବଜାରଠାରୁ ସଲଭମୂଲ୍ୟରେ
ଲୋକେ ଔଷଧ ପାଇଲେ ତେବେ ଅବଶ୍ୟ ବଡ଼
ସୁଖର କଥା ।

ମଣିପୁର କୌଶିକି କାଳେ ସାଧାନ ହଲ କି ବା
ଏବଂ ରକ୍ଷିତସତ୍ୟ ବେକେ ଦେଇ ଏହି ପ୍ରସ୍ତ
ତଥେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ପରୁରବାରୁ ଷ୍ଟେଟସମାନ
ତହିଁର ଉତ୍ତର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ମଣିପୁର
ଇଂରାଜକ ଭାରତ ଶାସନ ପୁରୁରୁ ସାଧାନ ଥିଲା
ଏବଂ ସନ ୧୮୫୨ ମାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଂରାଜ ଗବ-
ଣ୍ଡିମେଘ ଉକ୍ତ ସାଧାନତା ସ୍ୱୀକାର କର ଅଧି
ଥିଲେ । ସେହି ବର୍ଷ ସଭାଙ୍କୁ ସଦୃଶ୍ୟ ବରଦାର
ପୁରୀରେଖା ଦେବାରୁ ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ ସଭାଙ୍କ
ପାର୍ଥକ୍ୟ ମତେ ଭାରତୀୟ ଗବଣ୍ଡିମେଘ ଭାଦ୍ୟ
ଗଜକୁ ପୁରୁ ରକ୍ଷିତାକୁ ହୃତସଜଳ କରିବାରୁ
ବିଲଭର କୋଟି ଅବ ତାଇରେକ୍ତର ସେ କଥା
ଅବଗତ ହୋଇ କହିଲେ କି ସଭାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ
ଦେଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିବାରଣ ଉଦେସରେ
ସଭାଙ୍କ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଅବକି ରକ୍ଷିତା
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଏବଂ ସୁଧରେ କୌଶିକି
ସଭାସଭା ବନ୍ଦା ଅନ୍ୟ କିଛି କେଣା ତି ହୋଇ
ନାହିଁ । ଏବଂ ଏଥିରୁ ଉକ୍ତ ସୁଧ୍ୟ ରକ୍ଷିତ ସଭା-
ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାର ଅନୁମାନ ହୋଇ ପାରିଲେ
ପୁରୀ ତୁଳି ପତ୍ର ବନ୍ଦା ସରକାରଙ୍କର ଘୋଷଣା-
ପତ୍ର ବିକା ନିୟମ ହୋଇ ନ ପାରେ । ବିଦେ-
ଶରେ ସନ ୧୮୫୨ ମାଲରେ ସରକାର ସଭାଙ୍କୁ

ରକ୍ଷା କରବାର ଯେଉଁ ଅର୍ଜୀକାର କର ଥିଲେ ତାହା ସ୍ୱୟଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ହୋଇ ଥିଲା । ତାହାକାର ପୁଅ ଶୈଳାକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ସେହିପରି ଦୁର୍ଲ୍ଲି ହୋଇ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିନେତାରେ ଏକସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାର ପାରଲମେଣ୍ଟରେ ମାମାଂସା ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟଇ ଏକ ଭରସା ନୁହଇ ଆଗାମୀ ଅଧିବେଶନରେ ଏକଥା ଉପସ୍ଥିତ ହେବ ।

କଲେକମାନଙ୍କରେ ଆଇନଶିକ୍ଷାର ନୁହେଁ ନିୟମ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୋଇଅଛି । ପୁଣି ତନିବର୍ତ୍ତ ପଢ଼ିବାର ନିୟମ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିୟମାନୁସାରେ ବେବଲ ଦୁଇବର୍ଷ ପଢ଼ିବାକୁ ହେବ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷରେ ଅନୁଭବ ୧୦୦ ଉପଦେଶ ବା କଲେକର ଆଇନଆପକ ଦେବେ ଅଥଚ ଏକ ଦିନରେ ଗୋଟିଏ ଉପଦେଶରୁ ଅଧିକ ଦେବେ ନାହିଁ । ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଚାରିମାସ କଲେକ ବନ ନୁହଇ ଏକ ପାଠ୍ୟ କ୍ରମ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଦେଇ ପ୍ରମାଣେ କିଏ କେତେବେଳେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ହେବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଯତ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣ ନିମନ୍ତେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅଧିକ ଉପଦେଶ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ । ଏହିସବୁ କାରଣରୁ ଏଠା କଲେକରେ ପ୍ରତିପ୍ରାଦେରେ ପ୍ରାୟତଃ ଆଇନ ପଢ଼ିବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି । ପୁଣି କେବଳ ଦୁଇଦିନ ଥିଲା । ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ କଲେକରେ ଏହିନିୟମ ହୋଇଅଛି ।

ପୁଣ୍ୟଠାରୁ ଏଠା ଆଇନଶିକ୍ଷାର ଶ୍ରୀକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହ ଦେବାରୁ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କର ପାରମ୍ପରିକ ମଧ୍ୟ ପୋଷାଉ ନାହିଁ । ପୁଣି ମାସକୁ ଏକଶତ ବା ଅଗିଟିକା ମିଳୁଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବା କଠିନ । ପରଶ୍ରମ ଉପକ୍ରମ ଓ ବେତନ ଅଳ୍ପ ହେଉ ମଧ୍ୟବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭଦେବାରୁ ଯତ୍ନେତ୍ତରବାରୁ ନିୟମ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଏବେ ଅଳ୍ପ ବେତନରେ କେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଆଶା କରିପାର ନ ପାରେ । ଏଥିପାଇଁ ଆଇନଶିକ୍ଷାର ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ ବେତନ ୫୦୦୦ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ୫୨୫ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କର ବହୁ ଯତ୍ନ ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନେ ପୁଣି ବର୍ଷରେ ମାସକୁ ୫୫୫ ଛାଡ଼ାବରେ ଯେଉଁ ୫୧୫୦ ଦେଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇବର୍ଷରେ ମାସକୁ ୫୨୫ ଥଣ୍ଡା ଛାଡ଼ାବରେ ସେହି

୫୧୫୦ ଟଙ୍କା ଦେବେ ଅଥଚ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ପାରମ୍ପରିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହିଁ ଦେବ । ଏଥିକୁ ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ପାଦ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାତ୍ତ୍ୱିଷମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଅନେକ ଉଚ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକର ବସନ୍ତସ୍ତ୍ରୀ ଥିବାରୁ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କ ଆଇନଶିକ୍ଷାରେ ବାଧା ଦେବାକାରଣ ଉପରଲିଖିତ ବେତନ ଓ ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତିର ନିୟମମାନ ହୋଇ ଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ସହଯୋଗୀ ଏ କାରଣମାନ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲି ନ କହି କେବଳ ଶୁଣିବାର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏପରି ଦୋଷାଗ୍ରସ୍ତ କରବା ପୁଣି ସ୍ୱୟଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବା କିମ୍ବା ତାହାଙ୍କ ସହାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପାଦକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର କି ଉଚିତ ନ ଥିଲା । କେବଳ ଶୁଣାକଥାରେ ଏପରି ଲେଖିବା କି ବିଦେଶଭ୍ରମର ପରିଚ୍ଛାଦକ ନୁହଇ ?

ଶାନ୍ତପୁରର ମୂଲ୍ୟ ବୈଶି କାହିଁକି ?

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ସତରଠର ଲୋକଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣାଯାଏ ଗରବଠାରୁ ବଡ଼ଲୋକପରିଧିକୁ ସମସ୍ତେ ଏଥିରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ସହଯୋଗୀ ସମ୍ପର୍କପୁର-ହରିଶିଖା ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଚାହୁଁ ନାଁମାପାରେ ପ୍ରଭୃତି ଦେବାର ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛୁ । ଲୋକଙ୍କର ନିତ୍ୟ ନିନ୍ଦା ସଙ୍ଗେ ଏଥିର ସମ୍ପର୍କ ଏଣି ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦକରେ ସମସ୍ତରେ ଏଥିର ଚର୍ଚ୍ଚା ବାହାମୟ ।

ସମ୍ପର୍କପୁରହରିଶିଖା ଏଥିର ତିନୋଟି କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରୁଅଛନ୍ତି, ଯଥା; (୧)ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଏହି ଯେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ଦେଶର ଧନ ଓ ଶିକ୍ଷିତଲୋକମାନେ ସଦାନୁଭୂତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ଦରଦୁଲୋକଙ୍କ ହାତରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ରହିଥିବାରୁ ସେମାନେ ଅର୍ଥାଭାବ-ବଶତଃ କ୍ଷେତ୍ରଆକାଦ କର ନ ପାରବାରୁ ଭୂମିର ଉଦ୍‌ବାରଦା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପରମାଣ ଶସ୍ୟଲବ୍ଧ ହେଉ ନାହିଁ । (୨) ବିଦେଶରପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଦେବାରୁ ଅଳ୍ପ ପରମାଣରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ଶସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସଦେଶରେ ରହିପାରୁ ନାହିଁ । ଅଶୁ ଅର୍ଥଲୋଭରେ ବୃଷିମାନେ ଅପଣା-ଖର୍ଚ୍ଚପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନ ରଖି ସୁଦା ଶସ୍ୟ ମପାଇ ଦିଅନ୍ତି । (୩) ଦେଶର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଦିନକୁ-ଦିନ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି କିନ୍ତୁ ସେହି ଅନୁପାତରେ ଶାନ୍ତପୁରରୁ ଚେଷ୍ଟା ହେଉ ନାହିଁ । ବରଂ କୃଷକର ସଂଖ୍ୟା ଦିନକୁଦିନ ଉତ୍ତମ

ଅଛି । ଏହି କାରଣମାନ ଦର୍ଶାଇ ସହଯୋଗୀ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି କି ପୁଣ୍ୟକାଳରେ ବିଦେଶରପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବେଗ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଲୋକମାନେ ସମସ୍ତେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ଶାନ୍ତପୁରର ଅପ୍ରାପ୍ୟ ବା ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହେଉ ନ ଥିଲା ଏବେ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ-ତଦାପିମାନେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ମନୋ-ଯୋଗୀ ହେଲେ ସେହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲେଉଟିଆସିବ ।

ଉପରଲିଖିତ ତିନୋଟି କାରଣର ବିଚାର କରିବା ପୁଣି ଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ପଢ଼ି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସନ୍ଦେହ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ଚାହୁଁ ଉଚ୍ଚେଷ୍ଟ ଅଗ୍ର କରବା ଉଚିତ ବୋଧ କରୁଅଛୁ । ସନ୍ଦେହଟି ଏହିଯେ ସହଯୋଗୀ ହରିଶିଖା ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କୃଷକର ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମଶଃ ଉତ୍ତମ ହେଉଅଛି । ଏକଥା ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ଅର୍ଥାତ୍ ଠିକ ଚାହୁଁ ବିପରୀତ ଅଟଇ । ପୁଣି ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ସୁଜାତୀୟ ବିହୀନ ବ୍ୟବସାୟଦ୍ୱାରା ନିନ୍ଦା ନିନ୍ଦା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଶାନ୍ତପୁରର ପ୍ରାୟ ଥିବାରୁ ଯାହାର ଯେ ବ୍ୟବସାୟ ତାହା-ହାତ ଯାହା ଅର୍ଜନ ହେଉଥିଲା ତାହା କୁଟୁମ୍ବ ପାଳବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଲଭଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବରୁ ଅନେକ ବ୍ୟବସାୟ ଦେଶୀୟଲୋକଙ୍କ ହାତରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ବିଶେଷ ପରିମାଣରେ ଉଠିଗଲାଣି । ତନ୍ତ୍ର, କମାର, ବଉଳ ତେଲି, ଲୁଣିଆ ପ୍ରଭୃତି କେତେ ଜାତିର ବ୍ୟବସାୟ ବିଲଭଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ତମାନେ-ବାରୁ ସେମାନେ ନିରୁପାୟ ହୋଇ ବ୍ୟବକର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛନ୍ତି । ପୁଣି କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଚଷାକର ଏକଦାତଥ ବ୍ୟବସାୟ ଥିଲା ଏବେ ବ୍ରାହ୍ମଣଠାରୁ କଣ୍ଠସ୍ୱରସ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚଗଜାତି ସେହି ବ୍ୟବସାୟକୁ ଅନୁସରଲେଖି । ଏଥିପାଇଁ ମୋ-ଫସଲରେ ଜମିପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଲାଲସିଦ୍ଧ ଏବଂ ଗୋଡ଼ର ବଞ୍ଚା କଣ୍ଠାବଣ ପ୍ରଭୃତି ପଢ଼ିଅସବୁ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବାରୁ ଗୋରୁକର ନିଷ୍ଠାସ ମାରବାରୁ ସ୍ତାନ ନାହିଁ । ମୋଫସଲରେ ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖିବ ସେଠାରେ ଏଥିର ପ୍ରମାଣ ପାଇବ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ କପରି ବୋଲିଯିବ ଯେ କୃଷକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦିନ଼ ଉତ୍ତମ ହେଉଅଛି । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ନାହିଁ ମାତ୍ର ସରକାରୀ କାଗଜପତ୍ର ସେଠା-ରେ ମଧ୍ୟ କୃଷିବିପ୍ଳାବର ସାଧ୍ୟ ଦେଉଅଛି ।

ସରକାରୀକାରୀ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଭାରତ-
 ଚର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ଶତକ୍ରମ ପ୍ରାୟ
 ୮୦ କ୍ରମ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଜୀବନ-ଧାରଣକରନ୍ତି ।
 ଏଥିପାଇଁ ଭାରତ କୃଷିପ୍ରଧାନ ଦେଶ ବୋଲି
 ପରିଚିତ । ବାସ୍ତବରେ ଏଦେଶରେ କୃଷକର
 ସଂଖ୍ୟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଏବଂ କେହି ଅର୍ଥ-
 ବିଦ୍ୟାପଣ୍ଡିତଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହା ଭାର-
 ତର ସୌଭାଗ୍ୟର ଅନୁସୂୟ ଅଟେ । ନିକଟରେ
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଟକ ସାହେବ ବଜାରରେ ଏକ ବକ୍ରୁତା
 କର ଦେଖାଇଥିଲେ ଯେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓଷ୍ଟିଲୀ
 ଶ୍ରମରେ କୃଷକର ସଂଖ୍ୟା ଶତକ୍ରମ ୧୪୧୫ କ୍ରମ
 ଏଥିପାଇଁ ସେ ଦେଶମାନ ସୌଭାଗ୍ୟଗାଳୀ ।
 ଅର୍ଥୁଲ୍ ଶ୍ରମରେ କୃଷକସଂଖ୍ୟା ଶତକ୍ରମ ୩୦ କ୍ରମ
 ତେଣୁ ସେଠାର ଲୋକ ଗରବ କରନ୍ତି ଭାରତ-
 ଚରର ଶତକ୍ରମ ୮୦ ଶ କୃଷକ ଦେବାରୁ
 ଏଠାଲୋକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗରବ । ଏମାନଙ୍କ ଦୂର-
 ଦୂରା ନିବାରଣ କରବାର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ
 ବିଲକାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତ କରବା ଏଥିପାଇଁ ବିଲକ-
 ଦ୍ୟା ବିକାଶ ଓ ବିଲକାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତ ନିମନ୍ତେ ସ-
 ମସ୍ତେ ଚେଷ୍ଟିତ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ।
 ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ କୃଷିକାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉଣା
 ଦେବାର ବୋଧଯାଇ ନପାରେ ।

ବଜାରର ପୁଲିସ ।

ବଜାରଦେଶର ପୁଲିସବଜାର ସନ ୧୮୯୦
 ସାଲର କାର୍ଯ୍ୟକରଣସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟବର
 ଷ୍ଟେଟଲଟ୍ କି ମନୁବ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ପୁଲିସ ପ୍ରକାଶକର ଧନ ପ୍ରାଣରକ୍ଷାର ପ୍ରଧାନ
 ସହାୟ । ଅଗ୍ରେ ଭାବ୍ୟ ନିକଟରେ ଛିଡ଼ା ଦେ-
 ବାକୁ ହୁଅଇ । ସତରଂ ଏ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ
 କପରି ଦେଉଅଛି ସମସ୍ତଙ୍କର ଜାଣିବା ଉଚିତ ।
 ପୁଲିସର ଅଯୋଗ୍ୟତା ଓ ଅଭାଗ୍ୟର ବିଷ-
 ଯୁରେ ଅନେକ ଗୁହାର ଦେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଏ ବିଭାଗର ସଂସ୍କାରନିମନ୍ତେ ମନୋଯୋଗୀ
 ହୋଇ ଗୋଟିଏ କମିଟି ସଂସ୍ଥାପନ କଲେ । କମି-
 ଟିର ରିପୋର୍ଟ ପାଇ ଉଚ୍ଚ ଲିଖିତ କେତେକ
 ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 କନଷ୍ଟାବଲମାନଙ୍କ ବେତନ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚା ବୃଦ୍ଧି-
 ମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚ ଅଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯୌନେ ଦୁଇଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ମନ୍ତ୍ରୁ କରାଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାମ୍ୟ-ପୁଲିସସମ୍ପ-
 ନ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଅଲକର ପାଣ୍ଡୁଲିପି
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପ୍ରାମ୍ୟ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ବିଶ୍ୱା-
 ଧାନରେ ଅଛି । ତଳତ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଏ ସମସ୍ତ

କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେବାର ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରାବ
 ପୁଲିସକାର୍ଯ୍ୟ ଉନ୍ନତ ହେବାର ମାନ୍ୟବର ଷ୍ଟେଟ-
 ଲଟ ଅଣା କରାଅଛନ୍ତି । ଅପ୍ରେମାନେ ମଧ୍ୟ
 ତଥାପୁ କହୁଅଛୁ ।

ବିଗଳବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୯୦ ସାଲରେ
 ବଜାରପୁଲିସବଜାରରେ ରେଲବେ ପୁଲିସ-
 ସହିତ ଷ୍ଟେଟବଜାର ସରଦାର ଜ ୩୭୨୫ ଶ
 ଏବଂ କନଷ୍ଟାବଲ ଜ ୧୮୫୦୩ ଶ ଥିଲେ ।
 ଏମାନଙ୍କ ପରିଚାଳନା ୪୦ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିପୂର୍ବ ବର୍ଷର
 ବ୍ୟୟ ୪୧ ଲକ୍ଷ ୮୧ ହଜାର ଥିଲ । ବଜାର
 ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚମାଇଲରେ ବେଦାରରେ ପ୍ରତି
 ୧୦ ମାଇଲରେ ଏବଂ ଓଡିଶାରେ ପ୍ରତି ୨ ମା-
 ଇଲରେ ଜଣେଲେଖାଏଁ କନଷ୍ଟାବଲ ଖଣ୍ଡା
 ହୋଇଅଛି । ଅନେକ ନଗରରେ ପୁଲିସ ବଦ-
 ଲରେ ନାଗରକ ଚୌକୀଦାର ରହିଅଛନ୍ତି
 କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ ଜଣା ହାକିମ-
 କର ନାନାମତ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନଗରମଧ୍ୟରେ
 ଓଡିଶାର କଟକ ଓ ପୁସ୍ତରେ ମନୁଫାଲ ଦଃ-
 ବାର ପ୍ରକାଶ । ପ୍ରାମ୍ୟପୁଲିସ ଅର୍ଥାତ୍ ଚୌକୀ-
 ଦାରଙ୍କ ମୋଟସଂଖ୍ୟା ୧,୨୦,୮୩୫୯ ଓଡିଶାର
 ଚୌକୀଦାର ପ୍ରଥା ବଜ ଅପନ୍ତୋଷ ଥିବାର
 ଜାଣି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କମିଟି ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ବିଶ୍ୱର
 କରବାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଇହିଁର କୋ-
 ଶସି ଆଭାଷ ଏ ବିବରଣରୁ ପାଇଲୁ ନାହିଁ ।

ପୁଲିସପୀତା ଦେବା ଓ ଚନ୍ଦ୍ର କେକା ଅପରାଧ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟବର୍ଷପରି ଅଧିକ ନୁହଇ କିନ୍ତୁ ପୁଲିସ-
 ବିଭାଗରେ ନାଲିସ କର କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା
 କେମନ୍ତ କଠିନ ଏକଥା ବିଶ୍ୱରକଲେ ଏହା
 ଅର୍ଥୁର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ଗରବପ୍ରକାଙ୍କର ଗୁହାର କର-
 ବାର ସୁବଧା ଥିଲେ ଏପରି ଅନେକ ନାଲିସ
 ହେଉଥାନ୍ତା । ପୁଲିସବିଭାଗୀୟ ଦଣ୍ଡର ପର-
 ମାଣ ଗତ ଇନିବର୍ଷରୁ କମାଗତ ଉଣା ହୋଇ
 ଅସିଲେ ହେଁ ଅବଧି ବିସ୍ତର ଅଛି । ଦଣ୍ଡ ଅତି
 କଠିନ ହେଲେ ଉଦ୍ରେକ୍ଷକ ପୁଲିସରେ ଭରତ
 ଦେବାକୁ ହୁଏ କିଲେ ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ସାବଧାନ କରି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶସଙ୍ଗେ ଭୁଲନା କର
 ମାନ୍ୟବର ଷ୍ଟେଟଲଟ୍ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଯେ
 ପୁଲିସଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅପରାଧର ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମ
 ପଞ୍ଜାବ ବମେଇପ୍ରଭୃତିଠାରୁ ବଜାରରେ ଉଣା
 ଅଧିକ ଅଧିକ ଜାଲରେ ଦରଦର ପୁଲିସସ-
 ଂଖ୍ୟା ଉଣା । ଏସବୁ ଅପରାଧ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁଲି

ସର ଯୋଗ୍ୟତା ବିଶ୍ୱର କରବାର ନୁହଇ
 ନିୟମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କରଦେଇଅଛନ୍ତି । ତଦ-
 ନୁସାରେ ଭବିଷ୍ୟତକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ପୁଲିସର
 ବିଭିନ୍ନକାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଧରାପଡ଼ିବ । ଯାହା ଦେଉ
 ପୁଲିସ ଗୁଲ୍ମା ଓ ଅଗୁଲ୍ମା ଉଦ୍ରେକ୍ଷକାର
 ମୋକଦମା ଏବର୍ଷ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଚହି-
 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଅପରାଧ ବିଶେଷ ଉଣା
 ହୋଇଅଛି । ଏବର୍ଷ ସମ୍ପର୍କ ହଲ ହୋଇଥି-
 ବାରୁ ଏପରି ଦଃଅଛି ।

ପୁଲିସଗୁଲ୍ମା ଅନେକ ମୋକଦମା ଦୋ-
 ରରେ ଖଲସ ପାଇବାରୁ ଷ୍ଟେଟଲଟ୍ ଅଦେଶ
 କରାଅଛନ୍ତି କି ପୁଲିସ ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟସୁପ୍ରଣ୍ଟଣ୍ଟ ଦୋ-
 ମିସଲରେ ମୋକଦମା ଚଳାଇବେ ଓ ଅସାମୀ
 ଅଧିକରନ ହାଜରରେ ନ ରହିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ଗାଦୁ ଦୌର ବସିବାର ବିଶ୍ୱର ଦେଉଅଛି ।

ତକାଲଗ ଗ୍ରେସ୍ ଦିଜ୍ଞାକମାପ୍ରଭୃତି
 ସକଲଶ୍ରେଣୀର ମୋକଦମା ସୁବର୍ଷଠାରୁ ଉଣା
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଚହିଁର କାରଣସମ୍ପର୍କରେ
 ନ୍ୟୁନାଧିକ ଭର୍ତ୍ତିବର୍ତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ତକାଲଗ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟବର ଷ୍ଟେଟଲଟ୍ ଏହି କଟକ-
 କିଶାର ଗୋଟିଏ କଠିନ ମୋକଦମାକୁ ଘଟ-
 ନାର ପାଞ୍ଚମାଇଲରୁ ବାଦ୍ ରାସବିହାରୀ
 ନାୟକ୍ ତେପୁଟୀ କଲେକ୍ଟର ଧରବାରୁ ତାହା-
 କର ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଅଛନ୍ତି ।
 ଦୁଇକ୍ରମ ସବଲନିଷେକଟର ଏବଂ ଜଣେ
 ଇନିଷେକଟର ଏ ମୋକଦମାର କିଛି ସକାଳ
 ବାହାର କରପାର ନ ଥିଲେ । ବୋଧ ହୁଅଇ
 ଏହା ରଘୁନାଥପୁରର ତକାଲକ ମୋକଦମା
 ଅଟଇ ମାତ୍ର ଏଥିରେ ଏକକ୍ରମ ଅସାମୀ ଦୋ-
 ରରେ ସଜା ପାଇ ଶେଷରେ ବାଇକୋର୍ଟରେ
 ଖଲସ ହେଲା ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିଛି ବାହାରଲା
 ନାହିଁ ।

ସାମାନ୍ୟ ଅପରାଧ ବିଷୟର ବିଶେଷ କିଛି
 ଲେଖିବାର ନାହିଁ । ଦାମି ଅପରାଧମାନଙ୍କ
 ଉପରେ ପୁଲିସର ନିଦା ରଖିବାର ନିୟମ
 ଅଛି । ଏହିଲେକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୪୪୦୪୩ ଅର୍ଥାତ୍
 ଜେଲଖାନାରେ ଯେତେଲେକ ଅଛନ୍ତି ତହିଁର
 ଉନିଶୁଣ । ଏତେଲେକଙ୍କୁପରେ ଦୁଖି
 ରଘୁନା ସହଜ ନୁହଇ ବୋଲି ପୁଲିସ ଏକାର୍ଯ୍ୟ
 ଅଂଶିକରୂପେ କରଇ । ଏବିଷୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣ୍ଟଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସନରେ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭ, ସି, ସାହେବ ବସ୍ତିତବର୍ଷରେ
 ପୁଲିସର କର୍ତ୍ତା ଥିଲେ । ସେ ସନ ୧୮୮୪

ସାଲରୁ ଏ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଖ୍ୟପ୍ରସଫୁଲ୍ଲ
ନିର୍ବାହ କରିଥିବାରୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷି
ଭାବକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଗତ
ଅପ୍ରେଲମାସରୁ ଜୀୟକ୍ତ ଦେବୀଙ୍କ ସାହେବ
ପୁଲିସର କର୍ତ୍ତା ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏସପ୍ତାହିକରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟରେ ଲଗନଳକା-
ର ଚିନ୍ତାକୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟାସନେ ଅଳପ ନଦାମଦେବୁ ତୋ-
ପାରର ରସ ହୋଇଥିବ । ପୂର୍ବ ଦୃଢ଼ତା ହେବ ଲଗାଏ
ଅଛିଅଛି ।

ଅଗଣସ୍ୟ କର୍ତ୍ତାହେବୁ ଏନମର ନଦରେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କୋଲ-
ବାବୁଦେବ । ବଲ ପୋଲେ ସବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅନେକ ପୁସ୍ତକୀ
ଉତ୍କଳପତ୍ର ପାଠରେ ଜଳ ଗୁଲୁଅଛି । ମାଟିପଦ କପୁର ମଞ୍ଚ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଦେଇଅଛି ।

ଏ ନଗରରେ ସେବାଦାସ ବାଗ୍ରୁ ପାଣି ବୁଢ଼ା ପିଠା
କେବେ ଦେଖା ନ ଥିବ । କର୍ତ୍ତାମାନ ଅଧିକୃତ ଏଠା ପିଲକି-
ପାଲଟିକୁ ତାହା ବରଦାସ ବାଧ୍ୟ କରୁଅଛି । ତଥାପି ଜଳ
ପୁରୀରୁ ଲୋକେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାଧ୍ୟକରୁ ।

ଦଶରଥ ପର୍ବ ଉପଲକ୍ଷରେ ଅଗାଧି ଶୁକବାରଠାରୁ ଏଠା
ଦେବାନ ଅପାଲତମାନ ଏକମାସ ଉତ୍ସାହ ଭଜନ କର ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶା ଜମିଦାରଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାଲ ଅଣିଆଦି କାହୁଁ ସମ
କହାଏ ନାହିଁକି ଗତ ବୃଧକାର ଡେଃ କଲେକ୍ଟର କାହୁଁ
ଗୋପାଳକଣ୍ଠର ଦାମକୁ ଚୋର ଦେଇ ସଦରମଦକମାରେ
କର୍ତ୍ତାକର ଦେବ ।

ଅଠମସିଦର ମହାପାତାକାକୁ ଦାମୋଦରଦାସକାବୁକକୁ
ଚାକ ଲକ୍ଷ୍ୟର ମାନେଜର ଓ ପ୍ରତ୍ନର ଡିପ୍ଟର ପଦରେ
ମସିକ ୫୨୦ ନା କେରନରେ ଉପସ୍ଥ କରୁଅଛନ୍ତି କାହିଁ
ମହୋଦୟ ଉପକ୍ରମରେ ପ୍ରାୟ ଗତରେ ପଠୁଅଛନ୍ତିକି କାହିଁକି
ନୟୋଗପୂର୍ବକେ ଉକ୍ତ ଗତରେ ଡିରପ୍ରାପାତ କାହିଁ ଶ୍ୟାମସୁ-
ଭଳ ଠାଏ ମାନେଜର କାର୍ଯ୍ୟ ତକାରପଲେ ଓ ମହାପାତାକ
କହେଉଅଛନ୍ତି କାଳରେ ତାଙ୍କ ଦପ୍ତରେ ସମସ୍ତ କାର ଅର୍ପିତ
ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ପିରପ୍ରାପାତ ଇଂରାଜୀ କାହିଁ ନ ଥିବା
ଓ ମହାପାତାକ ପ୍ରତ୍ନ ସଦାଶେ ଇଂରାଜୀ ଡିପ୍ଟର ଅବଶ୍ୟକ
ହୋବାକୁ ଏ କଲେକ୍ଟର ହୋଇଅଛି । ଦାମୋଦରକାବୁକ
କହୋଗରେ ଅନେମାନେ ପଠୁଅଛନ୍ତି ।

କଲକତା-ଗେଜେଟ ।

ପ୍ରକାଶକରଣସ୍ୱର ଅଧନର ଅ ୧୦ ଧାସର ୩ ୧୫,
୧୧ ୧୨, ୧୩ ୧୪, ୧୫ ୧୬ ଓ ୧୭ ଧାସ-
ମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳିତ ହେବାର ମନ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛି ।
୧୮୯୧ ମସିହାର ଅ ୫ ମନ ସାକପୁର ମିଲକିପିପା-
ଧୀରେ ଚଳିବାର ମନ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛି ।

ସାକପୁର ଚଢ଼େଇର ପିଲକ ବୃଦ୍ଧିପାଲ ଅଣିଆଦି
ସାକପୁର ସଦରର ଚେନ୍ଦ୍ରପିପାପଦରେ କିପୁତ୍ର
ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ବଲପୁର ଓ ବାମଗାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ଦେଇଥିବାର
ସମ୍ବଲପୁରକହେଉଅଛି ।

ଦକ୍ଷିଣ ଜମାଦକପର ମରମତ ସକାଶେ ସମସ୍ତର
ନକାବ ଏକାକେଲେକେ ଏକଲକ୍ଷ ୫୫୦୦ର ଟଙ୍କା ଦାନ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀକଳ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ର ସମ୍ଭାର ନମିରୁ ଏପରି
କେହି ହୁଏନା କାହାଙ୍କେ ନାହିଁକି ?

ଚାଳଦେଶ କେଶନକରଠାରେ ଗୋଟିଏ ଜଳର
ଘଡ଼ୁ ଅଛି । ଘଡ଼ୁଟି ୫୫୦ ଓ ଡେଇଁ ଚଳୁଅଛି କହାପି
କହାପି ସମସ୍ତ ନଦେଶର ଦତ୍ତାତ୍ ସାହି ନାହିଁ । ଘଡ଼ୁଟି
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଦେଖିଲେ କମ୍ପୁ ଜମାକାର ବୋଧ ହେବ ।
ଘଡ଼ୁର ନମିବ ବୈଶଳ ଏହୁପୁ-ଗୁଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲ୍ୟାଣ
ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ଶାପିତ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧିର ଉପରେ
ଉପୁ ଅଛି । ସେହି ହିପୁମୁଦୁବ କହୁଁ ହୋଇ ଜଳ ଏକ
କୂଣ୍ଡରୁ ଅପରକୂଣ୍ଡରେ ପଡ଼ୁଅଛି । ସର୍ବ ନମନକପାତ୍ରୀହିଁ
କହୁଅଛନ୍ତି । ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାସ୍ୟକରରେ
ଗୋଟିଏ କାଂସଦଣ୍ଡ ସ୍ଥଳକୁ ଅଛି ସେହି ଦଣ୍ଡରେ ତା-
ଅକ୍ଷରେ ଗଣା ଲେଖାଅଛି । ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ସେହି
ଦଣ୍ଡଟି ଅପେ ଉପରକୁ ଉଠିଯାଏ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ କେତେ-
ଘଣ୍ଟା ଗାଳଅଛି ସଦକରେ ଜଣାଯାଏ । ଚାଳର ଅଧୁର
ଶିଳ୍ପକୌଶଳ ଜଗଦ୍‌ବିଖ୍ୟାତ ଅଛି ।

କଲକତର ଶ୍ୟାମେନ୍ଦ୍ର ନକ୍ଷ ଅଗଣା କମିଅଛି ଶ୍ରେକରେ
କହାକର ଜଳ ଭଳି ହୋଇଥିବ ଦୁରସପ୍ର ମେକ କନକ୍ଷ
ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅଛିଅଛି । ସ୍ୱପ୍ନାର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟରେ
ଦପଦ ।

ଅପ୍ତିକାରେ କର୍ତ୍ତାମାନେ ପଦସ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
କାଶ୍ମୀରୀପଦ ଅନୁସିଦ୍ଧି ଏକଦା ନିଆଡ଼ମସ୍ତରେ ପ୍ରକା-
କ ଗୁଡ଼ାଏ ଶୁଣିଲେ ଏକାକ ଉକ୍ତ ମୋଟସଲ ପଦର୍ଶନ
ସମସ୍ତରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭମାନ ସାଧନରେ କେତେଜଣ ପ୍ରକା କୁଳକ୍ରା
ମସାଲ ଦେଇ ଉପସ୍ଥିତ । ଗୁଡ଼ା ସଦୃଶା ଭଜ ହୁଇପ୍ରକ-
ରେକ ଏପରି ମସାଲ ନାହିଁ ଅଧିକା ଅଧିକାପ୍ର ପଦରୁକ୍ତେ
ସେମାନେ ଉକ୍ତର କଲେ କୁ, ମହାପାତ ଅପାମିର-
ଅକ୍ଷକାରେ ବିଦହୁପ୍ରପର କେଲେ ଅନେମାନେ ପଥ
ପାର ନାହିଁ ଘଣା ଶୁଣି ଚିତ୍ତରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉପସ୍ଥ
ଦଣ୍ଡ ବିଧାନକଲେ । ନୋହିଲେ କି ଗଳ୍ପବଦନ ଗାଃସେମା
କାଶ୍ମୀରୀସିଦ୍ଧାସନରେ ବସିଥାନ୍ତେ ।

ଏକପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓହ୍ଲାଇସାରେ ବଡ଼ ସୁଖ୍ୟକ ସୈନ୍ୟମା-
ବେଶ ସକାଶେ ଉତ୍ସାହପୂର୍ବକେ ଅପେକ୍ଷ କରିଅଛନ୍ତି ,
କ୍ୟାପାର କିଛି ଗୁରୁତର ସକାତ ଜଣାଯାଇଅଛି ।

ଭୁଇଁଜଗଲେକ କେଲପୁରଠାରୁ ରେଲବାଡ଼ିକଲେ ଛଇ
ଅନଏ ଏକ କେସକରାଏ ଗୁଲିଅସିଥିଲେ ଉପକ୍ରମରେ ରେଲ-
ପଠାଣକକହୁଣିରେ ପଡ଼ିଧୁଦହୋଇଅଛନ୍ତି ରେଲମାସୁଲ ପା-
ଲିଦେବାପାରି ଏପେ ହୁଏତାହୁଏ ।

ଖୋଜାବନ୍ଦିରକର୍ତ୍ତାଗଣେ ରେଲବାଡ଼ି ଯିବା ଅଧିକା
ଅରହ ହୋଇଅଛି । ଏକେ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଇଂରେଜସୈ-
ନ୍ୟ ସୁଲକରେ ଅପକାଶିତକରେ ପ୍ରକେଶ କରାଯାବିକେ ।
ସେକମାଦେବ ଏପଦସ୍ତ ଗୁରୁତରଅଛନ୍ତି ବୋଧ ହୁଏବୋ-
ଗାନ୍ଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାଙ୍କପ୍ରତ ସୁସୁଧା ।

କ ୧୭ ଓ ଡେଇଁ ଏକ ଇସ୍ତଂସୋପାୟ ଇଂରେଜ ସୁକକ
ସୁକକ ପଦକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିକୃତରେ ପଦାର୍ପଣକ-
ଲେ । ଅଧିକୃତରେ ମଣିର ଶ୍ରୀ ଗୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ହୁଡ଼େସେତେ
କ ୧୦ ଶ ମସକ ସମ୍ଭରେ ଦୋଇଅବଶ୍ୟରେ ଉପକ୍ରମକ୍ଷ
ଅବଶେଷରେ ମଣିର ଶ୍ରୀ ଅବଶ୍ୟର କହି ଏକେ କୋଡ଼ପଦ
ହୋଇଅଛି । ଦାଃକ୍ରମ ପଥକକ୍ଷ ଓ ନମେ କକ୍ଷଣ ସୁଲିକ

କ୍ଷୟକ ଉଦ୍ୟାତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବରଦ ନ ହୋଇ ବାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧା
କରବା ସାମାନ୍ୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମସାଧୁ ହୁଅଇ ।

ଦୟାକ୍ଷଣ ନାମକ ଏକକଳ୍ପି ତାହାରଖିବୁ ଗରମକହା-
ଦାଏ ଦାଗିତକାହୁ ତାହାର ଶା ନାହିଁକି ବରଦସ୍ତ । ନିଶ୍ଚର
ସ୍ତ୍ରୀର ପକ୍ଷର ଓକଲ ଅପସ୍ୟ ଶ୍ରୀକାରକର ଜମାପ୍ରାପନା
କରବାକୁ ଅତୀତର ଏପରି ଜରମାକାବାଦ ଘୋର ଦେଲେ ।
କ ଗୁଣକ୍ରମ ସ୍ତ୍ରୀମା ।

କଲକତର ସାକ୍ଷ୍ୟସମିତିର ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଅଛି କି-
ବାଉକର୍ଷଣ ନୁହ କାଳକ ଅବସନ ୫୫ ମିନିଟରୁ କେଣି
ପରଶ୍ରମ କରବା ଉପେ କହେ । ୧୦ ମିନିଟ ଅବକାଶ
କରବା ପୁଣି ପରଶ୍ରମ କରବା ଏଠା କାଳକମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ-
ପ୍ରତ କେହି ବୁଝିରଖନ୍ତି କି ?

ଉତ୍ସାହକ୍ରମରୁ ଅଧିକୃତ ସେ ଉପସ୍ଥା ବିନଶାକ୍ଷି ଗୋପ
ଅକ୍ରମ କରବା ନମନ୍ତ ସୁକସକା କହୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନେକଦା ସାଲେକେଡ଼ରଠାରେ ଉତ୍ସାହକ୍ରମ ଉପକ୍ରମ
ହୋଇଅଛି । ଅନେକ ନଗର ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଟଙ୍କାର ସମ୍ଭା-
ନକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ଓ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଗୋଟି ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି
ଉପକ୍ରମ ଘଣ୍ଟା ରୁହିବାକୁ ବଦ ସମର୍ଥ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାକରେ ୨୮୨୫ ରୁ ଉଲ୍ଲକାର୍ଯ୍ୟରେ ନିସ୍ତୁ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରାନ୍ତର କହୁଣ୍ଡର ପ୍ରେସିଡେନ୍ସ ଏସ୍, କୁଲସ୍ ଗ୍ରେଭର
ମୁଦ୍ ହୋଇଅଛି ।

ମେଡ଼କଲ କଲେଜର ସେଇ ଏକମାତ୍ର ଅଧ୍ୟାପକ-
ପଦରେ ଦେଶାସୁଦେବ ନିସ୍ତୁ ହେଉଅଲେ ତାହା ଏପରି
ଜଣେ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରପର ହୋଇଅଛି । ସାର ଗୁର୍ଣ୍ଣସ ଇଲ-
ସୁକ ଅନକରେ ଏପରି ହେବାର ଅଶା ନ ଥିବ ।

ନୂସୁଦସକାଗଲ ଜଣେ ଇଂରେଜକାଳକ କେଣି
ପରମାଗରେ କାକ୍ତୁ ଖାଦକାକୁ ହାତୀବାକ୍ତ ସେକକର
ମରଅଛି ।

ଦାକଡ଼ାଠାରୁ ମେକକପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଲଓବ ନଗହେ
ପାସ୍ତକରସ ହେଉଅଛି ।

ଜଣେ ଘାବ ଦେଇ ପରସାକୁ ଅଧୁକ୍ଷ କରିଥିବା ଅପସ୍ୟ-
ରେ ଏକକର୍ଷ ଡାକ୍ତାମାତ୍ର ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି ।

ମାନ୍ଦ୍ରାକ ସଦରରେ କହୁଡ଼ା ଓ ଉକ୍ରପୁସ୍ତୋ ଘେନ
ମାତ୍ର ଅଛି । ଏକହସ୍ତାରେ କହୁଡ଼ାରେ ୨୫୫ ଜଣ
ମରଅଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ଦୋକାମକା ୫ ୨୮ କାର ରୁଗା କହୁଣ୍ଡକର
ଉପିପରେ ଉପିକାକ୍ଷ ବେଇ କି ଥିବାକୁ ଦକ୍ଷରେ
୫ ୨୦ ନା ଅର୍ଥକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ।

କୃଷ୍ଣକରର କୋଶସି ଅନେକକ ମାକକ୍ଷେଟ ମୋକ୍ତା-
ରମାନକୁ ଉର୍ଜ୍ଜ୍ୱଳ କରିଥିବାକୁ ସେମାନେ ଧନିଗିଟି କର-
ଗଣିନ୍ତି ସେ ଅନାଦାରର ଅପାଲରେ ଅଧିକେଲେ ଉପ-
ହିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

ଗୋଲପସା ନାମକ ଜଣେ ଚକ୍ରକହୁଣ୍ଡକ କହୁଡ଼ରେ
ଘାଉ ବେଶ ଟଙ୍କା ଉପକ୍ରମ କହୁଅଛି । ଏ କାହାକୁକହଥା ।

କରଣାଲର ଏକକ୍ରମ ହେଡ଼କହୁଣ୍ଡକର ଉକ୍ରକର୍ଷ
କାବୁକ୍ରମ ହୋଇଅଛି । ସେ ନେମେ ଲେକକୁ ଅପସ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀକା
କରଦକା ନମନ୍ତେ ଅଧିକ ପ୍ରପାର କରି ଅବଶେଷରେ
ତାହାର ମାତାକୁ ଅଣି ପୁନ ସମ୍ଭାରେ ଉଲ୍ଲକ କରିଅଛି ।
କ କହୁଅଛି ! ସେପଦ କାର୍ଯ୍ୟ ସେପଦ ଫଳ ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମହାମତ କମଳେ ଅପେ ମାତେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳଦର୍ଶକ ପତ୍ରପତ୍ର ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ

ମହାଶୟ !

ଆପଣଙ୍କ ଲିଖୁଣ୍ଡ୍ୟାଦି ପତ୍ରିକାରେ ଧର୍ମ-ଭ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ ମହାଶୟଙ୍କ ନାନାବିଧ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖର ବିଷୟ ବୋଲି ବାକୁ ହେବ । ମାତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମୟରେ ଧର୍ମଭ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ ମହାଶୟଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ବୁଝାଇବାପାଇଁ ଉତ୍କଳଦର୍ଶକରେ ଇତ୍ୟାଦି ବଚନ ଦେଖିବାର ଉଚିତ, ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲେଖିବା-କମଳେ ଉଦ୍‌ଘୋଷ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କର ସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସ୍ୱାର୍ଥମାନଙ୍କ ମତ ଅନୁସରଣୀୟ । ନଗରୀ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନମାନଙ୍କ ଗତି କଣ ? ଯଦୁ ଧର୍ମ ବାଳକ ବାଳକାମାନଙ୍କ ଜାତିନ ସାମଗ୍ରୀ ନୁହଇ ।

ସେ ଯାହା ହେଉ ମହାଶୟ କମଳଖଣ୍ଡ ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତୁତସମାଲୋଚନା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରେରଣ ହେଲା ପତ୍ରିକାସ୍ତୁ କଲେ ବିଶେଷ ଉପକାର ହୋଇ ପାରେ । ବିଷୟ ଏହି ଚ ଏବଂ ପ୍ରଦେଶରେ ବୁଝାନ୍ତୁ ଦିବସଠାରୁ ମିଥୁନର ଦୁରବନ ପ୍ରାଣକାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଦେଶାନ୍ତରେ ଆହାର ପ୍ରଥମପାଦ୍ୟର ମିଥୁନ-ରୂପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାବସ୍ଥାନ କାଳରେ ତୁମ୍ଭେ ରଜସ୍ୱଳା-ବିଧି ପ୍ରତିପାଳିତ । ଦେଶାନ୍ତସ୍ତୁ ସ୍ତୁତିରେ କେତାଦିଶୋଳ ପ୍ରମାଣସ୍ତୁ ଦର୍ଶିତ ଅଛି, ଯଥା, ରଜୋୟୁକ୍ତ ସ୍ତୁତ୍ୟାଦୀ ଚ ରୌଦ୍ରପାଦ୍ୟବେ ଉଦ୍ୟୋ ... ମୁଗୁଣିରସି ନିବୃତ୍ତେ ରୌଦ୍ର-ପାଦ୍ୟେମୁଦାଚୀ ରଜୁମତୀ ଶକ୍ତ ପୃଥ୍ୱୀ ବର୍ଜୟେ-ଭାଷ୍ୟଦାନ । ...

ଏତଦେଶୀୟ ଶ୍ରୀ ହଳଧରପାଣିକୃତ ସ୍ତୁତି-ଦର୍ପଣ ଓ ବିବ୍ୟର୍ଥ ହମହାପାତ୍ରକୃତ କାଳ-ପାପରେ ଭଲଲିଖିତ ପ୍ରମାଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି, ଯଥା,

ବୁଝାନ୍ତୋ ମିଥୁନସ୍ୟ ଦ୍ରୋ
ଏତଦେବ ଦନତ୍ରୟଂ ।
ରଜସ୍ୱଳା ସ୍ୟାତୁ ପୃଥ୍ୱିକା
ସର୍ବକର୍ମବିଗର୍ହିତା ।

କିନ୍ତୁ ଏହିବଚନ, ସତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅଭ୍ରାନ୍ତ-ଚେତା ବୁଝିବୁଦ୍ଧପ୍ରଣୀତ କୌଣସି ପୁସ୍ତକ ବା

ସହିତାର ଅନୁର୍ଗତ ବି ନା ସନ୍ଦେହ, ଏତଦ୍-ନେତୃତ୍ୱନାର୍ଥ ସପରତ୍ରପ ଅନୁସନ୍ଧାନ କର-ବାକୁ ପୃଥ୍ୱୀରଜସ୍ୱଳାବିଧିମାନଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠ-ଏ-ଅଧ୍ୟାୟ ମିଳିଲା । ସେଥିରେ କମ୍ପୁନିକିଶ୍ଟ ପ୍ରମା-ଣମାନ ସନ୍ଦେହର ଅଛି, ଯଥା,

ବାମଦେବ ଉଦାତ ।
ସର୍ବଦା ପୃଥ୍ୱିକା ଶକ୍ତା
ଅସ୍ତ୍ରକା ତୁ ଦନତ୍ରୟଂ ।
ଉତ୍ସୁନ୍ ଦନତ୍ରୟେ ବିପ୍ର
ନ କୁର୍ଯ୍ୟା ଭୂମିପାତ୍ରନଂ ।
ବିପ୍ର ଉଦାତ ।
ଦ୍ୱାଦଶଶ୍ୱେବ ମାସେଷୁ
କର୍ତ୍ତ୍ୱିନ୍ମାସେ ଦନତ୍ରୟଂ ।
ଉତ୍ସବଂ ଶ୍ରୋତୁମିଚ୍ଛାମି
କଥୟସ୍ୱ ମହାମୁନେ !
ବାମଦେବ ଉଦାତ ।
ବୃଷମାସାନ୍ତଦିବସେ
ରଜୋୟୁକ୍ତ ପୃଥ୍ୱିକା ଭବେତ୍ ।
ସା ବିବିକାତ୍ର ନ ପାତ୍ରେଧିତ
ଇଷ୍ଟାଦେବ ଦନତ୍ରୟଂ ।

ଇତ୍ୟାଦି ଗୋ ୧୭ ଟି ବଚନପରମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟିକ କେଉଁପୁସ୍ତକ ବା ସହିତାର ଅନୁ-ପାଠ । ଏହାର ସତ୍ୟତା ନିରୂପଣନିମନ୍ତେ ବାଳଦେବିକ ଅଗ୍ନିରପ୍ରଦୀପର ୨ୟ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥଭାଗ ଓ ଅଗ୍ନିରସାରପ୍ରଭୃତି ଦେଖିଲ ମାତ୍ର ବହୁ ପାଇଲ ନାହିଁ ଅତଏବ କୃତବ୍ୟ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କଠାରେ କୃତାଞ୍ଜଳିପତ୍ରରେ ନିବେ-ଦନ ଏହି ଯେ ଆପଣମାନେ ସମାଲୋଚନା-ପୂର୍ବକ ଉତ୍କଳ ସନ୍ଦେହରଜନ କର ନିଜଦେଶର ଗୌରବ ରକ୍ଷାନିମନ୍ତେ ବିଶେଷକୃପ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ, କମଧ୍ୟକମିତି ।

ଯାଜ୍ଞସ୍ୱର } ଲଜ୍ଜାସୋଃ
 } ଶ୍ରୀ ରାମଦାସପୁଣ୍ୟଶର୍ମାଃ
୧୮୯୧ }

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ମନସି ସେଠା ଚପକପା	ମିଶାଗଜ	ଟ ୩୯
ବାବୁ ଦାସଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତସିଂହାର ଦାନକେର		ଟ ୩୯
ଚନ୍ଦ୍ରାନି ଚନ୍ଦ୍ରାସୁବ	ଚଣାପା	ଟ ୩୯
ମହନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣସୁବ ଷୋପାର ହୋଠଠଠା		ଟ ୩୯
ବାବୁ ସମନ୍ତ କୋଷ	ରତ୍ନ	ଟ ୧୯
ସକ୍ତି ବିଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର		ଟ ୩୯
ବାବୁ ମାମୁଣି ଦେଉର	ଶେଷକପର	ଟ ୧୯
କିନ୍ଦାମଳ ନାମ	ପୁସ୍ତକ	ଟ ୧୯
ମହନ୍ତ ବଳରାମ ଦାସ	ପାଠକ	ଟ ୩୯
ବାବୁ ସେକନାଥ ନାସକ		ଟ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Wanted an experienced English knowing compounder on a salary Rs. 8 per month rising to Rs. 10 for the Imperial Druggist Hall Cuttack. Preference should be given to those who write good hand and can produce certificates of good moral character from some persons of respectability.

Apply to

Dr. L. N. Naik
Proprietor

Imperial Druggist Hall
Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସାଗରୀୟା ପୁରୀ ଉତ୍କଳରେ ଉପହାର ସ୍ୱୟଂ ଏଣ୍ଡ ବୋମ୍ବାର୍ଡମେନ୍-ପ୍ରସ୍ତୁତ ବସନ୍ତମାଳା-ଚୈତ ।

ସୁଦୃଢ଼ ଯୁବକମାନଙ୍କର ଅଦରର ଧନ ଅଭିଳାଷୀ ସ୍ୱାଧିକାର ଗୋଲ୍ଡମି ନାରିକେଳ ଚୈତ । ଅତିକାରି ଅନେକ ସ୍ୱାଧିକାର ଚୈତର ଅମରାଣ ଦେଉ ଅଛି ସତ୍ୟ ନାଏ ସଂସାରାଦ୍ୱାରା ଦେଖା ପାଉ ଅଛି ଯେ ସେଇ ସବୁ ଚୈତର ସାମାନ୍ୟ ସୌଖିନ । ଅନ୍ଧାର-ମଧ୍ୟରେ ଲଃପେଷ ଦୁଏ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ହୋଇ କିହତ ଗଜ ନିର୍ଗତ ହୋଇ ଶରୀରର ମହା ଅନିଷ୍ଟ ସାଧନ କରଇ । ଏହି ସମସ୍ତ କାରଣରୁ ଅପେକ୍ଷାରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପାଦାନ ସ୍ୱଳ୍ପକ ନାରିକେଳଚୈତର ସ୍ୱାଭାବିକ ଗଜ କିହତର କର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ-ବାନ୍ ସୁଗଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଖାୟ ଓ ବିଲଭ ଅନୁଧାନ ଠଂ ପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଏଥିରେ ମିଶ୍ରିତ କର ଅହିଁ । ବରଂ ସମାପର ପର ଏହା ଉତ୍ତରୈତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ କେଶ ଘନ, ସୁସ୍ଥ, ଦୃଢ଼ ହୋଇ ଅକାଳପକ୍ୱତା ଦୂର କରଇ । ମସ୍ତିଷ୍କ ଶାନ୍ତ ରଖେ ଓ ସ୍ତୁତି ଲିଖି ବୃଦ୍ଧି କରେ । କାହିଁ ଲୁଣିଆ, ଦମ୍ଭୁ ଦ୍ରୁଣାଦ ସର୍ବପ୍ରକାର ଚର୍ମ-ରୋଗ, ବିଭେଦୁର୍ଣ୍ଣକ ଶିରକ୍ତାଳା ମଥା ଧରବା ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ବିଶେଷେଣ ଅପେକ୍ଷା

ପିତୃତାର ।

ଏ ତାରକୁ ଦେଉଣି ପାଖରେ ରଖି ନିଅଁରେ ଭଲକାର ବୋଠାପତର ଯାତକେ ଦେଲେ ପାଣିଗଳା ବଦ ଦେବ ଦରର ମନେ ଅଲେ ଲେପିଦେଲେ ମଜକୁର ଦେବ ଓ ଚରି ଧରକ ନାହିଁ ।

ଦରିଲ ଚମଡ଼ା ଓ ସାଜରେ ଲଗାଇଲେ ବାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅରବିକାରେ ବଳ ବଜାମା

ଉତ୍କଳଦର୍ଶିନୀରେ ବଜ୍ରପତ ଗୁଣାଦକାର ଶର୍ମା ଚଳଇତେ ରୂପେ ଯାଏ ଦୋଇଅଛି ସଥା ।

ପ୍ରଥମଥର ସକାଶେ

ଅତିପ୍ରତି ୫ ୦୩

ଅଧିପ୍ରମୁଖ ୫ ୫

ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ୫ ୧୧

ମାତ୍ର କୋଣସି ବଜ୍ରପତ ସେତେ ଯୁକ୍ତ ଦେଲେ ଭର୍ତ୍ତର ଶର୍ମା ୫ ୦୩ ରୁ ଉଣା ଦେବି ନାହିଁ ।

ଦୁଗାୟ ଓ ଚକ୍ରାୟୁଅର ସକାଶେ ଶର୍ମା ପ୍ରଥମ ଥରର ଦେବା ଓ ଦୁଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।

ଅଧିକ ଦରର ସକାଶେ ପ୍ରତିକ୍ତି ବନୋବସୁ ଦୋଇପାରିବ ।

ବଜ୍ରପତର ମୂଲ୍ୟ ବଜ୍ରପତରରେ ପଠାଇ ବାକୁ ଦେବ ।

ହୁଏ ଏବଂ ପିତୃତାର ହସ୍ତ-ଧନ ଜ୍ଞାନା ଲଭା । ଦ ଉପଶମ ଦୋର ଗଢ଼ାର ଅନେକ ପ୍ରକାର ଉପ କାର ସାଧନ କରେ ଏଭଦ୍ରା ଶ୍ରୀଲୋକମାନ- କର କେଶସୁନତା ରହୁକ ହୁଏ ଏବଂ କେଶରେ କୌଣସିପ୍ରକାର ମଦଳ ବା ରୂପି କମ୍ପା ଉତ୍କଳି ଜନ୍ମ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଫଳକଥା ଏହୁ ଯେ ବହୁ ଦିବସ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ବିନଷ୍ଟ ଦୋଇ ଦେହର କାଳ୍ପି ବୃଦ୍ଧି ଓ ପୁଷ୍ଟିସାଧନ କରଇ । ଏବଂ ବିନକୁଦନ ଶରୀରର ଲବଣ୍ୟ ଓ ଉତ୍କଳତା ପ୍ରକାଶ କର ସାପ୍ତମ୍ୟର ବଶେଷ ଉଦ୍ଦତି ସାଧନ କରଇ । ମୂଲ୍ୟ ବଡ଼ ଶିଶିଲୁ ୫ ୦ । ୩

ଲବଣ୍ୟବତୀ ନାମକ ବସୁକ ଗୋଲପି ଭଲ- ତୈଳ ଯେତେ ମନେ ନାହିଁ କେଳିଲବଣ୍ୟବତୀର ନ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପ. ଶ. ଏହା ଉପଯୋଗୀ ଫଳ ଉପରେକୁ ତୈଳର ସମାନ ଅଟଇ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଶିଶିଲ ୫ ୦ ୫

ପ୍ରକାଶ ଥାଉ କି ଉପରେକୁ ତୈଳ କଟକ- ପ୍ରଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ସୁପ୍ରକାଶକାଳରେ ଏବଂ ଅରବିକାରେ ଲୁଗାମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଧର ବଜ୍ରପତ } ସୁପ୍ତ ଏଣୁ ଲୁଗାମାନ
କଟକ } ୧୫ । ୧ । ୧୧

ବାଲକାଗଜ ।

ଭଲଇତେ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସବୁର କଟକ ଚୌଧୁରୀ ବଜ୍ରପତ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠିକର ସମ୍ପଦ କମ୍ପାନୀରେ ବାବୁ ଅଭିଷେକ କର କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନରେ ବଜ୍ରପତ ଦେଉ ଅଛି ସଥା —

୧୨ ପର୍ଚ୍ଚ	ବାଇ	୦ ୧୦ ୫ ୨୩	୦ ୧୦ ୫ ୦୨ ୫
୧୫ ପର୍ଚ୍ଚ	"	" ୫ ୨୩	" ୫ ୦ ୪ ୫
୧୮ ପର୍ଚ୍ଚ	"	" ୫ ୨୩	" ୫ ୦ ୫ ୫
୨୨ ପର୍ଚ୍ଚ	କେଳପଦସେତୁ	୫ ୩	" ୫ ୦ ୫ ୫

ଗାୟତ୍ରୀ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠିକର ବସୁକର ଚନ୍ଦ୍ରଧରବଜ୍ରପତ ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଚଳଇକୋଣା ଓ କଲଗ ଓ ରେସମୀଓଗେଲ ଲୁଗା ଓ କ୍ଳେସଲସ୍ତ ଓ କଲ- କଳା ଲଗାୟୁ ସତସତର ବଜ୍ରପତ ଦେଉ ଅଛି ସାବା ସମସ୍ତ ଗାୟତ୍ରୀବର୍ଗର ମଧ୍ୟରେ ବଜ୍ରପତ ଅଛି । ଉଦ୍ଦତର ଅନେକପ୍ରକାର ଫେରୁକ ଭଲପାତ ବଜ୍ରପତ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ସାକାଳର ସାବା ଅବଶ୍ୟକ ଉଲ୍ଲ ବୋକାନରେ ଅନୁ- ପଣ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଶୁଭିବେ ।

କଟକଉଣାର ।

ସବୁର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଅଳ୍ପକୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାପ୍ତି ଦୋଇ ସୁବନୋବସୁ ସହର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥ- ରେ ନାନାକଥ୍ୟ ଜାଲୁସ ଓ କବରଜା ଉପଧ ବଜ୍ରପତ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସାକାର ପେଉଁଦୁବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ ଅଭିଷେକ ଓ ବଶେଷ ସାଧେନତା ସହର ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବଜ୍ରପତ ଓ ସରବ- ସ୍ୱଦ୍ କରୁଁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ଜୟ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚିତ ବଜ୍ରପତ ଦର ଉପରେ କଣି ପଠାଇବାର ପର- ଶମନମନ୍ତ୍ର ଗଢ଼କରୁ ୫ ୨ । ହସାବରେ ନି-

ଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେକଲ ପ୍ୟାକଂ ଓ ଜାକଶର୍ମା ପଠାଇଲେ ଉପଧ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟଦ ବାଲ୍ୟପେଇବଲ ଜାବରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଗାର ପାରେ । ବେରଂ ବା ଲନସିଂସିଏନୁ ପସ ଗୁଣ୍ଡାଳ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍କଳବାଡ଼ି ବା ଦୁଇପଇସିଆ ବିକଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ ମନ୍ତ୍ରର ଉତ୍କର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଜା କନିଦାର ଓ ସମ୍ପାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସବଦା ରୋଗର ଉଦ୍ଧାର ଓ ଉପଧ ପ୍ରେରଣ କରବାସକାଶେ ପ୍ରକାଦ ପାଇଥାଉଁ । ଅବଦକ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଜଗାଉଅଛୁଁ କି ଯେଉଁ- ମାନେ ଅମୁଦାର ଅଭାସର ଚିକିତ୍ସିତ ଦେବାକୁ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସେମାନେ ପାଠକର ଅବସ୍ଥା ଉପରେ
 କାରଣ, ବ୍ୟାଧି ଲିଳିତ କି ନା, ସେଗା ପୁରୁଷ
 କି ସ୍ତ୍ରୀ, ସେଗା ର ପୁଂ ଓ କର୍ତ୍ତମାନ ଅଚରଣ,
 ବୟଃକ୍ରମ, ଅଦାର, ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାବୁଦ୍ଧି, ଧାର୍ମିକ
 ଲକ୍ଷ୍ୟକ ସେଗର ନୁହନ୍ତି ଲେଖି ପଠାଇଲେ
 ବାହାର ସଂପାଦନା ଉପରେ ପଠାଇବୁ ।
 ଛଟା, କରୁଣା କି ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
 ଅମୃତାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋଦନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV
 MINOR COURSE.

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସର ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ
 ମୂଲ୍ୟ ୫୦/୯ ନଭୁକା ପରେ ମୂଲ୍ୟ ରୁକିଦେବ ।
 Ditto An Abridged Edition ୫୦/୯

ପ୍ରାକୃତିକ ଭୂଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ୫୦/୧,
 ସାମୁଦ୍ରିକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ୫୦/୧, ପ୍ରାକୃତିକ
 ମାନେ ବସ୍ତୁ (ମୂଲ୍ୟ ଓ ପରିମାଣ) ୫୦/୧
 ଧ୍ରୁବ ଚରିତ୍ର ୫୦/୧

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ 'ଏକ' ବାବୁ ରାମ-
 ପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
 ପ୍ରାପ୍ୟବ୍ୟାପାର ପ୍ରକାରେ "ଲଳିତମୋଦନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର"
 ବୋଲି ଲେଖିବ । ନଭୁକା ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକ ଏହା ବଦଳରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
 ସାମ୍ୟବାଦୀ ଭିକ୍ଷୁ- } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋଦନ
 ଶୁଣିନା କଟକ । } ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରାମୃତାଂଶ ।

ନୂତନ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରାମୃତାଂଶ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ
 ଉପକ୍ରମଣ ଅନ୍ତ ଛଡ଼ାରେ ଉତ୍ତରାଂଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
 ୧ । ପ୍ରାକୃତିକ ଚରିତ୍ର—କହୁ ବନ୍ଦ୍ୟାସୁ କେଶବଚନ୍ଦ୍ର
 ଅଭେଦନା କର ଏହି ଉପକ୍ରମ ପଢ଼ାଇଅଛି । ଏହା
 ବ୍ୟବହାର କଲେ, କେଶବଚନ୍ଦ୍ର, କେଶବ ଅବାଳପଦ୍ମିନୀ,
 ଅବାଳପଦ୍ମିନୀ, ଏବଂ ଶିଳାପାଠୀ, ଶିଳାପାଠୀଙ୍କ ଉପାଦାନ
 ଉପରେ, ମସୃକର କର୍ତ୍ତୃ ଓ ଶାନ୍ତିକରଣ ଦୋଇ ଦେବ ଓ
 ମସୃକ ପ୍ରଶାନ୍ତର, କେଶ ବର୍ତ୍ତ, ଶୋଭାପୁତ୍ର ଓ ପୁରାଣିକ
 ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଳା ମୂଲ୍ୟ ବାରଶହ ମାତ୍ର ।
 ୨ । ବହୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ—ନାମ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରଥମ କହୁ ପ୍ର-
 ଶୋଭା କାଳେ ନୂଆ ସନ୍ଧ୍ୟା କଟକମାତ୍ର ଜଣା ଯାଏ ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ଏହା ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପକ୍ଷରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ରୂପେ ବାର୍ତ୍ତ
 ବଳେ ଏକ ଚାହାନ୍ତି ଏକାକେକେ କେଶବ କଲେ, ଚକ୍ର-
 ବର୍ତ୍ତ ଅର ସତେଜ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କର ୨୫
 ବର୍ତ୍ତ ବହୁ ପୋତ ଅଭେଦ ଦୋଇଅଛି, ପ୍ରତି କ୍ରମିକ
 ମୂଲ୍ୟ ଶହ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।
 ୩ । ଭେଦବାଦୀ—ଏହା ପ୍ରଥମେ ସେକର କଲେ

କି ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ ବ ନୂତନ ସବୁ ପ୍ରକାର ଅନୁଷ୍ଠାନ, ପିରୁକିନ,
 ବହୁ ଶୁଭ (ଅମାବାସ୍ୟ), ବନମାଧ୍ୟ ଅଥ ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳୀନ-
 ଲକ୍ଷଣମାନ ଉପରେ ହୁଏ । ଏକପକ୍ଷ ବାଳ ସେକଳୟ ଉପ-
 ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଥିବୁ ଅଥା ।

୪ । କୋଷଭେଦ ବସ୍ତୁ—କୋଷଭେଦ ବସ୍ତୁକାର
 ଭେଦର ଉପରେ ଓ ବୃତ୍ତିର ପ୍ରକାର କାରଣ ଅଛି । କୋଷ-
 ଶୁଦ୍ଧି ନ ହେଲେ କୌଣସି ପ୍ରେମ ଅଭେଦନା କିମ୍ବା କୌଣସି
 ଉପକ୍ରମ ନାହିଁ କାରଣ ଦୁଇ ନାହିଁ । ଏହି ଉପକ୍ରମ ବ୍ୟବ-
 ହାର କଲେ କି ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ ବ ନୂତନ ସବୁପ୍ରକାର କୋଷଭେଦ
 ଏବଂ କୋଷଭେଦର ଅଭେଦନା ଯାହା ଯଥା, କୋଷଭେଦ
 ବାସୁ, କୁର, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଅଙ୍ଗୁଳି, ଶୋଧ, ଉପକ୍ରମ, ଉପକ୍ରମ, ପାଣ୍ଡ,
 ଓ ଉପକ୍ରମ ଶିଳାପାଠୀ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣାବଳୀ ଉପରେ ହୁଏ ।

ଏହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହାରେ
 ଏମନ୍ତ କ ଅଭ୍ୟାସ ଉପକ୍ରମ ବ୍ୟବହାରର ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ
 ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପକ୍ରମ ଅଛି । ପୁଣି, ଅପୁଣି, ବାଳକ,
 ବୁଦ୍ଧ, ଶା ଓ ପୁଣି ସମସ୍ତେ ଏହା ସେକର କର ପାଉଛନ୍ତି ।
 ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବାଳ ସେକଳୟ, ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

୫ । ହନୁମାନ ଅଭ୍ୟାସ—ଏହା ସେକର କଲେ ମଧ୍ୟ-
 ଲେଖିବା ବା ଦୂଷିତ କଳାପ୍ରକାର ହୁଏ, ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପାଠକର, ସ୍ୱପ୍ନକର, କେଶ ଓ ଏକକର, ଗ୍ରୀଷ୍ମା ସକ୍ରମ,
 ଅଙ୍ଗୁଳି, ଅକ୍ରମ, ଶାନ୍ତିକା, ଉପକ୍ରମ, ଅନୁଷ୍ଠାନ କୋଷ,
 ଶାନ୍ତିକର ଓ ମାନ୍ୟ ଅବସରତା ଉପାଦାନ ବହୁକ୍ରମ ହୁଏ
 ଏବଂ ଦେବ, ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଦୋଇ ଭକ୍ତ ସମ୍ପାଦନ ହୁଏ ।
 ଏକ ପକ୍ଷକାଳ ସେକଳୟ, ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା
 ଥିବୁ ଅଥା ।

୬ । ଶୋଭାପଦ୍ୟାବଳୀ (ଶାନ୍ତିକା)—ଶୋଭା ମାନବ-
 ଦେହର ପ୍ରକାର ଉପାଦାନ ଅଛି । ଏହା ପରସ୍ପର ପ୍ରକାର କୌ-
 ଣସି ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଉପରେ ଦୋଇପାରେ ନାହିଁ । କହୁ ଭକ୍ତ
 ଶୋଭାପଦ୍ୟାବଳୀ ମାନ ଦୂଷିତ ହେଲେ ଚକ୍ର ବ୍ରହ୍ମକ୍ରମେ
 ଶକ୍ତିର ବାବୁ କହୁ ଦୂଷିତ ଦୋଇ ମାନ ପ୍ରକାର ବସ୍ତୁ
 ବ୍ୟାଧିର ଉପରେ ହୁଏ । ଅକ୍ରମିକ ଅପାଦ, କହାର ଅ-
 ଉପକ୍ରମ ଶାନ୍ତିକର ଓ ମାନ୍ୟ ଅବସରତା ଉପାଦାନ ବହୁକ୍ରମ ହୁଏ
 ପାଠକାଳେ କେଶବୋଷ, ପ୍ରମେଦ, ଉପକ୍ରମ ଉପାଦାନ ଦେବ
 ଶକ୍ତିର ଭକ୍ତ ଦୂଷିତ ଦୋଇ ଉପେ ଏବଂ ମାନବକାର
 ଶକ୍ତି, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ବାଳ, ବର୍ଣ୍ଣ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କେତୁ ଓ
 ନାସିକା ସେକ ଶାନ୍ତିକର ଓ ମାନ୍ୟ ଅବସରତା ଉପାଦାନ
 ଦୋଇ ଓ ଉପକ୍ରମ ଶାନ୍ତି ଦୋଇ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଅଭ୍ୟାସ
 କର ହୁଏ । ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉପକ୍ରମ ଉପ-
 କ୍ରମ ମାନବଦେହ ନିକଟତର ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ଶୋଭାପୁତ୍ର ହୁଏ ।
 ପୁଣି ସମସ୍ତଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଧି-
 ଶକ୍ତିରେ ଏହା ଉପକ୍ରମ । ମାନବକାର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ,
 କାହୁ ବର୍ତ୍ତ ଓ କ୍ରମ ଏହା ସେକର ଅଭେଦ ହୁଏ ।
 ବାର ଚକ୍ର ସେକଳୟ ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଶହ ଟଙ୍କା ଅଥା ।

କାନ୍ତବ୍ୟ, ଚକ୍ର ।
 ଚକ୍ର } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋଦନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଉପକ୍ରମକାର । } V. L. M. S.

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ।
 କାଳୀପ୍ରକାର ଶେଷ ବକ୍ତ ଶିଳାପାଠୀ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମସ୍ତ ଦେବା ଓ ସଂପା ସମ-
 ସୂତ୍ରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଭଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଏ
 କରରେ କି ସୁବାରୁ ଅମ୍ଭେ ଘଡ଼ି ମସ୍ତକର
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରୁଅଛୁ । ଯାହାକର କରକର
 ଦେବ ଶ୍ରୀମାତାମାତାରେ ଭକ୍ତ କଲେ ସମସ୍ତ
 କାଳି ପାଉବେ ।

ଘଡ଼ିର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମୋପାଠୀ ମୁ-
 ବର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେଲେ ଉପକ୍ରମ ଅର୍ଥାତ୍ ମନ-
 ମନ ଦୋଷକୁ ନିମ୍ନରେ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘଡ଼ି କି
 ରୁଲିଲେ ସୁକର୍ମୀର ହୃଦୟ କରୁଅଛୁ ।

ଚିନ୍ତା

ଘଡ଼ିର ଚେତନା କେତେ ମୁଦ, ପୁଣି-
 ସହଜନଶେଷର ଓ ଉପକ୍ରମକର କର-
 ଦେବାଳି ଓ ଶେଷ ସାଜ, (କମ୍ପାର ଓ ପିତୁକଳ
 ନାନାକ୍ରମ ଅକଳାଗ୍ର ବୃକ୍ଷା ଅବା ସୁକାରେ;
 ବୃକ୍ଷା ମୁଦ ଓ ଶେଷ ଅକଳାଗ୍ର ସୁକାରେ)
 ଲେଖି କର ଅର୍ଥାତ୍ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋଦନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

ମେହରୋଗ ।

୧୯୧୯ ମାସରେ ସମସ୍ତ ଜାଣା ଉପକ୍ରମର
 ଚିନ୍ତା । ବୁଲନ୍ତୁ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ଦେଖିବାକୁ
 ଅକ୍ରମଣ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଚିନ୍ତା
 ଶକ୍ତିକାର ଉପକ୍ରମ ନିଦେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
 ସଂପାଦନା କରନ୍ତୁ ମାତ୍ର ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁ
 ଏହି ଉପକ୍ରମ ସଂପାଦନାରେ ଏକ ପ୍ରକାର ସେବା
 କଲେ ନୂତନ ଦେବ ଏକ ଭକ୍ତ ବ୍ୟୁ ସମ୍ପା-
 ନରେ ପୁଣି ନୂତନ ଅଭ୍ୟାସ ଅଭେଦନା ଦେବା
 କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ଅଭେଦନା କି ଦେବେ ନିଷ୍ପ-
 କହୁଅଛି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗ-
 ଶୋଭା ଶାନ୍ତିକର ଶେଷସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହୁ ।
 ଶାନ୍ତିକର ବସ୍ତୁରେ ପ୍ରକଳ କ ହେଲେ ଅକ୍ର-
 ମିକ ଚାହିଁ ଅକଳେ କେଶା ଅଭେଦନା କର
 କର ପ୍ରସଂ ସାପକ୍ରମାଳ ଦେଇଅଛୁ ସେ ସମସ୍ତ
 ଅକ୍ରମରେ ପୁଣି କାହାରେ ପ୍ରକଳ ଦେବ
 କରକାଳ ଅଭେଦକୋଳ ନୂତନ କରକରେ
 ସ, କେ, ବକ୍ତ କମ୍ପାନୀରେ ଏକ ଚକ୍ର
 ବରକାଳକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏହି ଉପକ୍ରମ ବକ୍ତ କେଶବ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକକ୍ର-
 ମେ ୫୦/୯ ବା । ପୁଣି ଓ ଚାକ୍ରଣୀ ପ୍ରକଳ
 ଏହି ବକ୍ତ ଉପକ୍ରମରେ ଏକ ଚକ୍ର ଉପକ୍ରମରେ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ମୁଦ ଓ ଚାକ୍ରଣୀ ପ୍ରକଳ

୧୯୩୮/୧୨

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ।

ପୃଷ୍ଠା	୧୯୩୮ ମସିହା ମେ ୧୯ ତାରିଖ ।	ଅଗ୍ରମ ଦାମ	୪ ୩୧
୧୦୦ ପୃଷ୍ଠା	୧୯୩୮ ମସିହା ମେ ୧୯ ତାରିଖ ।	ପଞ୍ଚମ ଦାମ	୪ ୩୧

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଉତ୍ସବରେ ଦେବାଳୟ ଅଦାଲତ କାଳଠାରୁ ଏକମାସ ବନ୍ଦ ହୋଇଅଛି । ସରକାରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଚେରୀମାନେ ଆସନ୍ତା ଶୁକ୍ରବାରଠାରୁ ଉକ୍ତ ଦିନ ସହିତ ୧୨ ନ ବନ୍ଦ ହେବ । ପ୍ରତିଦିନୀୟ ଉତ୍ସବରେ ୧୨ ନ ବନ୍ଦ ହେବ । ଅତିଏକ ଅନାମା ଦୂର ସପ୍ତାହ ଉତ୍କଳଗଣିକା ବାହାରବ ନାହିଁ ।

ମହାନଦୀର ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସମ୍ବଲପୁରଠାରୁ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଳବାଟର ବିସ୍ତାରିତ କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଙ୍ଗଳା ନାଗପୁର-କମ୍ପାନୀକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅସନ୍ତା ଶୀତକାଳରେ ଜରୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ଏଭଳିବାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ଜଗନ୍ନାଥପାଣି ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ବାଣିଜ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବଜାରର ବାଟେ ବିଦେଶକୁ ପ୍ରୋମା ହେବା କାରଣର ବିଶେଷ ଚାହୁଁ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଲାଭ ହେବ । ଅତିଏକ ଉତ୍ସାହ ଅଧିକ ବଙ୍ଗଳା ନାଗପୁର ରେଳକମ୍ପାନୀ ଏ ବାଟ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।

ଅମେମାନେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ସେ ବନ୍ଦବାସୀଙ୍କ ବରୁଣରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଇ ମୋକଦମା ଚଳାଇବେ ନାହିଁ । ବଙ୍ଗବାସୀର ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ସମ୍ପାଦକ ଶମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉତ୍କଳଗଣିକା

ମେଣ୍ଟର ଅନୁମତି ମୋକଦମାରୁ ଦସ୍ତ-କରଦା ହେଲେ । ବଙ୍ଗବାସୀଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡଦଣ୍ଡକା ମୋକଦମାର ଅଭିପ୍ରାୟ ନ ଥିଲେ କେବଳ ସ୍ୱଳ୍ପ-ବ୍ୟୟଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳା ଅଭିଜାତୀରେ ଦଣ୍ଡ-ନାୟ ଏବଂ ଦଣ୍ଡଦଣ୍ଡର ଧାର୍ଯ୍ୟ (କ) ର କାର୍ଯ୍ୟ-କର ଏବଂ ସଂସାଧାରଣକୁ ଚାହୁଁଲେ ହେବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ମୋକଦମା ହୋଇଥିଲା । ତାହା ସିକ ହୋଇ ଅଛି । ଏଭଳି ସମ୍ପାଦକମାନେ ସାଧ୍ୟାନ ହେବେ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବାର ସେ କଥା ଉଠିଥିଲା ତାହା ହେବ ନାହିଁ ।

ରୁଜୁତପୁର ମଣ୍ଡପୁରର ରାଜସିଂହାସନରେ ବସାଇ ଉତ୍କଳଗଣିକାମେଣ୍ଟ ସେଇଁ ସମନ ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଉତ୍କଳ-ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳ ସଂସ୍ଥାପନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିକ ରୁଜୁତପୁର ଉକ୍ତ ସମ୍ପାଦକ ଶମା ୧୯୩୮ ସମ୍ପାଦକତା ଦଣ୍ଡାନ୍ତମେଣ୍ଟ ଭୋଗ କରିବେ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଧାନମେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁମୋଦନ ମତେ ଉତ୍କଳଗଣିକା ପ୍ରତି ହେବ । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ଓ ତାହାଙ୍କ ଉତ୍କଳ-ଧାରଣମାନେ ସ୍ୱଳ୍ପର ସୁସାଧନ ପାଞ୍ଚାଶୁକାଳ-ମାନଙ୍କର ଦମନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେ କୌଣସି ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯାହା ଅନୁମୋଦନ କରିବେ ପ୍ରତିପାଳନ କରିବେ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମନ ପ୍ରକଳ ରହିବ ଏବଂ ସେମାନେ ଲଂଗୁନ ଗବ-

ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅନୁମତି ଏବଂ ଅଗ୍ରାୟ ଭୋଗ କରିବେ । ଉକ୍ତାଙ୍କୁ ସେତେ କରି ଦେବାକୁ ହେବ ତାହା ଅବଧି ଠିକ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏପରି ତାହା ପ୍ରକାଶ ହେବ ।

ପାଳକଦ୍ୱାରା ବନୋବସ୍ତୁତୀକ ପତ୍ରିକାରେ ଉକ୍ତ କଥାରେ ଗତ ମାସ ତା.୧୨ ରଖିଲେ ସେଇଁ ତାହା ପଞ୍ଚମଦାର ଥିଲା ତାହା ମଧ୍ୟ ପଢ଼ିଅଛି । ସେଠା ମାନେଜର ମହାଶୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ କି ଅଭିଜାତୀର କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ତମରେ ହବା ଦୂରପ୍ରଦର ସମୟରେ ଦରକାର ଓ କର୍ମେ ୧୯୩୮ ପିନ ସାଧୁଥିବା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ତମ କାଳରେ ଖସିପଡ଼ିଲେ । ପିଲଟି ମୋଟାଏ ସାମୁଗରୁତାଳ ଧର ପକ୍ଷର ସେ ଗଜେଟେ ଚାହିଁ ରଖା ପାଇଲ ମାତ୍ର ତାହାକୁ କର ବୁଝିମଲ । ପଞ୍ଚମ ପିଲଟି ତାହା ଶୁଣି ପଞ୍ଚମ ମନେ ତାହାକୁ ଉଦାର କରି ଥିଲେ । ଦରକାର ଦୂରଦେବ କମରଦଅଲ ଓ ଶୁଣୁକା-ବାଦ୍ୟର ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲ ମାତ୍ର ମାନେଜର-ବାବୁଙ୍କ ହୁକୁମରେ ଦୂରମାନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଲି-ତଳପକ୍ଷ ଉପରକୁ ଉଠାଇଲେ ସଦା ତାହା ମୁଣାଟି ଦିଲଲ ନାହିଁ । ଏଥିରେ କାହାର କେତେ ଖଳ ହୋଇଅଛି ଜଣାପାର ନାହିଁ । ଗଜେଟରେ ସଜ୍ଜକବାଟ ଓ ପୋଲମାନ କ ଥିବା ଏପରି ଦୂରଦେବ କାରଣ ଅଛି ।

ସମୟରେ କେତେ ବାଟୋଇ ଏହିପରି ମର-
 ଯେଥିରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କ ମରାଣିକାରୁ କଥା
 କଥାପଡ଼ିଲା । ଅନେମାନେ ଗଜକାଳ ସୁପ୍ରତ-
 ଶକ୍ତ ଏବଂ ସମ୍ପଦେ ମନୋସେ ଗା ଦେବାକାରଣ
 ବିଷେଷ ଅନୁସ୍ତେୟ ହରୁଅଛୁ ।

କଣେ ପଞ୍ଚପ୍ରୋକ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି
 ଏଠା ରେବନଗା କଲେଜସ୍ତୁରେ ସ୍ଥାନ ନିଅନ୍ତୁ
 ଦେବା ଏବଂ ପୁରୁଣା କିନ୍ତୁ ଦୋମହଲର ଭର
 ସହିବାକୁ ଦମ୍ଭ ନ ଥିବ, ଦୃଷ୍ଟିରେ କୋଡ଼ିଏ
 ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ
 କଲେଜ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବା କାରଣ ଏଠା
 ପ୍ରତିସିପଲ ସାହେବ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ତାଲରେକୃର
 ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ସେ
 ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ସ୍ଥାନୀୟ ଦେବାଦାସ ଅଧିକ
 ଅର୍ଥାକୁ ଦଣ୍ଡକାର ଟଙ୍କା ସମ୍ବୃଦ୍ଧି ଦେଲେ
 ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡକାର ଟଙ୍କା ସରକାର ଦେବେ ।
 ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାନୀୟ ଦେବୀରେ ଦଣ୍ଡକାର ଟଙ୍କା
 ଉଠିବା ସହଜ କଥା ନ ଥିଲା । କେ ଅନଳର
 ବ୍ୟୟ ସେ ମଧୁରହରୀର ନିମ୍ନ ମହାରାଜା
 ଉତ୍କଳର ହିତକାମନାରେ ସ୍ୱୟଂ ଉପରଲିଖିତ
 ଦଣ୍ଡକାର ଟଙ୍କା ଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ଦୁର୍ଗାୟ ପିଲା ଅନୁପମ ବଦା-
 ନ୍ୟତା ସହିତ କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦାନ
 କରିବାରୁ ଏହି କଲେଜ ଏଠାରେ ଚିରସ୍ତାୟୀ-
 ରୂପେ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି । ନିମ୍ନ ମହାରାଜା
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଏପରି ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଦାନ କରିବା-
 ଦାରୁ ଅଗୋ ପିତାଙ୍କର ଶୀର୍ଷିର ଉନ୍ନତ କରିବା
 ସକଳ ନିକେ ଏହି କଲେଜରେ ବିଦ୍ୟା
 ଅର୍ଜନ କରିବାର ବୃତ୍ତନ୍ତରା ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ।
 ଏହି ମହତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଅନେମାନେ
 ଏହାଙ୍କ ସମ୍ପାଦକରୁଣରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ପରମେଶ୍ୱର ମହାରାଜାଙ୍କୁ
 ଦୀର୍ଘାୟ ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦରଦ୍ର ଉତ୍କଳ
 ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ସଂଧ୍ୟା କରିବୁ ।

କାଲେଜର ବାସିମାନେ ସୁର୍ଗାୟ ମନ୍ତ୍ରଣା ଉ-
 ପରଦ୍ର ବିଦ୍ୟାସରର ଏବଂ ରାଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ର-
 ଲାଲ ମୁକୁନ୍ଦ ସୁରଶର୍ଥ ଯେଉଁ ସଭା ଗଜମାସ
 ତା ୧୩ ଶକରେ କରିଥିଲେ ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ବାହ ହୋଇଥିବାର ସେଠା
 ସମ୍ପାଦକସମ୍ପାଦକରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ । କେବା
 ସମ୍ପଦ ନିମିତ୍ତ ଯୋଡ଼ିଏ ସର୍ବମିକ୍ଷା ଗଠିତ

ହେଲୁ । ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦାନ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋ-
 ଲଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହେଲା, ଯଥା;—ବାଲିଶ୍ୱର-
 ରେ ଯେଉଁ ଶିଳ୍ପଶିଳ୍ପୀର ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପିତ ହେବ
 ତହିଁର ଭବନ ଶୁଭକୁ ସୁଧା ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ-
 ଦେ ବାଦାହର ଏବଂ ଦୁଇଜଣ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ, ବାବୁ
 ଗଜନାଥପୁଣ ଦାସ ମାସିକ ଜଣପ୍ରତି ଟ ୧୯୩-
 ଲେଖିଏ ଭବନର୍ଥ ରୁଦ୍ଧି ଦେବେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ବାବୁ ରାଧାଚରଣ ଦାସ ବିଦ୍ୟାସାରଣଙ୍କର
 ଶ୍ରୀଏ ପିତୃପତି ପ୍ରଦାନ କରେବେ । ବାବୁ
 ସତ୍ୟନାଥ ଦେ ନରଦ ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା
 ଦେବେ ଯେ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଟ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା
 କମ୍ପାନୀଗଣରେ କମା ଦେଇ ତହିଁର ବାସିଦ
 ସ୍ୱଧ ଟ ୨୦୦୦ ବ୍ୟାୟାମଶିକ୍ଷାର ଉପାଦାନମିତ୍ତ
 ହିନ୍ଦୁଶିକ୍ଷା ସୁଧା ରାଜେନ୍ଦ୍ରଲାଲ ମିଶ୍ରଙ୍କ ନାମରେ
 ପୁରସ୍କାର ଦିଅଯିବ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା
 ସେହିପରି କମା ଦେଇ ତହିଁର ସ୍ୱଧ ଟ ୧୯୩
 କଣେ ମାଜନର ପଞ୍ଚମୋତୀଣି ଦରଦ୍ର ହିନ୍ଦୁ-
 ଶିକ୍ଷା ମାସକୁ ଟ ୨୯ ଟଙ୍କା ଦେବାବଦ ରୁଦ୍ଧି
 ଦିଅଯିବ । ଏହାର ନାମ ବିଦ୍ୟାସାରଣରୁଦ୍ଧି
 ଦେବ । ଶେଷଲିଖିତ ବକ୍ତାଙ୍କ ଦାନ ଅବଶ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଟଇ । ସର୍ବକର୍ମମାନେ ଯେଉଁ ଅର୍ଥ
 ସମ୍ପଦ କରବେ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏ ପରେ
 ଦେବ ।

ଶ୍ରୀଏ ଇଂରାଜସମ୍ପାଦକପତ୍ତରେ ଲେଖାଅଛି
 କି ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ କେହି ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା
 ଅଲୋଚନା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ
 ଓ ଏହା ଅଲୋଚନା କଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି
 ଲଭ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷିତସୁବଳମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଧନ ଉପାର୍ଜନ ଦେବା ବ୍ୟବସାୟ
 ଅବଲମ୍ବନ କରିବା । ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟାରେ ଧନ
 ଲଭ ହେଉଥିଲେ ଅନେକେ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାତ-
 ଚିତ୍ତେ ମନ ବଳାନ୍ତେ । ପୁଞ୍ଜଳରେ ଏ
 ବିଦ୍ୟାର ବିଶେଷ ଆଦର ଥିଲା ଓ ଅନେକେ
 ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟାରେ ନିପୁଣ ଥିଲେ । ସମ୍ପଦ
 ଅନ୍ୟକଥା ଶୁକ୍ତ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଯୁବକମାନେ
 ସମ୍ପଦେ ସୁଧା ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା ଚିନ୍ତା କରିନ୍ତି
 ନାହିଁ । କଲେଜପଠକାଳରେ କଲେଜ-
 ଶିକ୍ଷାମାନେ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା ଏକଶ୍ରୀ ଅବା
 ଦୁଇଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ପଠନ କରିଥାଆନ୍ତି ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ
 ପଞ୍ଚକ୍ଷରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସେମାନେ କି
 କେତେ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକରୁ ଅମୋଦ ନମନ୍ତେ ଅବା
 ଅବକାଶସମୟରେ ପଠନ କରିଥାଆନ୍ତି ?

ପଞ୍ଚମୋତୀଣି ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ ସେମାନଙ୍କର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭିନ୍ନରୂପ ହୋଇଯାଏ ଅର୍ଥ କଲେ-
 ଜସ୍ତୁକ ପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଢ଼ାଦର ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ।
 କେବଳ ଧନୋପାର୍ଜନର ଉପାୟ ଅନୁଶ
 କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ବଳବତ୍ତ ହୁଏ । ଅଲଗ ଶିକ୍ଷା-
 ପ୍ରତି ମନ ହୁଏ ଅଥବା ସରକାରକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ
 ହେବାର ତେଣୁ କାଳହୁଏ କିନ୍ତୁ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା
 ଶିକ୍ଷାଦିଗକୁ ମନ ଦେବେଦେ ଅବଶିଷ୍ଟ ହୁଏ
 ନା କାରଣ ଏତଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଟଙ୍କା ଉପାର୍ଜନ
 ହେବ ନାହିଁ । କେବଳ ମହାରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି
 ଅଙ୍କିତ ଛବି ପ୍ରାପ୍ତଦେବାର ଉପାୟ ମନମଧ୍ୟରେ
 ସଦା ଜାଗ୍ରତ ଥାଏ ଓ ଭବିଷ୍ୟେ ସଦା
 କଦୋଗ ଦେଉଥାଏ । ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକମାନ-
 ଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥାସମୟରେ କାହାରକୁ
 ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା ପ୍ରତି ଆସନ୍ତୁ ଦେଖିଲେ ଅବଶ୍ୟ
 ମନ ପୁଲକେ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ଲୋକ ଅତି
 କରଳ ଚେରଳ କଣେ ଉଚ୍ଚଦରର ବ୍ରାହ୍ମଣ-
 ପଣ୍ଡିତ ଓ ପ୍ରଧାନ ରାଜନୀତିକାରୀର ତାଙ୍କର
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟାର
 ଅଲୋଚନାରୁ ମଧ୍ୟ ସାନ୍ତ ଥିଲେ ନାହିଁ । ସେ
 ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣମଧ୍ୟରେ ଅତି ଉତ୍ତମରୂପେ ପରିଚିତ
 ତାଙ୍କର ନାମ ସାଲ, ଟି, ମାଧବରାଓ ସେ ଅନେକ
 ଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାପ୍ରତି-
 ତାଙ୍କର ଯେତେ ଅଦର ଥିଲା ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା-
 ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଚଦନରୂପ ଥିଲା । ଶିକ୍ଷିତଉପାଧ୍ୟାୟ
 ଯୁବକମାନେ ଏହାଙ୍କର ଜୀବନ ଅଲୋଚନା
 କରି ତାଙ୍କର ଅନୁଗାମୀ ଦେବେ କି ?

ଜାପାନର ଶ୍ରୀ ।

କଣେ ମାର୍ଚ୍ଚନ ବିବା ଅନେକଦିନ ଜାପା-
 ନରେ ରହି ସେଠା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଭଲ-
 ଲିଖିତ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଯଥା ।
 ଜାପାନରେ ଶ୍ରୀଶିକ୍ଷା ପ୍ରଚଳନ ଅଛି ।
 ବାଳକମାନେ ଲେଖାପଢ଼ାସହିତ ଭୂର ଏକ
 ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷା କରିନ୍ତି । ଏହି
 ଶିଳ୍ପଶିକ୍ଷା ଅନେକ ଅନାଥା ହତୁମହଲଙ୍କର
 ଜୀବନୋପାୟ ହୋଇଥାଏ । କନ୍ୟାମାନେ
 ବିବାହ ଦେଲେ ଅତି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାନ୍ତି
 ନାହିଁ । ପିତା ବର ପୁତ୍ରବର କନ୍ୟାର ବିବାହ
 ଦିଅଇ ଓ ବିବାହଭୂତରୁ କନ୍ୟା ସ୍ୱଗୁରୁପରକୁ
 ଯାଇ ସ୍ୱଗୁରୁ ଶାଶୁପ୍ରଭୃତି ସୁରୁଜନଙ୍କର ସେବା
 କରେ । ପ୍ରଶାମପଦକ ଜାପାନରେ ପ୍ରଚଳନ
 ଅଛି । ବାଳକମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ତାହା

ଶିକ୍ଷାକରନ୍ତି । ଜାପାନୀୟ ଶ୍ରୀମାନେ ସର୍ବତୋ-
 ଛାବରେ ସ୍ଵାମିର ଅଧୀନ ବୋଲି ଅପଣାକୁ
 ମନେକରି ସ୍ଵାମିର ସେବା ଓ ଶାନ୍ଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ
 ଯାକ କରନ୍ତି । ଯୌବନାବସ୍ଥାରେ ଜାପାନୀୟ
 ଶ୍ରୀମାନେ ବଡ଼ ବିଳାସିନୀ ମାତ୍ର ଏଥିପାଇଁ ବହୁ-
 ମୂଲ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ଓ ସାଜ ସଜ୍ଜା ଲେଉଟନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ସ୍ଵାମିର ଅନୁରାଗ ପାଇବା ଓ ସ୍ଵାମିପାଖରେ
 ସୁନ୍ଦର ଦଶିବା ସେମାନଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା । କଳା-
 ଦାନ୍ତ ଶୋଭନୀୟ ମନେ କରି ମିଶି ବ୍ୟବହାର
 କରନ୍ତି । ବୟସ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ବିଳାସିନୀତା
 ତ୍ୟାଗ କରି ଘରଣୀ ହୋଇ ପୁତ୍ର କନ୍ୟାପୁତ୍ରୀ-
 ବଧୂଙ୍କଉପରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵ କରନ୍ତି ଓ କିଛି ସ୍ଵାଧୀନ-
 ଛାବରେ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା
 କରନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଯାଦୁକମାନେ ଦେଖିବେ
 ଯେ ଜାପାନୀୟ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ଆତ୍ମର ବ୍ୟବହାର
 ଅସୁଦେଶୀୟତା ପରି ଅଟଇ ଅଥଚ ଜାପାନୀୟ-
 ମାନେ ଗ୍ରାହ୍ୟ ସବ୍ୟ ବୋଲି ଜଗତରେ ପ୍ରଶଂ-
 ସିତ । ସତ୍ୟତାରେ ବାହୁଲ ହୋଇ ଏମାନେ
 ଆପଣା ଶ୍ରୀକୁ ବିଶ୍ଵାସ ସଜାଇବାକୁ ସହଜାନ୍ତି
 ନୁହନ୍ତି ।

ଇନକମ୍ପ ଟିକସ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଇନକମ୍ପ ଟିକସ-
 ମହକୁମାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଲୋଚନା କରି ମାନ୍ୟବର
 ବଙ୍ଗୀୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ସରକାରରେ କହିଅଛନ୍ତି
 ଯେ ବୋରଡ଼ଙ୍କ ବିଦେଶରେ ଏହି ଟିକସ
 ବଡ଼ ଅସନ୍ତୋଷକର ଅଟଇ ଏବଂ ସର୍ବଦା
 ଏହିପରି ରହିବ । ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର
 ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଲୋକେ ଯାତ୍ରାଜନକ ମନେ
 କରନ୍ତି ଓ ଅବ୍ୟାହତ ପାଇବାଦ୍ଵାରା ଅସାଧାରଣ
 ଦେଶୀକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ । ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
 ଲକ୍ଷ ଏଥିରେ ଯିକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ
 ନିଜାନ୍ତ ଅର୍ଥକ ଅନଟନ କ ବିଷୟେ ଏ ଟିକସ
 ରଖିବା ଉଚିତ ନୁହଇ । ବାରଣ ଏହା ଧାର୍ଯ୍ୟ
 କରବା ଉଚିତ ଅଧିକରେ କେବଳ ଅନୁମାନ
 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ । ବିଶେଷତଃ ଅଳ୍ପ
 ଆୟବାନୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି କର ଅଧିକ ବାଧୁ-
 ଅଛି । ଅନୁରା ଟିକସ ଧାରଣ ଅସ୍ତୁ ନ୍ୟୁନ-
 ସଖ୍ୟା ବାର୍ଷିକ ଟ ୫୦୦୦ଙ୍କା ବଦଳରେ ଟ ୧୦୦୦
 ପ୍ରିବ ହେଲେ ଅନେକ ଗୃହୀର ରହିତ ଦେବ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଟିକସ ଦେଉଥିବା ୧୦୮୮୭ ଜଣ
 ମଧ୍ୟରୁ ୨୦୮୦୭ ଜଣ ମୁକ୍ତ ପାଇବେ ଅଥଚ
 ଟିକସର ପରିମାଣ ଟ ୩୯,୫୫,୮୦୭୮ ଟଙ୍କା

ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଟ ୭୨୭୦୦୦୯ ଟଙ୍କା ଉଚିତ
 ପଡ଼ିବ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟ ବଡ଼ ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଏବଂ
 ସର ଇଲିୟଟ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଦୟାହୃଦୟର
 ପରିଚୟ ଦେଉଅଛି । ଜାପାନୀୟ ମହାସମିତ ପୁନଃ
 ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଅସୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଭାରତ-
 ଗର୍ବମେତ୍ସକ ରଚ୍ଚା ଅଟଇ ରହିଅଛି । ଏଥିରୁ
 ଗ୍ରାମାୟଣାସକକର୍ତ୍ତାଙ୍କ କଥାରେ ଯେବେ ଦୟା
 ପ୍ରକାଶ କରବେ ତେବେ ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର କଥା
 ହେବ ।

ଭେବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟର ଛାଲିକାରୁ ଯେ ସମସ୍ତ
 ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛି ତାହା ଉପରଲିଖିତ
 ମନ୍ତବ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଫଳନା କରୁ ଅଛି । ଗତ
 ପାଞ୍ଚବର୍ଷରୁ ଅସ୍ତୁ କମାଗତ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି
 ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସେ ବୃଦ୍ଧି ବିଶେଷ ନୁହଇ ଅର୍ଥାତ୍
 ଗତବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୩୪ ଲକ୍ଷ ୩୭ ହଜାରଟଙ୍କା
 ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇ ଥିଲା ଏବର୍ଷ ଇହିଁ ଉପରେ
 କେବଳ ଅଧଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବଢ଼ିଅଛି । ପ୍ରଥମେ
 ଏକଲକ୍ଷ ୬ ହଜାର ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍ପାଦେ ଟିକସ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଥିଲା ମାତ୍ର ଇହିଁରୁ ୩ ହଜାରରୁ
 ଅଧିକ କ୍ଷମା ପାଇଲେ । ୧୯୮୪ ଅପତ୍ତି
 ଦରଖାସ୍ତ ହୋଇ ଥିଲା ଇହିଁମଧ୍ୟରୁ ୫୫୨୧
 ସଫଳ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଶା ଆସେସର ୨୦୩-
 ୧୮ ଗ୍ରାମ ଉତ୍ପାଦ କଲେ ମାତ୍ର ଏକଲକ୍ଷ ପ୍ରାୟରେ
 ଟିକସ ଦେବାଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ପାୟାଗଲେ ।
 ଅନେକ ଅପତ୍ତି ସଫଳ ହେବାରୁ ବୋରଡ଼
 କହିଅଛନ୍ତି କି ଆସେସରମାନଙ୍କ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଦେ-
 ବସ୍ତୁ ଅସାଧାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ସାବଧାନତାସହ
 ହୋଇ ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅପତ୍ତି ନିଷ୍ପତ୍ତିକାର ତ୍ରେପୁଟୀ-
 କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଅସାବଧାନତାରୁ ମଧ୍ୟ ଏପରି
 ଦୁର୍ଘଟର ସମ୍ଭବ । ଅନେକ ତ୍ରେପୁଟୀ-
 କଲେକ୍ଟର ଆଦୌ ଆସେସରମାନଙ୍କୁ କିଛି ନ
 ପଚାରି ନିଷ୍ପତ୍ତି କରନ୍ତି । ଏପରି ହେବା ଉଚିତ
 ନୁହଇ । ଆସେସର କ କାରଣରୁ ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 କରୁଥିଲେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଶୁଣି ବିଚାର କରି-
 ବାକୁ ହେବ । ଇନକମ୍ପ ଟିକସ-କଲେକ୍ଟର
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏଣିକି ଆସେସର ପ୍ରମାଣପତ୍ର
 ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଦେବାବସନି ଓ ଖାତା
 ବହି ଦାଖଲ ଦେଉଅଛି । ଏଥିରେ ମାନ୍ୟ-
 ବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କହି ଅଛନ୍ତି କି
 ଦେଶୀକ ଦାଖଲ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ଜାପାପ
 ଯେ ବିଶିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ସୁସଦ୍ୟ ଅଧିକାର ଇନକମ୍ପ-
 ଟିକସ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପ୍ରାମ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର

ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଅପିଲ ଶୁଣିବା ଦୃଷ୍ଟିମାନେ
 ଏ ସବୁ ଦେଶୀକ ଭଲରୂପେ ଚିନ୍ତାକର କରବେ
 ଯେମନ୍ତ କି ଲୋକେ ଅସାଧାରଣ ହେବ ବ
 ଦେଖାଇ ଫାକି ନ ଦେବେ । ବିଶିଷ୍ଟମାନଙ୍କ
 ପ୍ରତି ଏ ପ୍ରକାର ସନ୍ଦେହ କରିବା ଅନୁମାନଙ୍କ
 ବିଦେଶରେ ଉଚିତ ନୁହଇ । ଦେଶୀକ
 ଦେଖାଇବାକୁ ଅନୁମାନଙ୍କରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ-
 ବାର ଅନ୍ୟ ଜପାୟ ନାହିଁ ବୋଲି ସାଦୁ
 ମହାଜନମାନେ ଏଣିକି ଦେଶୀକ ରଖିବାପ୍ରତି
 ଅଧିକ ସାବଧାନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଓ ସାଦୁସ-
 ପୁସକ ତାହା ଦାଖଲ କରୁଅଛନ୍ତି ଏପରି
 ବିଚାର କରିବା କି ଅସୌକ୍ଷ୍ମିକ ଅଟଇ ? ଆଜି
 ଯେବେ ଏହି ଟିକସ ଦେଉ ଲୋକେ ବାଧ
 ହୋଇ ଅସାଧାରଣ ହେବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ ଅଛନ୍ତି
 ତେବେ ଅନୁରା ଏହି ଦୁର୍ଗତିକୁ ପ୍ରଶ୍ନୀୟ ଦେଉ
 ଅଛି ବୋଲି ଏ ଟିକସ ଛାଡ଼ାଇ ଦେବାର
 ଉଚିତ । ଏହି କରମଧ୍ୟରୁ ଧରବରକର
 ଯେତେଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛି ତହିଁର ଅଧେ
 ଏକା କଲିକତାଗରରୁ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଧେ
 ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗଳାରୁ ହେଉଅଛି ।

ଟିକସଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଟଙ୍କା ରୁଣ ଦେବା
 ମହତ୍ତମମାନେ ସଙ୍ଗାପେଷା ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍
 ଗତବର୍ଷ ୧୪ ଲକ୍ଷ ଡଲେ ସରକାରୀ ବୃଦ୍ଧି
 ଶତକର ୧୦ ଓ ଇଫ ଡଲେ ସାଧାରଣ ବଣିକ
 ଶତକର ୯ ଲକ୍ଷାଏଁ ହଅନ୍ତି । ଅନୁବନ୍ଧ୍ୟ
 ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଏହି ଜନଶ୍ରେଣୀର ଅଳେକ
 ତଲେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି, ମଧ୍ୟା; ଲୁଗାବେପାଣ ବାରି-
 ଖୁଣ୍ଟା, ମହା-ମା, ବୋଠାବର୍ଗ ଶତକର ୩୪
 ଓ ଗୁରୁ ଓ ହୋଟ ବେପାଣ ଏବଂ ଘରଭଡ଼ା
 ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆୟ ଇହିଁରୁ ଉଚିତ ପ୍ରାୟ
 ଶତକର ୨୫ ଅଟଇ । କଲିକତାର ବାରଖୁରକ
 ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଏକଜଣର ଆୟ ଏକଲକ୍ଷରୁ
 ଉପର, କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ଆୟ ଟହଜାର ଲେଖାଏଁ
 ଏବଂ ଜହଜହର ଆୟ ୪୦ ହଜାର ଲେଖାଏଁ
 ଥିଲା । ବାରଖୁରକର ସଙ୍ଗାପେଷା ନ୍ୟୁନ ଆୟ
 ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ଏବଂ ବେସରକାରୀ ସୁଲି-
 ମାଖୁରକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଆୟ ଟ ୨୫୦୦୦୯ । କେବଳ
 କି ୯ ଶ ସମାଦପତ୍ରର ଅଧିକାର ଇନକମ୍ପ ଟିକ-
 ସର ଯୋଗ୍ୟ ଇହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଏକଜଣର
 ଅଧଲକ୍ଷ ତୁଳନାକର ଦଶହଜାରମଧ୍ୟରେ ଓ
 ବାକୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ଟ ୨୫୦୦୦୯ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ନୁହ ।
 ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଏତେ ଉତ୍ସାହୀ ଓ ଦେଶୀୟ
 ସଂବାଦପତ୍ର ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଶ ୧୧-

ଶୁଭ ଅଧିକାର ଭାଗରେ ବର୍ଷରେ ଟ*୦୦ ଲା
ସୁଦ୍ଧା ନ ଘଟିବାର ଏଥିର ଅବସ୍ଥା ବଲିଷ୍ଠୀ
କଣା ଯାଉ ଅଛି ।

ପାଠ୍ୟ ।

ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁମୋଦନ ବାମ-
ଗ୍ରାହ ପତ୍ରିକା ମାଲମଣି ବିଦ୍ୟାରହଣ୍ଡ କଳିଙ୍ଗରୁ
ସମାଲୋଚନାର୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏହା
ଅଧିକ ଉତ୍କଳୀୟ ବା ସ୍ୱାଧୀନାତ୍ମ ସ୍ୱପ୍ନର
ସମୟୀ ଲେଖନୀରୁ ବ୍ୟତୀତ । ପ୍ରକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ବା-
ପେଶା ପୃ ୧୦୩ ଶ୍ଳା ଅଧିକାର କରୁଥିଲେହେଁ
ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ର ଉତ୍କଳ ଏମନ୍ତ ବ ସମ୍ପର୍କ-
ସତ୍ତ୍ୱେ ସେମିକୋଳନ ଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅବ-
ସ୍ଥାନ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍କଳର ସମ୍ପର୍କମା
ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣତା ରୁକ୍ତି ହେଉଁ ବନ ରହିଅଛି ।
ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ପୁସ୍ତକ ସମାଲୋଚନା କରିବା
ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ଉପିକାରୁ ଜଣାଯାଏ ସ୍ୱା-
ଧୀନାତ୍ମକ ଯେଉଁକି ରଚନା କରୁଥିଲେ ତେ-
ଣକ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକ ଅପସ୍ତୁତା
ହେତୁ ସେ ନିତ୍ୟ ଦୁର୍ଗତ ଥିବାରୁ ଅବଶ-
ସ୍ଥାପ ଶାନ୍ତ ରଚିତ ହେବାର ଅଗା ନାହିଁ ।
ଯେତେକ ରଚିତ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ “କବିର
କାରିଗିରର ସଦେଷୁ ପଦେଷୁ ମିଳୁଥିବାରୁ
ଅପାରମ୍ଭ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ” ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ
ପ୍ରକାଶିତ କରିଥିବାର ପତ୍ରିକା ମହାଶୟ ବ୍ୟକ୍ତି
କର ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଏ କାରିଗିର କପର
ହୋଇଅଛି କେବଳ ସେହି ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁ-
ମାନଙ୍କର ନିତ୍ୟମତ ଜାଣିବା ପତ୍ରିକାମହାଶୟଙ୍କ
ଅଭିପ୍ରାୟ କିନ୍ତୁ କାରିଗିର ମଧ୍ୟରେ ବିଷୟ ଓ
ରଚନା ଉତ୍କଳ ଅଧିକାରୀରୁ ସମୁଦାୟ ଆଲୋ-
ଚନା କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ହେଲା ।

ବିଷୟ ।—ଉତ୍କଳର ସୁବିଖ୍ୟାତ ସମର-
ପ୍ରିୟ ପରକମଶାଳୀ ନୃପତି ଗଙ୍ଗେଶ୍ୱର ଦେବ
ଶାସ୍ତ୍ରୀ କନ୍ୟା ସହବାସନିକର ଯେଉଁ ମହାପା-
ସରେ ଲିପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସେହି ବିଷୟ ଶେଷ
ଏ ପୁସ୍ତକ ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି । ଗଙ୍ଗାବଣୀୟ
ଶୁକାଳ ପକ୍ଷେ ଏହା ଗୌରବର ବିଷୟ ନୁହଇ
କିମ୍ବା ସେତକ ବ୍ୟୟ ଚରପୁରଣୀୟ ହୋଇ
ରହିବାର ଉପସ୍ତୁତ ନୁହଇ । ସ୍ୱାଧୀନାତ୍ମକ
କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନାର୍ଥ ଧାରପ୍ରସ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର
ବିପ୍ରୀଣି ଲଳିତାମରୁ ଏହି ଜଗନ୍ନାଥ ପାପମୟ
ବିଷୟ ଉଦ୍ଧାରକର ଜଗନ୍ନାଥୀ ପୁସ୍ତକରେ
ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ ପାଇଅଛନ୍ତି ତାହା

ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମାନ ସୁଦ୍ଧା କରପାରୁ ନାହିଁ ।
ଅନୁମୋଦନ ଦେବଳ ଏତକ ଚକ୍ରକୁ ଯେ
ଏତକ ବିଷୟ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପାଇବାକର
ସୁନ୍ଦର ଲେଖନୀ କଲିକିତ ହୋଇଅଛି ।

ରଚନା ।—ସ୍ୱାଧୀନାତ୍ମକର ରଚନା-
ଶକ୍ତିର ପରତତ୍ତ୍ୱ ଅନୁମୋଦନ ତାଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ
ପୁସ୍ତକ କବିତାପୁସ୍ତକରୁ ପାଇଅଛି ଏବଂ
ପାଠ୍ୟରୁ ତାହା କେବଳ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ ହୋଇ-
ଅଛି । ପାଠ୍ୟର ରଚନା ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ହୋଇ-
ଅଛି । ପୁଣି ସ୍ତାନେ ବାବତୀ ଏଡ଼େ ସୁଲୋମଳ
ଏବଂ ରମଣୀୟ ହୋଇଅଛି ଯେ ବାସ୍ତବରେ
ପାଠକେ ଭଲ୍ରେ ବିମୋହିତ ହୋଇଯିବେ ।
ଏକଲ ରଚନାକୁ ବିଷୟଟି ଏଡ଼େ ନିକୃଷ୍ଟ ଥିବାର
ଦେଖି ବାସ୍ତବରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ହୋଇ-
ଅଛି । ଉପମାନୁଜିତ ସାଧାରୋପ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ତାନେ
ଅଗ୍ରକ ଉପସ୍ତୁତ ହୋଇ ମନୋହରଣ କରୁଅଛି
ଶୁଣିବା ଏଥିରେ ଏତେ ଅଧିକ ଯେ ଦୋଷ-
ଭାଗ ଅର୍ଥବ୍ୟ ନୁହଇ । କେବଳ ସୁନ୍ଦର ଶୁକ୍ଳ-
ବସ୍ତରେ ଠାବେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମଣିଦାତ ସୁଦ୍ଧା ବାଉ
ହୋଇପଡ଼ିଲ ପର ଜଣା ମାଉଥିବାରୁ ଉତ୍କ-
ମଧ୍ୟରୁ କେତେବୃଦ୍ଧିକର ଅନୁମୋଦନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କଲ୍, ଯଥା; “କେତେ ସୁଖେ କେତେ ପଶ୍ଚେ”
ଏସ୍ତଳେ “କେତେ” ପ୍ରାକରେ “କେତେ”
ହେବା ଉଚିତ । “ଆଜିକିଆ ଥାଉ, ଯଜ୍ଞ-
ଜନମନ ହୋଇଅଛି ଅସ ପଥୟ, ଦେଖୁ-
ଥିଲେ ଯେହୁ ବ୍ରହ୍ମମୟ ବନ୍ଧ, ଦେଖନ୍ତୁ ସେ
ନାଶମୟ ”—କବିମାନେ ସୁନ୍ଦର କି ଦେଖି
ସଜ୍ଜନମନ ଟଳିକାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଅଛନ୍ତି
ମାତ୍ର ଏତେପରିକି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁସାୟ । “ମଦନ-
ଶବ୍ଦା ଦ୍ୱିଜସାମନ୍ତମା” ପଦ୍ମି ଭକ୍ତିକାବ୍ୟ ମନେ
ପଢ଼ିଗଲା । ଏହା ସୁରୁତପକ୍ଷର କନ୍ୟା ସରଳ
ପାଠ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । “ପ୍ରକଳେ ରାସନା ମତ
ଆଚରଣ ଦାଶନା ମାତ୍ର ଦୁଃଖେ” । “ସୁସନା”
ଓ “ଦାଶନା” ଶବ୍ଦ ବ୍ୟାକରଣ ସରଳ ହୋଇ
ଅନୁମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ ହେଉଅଛି । “ମାରବ-
ଚଲ୍” ନିତ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟଭାଷା । ଏତକ ଗ୍ରାମ୍ୟ
ପ୍ରୟୋଗ ଏ ପୁସ୍ତକର ଅନେକ ପ୍ରକରେ
ଦେଖାଯାଏ । ସ୍ତାନେ ଉପମାନ ଟଳିକା
ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଏକ ସ୍ତାନରେ ରାବ-
ପ୍ରଦଶନରୁ ବା କଠିନ ହୋଇଅଛି । ଏସବୁ
ଦୋଷ ଶୁଣିଦେଲେ ବାକ୍ୟ ବିନ୍ୟାସ କର-
କାରେ ସ୍ୱାଧୀନାତ୍ମକ ଏ ପ୍ରକ୍ତରେ କାରିଗିର
ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକ୍ତ-

ଶ୍ରେଣୀ ଶେଷ ନ ଦେଲେ ବିଷୟ ବିଭାଗରେ
କାରିଗି କେତେଦୂର ହୋଇଅଛି ବୋଲିପାଇ
ନ ପାରେ । କୌଶଲ୍ୟର ପ୍ରେତ-ଅସ୍ତ୍ରା ଶ୍ରେଣୀ-
ମୟ ରୂପ ଧାରଣ କର ପାଠ୍ୟର ସମ୍ପର୍କେ ଉପ-
ସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିଜକାହାଣି ବ୍ୟକ୍ତିକରଣ ନିତ୍ୟ
ଅସ୍ତ୍ରାଭବକ ଓ ଅସମ୍ପର୍କ ହୋଇଅଛି । ଯେକେ
ପାଠ୍ୟ ଅନୁସ୍ତୁ ବାବତର ଏତାଦୃଶ ପାପ-
କଥା ଜାଣିଥାନ୍ତେ ତାହା ଦେଲେ ଏହା ନିତ୍ୟ
ସ୍ୱାଭବିକ ଓ ସମ୍ପର୍କଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ।
ଏତକ ବର୍ଣ୍ଣନା ପଦ୍ମି ସେସପିପୁରକ ‘ଦାମ-
ଲେଟ’ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ଦାମଲେଟର ମୂଳ
ପିତା ଭୂତରୂପେ ଦାମଲେଟ ସମକ୍ଷରେ ଅବର୍ଣ୍ଣିତ
ହୋଇ ଦାମଲେଟ ସେବିଷୟରେ ନିତ୍ୟ
ଚନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମଳ ଓ ଚେତ୍ୱିତ ସେହି ବିଷୟରେ କଥା
କହିବା ଅଗ୍ରକ ସ୍ୱାଭବିକ ଓ ସମ୍ପର୍କଯୋଗ୍ୟ
ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପାଠ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ।
କେତେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମାୟାରେ ସବୁ ହୋଇ-
ପାରେ । ତଥାପି ଏତକ ଅସମ୍ପର୍କ ଓ ଅସ୍ୱାଭ-
ବକ ଉଚିତା ପଢ଼ାଇବାରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର
ବିଶେଷ କୌଶଳି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ହେଉ ନି
ଥିବାରୁ ତାହା ମଙ୍ଗଳ ବୋଲି ବୋଲିପାଇ ନ
ପାରେ । ପାଠ୍ୟ ବିଷୟ ଅନୁସ୍ତୁ ଯାଣିଥିଲେ
ଗୋପାଳକ ଅଳ୍ପ ଓ ଏତୁପ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଗ୍ରକ
ସ୍ୱାଭବିକ ଓ ରମଣୀୟ ହୋଇଥାନ୍ତା । ପାଠ୍ୟର
ପ୍ରଥମ ବିଷୟ ଶୁକାଳ ନିଜ ଦୁଃଖ ସହିତ ସହ-
ବାସ । ମାତ୍ର କବି ପାଠ୍ୟର ଏହିପରି କୌ-
ଶଲ୍ୟର କଥାରେ ଉଲ୍ଲରୂପେ ଚିତ୍ରିତ କରି
ପାର ନାହାନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ବ ସଜ୍ଞା ପ୍ରଥମେ
ଅପି କୌଶଲ୍ୟରୁ ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାବା-
ଠାରୁ “ସାପ-ପରମାକ” ଯାଏ ସଜ୍ଞା-
ବଳ ପରମ୍ପର ନିତ୍ୟ ବିଷୟା ହୋଇ ପଢ଼ି-
ଅଛି । କବିର ପ୍ରଥମ ବିଷୟ ଏପରି ଦୋ-
ଷରେ ଦୃଷ୍ଟି ହେବା ମଦତ୍ତ ଦୋଷ । ଏହି
ଦୁର୍ଲବିଷୟର କବିକର “କାରିଗିର” ଅନୁ-
ମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗି ନାହିଁ । ଏପରି ପ୍ରାକୃତ
ବର୍ଣ୍ଣନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କବିକର କାରିଗିର
ଉତ୍କଳ ହୋଇ ଅଛି ।

ଅନୁମୋଦନ ଉପରେ ଯେଉଁ ଦୋଷସବୁ
ଦେଖାଇଲୁ ତାହା କେବଳ ଉତ୍କଳଶିକ୍ଷା-
ଭାଗର ବିଶ୍ୱାସୀୟ ବକଳି ଉଚିତ ନୁହେ
ହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତି କଲ୍ । ଏହାକ ଲେଖା ସେ-
ପରି ବିଷୟ ଓ ରସମୟ ଉତ୍କଳ ଉପସ୍ତୁତ
ଦୋଷମାନ ନ ଥିଲେ “ପାଠ୍ୟ” ଉତ୍କଳ-

ସାହିତ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଅତି ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ
ଦୋଇଥାନ୍ତା ସମେତ କରୁଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଗତ କଳହାରୀରୁ ବୃଦ୍ଧି ଛଡ଼ି ଉତ୍କଳ ଶ୍ରେଣୀର
ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ସମସ୍ତେ ଅନଳ ଅଛନ୍ତି । ଦୁର୍ଗା-
ପୂଜା କେତେଦୂର ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲେ କଳ୍ପସୁଖ ହେବ ।
କାହିଁକି ପାଣି ଶୁଣି ନାହିଁ ଏକ କଳ୍ୟାଣେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅଛନ୍ତି ।

ଅସମାପକ କଲେକର ପାଟେକ ପୁନା କୁଟୀମଧ୍ୟରେ
କରିବାରା ଶିକେ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ କେତେକ ପିଠିକାସମ-
ପୂରେ କଳହା କେତେକ ପଦ୍ମପତ୍ର କରାନ୍ତେ ।

କଟକ ନଗରରେ ଗୋମେଷାଦ ପତ୍ର ମତକରେ ସଦା-
ଧ୍ୟବଦା ବଚରଣ ଓ ସତ୍ତ୍ୱରଣ ସମ୍ପଦ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍କଳ
ପଦାର୍ଥମାନ ଗତ କରୁଥିବାର କଟକ ମାଳିକେଟି ଉପାଦେ
କରିବାରେ ଶାଳସ୍ୱୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ୧୮୭୧ ମସିହାର ଏକ
ଅନୁକର ଥା ୧୨ ବର ଶମତାପୁସ୍ତାରେ ଅନୁକର କର
ଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୁର୍ଗାପାଠ ଅନ୍ୟ ଗୋମେଷାଦ କାଞ୍ଚିଦା-
ସରେ ପାଖଲ ଦେଲେ ପ୍ରଦେବ ପଦ୍ମ ନିମନ୍ତେ ଆଇନ
କର୍ତ୍ତାରିୟ ଜରମାନାର ଉପକର ନିୟମିତ ଓ ମଧ୍ୟ ୧୮୭୧
ସ ଲଲ ୨୭ ଆଇନ ୧୨ ଆଇନ ପତ୍ରରେ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ବୋଲି
ପାଠ କର ଶିକ ଓ ବରଷକା ଜରମାନା ସ୍ତଳର ପଞ୍ଜୀ-
କଟକା ନିୟମ ସାଧନ ।

ସେତେବେଳେ ଅନୁମାନେ ପୁନାସମ୍ପଦରେ କୁଟୀ କ ପାଠ-
ଦ୍ୱାରା ଶୁଣି ଏମନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅନେକକର କାର୍ତ୍ତ-
ତ୍ୱ ମାୟା କଳ୍ପାଦି କଟକା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଟକରେ
ଅନୁକରପତ୍ରରେ ଶୁଣି ଦେବା କର ନୁହଇ । ଅର୍ଥ
କ ୧୨ କି କଲ୍ପରେ ଶେଷ ନିଶେଷ ଗତ ହେବ ନାହିଁ ମାତ୍ର
ଅନୁକର ମନୁ ବାଧ୍ୟରେ କାର୍ତ୍ତବେ ଗ୍ରାଣ୍ଡ ଓ ବଶ୍ୱଜା
ଦୁଃଖର ସମ୍ପାଦନା ଓ ପାଠା ଅଧିକ ଅନୁକର । ଅପର
ଠିକାମତରୁମା ସ୍ୱକାର କର ସମସ୍ତର କେତକ ଦେବାଦାସ
ଅଧିକା ଚର୍ଚ୍ଚ ପଢ଼ିବ ନାହିଁ । ଦାକମନାକର ଏସବୁ କରୁର
କରିବା ଉଚିତ ।

ପୁର ଗୋରଖଣୀ ସରକାରମନ୍ତେ ମହନ୍ତ ଶ୍ରୀ ରଘୁନନ୍ଦନ
ରାମାନୁଜ ଦାସ ୫ ୫୯ ମହାକଳ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ମିତ୍ର ୫ ୨୯
ଓ ଶ୍ରୀ ହରିହର କୁଣ୍ଡଳ ୫ ୯୯ ରେଦା ସାଗର କରୁଅଛନ୍ତି
ବୋଲି ସମ୍ପାଦକ ଲେଖି ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ନିଜରସିଂହାରଣୀର ନବେ ପିଠିକା ୫ ୨୭୩/୩ ଅନୁମାତ୍ର
କରି ଏକା ଅପଦ୍ୟରେ ଅନୁପ୍ରଦତ୍ତ ହେତାଃମେକେଷ୍ଟରକ
କରୁର କ ୨ ଶି କାଳାସର ପଞ୍ଜୀକ୍ରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଶଶାଂଗାପଠନର କଲେକର ଲଫ୍ଟନ ସାହେବ ଗତ ସପ୍ତା-
ହରେ ମାହାଜ ନଗରରେ ନାନକଲ୍ପ ଶେଷ କଲେ ।
ଏହାକର ବସ୍ତ୍ର କ ୩୨ ଓ ହୋଇ ଥିବ ।

କଳ୍ପପେଶନ ମାନବର ଲେଫ୍ଟନେଟ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣେର କଳ୍ପମାସ
କା ୨୭ ଚକରେ ପାଠକଲିକ ପରିଦ୍ୟାଗ କର କେହାର
ଅଲଲ ନାନାମାନ ଗ୍ରମଣ ଉତ୍କଳ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖମାସ
କା ୨ ଚକରେ କରକତାରେ ପଦ୍ମାସନା କଲପନ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ।

ଅନେକକର ପଲ୍ଲବକର କପୁକ ରଗରୁ ସେଇ ନୁହନ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେଠାରେ ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି ତାହାର ପୁ-
ସ୍ୱାଧିପକର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟନାକେ ଶାକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ

ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ତ୍ୱପତ ପଲାଇ ସାଠସକାର ସେଇକଥା ଉ-
ଥଇ ତାହା ଠିକ ନୁହେ । ସେ ମହାଶୟ ଅନେକକର
ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକଶେଷରେ ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ତା ୧୧ ବ-
ଶରେ ଅପତାକ ଅପେ ଗୁଣକର ଗ୍ରାଣ ହୁଏଇଅଛନ୍ତି ।
ସେଇରୁ ପାପ ଓ ଶାପର ମୁକ୍ତ ।

ପ୍ରାନ୍ତସଂଗ୍ରହର ପ୍ରଧାନ ନଗର ପାଣି ସମ୍ପଦରେ
ଗୋଟିଏ ନିର୍ମାଣସ୍ୱ ମାଷ୍ୟାଦି ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ତା ୧୭-
ରକରେ ସକ୍ତରେ ଅନୁକର ହେଉଅଛି । ଅନୁକରୁଥିଲେ
ଅନେକକର ଉପକ୍ରମ ଥିଲେ ଏକ ଅନୁକର ମଧ୍ୟ ଅତି
ପୁରୁଷ ହୋଇଥଇ । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଗାଠନାଷ୍ୟ-ଉପକ୍ରମ
କପଟ ଲେବେ ଗୋଲମାଲ ଅରମ୍ଭ ହରବାକୁ ଶେଷକୁ
ଏମନ୍ତ ହେଲ ଯେ ଅନୁକର କଳ୍ପ ହୋଇଗଲା । ଲାଗୁକୁ
କୋଣସି ଦୁର୍ବଳତା ହୋଇ ନାହିଁ । ପୁରୁଷ ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତ
ଲେକକ୍ଷ ଧରୁଅଛନ୍ତି । ଏସର ଦ୍ୱିଗସ୍ତରକମ୍ପ ଉକ୍ତ ତେତେ
ଗୋଲ ହୋଇ ନାହିଁ । କାହାରେ ଶେଷମାନେ କୋଲ କଳ୍ପ
ଥିଲେ ସେମାନକମଧ୍ୟକୁ କ ୧୦୦ ଶ ଧୂତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କପ୍ତକପ୍ତ ପାଣି ମେଣ୍ଟର କମନ୍ସପୁରୁରେ ଅଧିକେଶନ
ହେମ ମାତ୍ରକେ ସେଠାରେ କଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦପତ୍ରର ମୋ-
କକମା ଦଶସ୍ୱ ଅଗର ହେବ ।

ଅଭିପୁରମୁନସପକ୍ ଅଦାଲତରେ ପ୍ରତିକାଞ୍ଚପତ୍ରକୁ
କଣେ ଓକଲ ଏକ ମୋକଦ୍ଦମାରେ କେତେକ ପଦ୍ମକଳ
ପାଖଲ କରିଥିଲେ । ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିକରେ ପ୍ରତିକାଞ୍ଚର
ପତ୍ରରେ ଭଲ ହେବ ଏପରି କେତେକ ପଦକର୍ତ୍ତର ପଞ୍ଜୀ-
କାର ପ୍ରକାର ହେବାରୁ ଅକଶେଷରେ ଓକଲକର ମୋକ-
ଦର ଧବଦୋଇ ରୈବିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ।

ଦାକଡ଼ା ଗୋପଅଦାଲତରେ ଏକ ଦିବକଲ୍ୟାନ ରୁ-
ଗୋଶ କରୁଥିବା ଅପଦ୍ୟର ମୋକଦ୍ଦମା କରୁରତ ହୋ-
କକର ସମାପନ ପିତର । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଶେଷକର ଦେଇ
ତାହାକୁ ତାହାର ପିତା ସବୁ କାହାକର ଦେବାକୁ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାଜିକ ହୋଇ ପିତ୍ରକଲ୍ୟାନ ରୁପୋଶ କରୁ-
ଅଛି । କରୁରକାଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଶେଷୀ ସକାର ବ୍ୟକ୍ତି
କରିବାକୁ କରୁରରେ ଲୁହମାନେ ତାହାକୁ ଦୋଷୀ କଲେ
ମାତ୍ର ଶମାକରବା କାରଣ କରୁରପତ୍ରରେ ଅବଦେଶ କଲେ ।
କରୁରପତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ ୩ ଓ କାକରଗ୍ର ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ସୋର ଦୁର୍ଲଭର କାଳ ଉପସିତ ।

ସେହି ଦାକଡ଼ା ଦୈବଅଦାଲତରେ ଅର ଏକ ମାତ୍ର-
କ୍ୟାର ମୋକଦ୍ଦମା ପଢ଼ିଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାତ୍ରକୁ ଦଳାକର
କଲିକ ମଧ୍ୟ ମାରିବାକୁ କପିଥିବ । ଏସର କକରଣ ପାଠକେ
ଅକରତଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଣିକର ଅପେଶ
ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳଶ୍ରେଣୀକଳ୍ୟରେ କଳ୍ୟାଣୋକ୍ତ ମୁଲକ, ଲେଫ୍ଟି,
ଅଲ୍ଟର ପ୍ରଭୃତି ଶାସନ କଶେଷ ଦାନ ହୋଇଅଛି ।
କଳ୍ୟାଣେ କୃତ୍ରିମକିଶିକା ୧୨୦୦ ଲେକକୁ ସକର କଥ
ସାଠଅଛି । ଅର କେତେକେକ ମରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଠିକଣା
ହୋଇ ନାହିଁ । କଳ୍ୟାଣପାଠକଲେକକୁ ସାଧାକ୍ୟ କରଣାର୍ଥ
ଲଗୁକରକରରେ ଗୁଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକ ଦେଇଅଛି ।

ସଲ୍ପପକ କାର୍ତ୍ତୀକ ସାହେବ ୧୦୦୦୦୦ ଦୁନାର ସେନା-
କର ପ୍ରକାଶପତ୍ରରେ କର ବକ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ
ପରେକରେ ସେନାମାନେ ଅଧିକାରପ୍ରକାର ଲଗଣିକା ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇଅଛାର ଚୋରଗଣ ।

କଲ୍ୟାନ କଳ୍ୟାଣାଗ୍ରାସାଦକୁ ପଠି କ ୨ ଶ ଶୀ ଲେକ
ମସ ପଢ଼ିଥିବା ସମ୍ପଦରେ ପାର୍ଯ୍ୟମାନେ ଅଧ୍ୟ ନିରସ ହୋଇ
ନାହାନ୍ତି । ସେଇ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୁରକାଶର ଠିକଣା କରଦେବ

ତାହାକୁ ୫ ୨୦୦୦୦ କା ସେନାରେ ପୁରୁଷାର ଦେବାର
ଶିଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଚକାକୁ ଅଧ୍ୟ ପ୍ରାପାଦକମିଶ୍ରୀ ଏବଂ
ଅଧ୍ୟ କାମିକାମସେବ କାମକ ପାର୍ଶ୍ୱସମାପତ୍ର ପ୍ରକାର
କରବେ ।—ପାର୍ଶ୍ୱମାନକ ଅଧ୍ୟକସାସ ପ୍ରଶାସକମ୍ପ ।

ସେଇ ଶିଳକଶେଷ ଦେଇ ଦାଠକଦକାଦର କଳ୍ୟାଣ
କେକକ ସାହେବକ ନାମରେ କଲ୍ପକତାରେ ଦୈନିକଦାସ
ମୋକଦ୍ଦମା କଲାଇଅଛନ୍ତି ତାହାକୁ ଗୁଣିଶଲଷ ୫୯
ନୁଲ୍ୟରେ ପଦ୍ମପତ୍ରର ନଦାକା ନିୟ କରବାର ଲକ୍ଷ
ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

ନଗରପୁରର ସେଇଅଧ୍ୟାପିମାନଙ୍କୁ ଦାଠକର ଚକ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ
ହୋଇଅଛି ସେମାନେ ସେଠାରେ ଅନ୍ୟ କବଳକ ପ୍ରାପ୍ତ
କ ୧୦ ଶି କେଲକଦରେ କ ଥାଇ ଏକାକେଲକେ
ସ୍ତେଶାଧିନ ରହେବେ ।

କୃଷ୍ଣସମାପତ୍ରର ନୋ କପିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି
ସେ ରୁପିଦାର ସମ୍ପାଦ୍ୟ ଅନ୍ୟକ୍ର କପୁର ଅଛି । ପୁରୁଷ
ରୁପିଦା ସାମ୍ପାଦ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିକରବା କାରଣ ସରଦକର୍ତ୍ତକୁ ନେବାକୁ
ଲେକ ନୁହନ୍ତି କେକଲ ଲୋକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦାକପ୍ରଦ
ସୁବେପରେ ବିଦେଶକ ଦେଖାଇଥିବାକୁ ସେ ପ୍ରତିହତ୍ୟା
ସାଧାନ ନିମିତ୍ତ କରଦକର୍ତ୍ତକୁ ଅନମଣ କରିବାର ଲକ୍ଷ
କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟକର ପୁକରକ ପ୍ରିନ୍ସ ଅପରବଲସ୍ତକ କେଶବ-
ସୁକ୍ତ କରଦକର୍ତ୍ତକୁ ଅନମଣ କରୁଥିବା ଦଶସ୍ୱ ପରପୁରଣାସ୍ତ
କରବା କାରଣ ପଞ୍ଜୀକରସ୍ତକଦକାଳସ୍ତକ ପଦ୍ମପାଠର
ମହାକଳା ୫ ୨୦୦୦୦ କା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ତହିଁରେ
ଏଲ, କିଏ ଓ ଏମ୍ ଏ ଚକ୍ରଶେଖର ପିଲମାନଙ୍କୁ ଗୋଟି
ଶକ୍ତବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବାର କରଦାକପ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏତାନ
ଅତି ପ୍ରଶସ୍ତପ୍ରଦପୁର ପରଶସ୍ତକ ।

ପରିପ୍ରେକକପ୍ରକ ।

କଲ୍ପକରୁ ଦାସ—ସେଇଁ ବଶ୍ୱସ୍ୱାଧୀନ ତହିଁ-
ରେ ମହାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅପରାଧ ଅଛି ।
ସାକାର ସାକା କଲ୍ପକ୍ୟ ଅଦାଲତକୁ ଜଣାଇ
ପାରନ୍ତି ।

ପ୍ରେକକପ୍ରକ ।

ପକ୍ତପ୍ରେକକ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ୟେ
ମାନେ ଦାସୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀଳ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମାପେଷୁ ।
ମହାଶୟ !

ଅପଣକ ତା ୨୨ ରାଜ୍ୟ ଅଗଣ୍ଡ ଦାସିକାରେ
କର୍ତ୍ତେକ ପ୍ରକ୍ତପ୍ରେକକ ୨ଗୋଟିପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିବାକୁ
ଉଦ୍‌ବିଷୟରେ ଅଧି ସତ୍ତ୍ୱର ମତ ନିମ୍ନରେ
ଲେଖିଲୁଁ ପଢ଼ିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ କର ବାଧକ
କରିବା ଦେବେ ।

୧ମ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଯଥା;—ନିଉକ ପ୍ରକ-
ତ୍ରପ୍ରକାରମାନ, ବଶିଷ୍ଠ । କରୁନାଦୁସୁ ଦୁର-
ଶ୍ଚାନ୍ ବିନିବେଦ୍ୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦାଂ । ହୁରା ବ୍ୟକ୍ତକ-

ଉତ୍କଳ ଗୃହୀତା ସୁମନସା । ଇତି । ଅପର ମରଣକାଳ ଇତ୍ୟର୍ଥଃ । ଗାୟତ୍ରେ ଉକ୍ତପ୍ରକାର ଦତ୍ତପୁତ୍ରଭ୍ରାତୃଣର ବଧ ବଦ୍ୟମାନ ଥିଲେହେଁ ଅସୁଦେଶରେ ଉକ୍ତ ବଧାନରେ ଦତ୍ତକ ଗ୍ରହଣ ପ୍ରବଳ ହେଉ ନାହିଁ । କେବଳ ଉପନୟନ-ଦ୍ଵାରା ଦତ୍ତପୁତ୍ର ଦେବ ହେଉଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ଦତ୍ତକ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଶୁଭ ଏବଂ ଶରେ ଅନେକମୁନରେ ଦେଖାଯାଉଥିଲେହେଁ ଉପନୟନ ପୂର୍ବରୁ ଛାତ୍ରଣ ସନ୍ଧାନ ମୂଳ ହେଲେ କେବଳ ଜନ୍ମପିତା ଅଶୌଚ ପାଳିବାର ଲେବାଗୁରରେ ଦେଖାଯାଉଅଛି । ସୁତରାଂ ପୋଷକପିତା ଅଶୌଚ ପ୍ରଭାବୀକର କରିବା ଦେଶବିଶେଷ ଦେବ । ସଦ୍ୟପି ସିଦ୍ଧ ଲେକନରୁକ୍ତ ନାଦରଣୀୟ ନୀରରଣୀୟ ମିଳ-ପ୍ରମାଣ । ଇତି ।

୨ୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଯଥା;—ପ୍ରଶ୍ନୋକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କୁଳରୁ ଚ୍ୟାଗକରଣ ବାହାରି ଅଟେ । ଯେହେତୁ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ପତ୍ନୀ ହୋଇ ଅଛି । ପତ୍ନୀ ପ୍ରମାଣମାତ୍ରରେ ।—“ପତ୍ନୀ ପରଜାପତ୍ୟା, ଦତ୍ତାବଧିପୁତ୍ରାପିତାଃ । ଅଗ୍ନିଦୋ ଶରଦଶ୍ଵାପି ପତ୍ନୀଃ ପରଜାପିତାଃ । “ଏଥିରୁ ଶ୍ଵେତଜାତୀୟା ସେ “ପରଜାପତ୍ୟା” (ଅର୍ଥାତ୍ ପରପୁରୁଷଦ୍ଵାରା ସ୍ଵାଧୀନ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ଅଛି) ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପତ୍ନୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ସୁତରାଂ ତାହାର ଉକ୍ତ ପାପରୁ ମୁକ୍ତି ହୋଇ ନ ପାରେ । ଯଥା-ପ୍ରମାଣ ପ୍ରାପ୍ତପ୍ରକାରରେ । ଯଦି ଉକ୍ତ ପୁରୋପଦି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନେବ ବଦ୍ୟତେ ” ଇତି । ଇତି, ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଇତ୍ୟର୍ଥଃ ପ୍ରାବରଣିକଃ । ଅଥବା ଉକ୍ତ ପତ୍ନୀ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦାସୀପତ୍ନୀ ଚ୍ୟାଗ ବଧାନରେ କୁଳରୁ ଚ୍ୟାଗ କରଣକୁ ବର୍ଣ୍ଣନାମାନେ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ଏପରି ଚ୍ୟାଗରେ ପଶ୍ଚିଦାଦୁହାର ଶୁଦ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ସୁତରାଂ ପଶ୍ଚିଦାଦୁ ହୋଇ ନ ପାରେ । ପୁନଶ୍ଚ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜଦେଲେ ଚାହାପାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣନାମାନେ ଅଶୌଚ ପାଳିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ଅଉ ତାହାର ପୁତ୍ର ଛାତ୍ରଣ-ମାତ୍ରର ଶୁଦ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ କରଣ ନାହିଁ (ଦେବଳ “ଦାସୀପତ୍ନୀଚ୍ୟାଗ” ବଧରେ ଶୁଦ୍ଧି ଦେବ) ଅଥଚ ଉକ୍ତ ମାତାପିତା ପୁତ୍ର ସାମ୍ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରଭୃତି ଶ୍ରାବ୍ୟ କରଣ ନାହିଁ । ତଥା ଚର୍ଚ୍ଚଣ ହେବ ନାହିଁ । ସେବେ ଦେହ ଅଶୌଚରେ ଉପସ୍ଥେଳ ନିଷିଦ୍ଧିମାନ କରେ ତେବେ ସେ କୁଳବାର ଉପସ୍ଥେଳନାୟକପୁତ୍ର

କଲେ ସ୍ଵୟଂ ପାପରୁ ମୁକ୍ତି ଦେବ ଅନ୍ୟଥା ସ୍ଵୟଂ ପତ୍ନୀ ଦେବ ।

ଏକଦଶମସ୍କେ ପ୍ରମାଣ ଇତି ।—
ପତ୍ନୀକାଳଂ ନ ଦାଦଃ ସ୍ୟାନ୍ନା ନ୍ୟୁଷ୍ଠି ନି-
ଶ୍ଚିତୟଃ । ନିଶ୍ଚିତୟଃ ପିତ୍ତୋ ବା ନ ଚ କା-
ର୍ଯ୍ୟୋଦକନିୟା । ଏତାଳ ପତ୍ନୀକାଳଂ ତୁ ଯଃ
କରୋତି ବିନୋହିତଃ । ଉପସ୍ଥେଳନାୟକେନିବ
ଇସ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧି ନିର୍ଦ୍ଦୟଥା । ଅର୍ଥଃ ସୁଗମଃ । ଇତି-
ଅଳଂ ବଦୁକା ।

୧୦-୯-୯୧ } ନିବେଦନ
ଶ୍ରୀଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ବାବୁଦେବର
ସମ୍ପାଦକ ଅର୍ଥନିକେତନ ପତ୍ର ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ଯୋଗୀନାଥ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ସୁନାଚାଃ ଦାଇକେର ଟ ୩୯	
• ନିମାଇକସ୍ତର ଲାଗୁର୍ଯ୍ୟ	ଟ ୩୯
• ଅନୁକ୍ରମଦୟାପତ୍ର	ଟ ୩୯
• ମତ ଦେବପଦମ ପୁସ୍ତକ	ଟ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାନମାୟ ଡିରେକ୍ଟରସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଆଦେଶକ୍ରମେ ମାନନୀୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାୟୁଲ ଏବଂ ଅପରପ୍ରାନ୍ତମେଶ ପଦ୍ମସାମାନ ସନ ୧୮୯୨ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ୨୨ରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଚାନ୍ଦୋର ସନ ୧୮୯୧ ମସିହାର ନିକେତନପାଠ ଶେଷରେ ତମ୍ଭା ଉପମୁଖ ଅନ୍ୟରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବାର ଅବଧାରଣ ଦୋଇଥିବାରୁ ଏକଦ୍ଵାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଖାଉଅଛୁ କି କୌଣସି ଶିକ୍ଷକ କୌଣସି ସ୍କୁଲରେ ତମ୍ଭା ଉପସ୍ଥାନିତ ହେବାରୁ ଅନୁମୋଦନରେ ଉକ୍ତ ସ୍କୁଲରେ ଏକାକ୍ରମେ ମା ୨ ସ ପୁଲେ ମା ୪ ସ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ତାହାକୁ ସନ ୧୮୯୧ ସାଲ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ପଦ୍ମସାମାନଙ୍କରେ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଣ୍ୟ କରାଯାଇ ଶାରେ ।

Sd, R. N. Rai
Joint Inspector of Schools
Orissa Division

NOTICE.
Wanted a graduate Head master on Rs. 55 for the Jajpur Entrance School. Preference will be given to one who will stick to the post for more than a year. Also a 4th Master on Rs. 20; preference being given to one who has read up to the F. A standard. Both may have private

tutions here. Apply to the under-
signed before the 25th October next.
Jajpur School } Rajani Nath Ghosh
Munsif and Vice-
President of the Jajpur
School Committee.
29-9-91 } District Cuttack.

NOTICE.
Wanted an experienced English knowing compounder on a salary Rs. 8 per month rising to Rs. 10 for the Imperial Druggist Hall Cuttack. Preference should be given to those who write good hand and can produce certificates of good moral character from some persons of respectability.
Apply to
Dr. L. N. Naik
Proprietor
Imperial Druggist Hall
Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶାରଦାୟା ପୁଜା ଉପଲକ୍ଷରେ ଉପହାର ସ୍ଵୟଂ ଏଣୁ ବୋଧାଯାଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବସନ୍ତମାଳା-ତୈଳ ।
ପୁନେ ପୁନେ ମନବର ଆବରଣ ଧନ ଅଭୁଲୁଷୁ ସୁବିପିତ ଗୋଲପି ଜାରିକେଳ ତୈଳ । ଅଳକାଳ ଅନେକ ସୁବିପିତ ତୈଳର ଅମଦାଣ ଦେଉ ଅଛି ସଦ୍ୟ ମାତ୍ର ସଦ୍ଵ୍ୟାସାସ ଦେଖା ଯାଏ ଅଛି ଯେ ସେଇ ସବୁ ତୈଳର ସାମାନ୍ୟ ସୌଗର । ଅଳକାଳମଧ୍ୟରେ ନିଃସେଷ ହୁଏ ମଧ୍ୟ ଏକ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ଗଜ ନିର୍ବଳ ହୋଇ ଶରୀରର ମଦା ଅନୁଷ୍ଠ ସାଧନ କରେ । ଏହି ସମସ୍ତ କାରଣରୁ ଆମେମାନେ ବିଜ୍ଞାନୀୟ ଉପାୟଦ୍ଵାରା ବିଶୁଦ୍ଧ ନାଲିକେଳତୈଳର ସ୍ଵାଭାବିକ ଗଜ ବିକ୍ରୟ କର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ବାନ୍ ସୁଗନ୍ଧ ପ୍ରଦ୍ୟ ଦେଶୀୟ ଓ ବିଲ୍ଲଭ ଅନ୍ୟତ ଠଂ ପ୍ରକାର ପ୍ରଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏଥିରେ ମିଶ୍ରିତ କରି ଅଛୁ । ବରଂ ସଜାବର ପର ଏହା ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ କେଶ ଗଜ, ପୁଷ୍ପ, ଦୃଢ଼ ବୋଲି ଅକାଳପକ୍ଵତା ଦୂର କରଇ । ମସ୍ତିଷ୍କ ଶାନ୍ତ ରଖେ ଓ ସୁ ଉଷ୍ଣି ବୃଦ୍ଧି କରେ । କାଢ଼ି ଲୁଣିଆ, ଦଦୁ, ପ୍ରଣାଦ ସର୍ବପ୍ରକାର ରର୍ଗ-ସେବ, ବିଷେଷଶୁଣି ବିରଜ୍ଞାଳା ମଥା ଧରଣା ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ବିଷେଷେଣ ଅସେବ୍ୟ

ପିତୃତାର ।

ଏ ତାରକ୍ ଦେହାନ୍ତେ ପାମରେ ରହି ନିଅଁରେ ଭବନୀୟ କୋପାଶ୍ରମର ଫାଟରେ ଦେଲେ ପାଶୋନା ବଦ ଦେବ ଦରମ ମଣ୍ଡଳ ଅଙ୍ଗେ ଲେପିଦେଲେ ମଜୁରୁ ଦେବ ଓ ଛଇ ଧରତ କାହିଁ ।

କରିଲ ଚମତ୍ତା ଓ ସାକରେ ଲଗାଇବାର କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଭାବକ ଭଲ ଦମ୍ଭାମା

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦରେ ଉଲ୍ଲେଖନ କୁପାଳକାର ଶର୍ମା ଚଳନ୍ତଶିଳ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳଅଛି ପଥା ।

ହୁଏ ଏକ ପିତୃତାର ହସ୍ତ-ଧନ କ୍ଳାନ୍ତ ଭବନୀୟ ଉପାଶନ ହୋଇ ଶରୀରର ଅନେକ ପ୍ରକାର ଉପକାର ସାଧନ କରେ ଏକଦୃଶ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କର କେଶସଜନା ରହିତ ହୁଏ ଏକ କେଶରେ କୌଶସିପ୍ରକାର ମହଲ ବା ଚୂପ କମ୍ପା ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରୁ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଫଳକଥା ଏହି ଯେ ବହୁ ଦିବସ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ସର୍ବପ୍ରକାର ରୋଗ ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ଦେହର କାନ୍ତି କୁଚି ଓ ସୁଖିସାଧନ କରଇ । ଏକ ଦିନକୁଦିନ ଶରୀରର ଲବଣ୍ୟ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତା ପ୍ରକାଶିକର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବିଶେଷ ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରଇ । ମୂଲ୍ୟ ବଡ଼ ଶିଶିକୁ ଟ ୦ । ୯

ଲବଣ୍ୟବତୀ ନାମକ ବହୁକ ଗୋଲପି ଭଲ ଚୈଳ ଯେଉଁମାନେ ନାହିଁକେଳିଲେ ବ୍ୟବହାର ନ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ ଫଳ ଉପଭୋକ୍ତ ଭୈଳର ସମାନ ଅଟଇ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଶିଶିଏ ଟ ୦ ୫

ପ୍ରକାଶ ଥାଉ କି ଉପଭୋକ୍ତ ଭୈଳ କଟକ-ପ୍ରିନ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାମ୍ପର ପୁସ୍ତକଦୋକାନରେ ଏକ ଅଭିଭାବକର କୁମ୍ଭାମାକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଚତୁର୍ଥ ବଜାର } ସ୍ୱୟଂ ଏଣ୍ଡ କୁମ୍ଭାମା
କଟକ } ୧୫ । ୯ । ୯୧

ବାଲକାଗଜ ।

ବାଲକାଗଜ ଶସ୍ତ୍ରୀ ଦରରେ ସହର କଟକ ଚୌଧୁରୀ ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୟା ନିକଟେ କାରୁ ଅଭିଭାବକ କର କୁମ୍ଭାମା ଦୋକାନରେ ବହୁକ ଦେଇ ଅଛି ପଥା —

୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
୧୨	୧୨	୧୨	୧୨
୧୩	୧୩	୧୩	୧୩
୧୪	୧୪	୧୪	୧୪

ଗ୍ରାସ୍ତର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୟକର ଚଉପତ୍ରକକାର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ବନ୍ଦରଦୋଶା ଓ ଭଲଜା ଓ ରେସପିଓନେର ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଓ ବଳି-ଦସ ଚମାଣ୍ଡ ସତସତର ବହୁକ ଦେଇ ଅଛି ବାବା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ ଅଛି । ଭଦ୍ରକ ଅନେକପ୍ରକାର ଫେସ୍ଟିକ ଚିତ୍ରପାତ୍ର ବହୁକ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଯାବାବର ସାବା ଅବଶ୍ୟକ ଛୁଇ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-ଶଣ କଲେ ସ୍ୱରତ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ ।

କଟକ ଭଣ୍ଡାର ।

ସର୍ବ ଓ ମଫସଲବାସୀ ମାନଙ୍କ ସ୍ୱଧର୍ଯ୍ୟ ଅଳକୁ ପ୍ରାୟ ସାହସର୍ବ ଦେବ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାବଧି ତାକୁଣ୍ଡ ଓ କକରୁଣା ଉପସ ବହୁକ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସାକାର ଯେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ ଅଭିଭାବକ ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହଜ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବହୁକ ଓ ସରବ-ସ୍ୱଦ କରୁଁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରୁ କ୍ରୟ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚିତ ବଜାର ଦର ଉପରେ କଣି ପଠାଇବାର ପର-ଶ୍ରମନମନ୍ତେ ଶତକର୍ଷ ଟ ୨ । ହୁସାବରେ କନି-

ପ୍ରଥମପକ୍ଷ ସକାଶେ
 ଅଭିଭାବକ ଟ ୦ ୯
 ଅଭିଭାବକ ଟ ୧ ୫
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକ୍ତ ଟ ୦ ୯
 ମାତ୍ର କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖନ ଯେତେ ଛୁଇ ଦେଲେ ତହିଁର ଶର୍ମା ଟ ୦ ୫ ରୁ ଉପା ଦେବି କାହିଁ ।
 ଦୁର୍ଗା ଓ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ସକାଶେ ଶର୍ମା ପ୍ରଥମ-ପକ୍ଷର ଦେବା ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଥାକମେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଦରର ସକାଶେ ସହଜ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦୋଳପାତ୍ର ।
 ଉଲ୍ଲେଖନର ମୂଲ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖନସକେ ପଠାଇ ବାବୁ ଦେବ ।

ଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେବଲ ସ୍ୟାଂ ଓ ଜାକଶର୍ମା ପଠାଇଲେ ଉପସ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ବାଲ୍ୟପେଇବଲ ଜାକରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଯାଇ ପାରେ । ଦେଇ ବା ଇନସପିସିବନ୍ତ ସହ ବୁଝାଇ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପ୍ପାଳକାର୍ତ୍ତ ବା ଦୁଇପଇସିଆ ଟିକଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ ପଡ଼ର ରୁରୁର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସକା କନିଦାର ଓ ସମ୍ପାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବଦା ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ଓ ଉପସ ପ୍ରେରଣ କରିବାସକାଶେ ପତ୍ରାଦି ପାଉଥାଉଁ । ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱଧର୍ଯ୍ୟ କଣାଅଛି କି ଯେଉଁ-ମାନେ ଅପଦ୍ୱାର ଅଭାବର ଚିକିତ୍ସିତ ଦେବାକୁ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକାରେ ପାଠକ ଥିବାରୁ ପତ୍ରିକାରେ
 ଲାଭଣୀ, ବ୍ୟାଧି କୁଳକ କି ଲା, ସ୍ୱେଚ୍ଛା ପୁରୁଷ
 ଶ ଶ୍ରୀ, ସ୍ୱେଚ୍ଛା ପୁରୁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭାବଣୀ,
 ବୟସ୍କମ, ଅଭାବ, ଚୋଷ୍ଟାଶୁକ୍ତି, ଧାର୍ମ ପ୍ରକୃତ
 ଉଦ୍ଦାୟକ ସେଗର ବୁଦ୍ଧିକୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
 ତାହାର ସମାଧାନ ଓ ଉପାୟ ପଠାଇବୁ ।
 ଛନ୍ଦା, ବହୁଳି କି ପତ୍ରାକ ନିମ୍ନ, ଠିକଣାରେ
 ଅମ୍ଭଠାରୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV
 HINDI COURSE.

ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାକ୍ତକଦେଲେ
 ଲ୍ୟା ୫୦୦ ନକ୍ସା ପରେ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ।
 Ditto An Abridged Edition ୫୦
 ପ୍ରାକ୍ତକ ଭୂଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ୫୦ ।
 ପ୍ରାକ୍ତକ ପ୍ରାକ୍ତକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ୫୦୦, ପ୍ରାକ୍ତକ
 ମାନେ ବସ୍ତ୍ର (ପୁଲର ଓ ପରଶୁର) ୫୦୦
 ଧ୍ରୁବ ଚରିତ ୫୦୦

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀ ଏକ ବାବୁ ସମ-
 ପ୍ରଣୟ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ବୋକାଳରେ
 ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟା ପତ୍ରରେ "ଲଳିତମୋହନଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ"
 ବୋଲି ଲେଖିବ । ନକ୍ସା ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକ ଏକା ବଦଳରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
 ପ୍ରାମ୍ୟବାଦୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରକ୍ଷେପନୀୟ ଉପାୟ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକ୍ଷେପନୀୟ ଓ ଉପାୟକାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି
 ଉପାୟମାନ ଅଛି ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପୁସ୍ତକ ଅଛି ।
 ୧ । ପ୍ରାକ୍ତକ ଚୈତ—କରୁ ଦେଖିବୁ କେଶିଚରୁ
 ଅଭେଦନା କର ଏହି ଉପାୟ ପୁସ୍ତକ ଦୋଇଅଛି । ଏହା
 ବ୍ୟବହାର କଲେ, କେଶିଚରୁ, କେଶିଚର ଅବାଳପଦ୍ମା,
 ଅବାଳପଦ୍ମ, ଏବଂ ଶିବପାତ୍ରା, ଶିବପଦ୍ମିନୀ ଇତ୍ୟାଦି
 ନିବାସିତ, ମସ୍ତକର ବସ୍ତ୍ର ଓ ଲଳିତମୋହନ ଦୋଇ ଦେବ ଓ
 ମହିଷ ପ୍ରାଣୀ, କେଶିଚର, ଗୋପପୁତ୍ର ଓ ପୁନାସିତ
 ହୁଏ । ପ୍ରତି ଦିନେ ମୂଲ୍ୟ କାରଣମା ମାତ୍ର ।
 ୨ । ଚକ୍ର ପ୍ରାଣୀ—ନୀଳ ପ୍ରାଣୀର ସଦ୍ୟ ଚକ୍ର ପ୍ର-
 ଦ୍ୟୋଗ ଗାଳେ ଚାଲି ସମସ୍ତା ଶକ୍ତିମାନ ତଥା ଯାଏ ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ଏହା ବସ୍ତ୍ର ଓ ପଦ୍ମରେ ଚକ୍ରାକାର ମୂଲ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହେବ ଏବଂ ତାହା ଏକାବେଳେ କେଶିଚର ଦେବ, ଚକ୍ର-
 ରେ ଥିବ ସେହି ମାତ୍ର । ଏହା ବ୍ୟବହାର କର ୨୫
 ବର୍ଷର ଚକ୍ର ସେହି ଅଭେଦ୍ୟ ଦୋଇଅଛି, ପ୍ରତି ଦିନେ
 ଦୋଇ ଥିବ ଅଥା ମାତ୍ର ।
 ୩ । ଶିବପଦ୍ମା—ଏହା ସମାପ୍ତ ସେକର କଲେ

କି ପ୍ରାଣୀକ ବ ସ୍ୱପ୍ନ ସଦୃଶ ପଦ୍ମା ଉପରେ, ଚିତ୍ରରେ,
 ବସ୍ତ୍ର ପୁର (ଅମାବାସ୍ୟା), ବସ୍ତ୍ର ଓ ଅଭିଶାପାଦ୍ୟ-
 ଲକ୍ଷଣମାନ ଚିତ୍ରକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଏକପଦ ବାଳ ସେକର ଉପ-
 ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଅଠା ।

୪ । ଚୋଷ୍ଟାଶୁକ୍ତି—ଚୋଷ୍ଟାଶୁକ୍ତି ପଦ୍ମପାଳ
 ସେଗର ଉପୁତ୍ତି ଓ ବୃଦ୍ଧିର ପଥର କାରଣ ଅଟେ । ଚୋଷ୍ଟା-
 ଶୁକ୍ତି କି ଦେଲେ କୌଣସି ଦେହ ଅଭେଦ୍ୟ କିମ୍ବା କୌଣସି
 ଉପାୟ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ଉପାୟ ବ୍ୟବ-
 ହାର କଲେ କି ପ୍ରାଣୀକ କି ନୂତନ ସମ ପ୍ରକାର ଚୋଷ୍ଟାଶୁକ୍ତି
 ଏକ ଚୋଷ୍ଟାଶୁକ୍ତିର ଅଭେଦ୍ୟ ପାତ୍ରା ଯଥା, ଚୋଷ୍ଟାଶୁକ୍ତି
 ବାସ୍ତୁ, କୁର, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଗୋପ, ଉପା, ପଦ୍ମ, ପାତ୍ର,
 ଓ ଉପାଦି ଶିବପାତ୍ରା ଓ ପୁନାସିତ ନିବାସିତ ହୁଏ ।

ଏହି ଉପାୟ କେଶିଚରା ପର୍ବପ୍ରକାର ପାତ୍ରାରେ
 ଏମନ୍ତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦ୍ମ ମଧ୍ୟ
 ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପାୟ ଅଟେ । ପୁଣି, ଅପ୍ତ, ବାଳକ,
 ବୃଦ୍ଧ, ଶ୍ରୀ ଓ ପୁସ୍ତକ ସମସ୍ତେ ଏହା ସେକର କର ପାରିବୁ ।
 ସମସ୍ତ ବାଳ ସେକର, ଉପାୟ ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

୫ । ନୂତନ ପଦ୍ମ—ଏହା ସେକର କଲେ ମଧ୍ୟ-
 ଲେଖିବା ବା ପୁସ୍ତକ ଚଳନାପୁସ୍ତକ କୁର, ପର୍ବ ପ୍ରକାର
 ପାତ୍ରାକର, ପୁସ୍ତକ, କେଶିଚର ଓ ଏକ କୁର, ପାତ୍ରା ସବୁ,
 ଅର୍ଣ୍ଣ, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଶିବପାତ୍ରା, ଚକ୍ରପଦ୍ମ, ଅଭିଶାପ ଚୋଷ୍ଟା,
 ଶାସନକ ଓ ମାନସିକ ଅଭେଦ୍ୟା ଉପାଦି ବସ୍ତ୍ର ଓ ବସ୍ତ୍ର
 ଏବଂ ଦେବ, ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଦୋଇ ଉପାୟ ପ୍ରାଣୀକ ହୁଏ ।
 ଏବଂ ପ୍ରକାର ସେକର, ଉପାୟ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା
 ଅଠ ଅଠା ।

୬ । ଗୋପପଦ୍ମା (ପାଳପା)—ଗୋପିତ ମାନବ-
 ଦେହର ପ୍ରଧାନ ଉପାଦାନ ଅଟେ । ଏହା ପଦ୍ମପୁଷ୍ପରେ ଚୋଷ୍ଟା-
 ଶୁକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଦୋଇପାରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଉପ-
 ଗୋପିତ ସାମାନ୍ୟ ମାନ ପୁସ୍ତକ ଦେଲେ ଉପୁତ୍ତି ଉପାୟ ଉପ-
 ଗୋପିତ ବାବୁ କରୁ ହୁଏ ଦୋଇ ପାତ୍ରା ପ୍ରକାର ବସ୍ତ୍ର
 ବ୍ୟବହାରପୁସ୍ତକ ହୁଏ । ଅଭିଶାପ ଅପାତ୍ରା, ଚକ୍ର ଓ ଅ-
 ଉପା ଶାସନକ ଓ ମାନସିକ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ, ବୃଦ୍ଧ ଚଳନାପୁ-
 ଶାସନକ ଚକ୍ରପାତ୍ରା, ପ୍ରମେହ, ଉପାଦି ଉପାଦି ଦେବ
 ସମସ୍ତର ଉପୁତ୍ତି ଦୋଇ ଉପାଦି ଏବଂ ମାନସିକ
 ଶ୍ରୀ, କେଶିଚର, ପାତ୍ର, ବସ୍ତ୍ର, କେଶିଚର, କେଶିଚର ଓ
 ନାସିକା ସେକର ଶାସନକ ଓ ମାନସିକ ଅଭେଦ୍ୟା ଉପାଦି
 ଦେବ ଓ ଲକ୍ଷଣମାନ କାର ଦୋଇ ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଣ୍ଣ
 କର ହୁଏ । ଏହି ପୁସ୍ତା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉପୁତ୍ତି ଉପ-
 ଦେମାନ ଉପେତ୍ତି ଦୋଇ ମାନବଦେହ ନିବନ୍ଧନ
 ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଗୋପପୁଷ୍ପ ହୁଏ । ପୁଣି ସମସ୍ତର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଧି-
 ଲକ୍ଷଣ, ଏହା ଉପାଦାନ । ମାନସିକ ଉପୁତ୍ତି, ଉପା,
 କାତ୍ର ବୃଦ୍ଧି ଓ ଯତାତ ଏହା ସେକର ଅଭେଦ୍ୟ ହୁଏ ।
 ବାଳ ସବୁ ସେକର ଉପାୟ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଅଠା ।

କାଳିକା, } ଚାକ୍ର ।
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଉପାୟକାରୀ । } V. L. M. S.

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Outtack Printing
 Company. Charge moderate.

ଘଣ୍ଟିମରମତି ।
 ନାନାପ୍ରକାର ଘଣ୍ଟି ବଜ୍ର ଶାସନକ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ମସମସ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ୱରେ ପାଠ୍ୟପିତାଙ୍କୁ ଭଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଏ
 ଲଗରେ କି ସ୍ୱକାରୁ ଅମ୍ଭେ ପତ୍ରିକା ମସମସର
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇଅଛୁ । ଯାହାକର ଦରକାର
 ଦେବ ଶ୍ରୀଗୋପାଳାଠାରେ ଲଭୁ କଲେ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଉପର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କୁ ଦୁଇ-
 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଲେ କି ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ମତ୍ତ-
 ମତ୍ତ ଦୋଷକୁ ନିର୍ମୂଳ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉପାଦି
 ଉପାଦି ପ୍ରକାର ଦୁଇପ୍ରତି କରାଅଧିକ ।

ଚାଲୁଛି

ପତ୍ରିକା ଚଳାଇ କେଶି, ମୁଦ, ପୁସ୍ତକ-
 ସବୁକାରୀଙ୍କୁ ଓ ଲଳିତମୋହନଙ୍କର ଉପା-
 ଦେବା ଓ ଉପାଦାନ, (ଉପାଦି ଓ ଉପାଦାନ
 ନାନାକାର ଅଲକ୍ଷଣକର ଉପାଦି ଅବା ପୁନାସିତ;
 ରୂପାର ମୁଦ ଓ ଉପାଦାନ ଅଲକ୍ଷଣକର)
 ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

ମେହଗୋଳ ।

ପ୍ରାକ୍ତକମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ମପାଳ କରୁ
 ଚିତ୍ରରେ । ଦୁଇଟି ପ୍ରମେହଗୋଳ ସେକରମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମୋଦିତ କରାଅଛି ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋ-
 ଶକ୍ତିକାରୀ ଉପାଦି କିମ୍ବା ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥକାରୀ
 ମାନସିକ ଲକ୍ଷଣକର ମାତ୍ର ପଦ୍ମପାଳ କରୁଥିବେ ।

ଏହି ଉପାଦି ପାତ୍ରାରେ ଏକ ପ୍ରକାର ସେକା
 କଲେ ନୂତନ ସେକର ଏକ ଉପାଦି ଉପାୟ
 କଲେ ପୁସ୍ତକ ସେକର ଅଭେଦ୍ୟ ଦେବା
 ଦୋଷମାନଙ୍କୁ ଅଭେଦ୍ୟ କି ଦେବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି
 କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ଭାରେ ସେକ-
 ଶୋଭା ଲକ୍ଷଣକର ସେକରମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରୁବା
 ଶ୍ରୀକାର ଉପାଦିରେ ପ୍ରକାର କି ଦେଲେ ଅଭ-
 ଶିବ କାହିଁ ଅଭେଦ ସେକା ଅଭେଦ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ
 କର ପ୍ରମେହଗୋଳ ଦୋଷମାନଙ୍କୁ ସେ ସମସ୍ତ
 ଅଭେଦମଧ୍ୟ ପୁସ୍ତକାଦାରେ ପ୍ରକାର ଦେବ
 କଲିକତା ଅଭେଦମାନଙ୍କୁ ନିର୍ମୂଳ କରାଅଛି
 ଶ୍ରୀ, ଦେ, ବଜ୍ର କମ୍ପାନୀଠାରେ ଏକ କଟକ
 କରାଅଛି ଉପାଦାନ ପ୍ରମେହଗୋଳ ପୁସ୍ତକାଦାରେ
 ଏହି ଉପାଦି କରୁଥିବେ । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି-
 ଟା ୫୦୦ ବା । ପୁନାସିତ ଓ ଉପାଦାନ ପ୍ରକାର

ଏହି ଉପାଦାନ ପଦ୍ମ କଟକ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ
 ପ୍ରମେହଗୋଳ ସମାପ୍ତରେ ମୁଦ ଓ ପ୍ରକାର ଉପାଦାନ

ବିକଳ ପାତକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ବା ।

ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୦
 ପଞ୍ଚମ ସଂସ୍କରଣ ୪ ୩୦

ବାର୍ଷିକ ଦୂର୍ଗୋତ୍ସବ ମାହୁର୍ଗୀକ କୃଷାରୁ
 ନିରାପଦରେ ଅନନ୍ୟପଦାରେ ସମ୍ପନ୍ନ କରି
 ଅନେମାନେ ଅନୁମାନକର ଗ୍ରାହକ ଅନୁଗ୍ରାହକ
 ଓ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୀତିପ୍ରଦାନରେ ସାଦରେ
 ସମ୍ପାଦକରେ ଅଭିବାଦନ କରି ପୁଣି ବାର୍ଷିକ
 ଶେଡୁରେ ପ୍ରକେଶ କରାଯିବ । ଅଗା କରୁ
 ଉପରେ ଅନୁମାନକର ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଓ ତାହା
 କ୍ଷମା କରି ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ପୁସ୍ତାନୁକର
 ସ୍ୱେଦ ଓ କୃପା ଅନୁନ୍ନ ରଖିବେ, ଅନେମାନେ
 କରମାତା ହୃଦୟମର୍ଦ୍ଦନା ସିନ୍ଦୂରାସନା ସଦାକର
 ନିକାଶିଣୀକ ନିକଟରେ ଏକକ ନିକଟକ
 କରୁଅଛୁ ଯେ ଅନେମାନେ ସ୍ୱକର୍ତ୍ତବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ବୁଝା ଥାଇ ଚର୍ଚ୍ଚକ ଉତ୍ତରେ ପୁଣି ତାଙ୍କ
 ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବୁ । ମାହୁର୍ଗୀକ କୃଷାରୁ
 ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଦଶହରଣକ ଅତି ସମାବେଦରେ
 ଓ କଲ୍ୟାଣରେ ସମାପ୍ତ ହେଲ । ଦଶହରଣ
 ସ୍ୱରୂପକ ସ ଆକାଶ ପରଜନ୍ମ ଓ ପରମର ଥିଲ
 ସ୍ୱରୂପ ମାକ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତାନମାନେ ଅତି
 ସନ୍ତୋଷରେ ତାଙ୍କ ନିରାଶ୍ରୟତାରେ ନିମଗ
 ଥିଲେ । ମାତାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଧନ, ଦୁଃଖୀ, ବୁଦ୍ଧ, ବୃକା,
 ବାଳକ, ବାଳିକା, ସଦକ ଓ ସଦକ ସମସ୍ତେ
 ନିରାପଦରେ ପ୍ରୀତିପ୍ରଦାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଅଗା କରୁ ତାଙ୍କର ସୁନୟନମନ-
 ସମାପ୍ତରେ ସମସ୍ତେ ଅନନ୍ୟପଦରେ ବାଳକ-
 ସମାପ୍ତ କରବେ ।

ଗାଲେଣିରେ ଜିଆସୁକର ବାର୍ଷିକ ପୁର-
 ସାର ବରଷରେ ଯେପରିକି ବଦଳେକମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଦେଲେକ ବଦଳି ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପାରି-
 ଚୋଷିକ ଦଥଇଥିବେ । ଏପରି ଉତ୍ସାହ
 ଦେବର ଗାଲେଣିରେ ଦୁଷ୍ଟ ହୁଏ । କଟକ-
 କଲେକରେ ଏପରି ଦୁଷ୍ଟ ଅନେକ କଲରୁ
 ପ୍ରସ୍ତାପାଦ ।

ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରକାଶରେ ସିକାକର
 ମହାବଳୀ ଅଗାମି କର୍ଷ ଅରମ୍ଭରେ ତୁଳା-
 ଭରମ ଯଜ୍ଞ କରବେ । ଏପରିକି ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଏହିକ ମହାବଳୀକର ଦେବର ଓକଳ ଯେକ
 ପୁରୁଷୀ ତୁଳ ଦେବ ତାହା ସମସ୍ତ ଦାନ
 କରବେ । ତ୍ରିବାକର ପ୍ରକେଶକ ମହାବଳୀ
 ଏକଥର ଏପରିକି କରନ୍ତି ଏକ ଧନୀ-ରରର
 ଅନେକ ଉଣା ହୁଅଇ । ଏପରି ଉଚ୍ଚ ଦାନଦାନ
 ସେଠା ଦୁଃଖିକେକର ଅନେକ ଉପକାର
 ଦେଉଥିବ ।

ମଣିପୁରର ପଦପୁର ବା ପଦପୁରୀ ରଜା
 ଶୁଭରତ୍ନ ସିଂହ ଓ ତାହାକର ବନ୍ଧୁଧରମାନେ
 ସୁଜନୁ ବନ୍ଧୁ ହେଲେ । ଏଣିକି ରଜା
 କେବଳ ଖୋସକ ଶାସ୍ତ୍ରରେ । ପ୍ରଥମେ ମାସିକ
 ୪ ୧୦୦ କା ଦୂର୍ଭିକେବାର କଥା ଦୋଇଥିଲ
 କିନ୍ତୁ ଗର୍ବପ୍ରମେୟ ଅନୁପ୍ରଦ କରି ମାସିକ

୪ ୧୦୦ କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ସେ
 ଦେଉଁଠାରେ ରହବେ ଶୁଭ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଏଥିରୁ ଅଧକ ବଜ୍ର ଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ-
 ଥାନ୍ତା । କେତେ ସୁକାଶରେ ୪ ୧୦୦ କା
 ଯ ଅଧୁ ନୁହଇ ।

କାହାଣୀରେ ଏଥପରେ ଦୋଷମା
 ଦେଇଥିଲେ କ ବିଦସୁର ଉଚ୍ଚିକସୁର କଲେ-
 କରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତି-
 ବର୍ଷ କି ୪ ଶକ୍ତ ବୁଦ୍ଧକାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତି
 କରବେ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ୪ ଟା ବାର୍ଷିକ ଖାଲି-
 ଦେବାର ସମ୍ଭବ ମନେ କର ଉକ୍ତି ଦୋଷମ
 ପ୍ରକୃତକ ଦୋଇଥିଲ ମାତ୍ର ଏଥୁରୁ କିଣା-
 ବଲ ମେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ତେଲେ କେକପ୍ରକୃତକ
 ଦୁଷ୍ଟକ୍ତି ନାହିଁ । ଅତ ଏକ ଉକ୍ତି ଦୋଷମା ପର-
 ବର୍ତ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ; ନିରାପତ୍ତି କ
 ଯେତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଖାଲି ହେବ କେତେକକର
 ନିୟୁକ୍ତି କରବେ ।

ଏଠା କଟକ ରେଭନ୍ସାକଲେଜରୁ ଅଧିକାରୀ
 ପ୍ରୋଫେସର ବାବୁ ଅବନୀସୁନ୍ଦର ଚୂଡ଼ାଧିକାରୀ
 ଗ୍ରାମ କଲେଜର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକପଦରେ ନିୟୁକ୍ତି
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦଶହରଣ ହୁଣି ଉତ୍ତରେ ସେ
 ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ । ବାବୁ ମହୋଦୟ
 ଏଠା ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ଏକର ସାଦେବକର ପ୍ରଧାନ
 ଅଟା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବଦଳିଅଣ୍ଟା ପାଠ କର

କେହି କି ଦୁଃଖିତ ଦେଇଥିବେ କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣର ଅସନ୍ତୋଷର କାରଣ କିଛି ନାହିଁ ଓ ଏକଦାକ୍ତି ଏକପ୍ରାକରେ ଖଂସତ ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅବଶେଷରେ ପ୍ରାକାନ୍ତରତ ଦେବାରୁ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ଏ ଶର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶୈଳୀସି ବିଶେଷ କାରଣ ଅଛି ଅନୁମାନେ ସେଥିନମନ୍ତେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ଦେଲୁ ।

ସରସେଷରେ ଅନୁମାନକର ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଜାଲରେକୂଳ ମହୋଦୟ ଏଠାକୁ ଗୋଟିଏ ଭୃତ୍ୟ କର୍ମରୂପ ଯୋଗ୍ୟ କରି ଠୋକଲେ- ତର ଉଦ୍ଧର କରନ୍ତୁ ।

ସଞ୍ଜିବନରେ ପାଠକଲୁ କି କଲି-ତା ମିର୍ଜା- ପୁର ନ ୧୩ ର ବଦନକବୀ ବାବୁ କନୋଦକହାର ଚକ୍ରତୃତୀ "କୁଣ୍ଡଳ ଶୈବ ତିଳ ଏବଂ ଔଷଧ" ବିକ୍ରୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦ୍ଵାର ଉପକର ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଏକଜଣ ସମ୍ପାନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ଫାର୍ମାକା ଏହି ଔଷଧ ବ୍ୟବ- ହାରଦ୍ଵାରା ଅବେଶ୍ୟ ଲଭି କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା- କର ଗରତ କୁଣ୍ଡଳେ ର ଦୋଇଥିଲା । ଏକକ୍ତି ସହସେ ଶିଃ କାର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଅଧି ଔଷଧର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଗୁଣ ଦେଖାଇଥିଲେ । ଏପରି ସିଃକ- ଲେକର ପ୍ରତିସପର ବାବୁ ଜମେସ୍ତର ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ସହଯୋଗିକୂ ହେଉଅଛି ଓ ତାହା- କର କଟ ଓ ପଚର ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଔଷଧଦ୍ଵାରା ଅବେଶ୍ୟଲଭ କରିଅଛନ୍ତି । ଅତିଏବଂ କୁଣ୍ଡ- ରୋଗୀଜାନ୍ତିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏହି ଔଷଧ ପଦ୍ଵୀ କରବା କାରଣ ଅନୁମାନେ ଅନୁଭୂତ୍ୟ କରୁଅଛୁ ।

ଜଗତସିଦ୍ଧପୁର ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନାବୁଝି ଦେବୁ ମସ୍ୟଦାନର ଅପକା ଦେଖୁଅଛୁ । ଯେଉଁକିକୁ ନାଲପାଣି ମିତା ଅସମ୍ଭବ, ସେହିପରି ଜମିମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଶୁଣ୍ଠିଯାଇ ଅଛି । ବୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ଯେଉଁ ମଇଜାର ନାଲଜଳ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ, ବୃଷ୍ଟିଅଭାବରୁ ସେରୂପ ଅକେକ ମଇଜାର ଗୁଣିଯାନେ ନାଲଜଳ ବରୁଲୟୂତ ହୁଅଅଛନ୍ତି । ଏକସମ୍ରାଜ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃଷ୍ଟି ନହେଲେ ଅଧିକାଂଶ ଜମିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଶସ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେବ । ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦେଶମଧ୍ୟରେ ଦସ ପାଞ୍ଚ ଜୋଣ ଅସୁଭବବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଶସ୍ୟଦାନ ହେଲେ ସେଠାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଆଶଙ୍କା କରାଯାଇ ନପାରେ କିନ୍ତୁ ଶାଦ-ଦ୍ରବ୍ୟ ମହାର୍ଥ୍ୟ

ଦେବ ଓ ଅନେକଲୋକ କଷ୍ଟ ଘୋର କରିବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଜଗତସିଦ୍ଧପୁର ଅଞ୍ଚ- ଲ ର ଯେରୂପ ଦଶା ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଅଛି, ଅତ୍ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟୁନାଧିକ ପର ମଣ୍ଡରେ ଉଦୁପ ଦଶା । ମୋଫସଲର ନାନା- ସ୍ଥାନରୁ ଲୋକ ଆସି ଏନଗରରୁ ଗୁପ୍ତ ସେଣା ପାଣି ବୁଝା-ବା ନମନ୍ତେ କ୍ରୟ କରି ନେଉ ଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ତଣ୍ଡା ବାମଗ୍ରା ବୃଷ୍ଟିସରଜ-ରୁକୁ ନୁହଇ ବୋଲି ସରକାରୀ ଜାକର ଅଇନ ସେଠାରେ ପ୍ରଚଳିତ ନାହିଁ । ବାମଗ୍ରା ର ସଜା ଅପେ ଜାକରର ବସାଇ ଚିଠି ପତ୍ର ଓ ପାର୍ସଲ ଇତ୍ୟଦ ଉପରେ ଆପଣା ଇଚ୍ଛା- ମତେ ମାସୁଲ ଅହାୟ କରିନ୍ତି । ଚିଠିପତ୍ରର ମାସୁଲ ସରକାରୀ ଜାକରର ଉତ୍ତରେ ନିୟୁ ଯାଏ ମାତ୍ର ପାରସଲ ଇତ୍ୟଦର ଉକ୍ତ କିଛି ଉଣା ଅଟଇ । ବାମଗ୍ରା କଣ୍ଡାର ସାମାନ୍ୟରେ ଯେ ସବୁ ଚିଠି- ପତ୍ର ଗଠାୟୂତ କରଇ ତହିଁ ପାଇଁ ସେଠାଲେ- କକ୍ ଅଧିକ ମାସୁଲ ପଡ଼ଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବାମଗ୍ରା- ବାସିମାନେ ଅନଧ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଜାକରେ କିଛି ପଠାଇଲେ କମ୍ପା କିଛି ପାଇଲେ ତହିଁ ସକାଶେ ସେମାନଙ୍କ ସରକାରୀ ଏବଂ ଗଜାଜଳ ଏପରି ଦୋବସ ଜାକମାସୁଲ ଦେବାକୁ ପଡ଼ଇ । ଓଡ଼ିଶା ଗଜଜାତ ସଜାମାନେ ସରକାରୀ ଜାକମତ୍- କୁମାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେଇ ଆପଣା କଣ୍ଡାରେ ସର- କାରୀ ଜାକ ବସାଇ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଜା- ମାନକୁ ଅଧିକା ଜାକମାସୁଲ ଦେବାକୁ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଏ ଅଂଶରେ ବାମଗ୍ରା ର ଲେକଟ- ଠାରୁ ଏଠା ଗଜଜାତଲେକଟର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ବାମଗ୍ରା ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଧତ ସୃଜ୍ୟ ବୋଲି ଖ୍ୟାତ । ସେଠାରେ ଜାକରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପରି ଦେବା ଶୋଭ୍ୟାୟ ନୁହଇ । ସଜା ଜିଜା କଲେ ଜାକରର ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଅପେ ଚଳାଇ ଲେକକୁ ଦେବସ ମାସୁଲରୁ ଅନାୟୁସରେ ଅବ୍ୟାହତ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଅନୁମାନେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ସହର ସମ୍ବଲ- ପୁରହିଲେପିଣାରେ ପାଠକଲୁ କି ସୋନପୁରର ସୁଜା ନାଲଧର ସିଂହ ଦେବ ବାଦଦୂର ଗରମାସ ତା ୧୧ ରଖରେ କାଳଗ୍ରାସରେ ଧରିତ ହେଲେ । ଏହାକର ଦସ୍ତ ବ ଟ୍ୟାଟସ ଶି ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟନ୍ତ କଳଷ୍ଟ ଏବଂ ବ୍ୟା-

ୟାମପଟୁ ସୁଦାରୁ ଦେଖିନାରେ ତହିଁରୁ ଅଧି ବୟସପରି ଜଣା ଯାଉଥିଲେ । ମୁଦୁର ପ୍ରୟୁ ଉମସ ପୂର୍ବରୁ ସେ ପାତତ ଆଇଁ ସେଷରେ କୂର ଏବଂ ଅଭସାର ସେଗରେ ପ୍ରାଣ ହସଇଲେ । ଏ ସୁଜା କତ ସୁଖ୍ୟାତ ସହର ସୃଜ୍ୟାସନ କରୁଥିଲେ । ଏବଂ ଇଂରାଜାଜାଗରେ ଲିଖନ ପଠନ ଓ କଥୋପକଥନ କରି ପାରୁଥିବାରୁ ଇଂରାଜ- ହାକିମମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ, ଅଧିକ ମିତ୍ରି ପାରୁଥିଲେ । ଅଳ ପ୍ରତ ଏହାକର ଅସ୍ତ୍ରା ନ ଥିଲା । ଏବଂ ସକୋ- ଚରରୂପେ ବ ସ୍ଵ କରୁଥିବାରୁ ଅ. ନବକର ଅଶ୍ରୁପୁର ପୁଲ ହୋଇଥିଲେ । ଏପରି ସଜାକର ପରଲୋକଗମନ ଅତୁର ଅଧିକ ଦୁଃଖର ଦସ୍ତୁ ଅଟଇ ।

ଏହାକର କେ. ସ୍ଵପୁଷ୍ଟ ଅର୍ଥାତ୍ ସୁବଚତ ପ୍ରତାପରୂପ ସିଂହ ସୋନପୁରର ସଜସିଂହାସନ ଅଭେଦ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାକର ମାତୃଭା ଛୁଡ଼ା ସଂସ୍କୃତ ଓ ଇଂରାଜାଜାଗରେ ଅଧିକାର ଅଛି ଏବଂ ପିତ. କ ସମସ୍ତରୁ ମାତୃଭୈତା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅସ୍ଵପୁରୁ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଘଷିତ ହେଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ପରଲୋକେ- ଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ କି ନୁହଇ ସଜା ଘର୍ଷିକାଣ ଦେଇ ସରକାର ପ୍ରଦାସନ ଏବଂ ସାଧାରଣ ହଜକାର୍ଯ୍ୟରେ ଭବ ଦେବାଦ୍ଵାରା ଯଶୋଲଭ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାକାଶୋସେ ଉଚ୍ଚ- ଚର ମୁଖ ଉଦ୍ଵୁତ ଦେବୁ ।

ଏଠା ଦେବାଜୀ ଅଦାଲତର ଜଣ ବଡ଼ ଓଜଲ ବାବୁ ନଗେନ୍ଦ୍ରକାଞ୍ଚ ଗୃହର୍ଥ୍ୟ କରକାର ଜଣେ ପଜାର ଓଜଲ ସ୍ଵରୂପ ଇଂରାଜାରେ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ କରଇକାର ରେବନ୍ୟୁକୋର୍ଡକୁ ପଠାଇ ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତରେ ଦରଖା- ସ୍ତ୍ରକାଗର ଜମିଜମିସ୍ତର ସୁଦାର ସଙ୍ଗେ କନିକାଗୁଣ୍ଡାକର କୁଣ୍ଡା ଲେଖ ଥିଲା । ଏଦରଖାସ୍ତ ସ୍ଥାନାୟ ରଚନୁ ନମନ୍ତେ ଅଧିକାରୁ ଦରଖାସ୍ତକ ଶ୍ଵ ପରଖାସ୍ତରୁକିତ ବଥାମାନ ଓଜଲକୁ କହିଥିବାର ନାମୁକଲା । ଓଜଲ ମହାଶୟ ମତ୍ତକର ଅଜ୍ଞାତସରରେ ଏପରି ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବାକୁ ସେ ଓଜଲ ମୁକ୍ତାର- ସମ୍ବନ୍ଧୀ ଅଇ-ନାମାରେ କାହିଁକି ବୋଧା ନ ଦେବେ ଏଥିର କରୁର ନମନ୍ତେ ଏକଥାର କଲେକୂର ସ. ଦକରା କାମରେ ଲୋଟିସ ଜାଣ କରି ମେକଦ । ତାଏର କଲେ ଏକ ସାକ୍ଷିକ ଯୋଗାନକନ ଓ କୁସ୍ଵୟମର ଓଜଲକ